

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W PILE**

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU
NADLEŚNICTWA ZŁOTÓW**
Na okres od 1.01.2023 do 31.12.2032

Opracowanie

Szczecinek 2022

Wykonano na zlecenie
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile

Wykonawca
Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku
ul. Koszalińska 91B, 78-400 Szczecinek
tel. (94) 37 408 05, faks (94) 37 408 05
e-mail: sekretariat@szczecinek.buligl.pl

Opracowanie
Paweł Sypuła

Kierowanie projektem
Maciej Jakubiec

Kontrola końcowa
Tomasz Babiak

SKOROWIDZ

1. WSTĘP	5
1.1. Streszczenie	5
1.2. Wykaz stosowanych skrótów i terminów	9
2. INFORMACJE OGÓLNE	16
2.1. Podstawa prawna i zakres prognozy	16
2.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy	19
2.3. Zawartość planu urządzenia lasu	21
2.4. Główne cele planu urządzenia lasu	24
2.5. Cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu	26
2.6. Powiązania <i>Planu</i> z innymi dokumentami	35
2.7. Metody analizy skutków realizacji postanowień <i>Planu</i> oraz częstotliwość jej przeprowadzania	38
2.8. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	39
3. OPIS, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA	40
3.1. Ogólna charakterystyka warunków środowiskowych	40
3.1.1. Położenie Nadleśnictwa	40
3.1.2. Lesistość	44
3.1.3. Dominujące funkcje lasów	45
3.2. Walory przyrodniczo-leśne Nadleśnictwa	45
3.2.1. Rzeźba terenu, typy gleb i warunki siedliskowe	45
3.2.2. Zasoby wód powierzchniowych i podziemnych	49
3.2.3. Klimat	52
3.2.4. Drzewostany	53
3.3. Formy ochrony przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa	65
3.3.1. Rezerwat przyrody	65
3.3.2. Obszary chronionego krajobrazu	67
3.3.3. Obszary Natura 2000	71
3.3.4. Pomniki przyrody	82
3.3.5. Ochrona gatunkowa	82
3.3.6. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania <i>Planu</i> na formy ochrony przyrody	83
3.4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	86
3.4.1. Obszary Natura 2000	87
3.4.2. Grunty przeznaczone do zalesienia	97
3.4.3. Projekty w zakresie infrastruktury technicznej	98
3.5. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody a gospodarką leśną	98
3.6. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji <i>Planu</i>	99
3.7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji <i>Planu</i>	99

4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PLANU NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000	101
4.1. Przewidywane oddziaływanie <i>Planu</i> na środowisko.....	101
4.1.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.....	101
4.1.2. Oddziaływanie na ludzi	111
4.1.3. Oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione	112
4.1.4. Oddziaływanie na rośliny, w szczególności na gatunki chronione	120
4.1.5. Oddziaływanie na wodę.....	124
4.1.6. Oddziaływanie na powietrze	125
4.1.7. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.....	125
4.1.8. Oddziaływanie na krajobraz	125
4.1.9. Oddziaływanie na klimat	127
4.1.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	127
4.1.11. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej	130
4.1.12. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania <i>Planu</i> na środowisko	139
4.2. Oddziaływanie <i>Planu</i> na obszar specjalnej ochrony	140
4.2.1. PLB300012 Puszcza nad Gwdą.....	140
4.3. Oddziaływanie <i>Planu</i> na specjalne obszary ochrony siedlisk	148
4.3.1. PLH300040 Dolina Łobżonki	148
4.3.2. PLH300052 Uroczyska Kujańskie	158
4.4. Oddziaływanie <i>Planu</i> na integralność obszarów Natura 2000.....	167
4.4.1. PLH300040 Dolina Łobżonki	168
4.4.2. PLH300052 Uroczyska Kujańskie	169
5. ROZWIĄZANIA I WNIOSKI DO PLANU	171
5.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań <i>Planu</i> na środowisko.....	171
5.2. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w <i>Planie</i> , uzasadnienie ich wyboru oraz opis metod oceny wyboru.....	174
6. ZAŁĄCZNIKI	177
6.1. Oświadczenie autora raportu	177
6.2. Mapa siedlisk przyrodniczych i gatunków naturowych na tle planowanego użytkowania rębego i gruntów przeznaczonych do zalesienia.....	178
6.3. Mapa form ochrony przyrody na tle planowanego użytkowania rębego i gruntów przeznaczonych do zalesienia.....	178
6.4. Opinia RDOŚ w Poznaniu.....	178

1. WSTĘP

1.1. Streszczenie

Podstawowymi dokumentami formalno-prawnymi opracowania *Prognozy* są *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U., 2021, poz. 247), a także pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, znak WPN-I.411.17.2020.MO z dnia 3 września 2020 r. oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu, znak DN-NS.9011.1080.2020 z dnia 04 września 2020 r., dotyczące uzgodnienia przedłożonego zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Żłotów na lata 2023-2032.

Prognozę sporządzono do projektu „Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Żłotów na okres od 1.01.2023 r. do 31.12.2032 r.” zwanego dalej *Planem*.

Plan został opracowany na 10 lat zgodnie z wymogami szeregu ustaw, rozporządzeń, instrukcji oraz wytycznych, z uwzględnieniem:

- przyrodniczych i ekonomicznych warunków gospodarki leśnej,
- celów i zasad gospodarki leśnej oraz sposobów ich realizacji, określonych dla każdego drzewostanu i urządzanego obiektu, z uwzględnieniem lasów ochronnych.

W skład *Planu* wchodzi następujące części:

- opis lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia, zawierający szczegółowe dane inwentaryzacyjne oraz zaprojektowane wskazania gospodarcze,
- elaborat, zawierający opisanie ogólnego stanu lasu, analizę gospodarki leśnej w minionym okresie, podstawy gospodarki przyszłego okresu oraz sposoby ich realizacji,
- zestawienie zadań do wykonania w bieżącym 10-leciu,
- program ochrony przyrody, zawierający kompleksowy opis stanu przyrody, podstawowe zadania oraz sposoby realizacji tych zadań,
- mapy tematyczne.

Plan jest zasadniczym dokumentem z zakresu leśnictwa, na podstawie którego prowadzi się trwale zrównoważoną gospodarkę leśną. Sporządzenie tego dokumentu jest obligatoryjnym wymogiem prawnym w stosunku do lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, którymi zarządza Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. Minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza plan urządzenia lasu i nadzoruje jego wykonanie.

Jednym z głównych celów *Planu* jest dostosowanie działań Nadleśnictwa do

określonych wymogów dotyczących prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. W *Prognozie* przeanalizowano cele ochrony środowiska, zawarte w różnego rodzaju konwencjach, dyrektywach, politykach i programach w odniesieniu do zapisów zawartych w *Planie*. Przeanalizowano również powiązania *Planu* z dokumentami dotyczącymi obszaru Nadleśnictwa, aby wykluczyć łączny negatywny wpływ na środowisko.

W *Prognozie* przedstawiono metody, jakie posłużyły do wykonania analiz wpływu zapisów *Planu* na środowisko oraz obszary Natura 2000. Przedstawiono również propozycje dotyczące monitorowania zadań określonych w decyzji Ministra Środowiska o zatwierdzeniu planu urządzenia lasu.

Ze względu na umiejscowienie obszaru Nadleśnictwa nie przeprowadzono oceny oddziaływania transgranicznego, o którym mówi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Do ogólnej charakterystyki obszaru Nadleśnictwa oraz opisu jego walorów przyrodniczo-leśnych wykorzystano dane zamieszczone w programie ochrony przyrody i elaboracie.

Na gruntach Nadleśnictwa Żłotów i w jego zasięgu terytorialnym występują następujące rodzaje chronionych obiektów przestrzennych i punktowych, powołanych na podstawie ustawy o ochronie przyrody:

- rezerwat przyrody: „Czarci Staw” (w zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa);
- obszary chronionego krajobrazu: „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”, „Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie”
- obszary Natura 2000: PLB300012 Puszcza nad Gwdą, PLH300040 Dolina Łobżonki, PLH300052 Uroczyska Kujańskie;
- pomniki przyrody: 52 obiekty uznane za pomniki przyrody; są to pojedyncze drzewa (45 szt.), 6 grup drzew oraz strumień;
- ochrona gatunkowa – 6 stref ochrony gatunkowej: 3 dla bielika, 1 dla bociana czarnego, 1 dla orlika krzykliwego oraz 1 dla kani rudej.

Na podstawie niektórych elementów charakteryzujących drzewostany (gatunki panujące, struktura wiekowa, typy siedliskowe lasu, powierzchnia drzewostanów dojrzałych i ponad 100-letnich), przedstawiono stan środowiska na gruntach Nadleśnictwa położonych w zasięgu obszarów Natura 2000.

Spśród obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody a gospodarką

leśną wymieniono realizację użytkowania rębego w drzewostanach ze stwierdzonymi stanowiskami gatunków chronionych, zmianę w wyniku realizacji ustaleń *Planu* struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów na siedliskach przyrodniczych i z roślinami chronionymi lub miejscami przebywania zwierząt, ewentualne stosowanie składów gatunkowych upraw niedostosowanych do siedlisk przyrodniczych.

Do głównych problemów ochrony przyrody, istotnych podczas realizacji *Planu*, zaliczono: brak dokładnej inwentaryzacji flory i fauny, brak szczegółowych oficjalnych wytycznych dotyczących sposobów ochrony gatunków lub siedlisk przyrodniczych.

Podkreślono, że trwale zrównoważona gospodarka leśna jest możliwa tylko przy przestrzeganiu zapisów zawartych w *Planie*, a odstępianie od realizacji tych ustaleń niesłoby bardzo niekorzystne zmiany w środowisku.

Podczas analizy przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko rozpatrzono:

- oddziaływanie na różnorodność biologiczną, na którą składa się różnorodność gatunkowa, genetyczna i ekosystemów – przeanalizowano wpływ ustaleń *Planu* na chronione siedliska przyrodnicze (dobór składu gatunkowego, rodzaje planowanych zadań w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych);
- oddziaływanie na ludzi – wskazano obszary w *Planie*, które mogą być pomocne w podkreślaniu walorów turystyczno-rekreacyjnych Nadleśnictwa, zwrócono uwagę na termin prowadzenia prac leśnych w drzewostanach bezpośrednio otaczających ośrodki wypoczynkowe;
- oddziaływanie na zwierzęta i rośliny – na podstawie list gatunkowych oraz planowanych zabiegów w drzewostanach określono przewidywany wpływ *Planu* i wskazano gatunki, dla których należy zastosować środki łagodzące;
- oddziaływanie na wodę – wskazano zapisy *Planu*, które przyczyniają się do ograniczenia degradacji stosunków wodnych (pasy ochronne wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, wytyczne dla Nadleśnictwa przedstawione w programie ochrony przyrody);
- oddziaływanie na powietrze, powierzchnię ziemi, klimat – nie stwierdzono możliwego wpływu na te elementy środowiska;
- oddziaływanie na krajobraz – podkreślono kształtowanie przestrzeni podczas planowania cięć rębnych, dbanie o estetykę ściany lasu, o urozmaicenie gatunkowe i wiekowe drzewostanów;
- oddziaływanie na zasoby naturalne – realizacja zapisów *Planu* zapewnia trwałość lasów i ciągłość ich użytkowania;
- oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej – ustalenia *Planu* nie będą miały negatywnego wpływu na te elementy, przedstawienie informacji w programie

ochrony przyrody oraz w opisach taksacyjnych (np. opisanie stanowisk archeologicznych) mogą przyczynić się do ochrony tych miejsc.

W *Prognozie* szczegółowo przeanalizowano wpływ realizacji ustaleń *Planu* na określone dla poszczególnych obszarów Natura 2000 przedmioty ochrony.

Oddziaływanie *Planu* na obszary siedliskowe określono na podstawie analizy wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska i gatunki, dla których ochrony powołano te obszary. Wykazano, że realizacja *Planu* przyczyni się do polepszenia stanu siedlisk przyrodniczych oraz nie pogorszy warunków bytowania zwierząt. *Plan* nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony tych obszarów.

Przeanalizowano również wpływ *Planu* na integralność obszarów Natura 2000. Wykazano, że ustalenia zawarte w tym dokumencie nie naruszają *spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków lub siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których wyznaczono obszary Natura 2000*.

Na podstawie analizy zaplanowanych działań wytypowano obszary możliwego negatywnego wpływu zabiegów oraz przedstawiono propozycje ograniczenia tego wpływu. Zwrócono uwagę na właściwe prowadzenie prac leśnych w drzewostanach ze stwierdzonymi stanowiskami roślin i zwierząt chronionych oraz przedstawiono propozycję stosowania środków łagodzących negatywne skutki działań gospodarczych. Zaproponowano ograniczenia w prowadzeniu prac w okresie wakacyjnym w pobliżu ośrodków wypoczynkowych. Podkreślono konieczność ochrony leśnych i nieleśnych siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk archeologicznych.

Przy tworzeniu *Planu* na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Wariantowanie było rozpatrywane na posiedzeniu KZP przy ustalaniu wytycznych do projektu planu u.l., przy prowadzeniu kontroli i uzgodnień między wykonawcą oraz przedstawicielami Nadleśnictwa i RDLP (szczególnie podczas sporządzania optymalnego projektu użytkowania zasobów drzewnych), przy tworzeniu programu ochrony przyrody, przy ustaleniach dotyczących końcowych prac kameralnych i ostatecznego zestawienia *Planu* przyjętych na NTG. Pewnym modyfikacjom ustalenia *Planu* zostały poddane również w trakcie opracowywania niniejszej *Prognozy*.

Wyniki przeprowadzonej *Prognozy* pozwalają stwierdzić, że realizacja *Planu* nie będzie prowadziła do znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko oraz obszary Natura 2000.

1.2. Wykaz stosowanych skrótów i terminów

- Adres leśny** – identyfikuje jednoznacznie każde wydzielenie na terenie Lasów Państwowych, zapis 08-15-1-06-260 -a -00 oznacza, że wydzielenie znajduje się na terenie RDLP Piła (08), Nadleśnictwa Żłotów (15), obrębie leśnym Żłotów (1), leśnictwie Kujan (06), oddziale (260), pododdziale (a), wydzieleniu (00).
- Baza danych** – baza w formacie .mdb (*MS Access*) zawierająca szczegółowe dane opisu lasu wykonanego w trakcie prac nad planem urządzenia lasu, zawierająca również planowane zabiegi gospodarcze;
- CP** – czyszczenia późne – są to prace pielęgnacyjne wykonywane w okresie młodnika (zasadniczo 11 – 20 lat); mające na celu utrzymanie zwarcia, kształtowanie składu gatunkowego i form zmieszania zgodnie z warunkami naturalnymi oraz zapewnienie stabilności szybko przyrastającego wówczas drzewostanu;
- Data aktualizacji SDF** – data ostatniego wprowadzenia zmian do formularza, z wykorzystaniem formatu <miesiąc – rok>, gdy informacje były aktualizowane wielokrotnie, pole to zawiera datę ostatniej aktualizacji;
- Drzewo mateczne** – drzewo o najwyższych walorach genetycznych, wykorzystywane do pozyskiwania leśnego materiału rozmnożeniowego; ewidencję drzew matecznych prowadzi Nadleśnictwo, Biuro Nasiennictwa Leśnego (BNL) i Instytut Badawczy Leśnictwa (IBL);
- Drzewostan zachowawczy** – drzewostan wydzielony dla zachowania zagrożonych populacji drzew leśnych rodzimych proveniencji; ewidencję prowadzi Nadleśnictwo, BNL i IBL;
- Dyrektywa ptasia** – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa siedliskowa** – Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;
- Gatunek o priorytetowym znaczeniu dla Wspólnoty*** - gatunek zagrożony, w odniesieniu do którego Wspólnota ponosi szczególną odpowiedzialność z powodu wielkości jego naturalnego zasięgu mieszczącego się na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej. W dokumencie wszystkie gatunki o priorytetowym znaczeniu zostały oznaczone*;
- GDN** – gospodarczy drzewostan nasienny – drzewostan o najlepszych cechach fenotypowych, dostarczający Nadleśnictwu nasion na potrzeby odnowieniowe i zalesieniowe; ewidencję prowadzi Nadleśnictwo i BN;

- Klasa wieku** – umowny, 20-letni okres, umożliwiający zbiorcze grupowanie drzewostanów według ich wieku; w praktyce leśnej wprowadzono pojęcie klas i podklas wieku (np. Ia podklasa to drzewostany w wieku 1-10 lat, Ib podklasa – 11-20 lat, IIa podklasa – 21-30 lat, itd.);
- KO** – klasa odnowienia – typ budowy pionowej drzewostanów, w których ma miejsce równoczesne użytkowanie i odnawianie pod osłoną drzewostanu macierzystego, o stanie odnowienia pozwalającym przejść do kolejnych etapów jego pielęgnacji;
- KDO** – klasa do odnowienia – typ budowy pionowej drzewostanów, w których ma miejsce równoczesne użytkowanie i odnawianie pod osłoną drzewostanu macierzystego, o stanie odnowienia nie spełniającym jeszcze zakładanych wymogów;
- KPZL** – Krajowy Program Zwiększania Lesistości;
- KZP** – Komisja Założeń Planu;
- Martwe drewno** – martwe i obumierające drzewa, ich części oraz martwe części żywych drzew;
- NTG** – Narada Techniczno – Gospodarcza;
- Obszar Natura 2000** – obszar specjalnej ochrony ptaków (wyznaczany na podstawie Dyrektywy ptasiej), specjalny obszar ochrony siedlisk lub obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (wyznaczane na podstawie Dyrektywy siedliskowej); utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt innych niż ptaki będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty;
- Ocena ogólna wartości obszaru dla zachowania typu siedliska wg SDF** – ocena ogólna wartości dla zachowania danego typu siedliska jest wypadkową kryteriów, takich jak: pokrycie procentowe obszaru przez siedlisko, reprezentatywność, względna powierzchnia, stan zachowania struktury i funkcji; ocena przyjmuje jedną z wartości: A – znakomita, B – dobra, C – znacząca;
- Ocena ogólna wartości obszaru dla zachowania gatunku wg SDF** – globalna ocena wartości obszaru dla ochrony danego gatunku jest wypadkową kryteriów, takich jak: względna wielkość populacji, jej izolacja i stan zachowania siedlisk istotnych dla gatunku oraz dodatkowych czynników mogących mieć wpływ na zachowanie gatunku; wartość tę ocenia się wg trzystopniowej skali: A- znakomita, B – dobra, C- znacząca;
- OSO** – obszar specjalnej ochrony ptaków – obszar wyznaczony, zgodnie z Dyrektywą ptasią, do ochrony populacji dziko występujących ptaków jednego lub wielu gatunków, w którego granicach ptaki mają korzystne warunki bytowania w ciągu całego życia,

w dowolnym jego okresie albo stadium rozwoju;

OZW – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty – zatwierdzony przez Komisję Europejską w drodze decyzji projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk, który w znaczący sposób przyczynia się do zachowania lub odtworzenia stanu właściwej ochrony siedliska przyrodniczego lub gatunku będącego przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także może znacząco przyczynić się do spójności sieci obszarów Natura 2000 i zachowania różnorodności biologicznej w obrębie danego regionu biogeograficznego;

PEP – Polityka Ekologiczna Państwa;

Plan - projekt Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Żłotów na okres od 1.01.2023 do 31.12.2032 r.

Plantacyjna uprawa nasienna – uprawa z nasion pochodzących z wolnego zapylenia drzew matecznych, izolowana przed zapyleniem z zewnątrz, której celem jest dostarczanie nasion o ulepszonych cechach dziedzicznych na potrzeby gospodarcze; ewidencję prowadzi Nadleśnictwo, BNL i IBL;

POP – Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa;

POŚ – Program Ochrony Środowiska;

Prognoza – prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Żłotów na okres od 1.01.2022 r. do 31.12.2031 r.

PZO – plan zadań ochronnych obszaru Natura 2000 ustanawiany przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska na okres 10 lat w formie zarządzenia. Dokument ten określa działania służące utrzymaniu i przywracaniu do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla ochrony których wyznaczono dany obszar Natura 2000. Szczegółowy tryb sporządzania i zakres prac określa rozporządzenie Ministra Środowiska z 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000;

Rębnia – określa zasady wykonywania całego zespołu czynności, które mają na celu stopniową przemianę pokoleń w lesie w sposób zapewniający równoczesne usuwanie drzew lub drzewostanów, tworzenie najkorzystniejszych warunków dla zainicjowania i rozwoju nowego pokolenia drzew pożądaných gatunków, kształtowanie odpowiedniej budowy drzewostanu, zapewnienie naturalnej różnorodności biologicznej i trwałości w zmieniających się warunkach środowiska; w zależności od sposobu cięcia, stwarzającego różne możliwości osłony odnowienia przez starodrzew, rozróżnia się dwie grupy rębni, tj. **rębnię zupełną** oznaczoną symbolem I i **rębnie złożone** oznaczone symbolami II – V;

Rb I – zalecana dla gatunków światłożądnych - odznacza się jednorazowym usunięciem całego

drzewostanu z określonej powierzchni z ewentualnym pozostawieniem nasienników, przestojów lub biogrup drzewostanu rębego; na otwartej powierzchni zrębowej w wyniku przeważnie sztucznego odnowienia gatunków światłożądnych powstają przestrzenie rozgraniczone uprawy równowiekowe; rodzaje rębni – Rb Ia (do 6 ha), Ib (do 4 ha), Ic (do 2 ha);

Rb II – odznacza się regularnie rozłożonym użytkowaniem drzewostanu na określonej powierzchni i prowadzonym z zastosowaniem cięć częściowych, w średnim lub długim okresie odnowienia; odnowienie naturalne przeważnie gatunków ciężkonasiennych, dokonuje się obsiewem górnym pod osłoną drzewostanu macierzystego; wykorzystuje się zasadniczo jeden rok nasienny (wyjątkowo dalsze lata dobrego urodzaju), a powstałe odnowienie łącznie z niezbędnymi uzupełnieniami (gatunkami światłożądnymi po cięciu uprzątającym) tworzą młodnik o stosunkowo niewielkim zróżnicowaniu wieku i wysokości; rębnia częściowa może być stosowana również w drzewostanach złożonych z gatunków światłożądnych, odnawianych naturalnie i sztucznie w krótkim okresie odnowienia;

Rb III – polega na jednorazowym lub stopniowym wykonywaniu w dojrzałym lub przebudowywanym drzewostanie gniazd o wielkości 5-50 arów, z osłoną górną lub bez osłony - zależnie od wymagań ekologicznych odnawianych gatunków drzew; powstające - pod osłoną boczną lub górną - odnowienie naturalne bądź sztuczne, wymagające osłony w okresie młodocianym, tworzy w zasadzie jednogatunkowe kępy przewyższające wysokością o 1-3 m późniejsze odnowienie naturalne bądź sztuczne, powstające na powierzchni między gniazdami;

Rb IV – polega na stosowaniu w drzewostanie na tej samej powierzchni manipulacyjnej różnego rodzaju cięć odnowieniowych i tworzeniu ośrodków odnowienia, poszerzanych następnie cięciami brzegowymi w ciągu zazwyczaj długiego okresu odnowienia, które prowadzą do nierównomiernego, rozłożonego w czasie przerzedzenia drzewostanu; w rębni tej wykorzystuje się kilka lat nasiennych; efektem tych rębni są drzewostany mieszane, różnowiekowe o złożonej budowie przestrzennej;

Rb V – polega na prowadzeniu w sposób ciągły cięcia przerębowego na całej powierzchni drzewostanu (powierzchni kontrolnej); proces odnowienia naturalnego odbywa się nieprzerwanie, a naloty i podrosty korzystają trwale z osłony drzewostanu; drzewostan zagospodarowany rębnią przerębową powinien cechować się równomiernym rozmieszczeniem zapasu na całej powierzchni, zwarcie pionowym lub schodkowym oraz maksymalnym wypełnieniem przestrzeni koronami drzew w różnym wieku;

RDLP – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych;

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;

Różnorodność biologiczna - zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami oraz zróżnicowanie ekosystemów;

SDF – Standardowy Formularz Danych;

Siedliska i gatunki naturowe – siedliska i gatunki wymienione w Załączniku I lub II Dyrektywy Siedliskowej a także Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, dla których ochrony tworzy się obszary Natura 2000;

Siedlisko o priorytetowym znaczeniu dla Wspólnoty* – siedlisko przyrodnicze zagrożone zanikiem na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, za którego ochronę Wspólnota ponosi szczególną odpowiedzialność z powodu wielkości jego naturalnego zasięgu mieszczącego się na terytorium tych państw. W dokumencie wszystkie siedliska o priorytetowym znaczeniu zostały oznaczone*;

SILP – System Informatyczny Lasów Państwowych – baza danych i oprogramowanie służące bieżącej pracy, planowaniu, kontrolowaniu w Nadleśnictwie;

SOO – specjalny obszar ochrony siedlisk – obszar wyznaczony zgodnie z Dyrektywą siedliskową, w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin lub zwierząt lub w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków;

Stan zachowania/stan ochrony gatunku w obszarze Natura 2000 – ustalany jest na podstawie parametrów: populacja, siedlisko oraz szanse zachowania gatunku, ocenianych odrębnie wg skali: FV właściwy, U1 niezadowolający, U2 zły, lub XX w przypadku braku danych. W PAF informacje nt. stanu zachowania danego gatunku w kraju przyjęto w oparciu o dane przekazane w raporcie w 2013 r. do KE z wdrażania zapisów art. 17 Dyrektywy siedliskowej;

Stan zachowania/stan ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000 – ustalany jest na podstawie parametrów: powierzchnia siedliska, struktura i funkcja oraz szanse zachowania siedliska, ocenianych odrębnie wg. skali: FV właściwy, U1 niezadowolający, U2 zły lub XX w przypadku braku danych. W PAF informacje nt. stanu zachowania danego siedliska przyrodniczego w kraju przyjęto w oparciu o dane przekazane w raporcie w 2013 r. do KE z wdrażania zapisów art. 17 Dyrektywy siedliskowej;

Starodrzew - drzewa lub drzewostan wykazujący osłabienie funkcji życiowych wskutek

późnego wieku;

TD – typ drzewostanu – określa przyszły (w wieku dojrzałości drzewostanu) skład gatunkowy; najczęściej zapisywany jest np. w postaci So-Db, co oznacza, że dojrzały drzewostan powinien składać się głównie z dębów z udziałem sosny; odpowiednio do funkcji lasu typ drzewostanu może przyjmować kierunek gospodarczy lub ochronny;

TSL – typ siedliskowy lasu – podstawowa jednostka w klasyfikacji siedlisk leśnych, obejmująca powierzchnie leśne o zbliżonych warunkach siedliskowych, wykazujące podobne, potencjalne możliwości produkcyjne; diagnoza typów siedliskowych lasu jest wykorzystywana przy planowaniu i doborze gatunków drzew preferowanych w danych warunkach siedliska;

TP – trzebieże późne – są to prace pielęgnacyjne wykonywane w okresie dojrzałości drzewostanu (zasadniczo od 41 lat); celem TP jest doprowadzenie drzewostanu do etapu finalnego, jakim jest drzewostan dojrzały do odnowienia; drzewostan taki powinien cechować się pożądanym składem gatunkowym, wysoką jakością i pełnym zadrzewieniem;

TW – trzebieże wczesne – są to prace pielęgnacyjne wykonywane w okresie dojrzewania drzewostanu (zasadniczo 21 – 40 lat); celem TW jest kształtowanie jakości i produktywności drzewostanu, który powinien wówczas osiągnąć pożądaną skład gatunkowy zgodny z celem hodowlanym, cechować się wymaganą liczbą drzew dorodnych i pełnym zadrzewieniem;

Uprawa pochodna – uprawa założona z nasion pochodzących z WDN-ów, plantacji nasiennych i plantacyjnych upraw nasiennych w celu zachowania wartościowych genotypów zapewniających powstanie drzewostanów o wysokiej jakości hodowlanej i technicznej; ewidencję prowadzi Nadleśnictwo;

WDN – wyłączony drzewostan nasienny – drzewostan wyłączony z użytkowania rębego, uznany komisyjnie za nasienny, będący cennym źródłem pozyskiwania nasion z najbardziej wartościowych, rodzimych ekotypów drzew; ewidencję WDN-ów prowadzi Nadleśnictwo, Biuro Nasiennictwa Leśnego BNL i IBL;

Właściwy stan ochrony gatunku – stan, w którym dynamika liczebności populacji wskazuje, że gatunek utrzymuje się w dłuższej perspektywie czasowej, jako trwałe i biologicznie żywotny składnik swych naturalnych siedlisk, naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się i nie ma podstaw, by sądzić, że będzie się zmniejszała w przewidywalnej przyszłości oraz istnieje i prawdopodobnie będzie istnieć

wystarczająco duża powierzchnia siedlisk niezbędnych dla długotrwałego zachowania populacji;

Właściwy stan ochrony siedliska przyrodniczego – stan, w którym naturalny zasięg siedliska jest stały lub powiększa się, siedlisko zachowuje specyficzną strukturę i funkcje, konieczne dla jego trwania w dłuższej perspektywie czasowej i są podstawy do przypuszczenia, że zachowa je w dającej się przewidzieć przyszłości, a także właściwy jest stan ochrony typowych dla niego gatunków;

Źródła nasion – drzewa lub drzewostany wytypowane w Nadleśnictwie, przeznaczone do pobierania nasion na bieżące potrzeby odnowieniowe i zalesieniowe; ewidencję prowadzi Nadleśnictwo i BNL.

2. INFORMACJE OGÓLNE

2.1. Podstawa prawna i zakres prognozy

Konieczność sporządzania dokumentu mającego na celu dokonanie oceny oddziaływania na środowisko planu lub programu wynika z przepisów prawa wspólnotowego, w szczególności z wymienionych dalej dyrektywy siedliskowej i dyrektywy SEA. Natomiast na gruncie prawa krajowego, podstawy ku temu oraz szczegółowe uwarunkowania zawarte są w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247), dalej: ustawa OOS. W art. 46 określono, dla jakich projektów dokumentów przeprowadza się strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko. Plan urządzenia lasu, ze względu na swą zawartość i zakres planowanych działań może spełniać warunki określone w ust. 2 lub 3 tego artykułu.

Art. 46 pkt 2 stanowi, iż obowiązkowi przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko podlegają projekty „*polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie (...) leśnictwa (...) opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*”. Ustęp 3 tego artykułu stwierdza natomiast, że obowiązkowi takiemu podlegają również plany „*(...) których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony*”.

Ustawa OOS obliguje zatem sporządzających projekty planów urządzenia lasu do przeprowadzenia oceny oddziaływania realizacji takiego planu na środowisko.

Zgodnie z art. 51 ustawy OOS, organ opracowujący projekt planu sporządza Prognozę zawierającą następujące elementy:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2,

stanowiące załącznik do prognozy.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji
- d) projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- e) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- f) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne,

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru

Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Stosownie do treści art. 53. ustawy OOS, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie zostaje uzgodniony z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym.

W toku prac nad dokumentacją dla ocenianego projektu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Złotów, uzgodnienia takie uzyskano. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu uzgodnił zakres i stopień szczegółowości Prognozy pismem z dnia 03 września 2020 r., znak: WPN-I.411.17.2020.MO, natomiast Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu uzgodnienia tego dokonał pismem z dnia 15 września 2020 r., znak: DN-NS9011.1080.2020.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu wskazał, że Prognoza powinna być opracowana zgodnie z art.51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy ooś.

Dla wydzieleń leśnych znajdujących się w obrębie obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty prognoza powinna zawierać:

- 1) wykaz i rozmieszczenie siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszarów;
- 2) analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na ww. siedliska przyrodnicze, w szczególności pod kątem: zgodności przewidzianych w planie typów gospodarczych drzewostanów i zalecanych składów gatunkowych ze składami odpowiednimi dla siedlisk, zmian struktury wiekowej i występowania/wprowadzania gatunków obcych geograficznie i ekologicznie;
- 3) wykaz gatunków roślin i zwierząt (innych niż ptaków) będących przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000, z określeniem ich lokalizacji (adres leśny) lub potencjalnych siedlisk i innych miejsc występowania;
- 4) analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszarów Natura 2000;

- 5) opis przewidywanych działań mających na celu minimalizację, zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w odniesieniu do celów i przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000.

Ponadto prognoza powinna zawierać analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na:

- 1) cele ochrony rezerwatu przyrody „Czarci Staw” określone w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 8 kwietnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2017 r., poz. 6058). Zgodność zaplanowanych zabiegów gospodarczych z planem ochrony ustanowionym rozporządzeniem Nr 2/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 7 marca 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. Z 2011 r. Nr 105, poz. 1755);
- 2) cele ochrony obszarów chronionego krajobrazu wynikające z art. 23 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55);
- 3) populacje gatunków roślin wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409);
- 4) populacje gatunków grzybów wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408);
- 5) populacje gatunków zwierząt wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183);
- 6) siedliska przyrodnicze oraz gatunki wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713);

2.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy

Do określenia przewidywanego oddziaływania ustaleń *Planu* na środowisko i obszary Natura 2000 w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa zastosowano metody eksperckie z wykorzystaniem zapisów w formie macierzy.

Dla scharakteryzowania stanu środowiska sporządzono odpowiednie tabele i zestawienia porównawcze a także stosowne analizy dotyczące lasów całego Nadleśnictwa

oraz odrębnie gruntów w zasięgu każdego z obszarów Natura 2000.

Przy sporządzaniu *Prognozy* wykorzystano dane zebrane na potrzeby opracowanego *Planu*, które zostały zamieszczone w elaboracie, programie ochrony przyrody oraz opisie taksacyjnym lasu. Informacje te dotyczą głównie lokalizacji siedlisk przyrodniczych i gatunków chronionych.

Głównym elementem, który potencjalnie może mieć znaczący wpływ na środowisko są planowane zabiegi gospodarcze określone dla poszczególnych drzewostanów, dlatego też podstawową metodą analizy jest porównanie rozmieszczenia tych zabiegów z danymi o elementach środowiska przyrodniczego.

Przygotowując metodykę opracowania *Prognozy* przyjęto, że analizy powinny zapewnić:

- identyfikację potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo-przestrzennych,
- identyfikację i eliminację na obecnym etapie opracowywania *Planu* konkretnych zadań gospodarczych, których negatywne skutki środowiskowe mogłyby być w sprzeczności z wymogami prawa,
- wskazanie metod ograniczania negatywnego wpływu zadań gospodarczych ujętych w *Planie*,
- określenie listy wskaźników i mierników pozwalających monitorować i oceniać prawidłowość realizacji *Planu*,
- określenie obszarów niepewności analizy w ramach opracowywania *Prognozy*.

Do analiz wykorzystano:

- zestawienie danych uzyskanych z bazy programu TAKSATOR zawierających rodzaj planowanych zabiegów w drzewostanach, w których zlokalizowano siedliska przyrodnicze, stanowiska roślin lub miejsca bytowania zwierząt;
- materiały kartograficzne.

W pierwszej kolejności dokonano wytypowania potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo-przestrzennych, czyli wyłączeń, w których zinwentaryzowano stanowiska gatunków chronionych oraz siedliska przyrodnicze i zawarte w *Planie* wskazania gospodarcze dotyczące tych wyłączeń. Następnie szczegółowo przeanalizowano stopień wpływu planowanego zabiegu na określony drzewostan, siedlisko przyrodnicze lub miejsce występowania gatunku chronionego. Do tego celu posłużyły tabele pomocnicze zawierające sumaryczne zestawienie powierzchni ważniejszych planowanych zabiegów gospodarczych, czyli niektórych zadań z zakresu hodowli lasu (zalesień, odnowień), wskazań gospodarczych dotyczących użytkowania rębego i przedrębego. Część danych przedstawiono graficznie za

pomocą diagramów obrazujących rozmiar powierzchniowy zabiegów.

W podobny sposób przeprowadzono odrębne analizy w obszarach Natura 2000.

W *Prognozie* zostały przywołane zestawienia i tabele zamieszczone w programie ochrony przyrody i opisanu ogólnym.

2.3. Zawartość planu urządzenia lasu

Zgodnie z *Instrukcją urządzania lasu* z 2011 r. w skład planu urządzenia lasu nadleśnictwa wchodzi:

- 1) opis taksacyjny lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia według stanu na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania sporządzanego projektu planu urządzenia, a w nim:
 - a) dokładna lokalizacja drzewostanu (adres leśny i administracyjny) oraz rodzaj użytku gruntowego i jego powierzchnia;
 - b) opis siedliska leśnego z uwzględnieniem informacji o terenie, glebie, pokrywie gleby i runie leśnym;
 - c) funkcja lasu i cele gospodarowania: typ drzewostanu (o kierunku gospodarczym lub ochronnym, odpowiednio do funkcji lasu) oraz wiek dojrzałości rębnej drzewostanu;
 - d) opis drzewostanu wraz z liczbowymi elementami jego charakterystyki (średnie wymiary drzew, klasa bonitacji drzewostanu, miąższość grubizny, przyrost miąższości);
 - e) planowane czynności gospodarcze;
- 2) tabele powierzchni i miąższości drzewostanów według klas wieku oraz:
 - a) gatunków drzew w drzewostanie;
 - b) typów siedliskowych lasu;
 - c) klas bonitacji drzewostanów;
 - d) funkcji lasów;
- 3) zestawienie powierzchni lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia według rodzajów użytków gruntowych z podziałem na województwa, powiaty i gminy;
- 4) mapa gospodarcza lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia – przy przyjętej technologii leśnej mapy numerycznej, zwanej dalej LMN – obowiązuje na niej zakres informacji odpowiedni dla skali 1: 5000 lub większej;
- 5) ogólny opis lasów i gruntów urządzanego obiektu z uwzględnieniem położenia geograficznego, analizy dotychczasowej gospodarki leśnej (wraz z oceną tej gospodarki dokonaną przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych), opisu stanu lasu i analizy stanu zasobów drzewnych, jak też opisu warunków przyrodniczych i ekonomicznych

produkcji leśnej – w praktyce w ogólnym opisie zamieszcza się również cały rozdział dotyczący gospodarki przyszłej, a także protokoły ustaleń komisji założeń planu i narady techniczno-gospodarczej;

- 6) zestawienia powierzchni według czynności gospodarczych, zagregowane z opisów tak-
sacyjnych lub wykazów zadań;
- 7) program ochrony przyrody;
- 8) opis celów i zasad trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej wraz
z przewidywanymi sposobami ich realizacji oraz wynikającymi stąd zadaniami dotyczą-
cymi:
 - a) maksymalnej ilości drewna przewidzianej do pozyskania w okresie obowiązywania
planu urządzenia lasu zwanej etatem cięć;
 - b) pielęgnowania upraw, młodników i drzewostanów średnich klas wieku (do rozpoczę-
cia w nich procesu odnowienia z zastosowaniem rębni);
 - c) zalesień i odnowień;
 - d) ukierunkowań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej wraz z od-
powiednimi mapami przeglądowymi;
 - e) ukierunkowań z zakresu gospodarki łowieckiej wraz z odpowiednią mapą przeglą-
dową;
 - f) ukierunkowań z zakresu ubocznego użytkowania lasu;
 - g) potrzeb z zakresu infrastruktury technicznej, szczególnie z zakresu turystyki i rekrea-
cji.

Do planu urządzenia lasu – na podstawie odpowiednich przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy o ochronie przyrody – dołącza się również prognozę oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000, w tym niezbędne zestawienia i mapy.

Zgodnie z „Instrukcją zarządzania lasu” wyróżniono w *Planie* następujące części, w zależności od etapu wykonanych prac projektowych oraz sposobów określania wielkości zadań gospodarczych:

- 1) część inwentaryzacyjną, dotyczącą danych wynikających z dokonanego na gruncie wy-
różnienia i opisanie typów siedliskowych lasu, drzewostanów oraz innych elementów
niezbędnych do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony
przyrody, w tym odpowiednie mapy, syntetyczne opisy, zestawienia zbiorcze i tabele;

- 2) część analityczną, dotyczącą analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia wraz z wnioskami na okres przyszły oraz analizy stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem kierunku ich rozwoju, a także pożądanego stanu na koniec planowanego okresu;
- 3) część planistyczno – prognostyczną, dotyczącą sformułowania celów oraz zadań ochronnych i gospodarczych, a także sposobów realizacji tych zadań, w tym: wykazy i zestawienia przewidywanych czynności ochronnych oraz gospodarczych, prognozy, symulacje, a także programy wraz z odpowiednimi mapami i syntetycznym opisaniem ogólnym.

Zakres i wymagana forma dokumentacji urządzeniowej i wydruku map została ustalona na KZP dla Nadleśnictwa.

Najbardziej istotnym elementem *Planu*, podlegającym ocenie wpływu na środowisko, są wskazania gospodarcze, będące podstawą do określenia zadań gospodarczych na najbliższy (w zasadzie 10-letni) okres obowiązywania planu urządzenia lasu. Zadania gospodarcze są elementem obligatoryjnym zatwierdzanym decyzją Ministra Środowiska, natomiast wskazania gospodarcze są propozycją wykonania pewnych czynności w każdym konkretnym wyłączeniu, w celu osiągnięcia założeń i celów *Planu*. Propozycja ta jest przez gospodarza terenu na bieżąco weryfikowana i wykonywana na podstawie aktualnego stanu lasu oraz bieżących potrzeb.

Poziom szczegółowości zaprojektowanych czynności jest różny. Elementem *Planu*, który podlega ocenie, jest część planistyczna. Aby wykonać prawidłową ocenę wpływu na środowisko należy poznać stopień szczegółowości każdego rodzaju czynności, z jakim zostały one zapisane w *Planie*.

Stopnie szczegółowości wskazań gospodarczych, zadań i innych ustaleń *Planu*

Rodzaj czynności lub zapis w <i>Planie</i>	Szczegółowość informacji zapisana w <i>Planie</i>	Możliwe negatywne oddziaływanie	Opis
1	2	3	4
Etat cięć użytków rębnych i przedrębnych	Dla całego nadleśnictwa	Możliwe w przypadku zatwierdzenia etatu znacznie przekraczającego możliwości przyrostowe drzewostanów – oznaczałoby to negatywny wpływ na zasoby przyrody	Określa maksymalną możliwą do pozyskania miąższość drewna w całym okresie obowiązywania <i>Planu</i>
Rozmiar pielęgnowania drzewostanów	Dla całego nadleśnictwa	Brak spodziewanego wpływu wielkości rozmiaru na środowisko	Określa powierzchnię przewidzianą do pielęgnowania, jaką trzeba obligatoryjnie wykonać w 10-leciu (nie mniej niż)

Rodzaj czynności lub zapis w Planie	Szczegółowość informacji zapisana w Planie	Możliwe negatywne oddziaływanie	Opis
1	2	3	4
Odnawianie	Do konkretnego wyłączenia	Negatywne – w przypadku stosowania składów gatunkowych zupełnie niezgodnych z typem drzewostanu lub błędnego ustalenia siedliska	Odnawianie drzewostanów wiąże się z ich uprzednim użytkowaniem; grunt leśny, w myśl ustawy o lasach, powinien być najpóźniej w ciągu 5 lat od wycięcia odnowiony
Zalesienia	Do konkretnego wyłączenia	Znacząco negatywne – w przypadku zalesienia siedlisk nieleśnych z załącznika I DS	Nie dotyczy Nadleśnictwa
Rębnia I	Do konkretnego wyłączenia	Znacząco negatywne – w przypadku niektórych gatunków i siedlisk, zależnie od liczby stanowisk; pozytywne – w przypadku niektórych gatunków i siedlisk; mogą, ale nie muszą oddziaływać negatywnie w przypadku realizacji rębni w okresie lęgowym	Użytkowanie rębnią I (zupelną - przeważnie do 4 ha) wiąże się z usunięciem do 95% mładości drzewostanu; odnowienie przeważnie sztuczne
Rębnia II, III i IV	Do konkretnego wyłączenia	Mogą, ale nie muszą oddziaływać negatywnie w przypadku realizacji rębni w okresie lęgowym	Rębnia częściowa, gniazdowa i stopniowa – odnowienie pod osłoną: Rb IIIa odnowienie sztuczne, w pozostałych rębniach przeważnie naturalne
Składy gatunkowe upraw (TD)	Zapis odnoszący się do typów siedliskowych lasu lub typów siedlisk przyrodniczych	Negatywne – w przypadku stosowania składów gatunkowych niezgodnych z typem drzewostanu	Zaplanowane dla każdego TSL lub siedliska przyrodniczego składy gatunkowe są realizowane w terenie podczas odnawiania lasu
Zalecenia zamieszczone w programie ochrony przyrody	Zasadniczo ogólne zapisy w pewnych przypadkach odniesienie do konkretnych wyłączeń	Zapisy z programu ochrony przyrody mają na celu łagodzenie wpływu gospodarki leśnej na środowisko	Zapisy różnego typu: pozostawianie martwego drewna, ochrona stanowisk roślin przed przypadkowym zniszczeniem, pozostawianie kęp drzewostanu, itp.

2.4. Główne cele planu urządzenia lasu

Celem planowania urządzeniowego jest opracowanie projektów planów urządzenia lasu zgodnie z wymaganiami przepisów prawa oraz trwale zrównoważonej gospodarki leśnej z odpowiednim uwzględnieniem oczekiwań społecznych w sprawie ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania zasobami. Zgodnie z *Instrukcją urządzania lasu* z 2011 r., cel ten osiągnąć jest poprzez realizację zadań planowania urządzeniowego, dotyczących szczególnie:

- 1) inwentaryzacji oraz oceny stanu lasu, w tym siedlisk i drzewostanów, wraz ze sporządzeniem syntetycznego opisu taksacyjnego poszczególnych wyłączeń taksacyjnych, a także wykonaniem odpowiednich zestawień zbiorczych;

- 2) rozpoznania walorów przyrodniczych w lasach oraz określenia sposobów postępowania gospodarczego z uwzględnieniem potrzeb z zakresu ochrony przyrody;
- 3) rozpoznania podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska;
- 4) zebrania informacji w sprawie programu ochrony przyrody, w tym dotyczących obszaru Natura 2000, wraz z aktualizacją i weryfikacją dotychczasowego programu ochrony przyrody;
- 5) sformułowania celów, zasad i sposobów realizacji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- 6) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania ustaleń planu urządzenia lasu na środowisko wraz z opracowaniem wymaganej prognozy;
- 7) rozpoznania ekonomicznych warunków gospodarki leśnej oraz określenia spodziewanych efektów ekonomicznych tej gospodarki w urządzanym nadleśnictwie;
- 8) określenia długo- i średniookresowych hodowlanych i technicznych celów gospodarki leśnej dla urządzanego obiektu, umożliwiających formułowanie celów doraźnych w poszczególnych drzewostanach;
- 9) projektowania pożądanych typów drzewostanów oraz możliwie zróżnicowanej budowy lasu (wiekowej i przestrzennej);
- 10) ustalenia etatów cięć głównego użytkowania lasu (rębego oraz przedrębego);
- 11) projektowania odnowień, zalesień oraz zadań z zakresu pielęgnowania lasu;
- 12) określenia kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej;
- 13) określenia kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej w lasach;
- 14) określenia potrzeb w zakresie remontów i budowy infrastruktury technicznej, w tym dotyczących turystyki i rekreacji (bez szczegółowych projektów);
- 15) zobrazowania przestrzennego, w formie odpowiednich map, podstawowych danych o urządzanym obiekcie, dotyczących szczególnie: obszarów chronionych i funkcji lasu, wyników inwentaryzacji oraz wybranych zadań gospodarki leśnej;
- 16) sporządzenia ogólnego opisu lasów, zawierającego m.in.: ogólną charakterystykę urządzanego obiektu, analizę gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu, analizę stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem kierunku ich rozwoju oraz pożądanego stanu, cele gospodarki przyszłej, program ochrony przy-

rody, zestawienia przewidywanych zadań (obligatoryjnych oraz fakultatywnych, zwanych dalej wskazaniem) oraz prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu planistycznego.

Wszystkie te zagadnienia zostały w *Planie* podjęte i omówione z różną szczegółowością.

Cele długookresowe trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, którymi kierowano się podczas opracowywania *Planu*, to:

- zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa,
- zachowania trwałości drzewostanu i ciągłości jego użytkowania,
- zgodności składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk oraz dostosowania składów upraw na siedliskach przyrodniczych do naturalnych składów drzewostanów,
- użytkowania drzewostanów w ramach określonych dla nich wieków rębności,
- zwiększenie odporności ekosystemów leśnych poprzez popieranie różnorodności genowej, gatunkowej i strukturalnej, wykorzystywanie procesów naturalnych i dostosowywanie gatunków do warunków siedliskowych,
- popieranie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych przez preferowanie odnowień naturalnych, wprowadzanie gatunków rodzimych, ochronę cennych biotopów.

Cele średniookresowe stanowią natomiast:

- podział na gospodarstwa wraz z doбором właściwych sposobów zagospodarowania lasu,
- opracowanie programu ochrony przyrody dla obszaru zasięgu terytorialnego nadleśnictwa,
- określenie wskazań gospodarczych dla drzewostanów,
- określenie wytycznych w sprawie ochrony lasu, gospodarki łowieckiej oraz potrzeb zakresie infrastruktury technicznej nadleśnictwa.

2.5. Cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu

Cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu, zawarte są w konwencjach i porozumieniach międzynarodowych regulujących zasady ochrony wybranych

elementów środowiska.

W dalszej części, w sposób syntetyczny opisano najważniejsze w międzynarodowych, unijnych i krajowych dokumentach strategicznych priorytety, cele i zadania odnoszące się do ochrony środowiska.

Podczas analizy powołano się na zapisy, które są najbardziej skorelowane z *Planem* i odnoszą się do działań związanych z planowaniem urządzeniowym.

❖ DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE

Jest to najwyższy z poziomów, na których określane są cele dotyczące ochrony środowiska. Na szczeblu tym uzgodnienia i porozumienia są podejmowane w postaci konwencji, następnie ratyfikowanych przez poszczególne kraje - sygnatariuszy.

Najważniejsze z konwencji ratyfikowanych przez Polskę to:

- **Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życia ptactwa wodnego, podpisana w Ramsar dnia 2 lutego 1971 r. (Dz. U. z 1978 r., Nr 7, poz. 24 z późn. zm.)**

Konwencja (nazywana również konwencją ramsarską) została ratyfikowana przez Polskę w dniu 22 marca 1978 r. Podkreśla potrzebę zachowania obszarów wodno-błotnych oraz ptactwa wodnego. Celem konwencji jest ochrona, utrzymanie oraz racjonalne użytkowanie zasobów wędrownego ptactwa wodnego.

Strony podpisujące Konwencję:

- dbają o utrzymanie obszarów wodno – błotnych zamieszczonych w Spisie Obszarów Wodno-Błotnych o Międzynarodowym Znaczeniu,
- tworzą rezerваты przyrody na obszarach wodno – błotnych zarówno zamieszczonych, jak i niezamieszczonych w Spisie,
- popierają prace badawcze oraz wymianę informacji i publikacji na temat obszarów wodno – błotnych oraz flory i fauny.

- **Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, przyjęta w Paryżu dnia 16 listopada 1972 r. (Dz. U. z 1976 r., Nr 32, poz. 190)**

Celem Konwencji, ratyfikowanej przez Polskę w dniu 29 czerwca 1976 r., jest zapewnienie możliwie najskuteczniejszej ochrony i konserwacji oraz możliwie najbardziej aktywnej rewaloryzacji dziedzictwa kulturalnego i naturalnego stron porozumienia. W rozumieniu niniejszej Konwencji za „dziedzictwo kulturalne” uważane są m.in.: stanowiska archeologiczne, natomiast za „dziedzictwo naturalne” m.in.: pomniki przyrody, strefy o ściśle

oznaczonych granicach, stanowiące siedlisko zagrożonych zagładą gatunków zwierząt i roślin, miejsca o ściśle oznaczonych granicach, mające wyjątkową powszechną wartość z punktu widzenia nauki, zachowania lub naturalnego piękna.

➤ **Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, uchwalona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. (Dz. U. z 2003 r., Nr 2, poz. 17)**

Celem Konwencji Bońskiej, która weszła w życie w Polsce w dniu 1 maja 1996 r., jest ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków wędrownych zwierząt.

Konwencja zawiera wykaz gatunków zwierząt, wobec których Strony są zobowiązane, m.in. do:

- a) ochrony, a jeżeli to możliwe odtworzenia ich siedlisk;
- b) zapobiegania niekorzystnemu oddziaływaniu na dane gatunki.

W większości przypadków ochrona gatunków jest tożsama z ochroną lub w miarę możliwości, odtwarzaniem ich siedlisk. Równocześnie jednak kładzie się nacisk na działania eliminujące lub kompensujące wpływ różnego rodzaju przeszkód na wędrówki zwierząt.

➤ **Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, podpisana w Bernie dnia 19 września 1979 r. (Dz. U. z 1996 r., Nr 58, poz. 263)**

Konwencja ratyfikowana przez Polskę w dniu 13 września 1995 r. Celem niniejszej konwencji jest ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych, zwłaszcza tych gatunków i siedlisk, których ochrona wymaga współdziałania kilku państw, oraz wspieranie współdziałania w tym zakresie. Szczególny nacisk położono na ochronę gatunków zagrożonych i ginących, włączając w to gatunki wędrowne zagrożone i ginące.

Konwencja wskazuje m. in. na konieczność:

- uwzględnienia potrzeby ochrony obszarów chronionych w politykach dotyczących planowania i rozwoju, tak aby uniknąć lub zmniejszyć pogarszanie się ich stanu;
- zwracania szczególnej uwagi na ochronę obszarów ważnych dla gatunków wędrownych, które są odpowiednio usytuowane na szlakach wędrówek i spełniają rolę terenów zimowania, odpoczynku, żerowania, rozmnażania.

➤ **Konwencja o różnorodności biologicznej, podpisana podczas konferencji „Szczyt Ziemi” w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. (Dz. U. z 2002 r., Nr 184, poz. 1532)**

Polska ratyfikowała Konwencję w dniu 18 stycznia 1996 r. Celem Konwencji jest ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych,

w tym przez odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie.

Różnorodność biologiczna oznacza zróżnicowanie wszystkich żywych organizmów w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz ekosystemami.

Strony Konwencji w miarę możliwości i potrzeb zobowiązane są m. in. do:

- a) opracowania (...) programów dotyczących ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej (Art. 6);
- b) identyfikacji procesów i kategorii działań, które mają lub mogą mieć znaczny negatywny wpływ na ochronę i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej, oraz monitoringu ich skutków (Art. 7);
- c) ustanawiania systemu obszarów chronionych lub obszarów, na których muszą być podjęte specjalne działania w celu ochrony różnorodności biologicznej (Art. 8);
- d) zarządzania zasobami przyrodniczymi zarówno na obszarach objętych ochroną, jak i poza ich granicami (Art. 8);
- e) wspierania ochrony ekosystemów i naturalnych siedlisk oraz utrzymania zdolnych do życia populacji gatunków w ich naturalnym otoczeniu (Art. 8);
- f) zapobiegania wprowadzaniu, kontrolowania lub tępienia tych obcych gatunków, które zagrażają naturalnym ekosystemom, siedliskom i gatunkom (Art. 8).

❖ DOKUMENTY WSPÓLNOTOWE

Szczególnym rodzajem zobowiązań wynikających z prawa międzynarodowego są uregulowania prawne obowiązujące Rzeczpospolitą Polską w związku z jej przystąpieniem do Unii Europejskiej. Podstawowym aktem prawnym, w którym przywołano konieczność „wysokiego poziomu ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego” jest Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską.

- **Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej - główny akt prawa pierwotnego Unii Europejskiej (obok Traktatu o Unii Europejskiej), wcześniej pod nazwą Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą (1958–1993) oraz Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (1993–2009).**

W art. 11 Traktatu jest mowa, iż „przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Unii, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, muszą być brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska”. Aktami prawa wprowadzającymi w życie ustalenia Traktatu są dyrektywy. W zakresie ochrony przyrody, na terenie Nadleśnictwa mają zastosowanie głównie cztery z nich. Są to, wspomniane już uprzednio, dyrektywa ptasia (DP), dyrektywa siedliskowa

(DS) oraz dyrektywa odpowiedzialnościowa (DO), a także odnosząca się do procedur ocenowych, dyrektywa SEA. Dyrektywy te zostały transponowane, z różnym skutkiem, do krajowych aktów prawnych.

➤ **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U UE. 26.01.2010) – wcześniej: Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków - Dyrektywa Ptasia**

Celem Dyrektywy jest ochrona wszystkich gatunków ptaków występujących w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich, utrzymanie ich populacji na odpowiednim poziomie oraz zachowanie, utrzymanie lub odtwarzanie biotopów i siedlisk.

Ponadto Dyrektywa wprowadza szereg zakazów i nakazów w stosunku do działań dotyczących populacji ptaków, ogranicza introdukcję gatunków obcych, ustala zasady i ograniczenia dotyczące gospodarczego i rekreacyjnego wykorzystania ptaków oraz nakazuje kontrolę realizacji ich ochrony oraz jej skutków.

W załącznikach do Dyrektywy wyszczególnione są gatunki, dla których tworzone powinny być obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO).

➤ **Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory – Dyrektywa Siedliskowa (Dz. U. UE.L.92.206.7 z późn. zm.)**

Celem Dyrektywy jest zapewnienie różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny (bez ptaków) i flory na europejskim terytorium państw członkowskich.

Zapisy *Dyrektywy* mówią o utworzeniu spójnej europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000, złożonej z terenów, na których znajdują się typy siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków wymienionych w załącznikach do dokumentu. Ponadto Dyrektywa wprowadza szereg zakazów dotyczących gatunków objętych ochroną.

❖ **PROGRAMOWE DOKUMENTY KRAJOWE**

Na szczeblu krajowym podstawowymi dokumentami wyznaczającymi ramy dla ochrony środowiska przyrodniczego są akty prawne w postaci konstytucji, ustaw i rozporządzeń wykonawczych, oraz polityki, strategii i programy krajowe.

➤ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Podstawowe zadania z zakresu ochrony przyrody zawarte są w najwyższym dokumencie państwowym. Art. 5 ustawy zasadniczej stanowi, że: „*Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju*”.

Zgodnie z art. 31, „*ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia, moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw*”. Pokazuje to bardzo znaczącą pozycję, jaką przyznano ochronie środowiska, stawiając ją w jednym rzędzie z bezpieczeństwem publicznym, zdrowiem czy moralnością.

Z kolei art. 74 stanowi, że: „*1. Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom. 2. Ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych. 3. Każdy ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska. 4. Władze publiczne wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska*”.

Wreszcie, w art. 86 nałożone zostały obowiązki na wszystkich obywateli kraju; mówi on bowiem, iż” *każdy jest zobowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. Zasady tej odpowiedzialności określa ustawa*”.

➤ Ustawa o ochronie przyrody

Najważniejszy akt prawny regulujący kwestie ochrony przyrody w Polsce. Aktualna ustawa z 2004 r., kilkakrotnie nowelizowana, zawiera transpozycję prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego sieci Natura 2000 do prawa krajowego. Art. 2 ust. 1 ustawy stanowi, że: „*ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: 1) dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; 2) roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; 3) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; 4) siedlisk przyrodniczych; 5) siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; 6) tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; 7) krajobrazu; 8) zieleni w miastach i wsiach; 9) zadrzewień*”.

W odniesieniu do obszarów Natura 2000, w art. 33 ust. 1 stwierdzono, iż „*zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu*

z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami”.

Przepisy ustawy o ochronie przyrody w istotny sposób wpływają na możliwość realizacji Planu. Jak podkreślano w Elaboracie oraz Programie ochrony przyrody, aktualnie obowiązujące przepisy były uwzględniane na etapie projektowania zadań i sposobów prowadzenia gospodarki leśnej.

➤ **Ustawa o lasach**

Podstawowy akt prawny regulujący kwestie związane z gospodarką leśną w lasach wszystkich form własności. Gospodarka w lasach jest prowadzona na podstawie planu urządzenia lasu, czyli podstawowego dokumentu regulującego prowadzenie gospodarki leśnej na terenie nadleśnictwa. Obowiązek sporządzania planu urządzenia lasu wynika wprost z ustawy, gdzie w art. 7 ust. 1 stwierdzono, że „*trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu (...)*”. Plan urządzenia lasu to zgodnie z art. 6. ust. 1 pkt 6, „*podstawowy dokument gospodarki leśnej opracowywany dla określonego obiektu, zawierający opis i ocenę stanu lasu oraz cele, zadania i sposoby prowadzenia gospodarki leśnej.*” Założeniem ustawy jest więc to, że plan urządzenia lasu, zatwierdzony przez Ministra Środowiska, zawiera wytyczne do prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, która zgodnie z definicją zawartą w ustawie o lasach, odpowiada w założeniach zrównoważonemu użytkowaniu zasobów, zdefiniowanemu w ustawie o ochronie przyrody. Można więc uznać, że zatwierdzenie projektu Planu przez Ministra Środowiska jest potwierdzeniem, że dokument ten realizuje cele ochrony przyrody.

➤ **Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko**

W ustawie tej zawarte są szczegółowe procedury w zakresie dokonywania oceny oddziaływania planów lub przedsięwzięć na środowisko. Plan jest dokumentem, który podlega procedurze oceny oddziaływania na środowisko. W zakresie objętym Planem, konieczne jest upewnienie się, czy jego zapisy nie stwarzają zagrożenia wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000. Ponadto ustawa reguluje, w jaki sposób zapewniony musi być udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz jakie informacje i w jaki sposób mogą być udostępniane społeczeństwu.

Realizacja zadań z zakresu ochrony przyrody ustalonych w aktach prawnych (ustawy, rozporządzenia), odbywa się między innymi poprzez sporządzanie krajowych strategii, polityk i planów. Do takich opracowań na szczeblu krajowym należą:

➤ **Polityka Ekologiczna Państwa 2030**

Jest to dokument określający ogólne cele prowadzenia polityki państwa w zakresie ochrony zasobów naturalnych, poprawy jakości środowiska, bezpieczeństwa ekologicznego, przeciwdziałania zmianom klimatu oraz wdrażania idei zrównoważonego rozwoju.

W ustaleniach w zakresie objętym *Planem* dokument ten odnosi się do następujących problemów:

- zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody;
- racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego;
- realizacja programu zwiększania lesistości;
- realizacja gospodarki łowieckiej;
- dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów wynikających z ochrony sieci obszarów Natura 2000;
- dostosowanie składu gatunkowego drzewostanów do siedliska, opracowanie wieloletnich planów przebudowy drzewostanów oraz programów kształtowania ich struktury wielopiętrowej.

➤ **Krajowy Program Zwiększania Lesistości – zaktualizowany przez Ministerstwo Środowiska w 2003 r. i 2014 r.**

Zwiększanie lesistości kraju stanowi jeden z ważniejszych elementów polityki leśnej państwa. Konsekwentna realizacja celów tej polityki powinna zapewnić zwiększenie lesistości kraju do 30% w roku 2020 i 33% po roku 2050. Należy zaznaczyć, że decyzje o zalesieniu gruntów muszą być zgodne z planami zagospodarowania przestrzennego gmin, a na obszarach chronionych zaopiniowane przez właściwe służby ochrony przyrody zgodnie z ich kompetencjami.

➤ **Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań**

Dokument ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 26 października 2007 r. Nadrzędnym celem krajowej strategii jest *zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej w skali lokalnej, krajowej i globalnej oraz zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju*

wszystkich poziomów jej organizacji (wewnątrzgatunkowego, międzygatunkowego i ponadgatunkowego), z uwzględnieniem potrzeb rozwoju społeczno – gospodarczego Polski oraz konieczności zapewnienia odpowiednich warunków życia i rozwoju społeczeństwa.

Dla osiągnięcia tego celu, w strategii zadeklarowano szereg działań obejmujących całą przyrodę, bez względu na formę jej użytkowania (obszary objęte ochroną i użytkowane gospodarczo) oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia, które mają sprzyjać zachowaniu różnorodności biologicznej.

Działania operacyjne strategii korespondujące w sposób pośredni i bezpośredni z zapisami Planu zawarte są w dziale „ŚRODOWISKO”, w następujących sferach i celach:

- w sferze „ochrona przyrody i krajobrazu”, w odniesieniu do celu operacyjnego: „ochrona gatunków zagrożonych i ginących”:
 - ochrona ginących gatunków roślin i zwierząt, z uwzględnieniem ich regionalnej zmienności;
- w sferze „ochrona przyrody i krajobrazu”, w odniesieniu do celu operacyjnego: „ochrona siedlisk i ekosystemów”:
 - ochrona ginących zbiorowisk roślinnych i biotopów specjalnej troski,
 - racjonalizacja sieci obszarów i obiektów chronionych oraz sposobu zarządzania nimi;
- w sferze „leśnictwo”:
 - uwzględnianie potrzeb ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej podczas zalesiania gruntów rolnych,
 - zachowanie pełni zmienności drzew leśnych,
 - pełne oparcie gospodarki leśnej na racjonalnych podstawach przyrodniczych,
 - skuteczna ochrona i umiarkowane użytkowanie ekosystemów wodno-błotnych w lasach,
 - ukształtowanie stref przejścia (ekotonów) na skrajach lasu,
 - ochrona obszarów wrażliwych (w tym obszarów górskich) na zmiany sposobu gospodarowania, w szczególności w zakresie gospodarki leśnej,
 - zapewnienie ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej w procedurach urządzania, zagospodarowania i ochrony lasu.

Sposoby realizacji celów ochrony środowiska zawartych w wyżej wymienionych dokumentach to m.in.:

- przyjęcie etatów użytkowania przedrębego i rębego na poziomie zabezpieczającym zasadę trwałości i wielofunkcyjności lasu;

- realizacja zasady kompleksowej ochrony ekosystemów leśnych poprzez wyróżnienie i uwzględnienie pełnionych przez nie funkcji ochronnych, optymalne dostosowanie wieków rębności poszczególnych gatunków drzew do istniejących warunków przyrodniczych oraz pełnionych funkcji produkcyjnych i ochronnych;
- możliwość stosowania składów gatunkowych upraw odpowiednich do naturalnych składów gatunkowych siedlisk leśnych;
- możliwość unaturalniania drzewostanów antropogenicznie zniekształconych poprzez przebudowę drzewostanów;
- respektowanie konieczności ochrony strefowej chronionych gatunków ptaków zgodnie z zaleceniem Dyrektywy Ptasiej;
- wyznaczanie ostoi ksylobiontów;
- stosowanie zasad proekologicznych, bezpiecznych sposobów użytkowania lasu (bioo-leje, okresowe szkolenia, bezpieczne technologie, wyznaczanie szlaków operacyjnych);
- realizacja działań w zakresie szeroko pojętej edukacji leśnej społeczeństwa, w tym opracowywanie programów ochrony przyrody i prognoz oddziaływania planu u.l. na środowisko.

2.6. Powiązania *Planu* z innymi dokumentami

Plan urządzenia lasu nie jest dokumentem, w którym występują liczne powiązania z innymi dokumentami planistycznymi. Charakter gospodarki leśnej i projektowanych zabiegów ukierunkowanych na wykonanie określonych czynności w konkretnych, niewielkich wycinkach przestrzeni (wydzieleniach leśnych), determinuje znaczną suwerenność zapisów planu. Istnieją jednak obszary, których uwarunkowania mogą wymuszać dość istotne modyfikacje założeń *Planu*. Dotyczą one następujących dziedzin:

- **planowanie przestrzenne** – niektóre czynności projektowane w *Planie* są zależne od ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; do takich należą zalesienia i przekształcenia gruntów;
- **ochrona przyrody** – zabiegi projektowane w *Planie*, które dotyczą obszarów chronionych – rezerwatów przyrody czy obszarów Natura 2000, powinny wynikać z dokumentów planistycznych (planów ochrony lub planów zadań ochronnych) sporządzonych dla tych form ochrony przyrody; ich zapisy zostały uwzględnione przy sporządzaniu *Planu*;
- **plany urządzenia lasu sąsiednich nadleśnictw** – grunty nadleśnictwa, których dotyczy *Plan* częściowo sąsiadują bezpośrednio z gruntami innych nadleśnictw, co może mieć

wpływ na uwarunkowania ochronne siedlisk lub gatunków, których obszary występowania rozciągają się na terenie obu graniczących jednostek.

W związku z potrzebą uwzględnienia w *Planie* planowania przestrzennego poniżej zestawiono dokumenty dotyczące podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu.

❖ **Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego**

Aktualne cele rozwoju województw skonkretyzowano przestrzennie w ustaleniach: „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego” przyjętego uchwałą Nr V/70/19, Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w dniu 25 marca 2019 r. oraz „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030” przyjętej uchwałą nr 376/XXXI/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 roku.

Założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, mogące mieć wpływ na opracowywany *Plan* zawarte są w następujących zapisach:

➤ Dla województwa wielkopolskiego

Cele polityki przestrzennej:

❖ **OCHRONA WALORÓW PRZYRODNICZYCH**

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- ochrona różnorodności biologicznej;
- ochrona obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych;
- zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego województwa.

❖ **KSZTAŁTOWANIE I RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO**

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- Ochrona zasobów leśnych;

Działania mają na celu:

- 1) Zachowanie istniejących kompleksów leśnych, ochronę leśnej różnorodności biologicznej oraz przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska leśnego (abiotycznym, biotycznym i antropogenicznym), a także zabezpieczanie najbardziej wrażliwych terenów leśnych od szkód związanych z antropopresją;

- 2) Ograniczanie fragmentacji powierzchni leśnych, zwłaszcza inwestycjami liniowym oraz przeciwdziałanie otaczaniu lasów zabudową i drogami o dużym natężeniu ruchu;
- 3) Zwiększanie lesistości zgodnie z założeniami i wytycznymi Krajowego Programu Zwiększania Lesistości (KPZL);
- 4) Zwiększanie powierzchni zalesień i zadrzewień stref wododziałowych decydujących o bilansie wodnym obszaru, pełniących funkcje retencyjne i ochronne, wymagające dostosowania struktury użytkowania odpowiedniej do pełnionej funkcji, a także odcinków dróg migracji zwierząt przechodzących przez rozległe obszary upraw rolnych oraz zwiększanie lesistości na obszarach rolniczych o słabszych kompleksach gleboworolniczych i na gruntach rekultywowanych i zdegradowanych, z uwzględnieniem obszarów o predyspozycjach do zalesień lub przeznaczenie tych gruntów pod uprawy przemysłowe i energetyczne;
- 5) Wykluczenie z zalesień gruntów rolnych i śródpolnych użytków zaliczanych do siedlisk priorytetowych oraz miejsc cennych historycznie;
- 6) Zwiększanie powierzchni zadrzewień i zakrzewień, szczególnie w rejonach gleb o najwyższej wartości produkcyjnej i niewielkim wskaźniku lesistości;
- 7) Udostępnianie lasów społeczeństwu, w tym specjalistyczne zagospodarowanie terenów leśnych o szczególnie określonych funkcjach społecznych (parki narodowe i krajobrazowe, lasy podmiejskie, rejon turystycznorekreacyjne) polegające na poprawie istniejącej infrastruktury turystycznej;
- 8) Zachowanie leśnych kompleksów promocyjnych jako formy wprowadzania i promowania zrównoważonej gospodarki leśnej, wspierania badań naukowych i prowadzenia edukacji leśnej społeczeństwa.

➤ Dla województwa pomorskiego

❖ Obszar przyszłej interwencji – ZASOBY PRZYRODNICZE

Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej:

- Ochrona zasobów leśnych;
 - 1) Ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów cennych przyrodniczo:
 - obejmowanie ochroną prawną nowych obszarów i obiektów szczególnie cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym;
 - 2) Racjonalna gospodarka leśna:
 - ograniczenie przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne;

- tworzenie warunków do zwiększania powierzchni lasów i zadrzewień w obrębie gruntów rolnych o najniższej przydatności rolniczej oraz na obszarach porolnych, objętych sukcesją naturalną;
- współdziałanie administracji leśnej i samorządów dla zwiększania społecznej roli lasów i ich dostępności, w zgodzie z funkcjami ochronnymi i produkcyjnym.

2.7. Metody analizy skutków realizacji postanowień *Planu* oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Zagadnieniem wymagającym indywidualnego uzgodnienia jest przedstawienie propozycji sporządzającego *Plan* i Prognozę, tj. dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych w sprawie metod i częstotliwości analizy skutków realizacji postanowień *Planu*, o których mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1. lit. c ustawy OOS, nazywanej też – w art. 55 ust. 3 pkt 5 i ust. 5 ustawy OOS – monitoringiem skutków realizacji postanowień przyjętego *Planu* w zakresie oddziaływania na środowisko.

Możliwość oceny realizacji planu urządzenia lasu w odniesieniu do przedsięwzięć mających wpływ na stan środowiska powinien zapewnić w szczególności monitoring następujących wskaźników:

- a) struktury powierzchniowej lasów według gatunków panujących i rzeczywistego udziału w składach gatunkowych oraz wieku dla siedlisk przyrodniczych i poszczególnych obszarów Natura 2000;
- b) zgodności składów gatunkowych upraw uzyskanych na siedliskach przyrodniczych z przyjętymi w planie orientacyjnymi składami gatunkowymi upraw dla siedlisk przyrodniczych i poszczególnych typów siedliskowych;
- c) powierzchni uznanych odnowień naturalnych w obrębie siedlisk przyrodniczych w okresie realizacji planu i ich udziale w całkowitej powierzchni odnowień;
- d) miąższości drewna martwego w ekosystemach leśnych nadleśnictwa.

Monitoring skutków realizacji postanowień *Planu* przeprowadzić jednokrotnie podczas rewizji p.u.l.

2.8. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Ze względu na położenie Nadleśnictwa w znacznym oddaleniu od granicy państwowej oraz charakter ocenianego dokumentu, nie stwierdza się możliwości wystąpienia negatywnego transgranicznego oddziaływania *Planu* na środowisko.

3. OPIS, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA

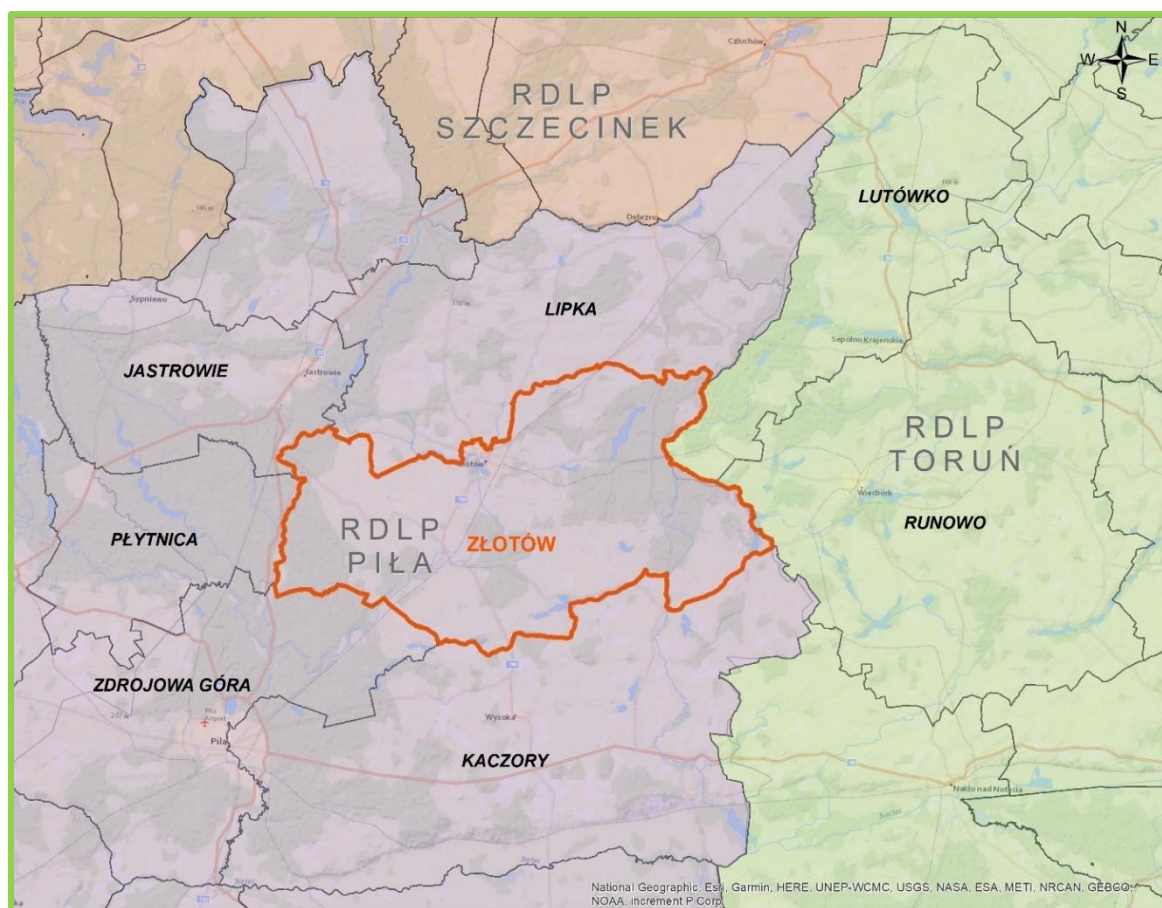
Szczegółowe dane dotyczące stanu środowiska w zasięgu Nadleśnictwa Żłotów zostały zamieszczone w programie ochrony przyrody oraz w opisanii ogólnym planu urządzenia lasu.

3.1. Ogólna charakterystyka warunków środowiskowych

3.1.1. Położenie Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Żłotów podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile. Położone jest w województwie wielkopolskim w części powiatu pilskiego i złotowskiego

Grunty Nadleśnictwa Żłotów graniczą z gruntami nadleśnictw: RDLP Piła – Lipka, Jastrowie, Płytnica, Zdrojowa Góra, Kaczory; RDLP Toruń – Lutówko, Runowo.

Położenie Nadleśnictwa

Powierzchnia gruntów w zarządzie Nadleśnictwa wynosi 18473,17 ha, w tym:

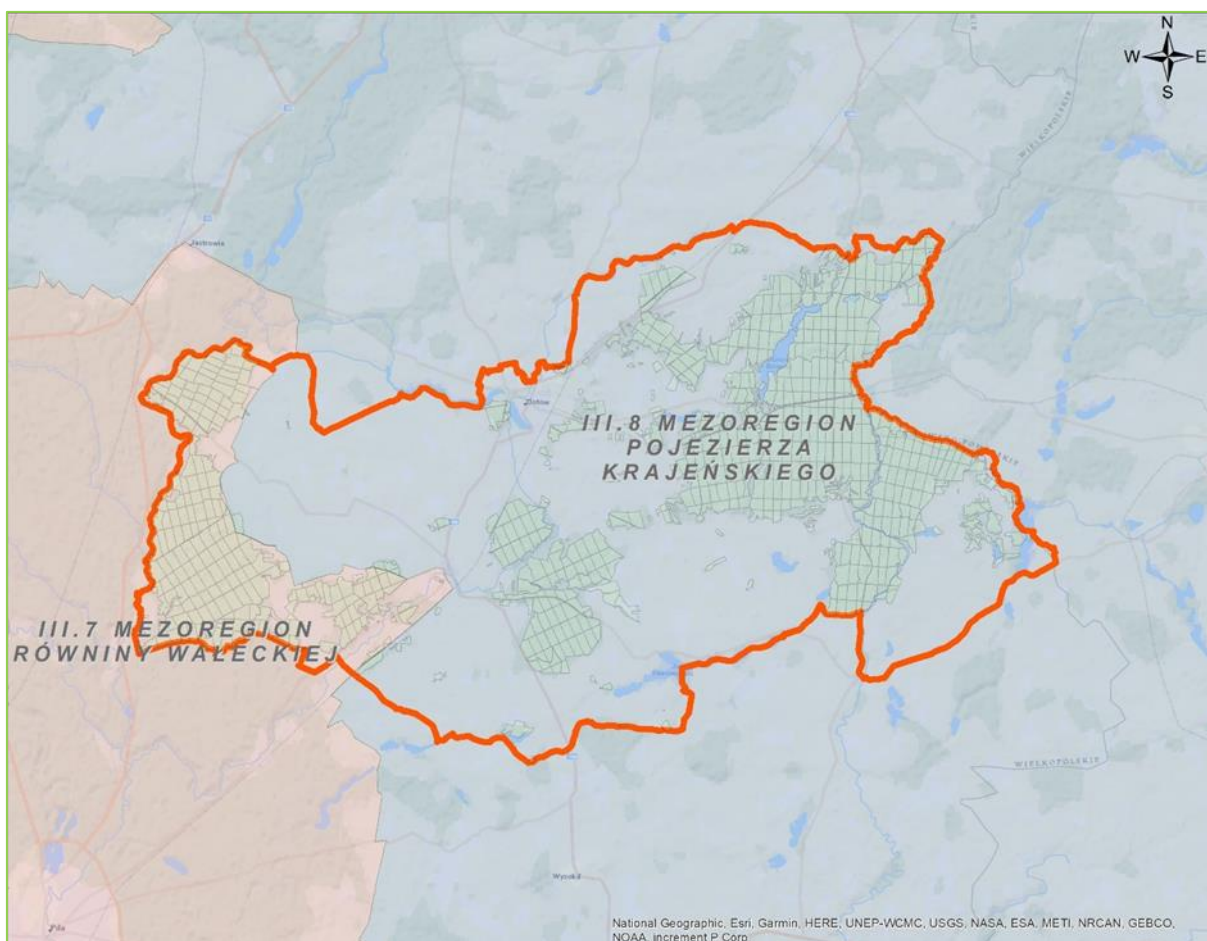
◆ grunty zalesione	-	16982,54 ha,
◆ grunty niezalesione	-	285,82 ha,
◆ grunty związane z gospodarką leśną	-	360,99 ha,
◆ grunty nieleśne	-	843,82 ha.

Nadleśnictwo jest dwuobróbowe (Żłotów i Krajenka) i podzielone jest na 12 leśnictw:

- obręb Żłotów: Wierzchołek (01), Łączyń (02), Potok (03), Rudna (05), Kujan (06), Augustowo (08), Plecemin (09), Paruszka (10),
- obręb Krajenka: Witrogoszcz (04), Łobzonka (07), Wąsosz (11), Leśnik (12).

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej (2010), na podstawach ekologiczno-fizjograficznych, obszar Nadleśnictwa Żłotów położony jest w:

- Krainie III – Wielkopolsko-Pomorskiej,
 - Mezuregionie – Równiny Wałeckiej (III.7);
 - Mezuregionie – Pojezierza Krajeńskiego (III.8).

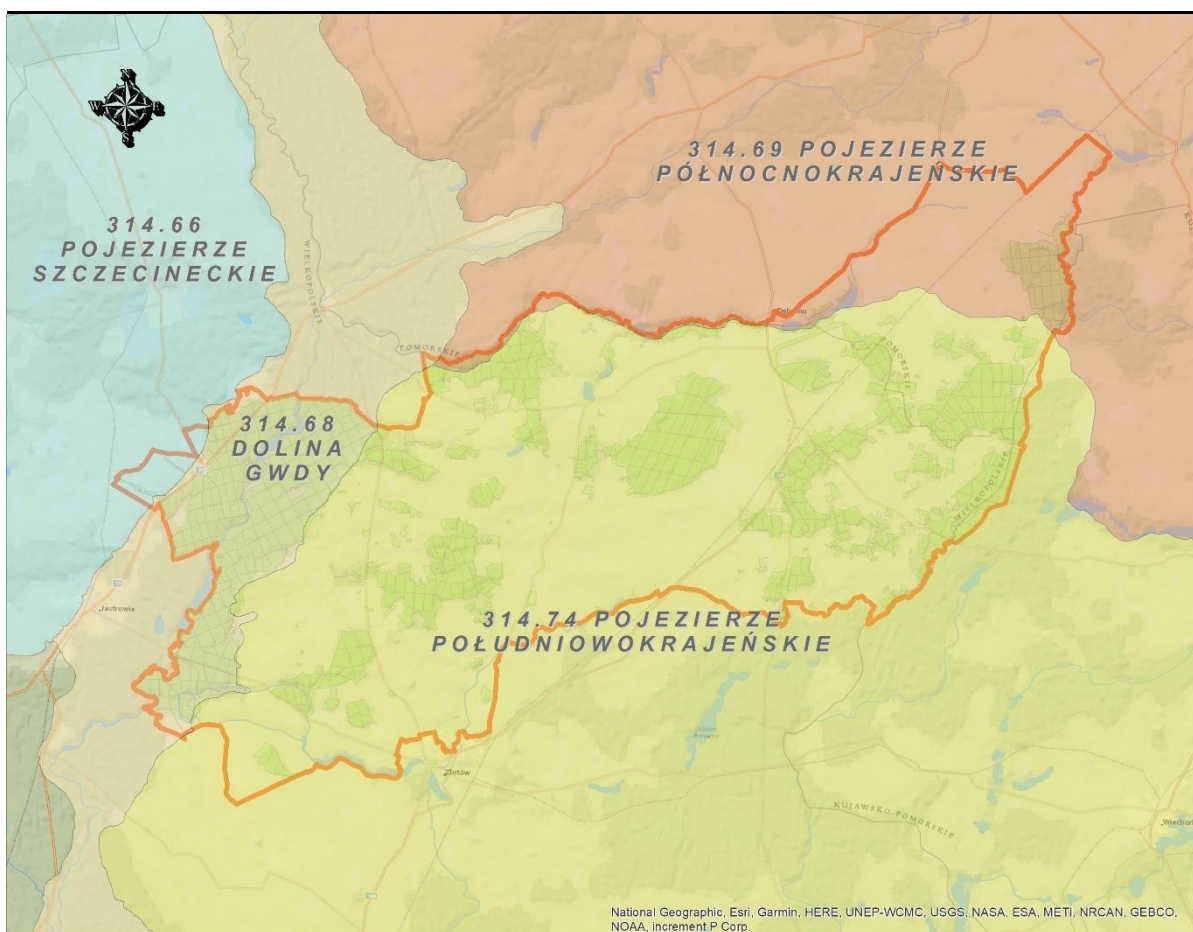

Mezuregiony przyrodniczo-leśne w zasięgu Nadleśnictwa Żłotów

Według fizyczno-geograficznego podziału Polski, zmodyfikowanego w 2018 roku, obszar Nadleśnictwa leży w następujących jednostkach:

Położenie Nadleśnictwa Złotów wg podziału na jednostki fizyczno-geograficzne

Obszar	Megaregion	Prowincja	Podprowincja	Makroregion	Mezoregion	Nazwa jednostki fizyczno-geograficznej
1	2	3	4	5	6	7
1						Europa Zachodnia
	3					Pozaalpejska Europa Środkowa
		31				Niż Środkowoeuropejski
			314-316			Pojezierza Południowobałtyckie
				314.6-7		Pojezierze Południowopomorskie
					314.68	Dolina Gwdy
					314.74	Pojezierze Południowokrajęskie

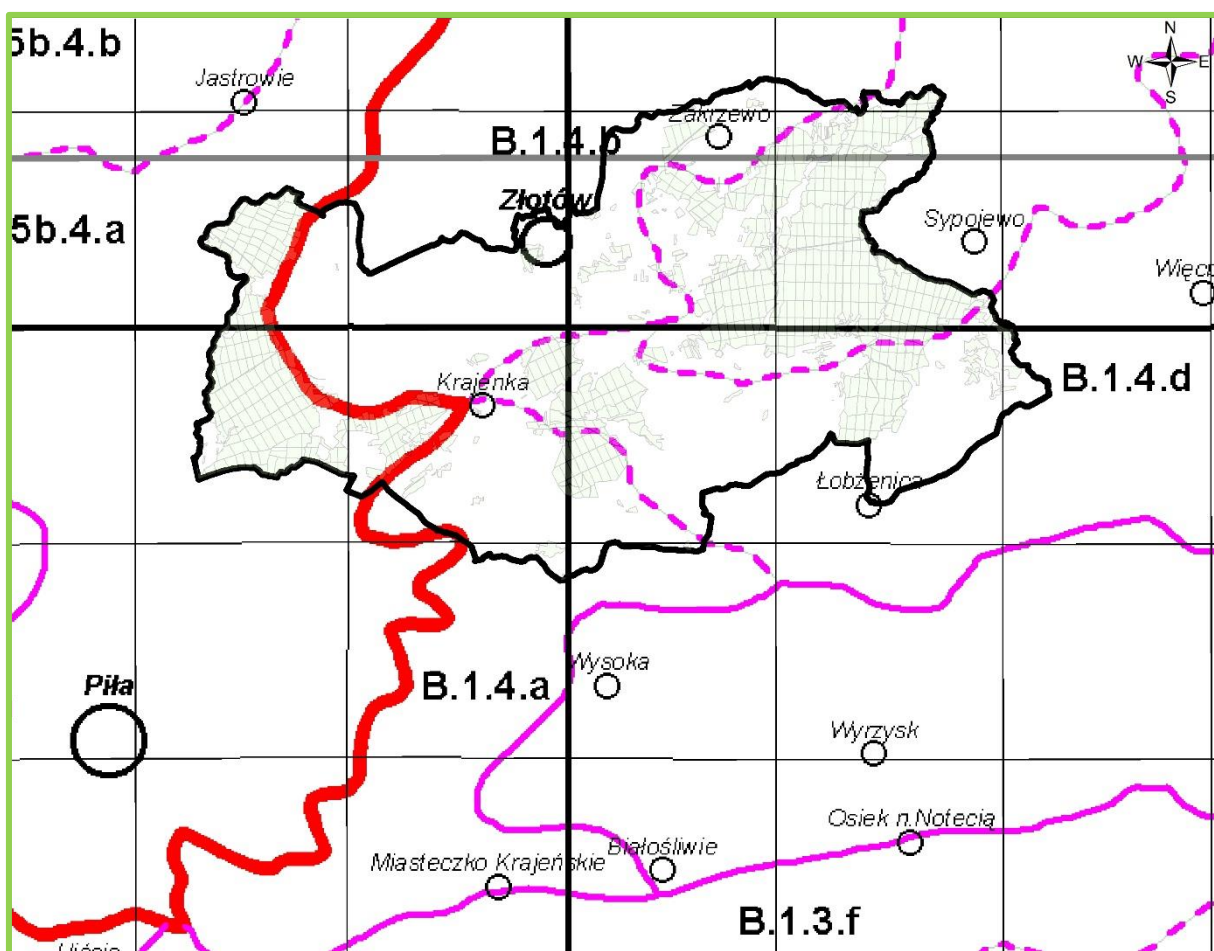

Mezoregiony fizyczno-geograficzne w zasięgu Nadleśnictwa Złotów

Nazwy i zasięgi jednostek geobotanicznych w regionalizacji geobotanicznej Polski dla Nadleśnictwa przedstawiają tabela i mapa.

Jednostki geobotaniczne w zasięgu Nadleśnictwa Żłotów (Matuszkiewicz, 2008)

Dział	Kraina i podkraina	Okręg	Podokręg	Nazwy jednostek
Symbol jednostki				
1	2	3	4	5
A				Dział Pomorski
	A.5			Kraina Sandrowych Przedpoli Pojezierzy Środkowopomorskich
		A.5b.4		Okręg Doliny Gwdy
			A.5b.4.a	Podokręg Pilski
B				Dział Brandenbursko-Wielkopolski
	B.1			Kraina Notecko-Lubuska
		B.1.4		Okręg Żłotowsko-Chojnicki
			B.1.4.b	Podokręg Żłotowski
			B.1.4.c	Okręg Sypniewski

Jednostki geobotaniczne w zasięgu Nadleśnictwa Żłotów

(Źródło: „Regionalizacja geobotaniczna Polski” (MATUSZKIEWICZ 2008, fragment Arkusza B1)

3.1.2. Lesistość

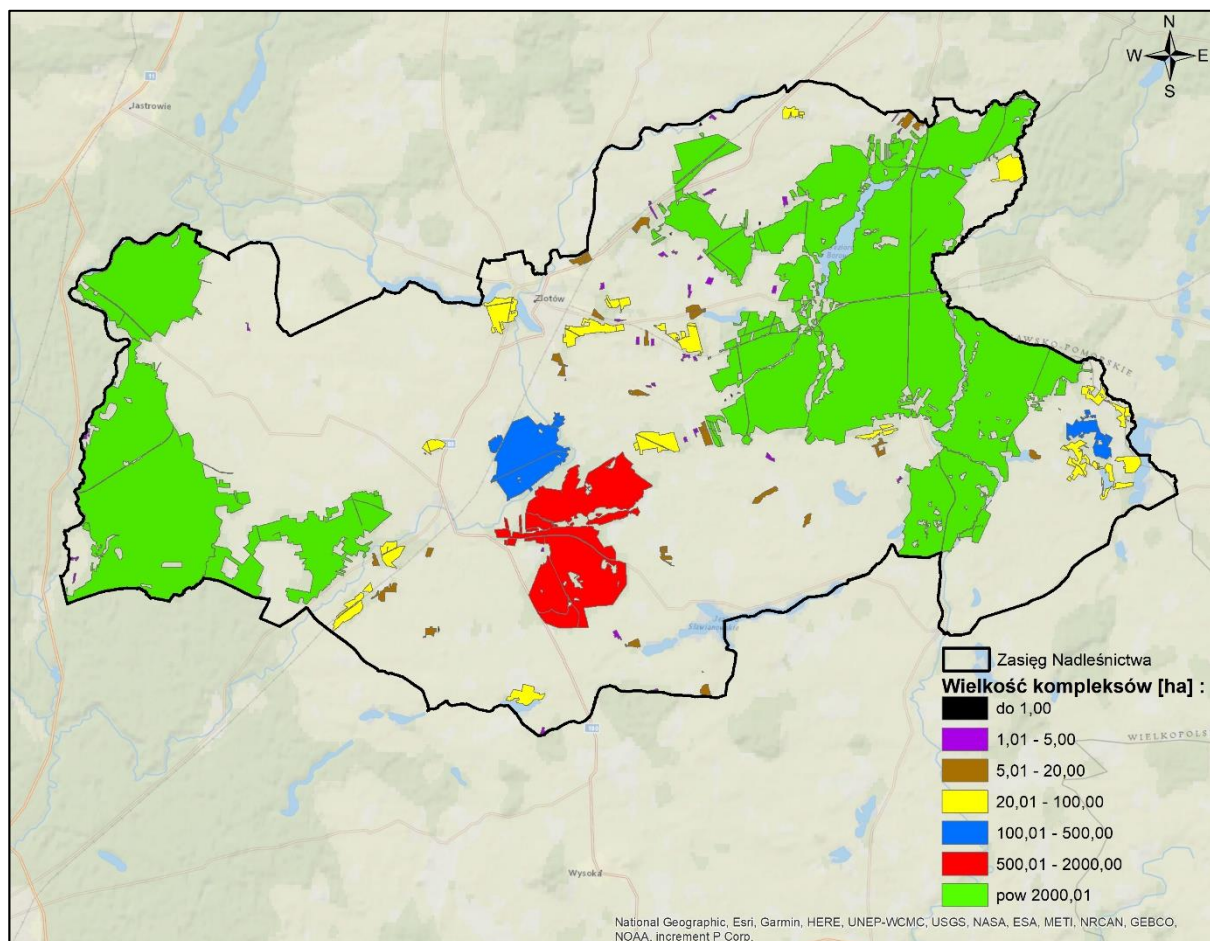
Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Żłotów wynosi 17629,35 ha, natomiast powierzchnia ogólna jego zasięgu terytorialnego wynosi 535,390 km².

Struktura własnościowa lasów przedstawia się następująco:

- Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa w zarządzie LP – 17629,35 ha;
- Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa - pozostałe – 11,77 ha;
- Lasy stanowiące własność osób fizycznych i lasy komunalne – 1042,50 ha

Łącznie lasy w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa – 18683,62 ha.

Lesistość w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa wynosi 34,9%. Pozostałą powierzchnię terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa stanowią głównie tereny różne, w mniejszym stopniu grunty zadrzewione i zakrzewione, grunty pod wodami oraz grunty zabudowane i zurbanizowane.

Kompleksy leśne Nadleśnictwa Żłotów

3.1.3. Dominujące funkcje lasów

Lasy, z natury wielofunkcyjne, zostały podzielone do celów planowania urządzeniowego na 3 podstawowe (główne) grupy lasów:

- lasy rezerwatowe – 0,00 ha – 0,00%,
- lasy ochronne – 6622,52 ha – 38,35%,
- lasy gospodarcze – 40645,84 ha – 61,65%.

Lasy ochronne w stosunku do ogólnej powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych Nadleśnictwa stanowią 38,35%. Szczegółowy podział na kategorie ochronności wraz z lokalizacją przedstawiony jest w tomie IA opisanego ogólnego.

3.2. Walory przyrodniczo-leśne Nadleśnictwa

3.2.1. Rzeźba terenu, typy gleb i warunki siedliskowe

Ukształtowanie terenu Nadleśnictwa Żłotów oraz pokrywy geologicznej jest wynikiem działalności mas lądolodowych stadiału pomorskiego zlodowacenia bałtyckiego oraz współczesnej działalności erozyjnej i akumulacyjnej wód.

Teren Nadleśnictwa położony jest na obszarze nizinnym i charakteryzuje się równinnym krajobrazem. Tereny z falistym typem rzeźby występują na niewielkim obszarze i zlokalizowane są przede wszystkim we wschodniej i południowo-wschodniej części Nadleśnictwa. Tereny pagórkowate występują bardzo nieznacznie, jedynie na niektórych odcinkach krawędzi sandrowej doliny Gwdy, gdzie występują głębokie jary oraz miejscami bardzo strome i wysokie brzegi.

Nadleśnictwo posiada operat glebowosiedliskowy opracowany wg stanu na 1 stycznia 2010 roku przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu. Dodatkowo w 2021 roku wykonana została uzupełniająca dokumentacja siedliskowa na powierzchni 19,32 ha.

Według opracowania siedliskowego, na obszarze Nadleśnictwa wyróżniono następujące rodzaje utworów geologiczno-glebowych:

- **utwory lodowcowe i wodnolodowcowe:**
 - piaski zwałowe,
 - piaski wodnolodowcowe sandrów,
 - gliny zwałowe,
 - gliny zwałowe z piaszczysto-pyłowymi pokrywami zwietrzelinowo-eolicznymi,
 - iły zastoiskowe,

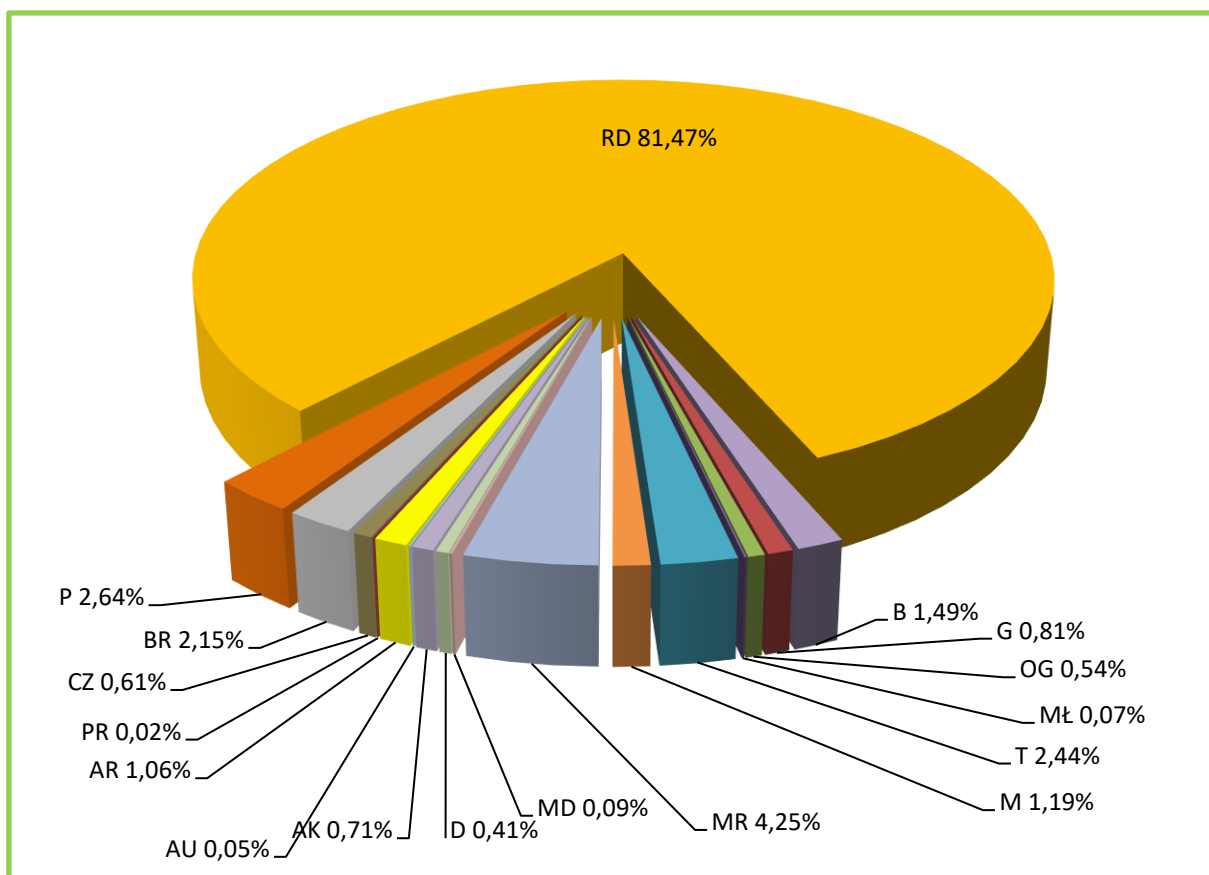
- piaszczysto-pyłowe utwory zastoiskowe i limnoglacialne;
- **utwory akumulacji eolicznej:**
 - piaski eoliczne;
- **utwory akumulacji stokowej:**
 - deluwia;
- **utwory antropogeniczne:**
 - utwory antropogeniczne wypełniające wyrobiska poeksploatacyjne, nasypy, wysypiska i hałdy;
- **utwory akumulacji bagiennej, rzecznej i jeziornej:**
 - torfy,
 - mursze,
 - muły i gytie organiczne,
 - gytie wapienne i kredy jeziorne,
 - gytie ilaste,
 - mady rzeczne,
 - piaski rzeczne holocenyckie,
 - piaski rzeczne tarasów plejstocenyckich,
 - piaski jeziorne.

W Nadleśnictwie na gruntach zalesionych i niezalesionych wyróżniono 17 typów gleb.

Zestawienie powierzchni typów gleb w Nadleśnictwie Żłotów

Lp.	Typy gleby	OBRĘB				NADLEŚNICTWO ŻŁOTÓW	
		ŻŁOTÓW		KRAJENKA		pow.(ha)	udział %
		pow.(ha)	udział %	pow.(ha)]	udział %		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Arenosole- AR	147,80	1,20	35,72	0,73	183,52	1,06
2.	Pararędziny – PR	-	-	3,09	0,06	3,09	0,02
3.	Czarne ziemie – CZ	4,68	0,04	100,19	2,04	104,87	0,61
4.	Gleby brunatne – BR	44,79	0,36	325,98	6,62	370,77	2,15
5.	Gleby płowe – P	82,98	0,67	373,03	7,58	456,01	2,64
6.	Gleby rdzawe – RD	11137,41	90,21	2931,58	59,55	14068,99	81,47
7.	Gleby bielcowe – B	172,73	1,40	84,47	1,72	257,20	1,49
8.	Gleby gruntowoglejowe – G	52,81	0,43	86,91	1,77	139,72	0,81
9.	Gleby opadowoglejowe- OG	3,95	0,03	89,23	1,81	93,18	0,54
10.	Gleby mułowe – MŁ	-	-	12,44	0,25	12,44	0,07
11.	Gleby torfowe- T	190,21	1,54	231,19	4,70	421,40	2,44

Lp.	Typy gleby	OBRĘB				NADLEŚNICTWO ŻŁOTÓW	
		ŻŁOTÓW		KRAJENKA			
		pow.(ha)	udział %	pow.(ha)]	udział %	pow.(ha)	udział %
1	2	3	4	5	6	7	8
12.	Gleby murszowe – M	95,59	0,77	110,35	2,24	205,94	1,19
13.	Gleby murszowate – MR	252,57	2,05	481,60	9,78	734,17	4,25
14.	Mady rzeczne – MD	15,18	0,12	-	0	15,18	0,09
15.	Gleby deluwialne – D	51,69	0,42	19,36	0,39	71,05	0,41
16.	Gleby kulturoziemne – AK	87,44	0,71	34,63	0,70	122,07	0,71
17.	Gleby industro- i urbanoziemne - AU	5,65	0,05	3,11	0,06	8,76	0,05
Razem grunty leśne zal. i niezal.		12345,48	100,00	4922,88	100,00	17268,36	100,00

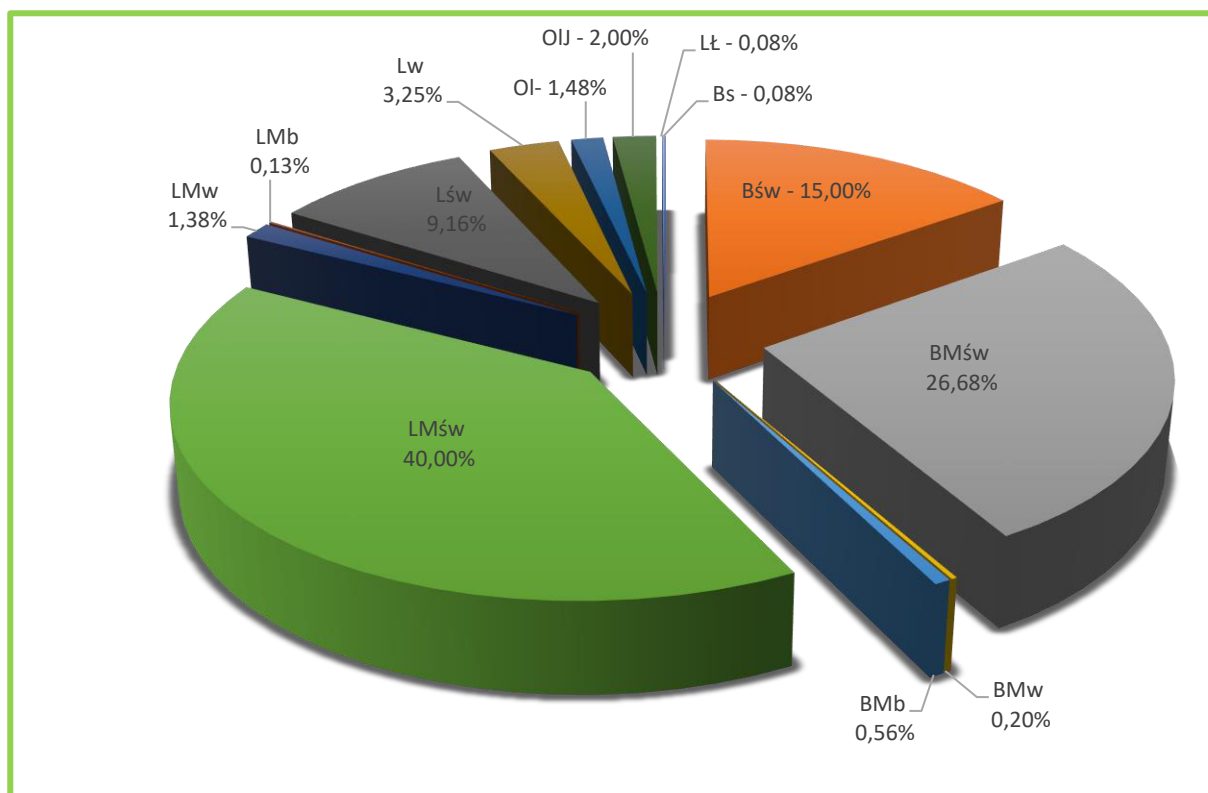
Udział typów gleb w Nadleśnictwie Złotów

Zdecydowanie dominującą grupą gleb na terenie Nadleśnictwa są gleby rdzawe występujące na 81,47% gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych (obręb Złotów – 90,21%, obręb Krajenka – 59,55%). Powstały one głównie na piaskach zwałowych, tworząc siedliska Bśw, BMśw oraz mniej żyznego LMśw. Następne pod względem zajmowanej powierzchni są gleby murszowate zajmujące 4,25%, gleby płowe – 2,64%, torfowe – 2,44% oraz gleby brunatne – 2,15%. Pozostałe typy gleb w warunkach Nadleśnictwa Złotów zajmują łącznie 7,05%. Obręb Krajenka różni się pod względem występujących gleb od obrębu Złotów, gleby rdzawe

nie są tak dominujące i jest bardziej zróżnicowany pod względem powierzchni występujących gleb.

Gleby porolne na gruntach leśnych zalesionych i niezalesionych w Nadleśnictwie Złotów wyodrębniono na powierzchni 8983,59 ha, to jest na 61,79%, w tym: obręb Złotów – 7464,87 ha (60,47%), a obręb Krajenka – 1518,72 ha (30,85%).

Typy siedliskowe lasu

Udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Złotów

W Nadleśnictwie Złotów głównymi typami siedliskowymi lasu są: LMśw – 6907,51 ha (40,00%), BMśw – 4608,01 ha (26,68%), Bśw – 2590,02 ha (15,00%) oraz Lśw – 1582,18 ha (9,16%). Pozostałych 9 siedlisk zajmuje w sumie 9,16% powierzchni i nie mają one w Nadleśnictwie większego znaczenia gospodarczego.

W obrębie Złotów głównymi typami siedliskowymi lasu są: LMśw – 4756,72 ha (38,53%), BMśw – 4229,75 ha (34,26%), Bśw – 2588,74 ha (20,97%). Pozostałych 10 siedlisk zajmuje w sumie 6,24% powierzchni.

W obrębie Krajenka głównymi typami siedliskowymi lasu są: LMśw – 2150,79 ha (43,69%), Lśw – 1327,35 ha (26,96%), Lw – 504,12 ha (10,24%) oraz BMśw – 378,26 ha (7,68%). Pozostałych 7 siedlisk zajmuje w sumie 11,43% powierzchni.

3.2.2. Zasoby wód powierzchniowych i podziemnych

Według podziału hydrograficznego Polski (Warszawa 1980) większość terenu Nadleśnictwa Żłotów położony jest w zlewni Odry w dorzeczu Noteci.

Rzeki

Przez obszar Nadleśnictwa przepływają 23 rzeki.

Wykaz rzek w zasięgu Nadleśnictwa Żłotów

Lp.	Nr zlewni	Rząd	Nazwa rzeki	Dopływ
1	2	3	4	5
ZLEWNIA ODRY				
1.	1884	4	Łobżonka	Noteci
2.	1886	4	Gwda	Noteci
3.	18842	5	Stołunia	Łobżonki
4.	18844	5	Lubcza	Łobżonki
5.	18868	5	Głomia	Gwdy
6.	188432	5	Jelonka	Łobżonki
7.	188434	5	Dopływ spod Wilczych Jarów	Łobżonki
8.	188682	6	Dopływ z jez. Zaleskiego	Głomi
9.	188684	6	Śmiardówka	Głomi
10.	188686	6	Kocunia	Głomi
11.	1884454	6	Dopływ spod Izdebek	Lubczy
12.	1886554	5	Dopływ z Węgierc	Gwdy
13.	1886594	5	Pękawnica	Gwdy
14.	1886816	6	Dopływ ze Śmiardowa Żłotowskiego	Głomi
15.	1886872	6	Dopływ z Annopola	Głomi
16.	1886874	6	Dopływ spod Głubczyna	Głomi
17.	1886882	7	Kanał Augustowski	Strużnicy
18.	1886892	6	Dopływ z Paruszki	Głomi
19.	18865942	6	Dopływ z Tarnówki	Pękawnicy
20.	18868632	7	Dopływ z Zakrzewa	Głomi
21.	18868634	7	Dopływ z Drożysk Wielkich	Głomi
22.	18868672	7	Dopływ w Bługowie	Głomi
23.	18868692	7	Kanał Wielki	Głomi

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/gpservices/KZGW/ISOK_MPHP/MapServer/WMSServer.

Jeziora

W zasięgu terytorialnym i graniczące z zasięgiem Nadleśnictwa występuje łącznie 35 jezior i zbiorników wodnych. Są to głównie jeziora rynnowe, przepływowe, ale i niewielkie zbiorniki położone w zagłębieniach bezodpływowych.

Wykaz jezior w zasięgu Nadleśnictwa Żłotów

Lp.	Nr zlewni	Nazwa jeziora	[ha]*
1	2	3	4
1.	18868679	Jez. Sławianowskie	288,44
2.	18868639	Jez. Borówno	189,41
3.	18844399	Jez. Stryjowo	156,03
4.	188682	Jez. Zaleskie	146,64
5.	1886557	Zb. Ptusza	82,79
6.	1886865	Jez. Ostrowite	50,61
7.	188683	Jez. Żłotowskie	42,39
8.	1886816	Jez. Śmiardówka	38,5
9.	188435	Jez. Długie	26,58
10.	1886865	Jez. Moczadła	20,48
11.	18844390	Jez. Moczydło	17,62
12.	188435	Jez. Luchowskie	13,79
13.	188431	Jez. Bielsko	13,22
14.	188431	Jez. Smólsk Wielki	14,47
15.	188435	Staw Młyński	11,88
16.	188431	Jez. Stary Wersk	9,34
17.	18868632	Jez. Książę	9,42
18.	1886816	Jez. Piaskowe	9,16
19.	1886861	Jez. Wierzchołek	7,96
20.	18868632	Jez. Zakrzewskie	7,76
21.	1886865	Jez. Czarne	6,99
22.	1886865	Jez. Małe	7,01
23.	18868632	Jez. Łączyn	5,74
24.	1886865	Jez. Kujan Mały	6,22
25.	18844390	Jez. Czarne	3,41
26.	Na N od wsi Buntowo	Bez nazwy	3,11
27.	Przy miejscowości Łobżenica	Bez nazwy	2,84

Lp.	Nr zlewni	Nazwa jeziora	[ha]*
1	2	3	4
28.	188431	Jez. Smólsk Mały	2,05
29.	18868632	Jez. Czarcie	1,84
30.	1886816	Jezioro Burmistrzowskie	2,42
31.	1886819	Jez. Baba	1,69
32.	1886865	Jez. Skickie	2,22
33.	1886816	Czarci Staw	1,49
34.	Na NW od miejscowości Izdebki	Bez nazwy	0,63
35.	Na E od miejscowości Błękit (przy rzece Głomia)	Bez nazwy	0,37
RAZEM			1204,52

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/gpservices/KZGW/ISOK_MPHP/MapServer/WMSServer.

*powierzchnia określona geometrycznie

W stanie posiadania Nadleśnictwa znajdują się 3 jeziora o łącznej powierzchni 35,25 ha:

- Jezioro Smólsk Wielki (oddz. 45a – 14,47 ha);
- Jezioro Biegocin (oddz. 232d,g – 15,69 ha);
- Jezioro Czarne (oddz. 382j – 8,09 ha).

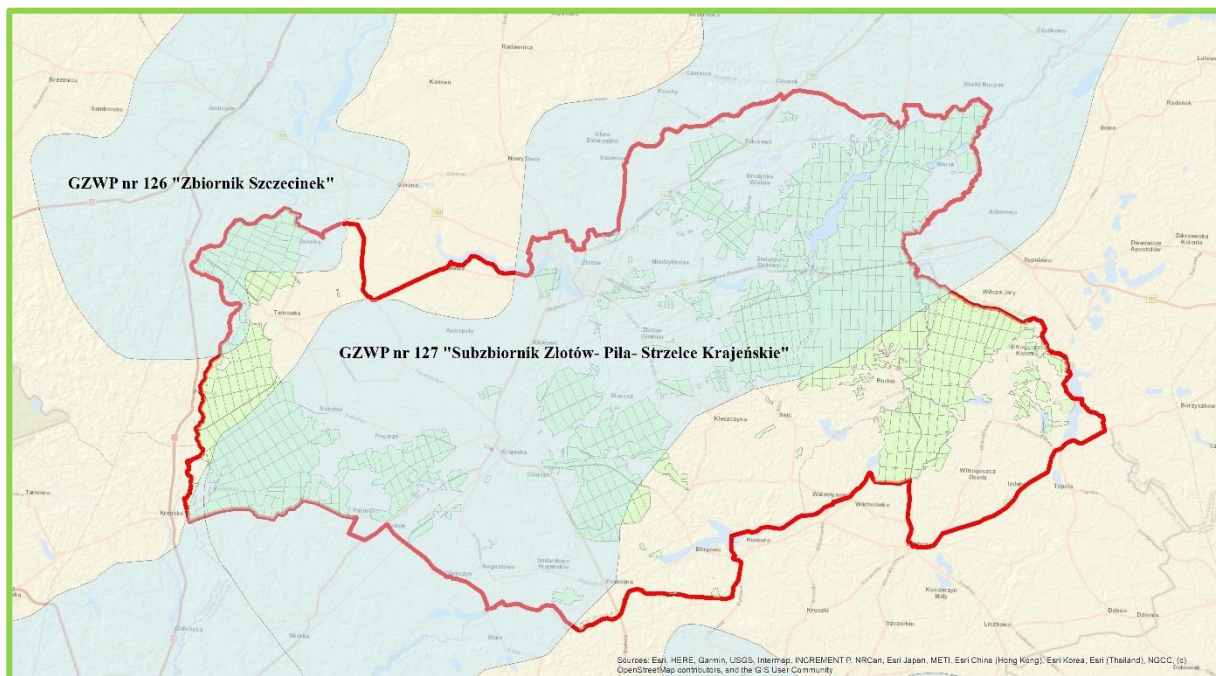
Istotnym elementem kształtującym warunki wodne na terenie Nadleśnictwa Żłotów są także zlokalizowane tu dość liczne bagna i torfowiska. Decydujący jednak wpływ na wilgotność gleb mają opady atmosferyczne, a dominującym typem gospodarki wodnej jest typ przemysłowy.

Wody podziemne

W Nadleśnictwie siedliska bez wyraźnego wpływu wód gruntowych, tj. takie na których dominującą rolę odgrywa woda opadowa, zajmują 81,1% powierzchni gruntów leśnych. Są to bory świeże, bory mieszane świeże, lasy mieszane świeże i lasy świeże w pierwszym wariantcie uwilgotnienia. Siedliska świeże w drugim wariantcie uwilgotnienia, czyli znajdujące się pod słabym wpływem wody gruntowej, zajmują 9,7%, siedliska wilgotne różnej żyzności, o umiarkowanym i dość silnym wpływie wód gruntowych 4,9%. Siedliska związane z wodą gruntową, czyli siedliska bagienne i olsy zajmują 2,1%, a siedliska zalewowe olsy jesionowe i lasy łęgowe – 2,1%. Siedliska suche bez wpływu wód gruntowych - 0,1%.

W zasięgu Nadleśnictwa zlokalizowane są fragmenty następujących Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP):

- „Szczecinek” nr 126, jest to czwartorzędowy, międzymorenowy zbiornik o zasobności dyspozycyjnej 99 tys. m³/d i średniej głębokości ujęcia wynoszącej 90 m;
- „Subzbiornik Żłotów-Piła-Strzelce Krajeńskie” nr 127, jest to paleogeńsko-neogeński zbiornik o szacunkowej zasobności dyspozycyjnej 186 tys. m³/d i średniej głębokości ujęcia wynoszącej 100 m.

GZWP w zasięgu Nadleśnictwa Żłotów

(źródło: <https://www.pgi.gov.pl/>)

3.2.3. Klimat

Według regionalizacji klimatycznej Wosia (1994,1999) obszar Nadleśnictwa Żłotów położony jest w północnej części regionu VII Środkowowielkopolskiego. Klimat kształtowany jest najczęściej przez masy powietrza polarno morskiego z dużą wilgotnością, zachmurzeniem i łagodnym typem pogody. Suche powietrze polarno-kontynentalne występuje w sumie przez kilka tygodni w roku. Bardzo rzadko dociera gorące powietrze zwrotnikowe. Z napływającymi masami powietrza wiążą się kierunki wiatrów i opady atmosferyczne. Latem występują niekiedy dłuższe okresy bezdeszczowe (1-2 miesięczne), które w połączeniu z wysokimi temperaturami (+30°C i wyżej) mogą spowodować znaczne osłabienie drzewostanów. Średnia temperatura roczna wynosi ok. 8,6°C, a roczna suma opadów ok. 570 mm. Przeważają wiatry z kierunków zachodnich. Wiatry z północnego zachodu niosą masy powietrza polarno-morskiego, wilgotnego, powodując ocieplenie zimą i ochłodzenie latem. Wiatry południowo-zachodnie przynoszą powietrze zawierające również dużo wilgoci ale cieplejsze. W okresie wiosny wieją często wysuszające wiatry wschodnie. Częstym zjawiskiem na omawianym

terenem są przymrozki wiosenne, szczególnie dotkliwe w uprawach i młodnikach oraz mniej szkodliwe – przymrozki jesienne.

Ogólnie można stwierdzić, że klimat omawianego terenu należy do łagodnych. Amplituda temperatur lata i zimy nie jest wysoka, co stwarza sprzyjające warunki dla rozwoju gatunków drzewiastych.

W ostatnich 10 latach można zauważyć, że w okresie wegetacyjnym występowały w poszczególnych latach i miesiącach znaczne różnice w wysokości opadów i temperatur. Duże znaczenie dla wegetacji mają występujące okresowo miesiące z obniżoną ilością opadów i wyższą niż przeciętnie temperaturą. Klimat Nadleśnictwa obrazują następujące dane:

- średnia temperatura roczna - ok. 8,6°C,
- roczna suma opadów - ok. 570 mm,
- długość okresu wegetacyjnego - ok. 210 dni,
- średnia temperatura w okresie wegetacyjnym - ok. 13,8°C,
- średnia suma opadów w okresie wegetacyjnym - ok. 382 mm.

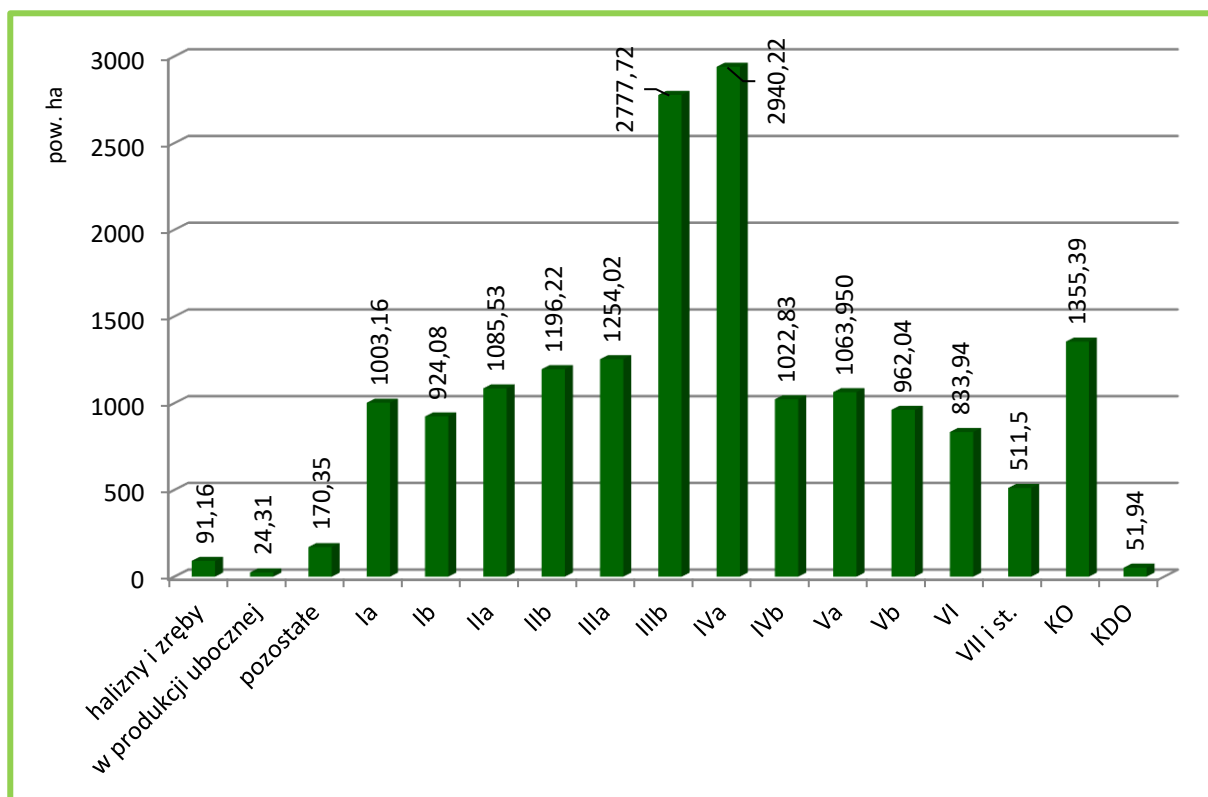
3.2.4. Drzewostany

Drzewostany są najważniejszym elementem ekosystemu leśnego, dlatego też w *Prognozie* poświęcono im stosunkowo dużo uwagi.

Struktura wiekowa

Analizując – w kontekście oddziaływania na różnorodne zasoby środowiska przyrodniczego – strukturę wiekową drzewostanów danego obiektu oraz prognozowane zmiany tej struktury w okresie obowiązywania *Planu*, na co wpływ ma zarówno zachodzący nieprzerwanie proces starzenia się drzew, jak i podejmowane zabiegi gospodarcze wyprzedzające procesy naturalne, uwagę należy zwrócić na kwestię zachowania środowisk kształtowanych przez poszczególne fazy rozwojowe drzewostanów. Struktura gatunkowa organizmów wykorzystujących poszczególne fazy rozwojowe może znacząco różnić się od siebie i tak np. taksonów związanych ze starodrzewami (owady saproksyliczne, ptaki zasiedlające dziuple) nie spotkamy w obszarach pokrytych inicjalnymi fazami rozwoju drzewostanów, podobnie jak gatunków związanych ze stadiami wczesnosukcesyjnymi (rośliny światłolubne, niektóre owady i ptaki) – w cienistych i zwartych drzewostanach średniowiekowych. Dlatego też, aby możliwe było zachowanie całego spektrum środowisk leśnych i związanych z nimi gatunków, konieczna jest analiza zmian, jakie zajdą w wyniku realizacji zapisów *Planu*. Należy także mieć na uwadze, że w przeciwieństwie do lasów naturalnych, gdzie poszczególne fazy rozwojowe występują w układach mozaikowych

i często mało powierzchniowych, w lasach gospodarczych, pełniących także funkcje użytkowe, rozkład poszczególnych faz musi być bardziej „uporządkowany”, co wynika z uwarunkowań planowania urządzeniowego i potrzeby późniejszej optymalizacji gospodarowania. Niektóre stadia rozwojowe, z uwagi na wykorzystywanie zasobów drzewnych, w lasach gospodarczych występują obecnie w bardzo ograniczonym zakresie w porównaniu do lasów naturalnych – dotyczy to zwłaszcza stadium rozpadu.

Powierzchnia drzewostanów w klasach i podklasach wieku – stan na 1.01.2023 r.

W Nadleśnictwie Żłotów największą powierzchnię zajmują drzewostany w podklasach: IVa (2940,22 ha – 17,31%), IIIb (2777,72 ha – 16,35%). Udział gruntów niezalesionych w powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa wynosi 1,65%. Przeciętny wiek drzewostanów wynosi 64 lat.

Struktura pionowa

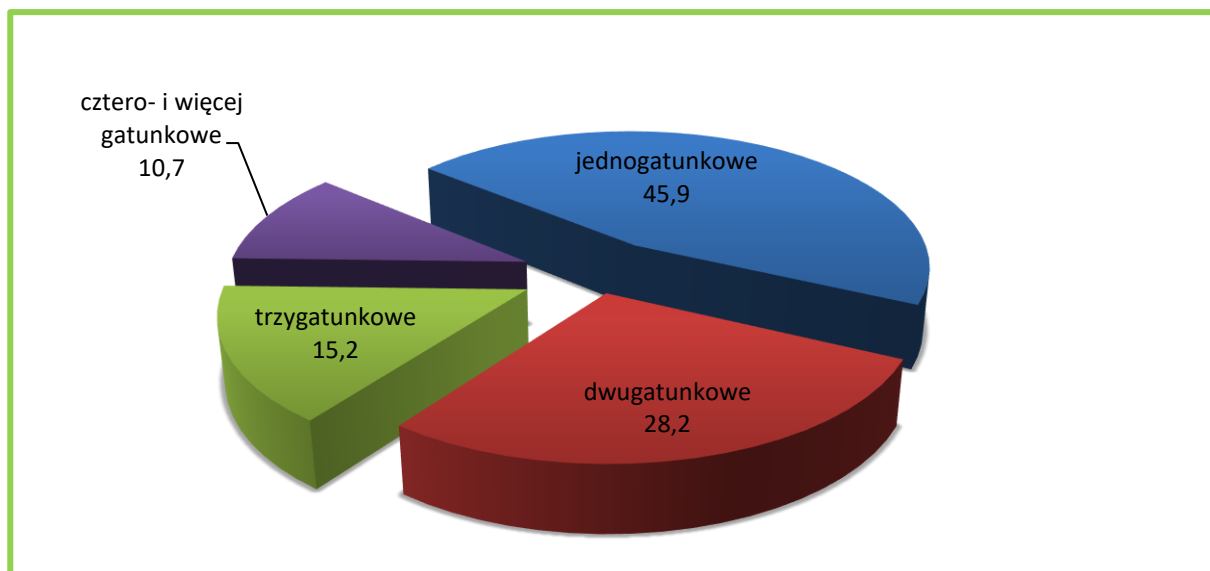
W Nadleśnictwie Żłotów zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, zajmujące 90,71% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe występują na 1,0% a drzewostany trzypiętrowe i o budowie przerębowej nie występują wcale. Resztę, to jest 8,29% stanowią drzewostany w KO i KDO.

W trakcie prac taksacyjnych zaewidencjonowano (o różnym stopniu pokrycia) 130,62 ha drzewostanów z nalotami (obręb Żłotów – 116,62 ha; obręb Krajenka – 14,00 ha), 432,00 ha z podsadzeniami (obręb Żłotów – 270,20 ha; obręb Krajenka – 161,80 ha) oraz

3564,22 ha drzewostanów z podrostami i podrostami o charakterze dolnego piętra (obręb Żłotów – 2380,46 ha; obręb Krajenka – 1183,76 ha). W przyszłości część tych drzewostanów zostanie zapewne opisana jako drzewostany dwupiętrowe. W porównaniu z poprzednim planem u.l. zmalał udział drzewostanów jednopiętrowych o 1,5% w KO i KDO wzrósł udział o 0,3%. Opisano również 1% drzewostanów dwupiętrowych, których w poprzedniej rewizji nie zaewidencjonowano.

Bogactwo gatunkowe

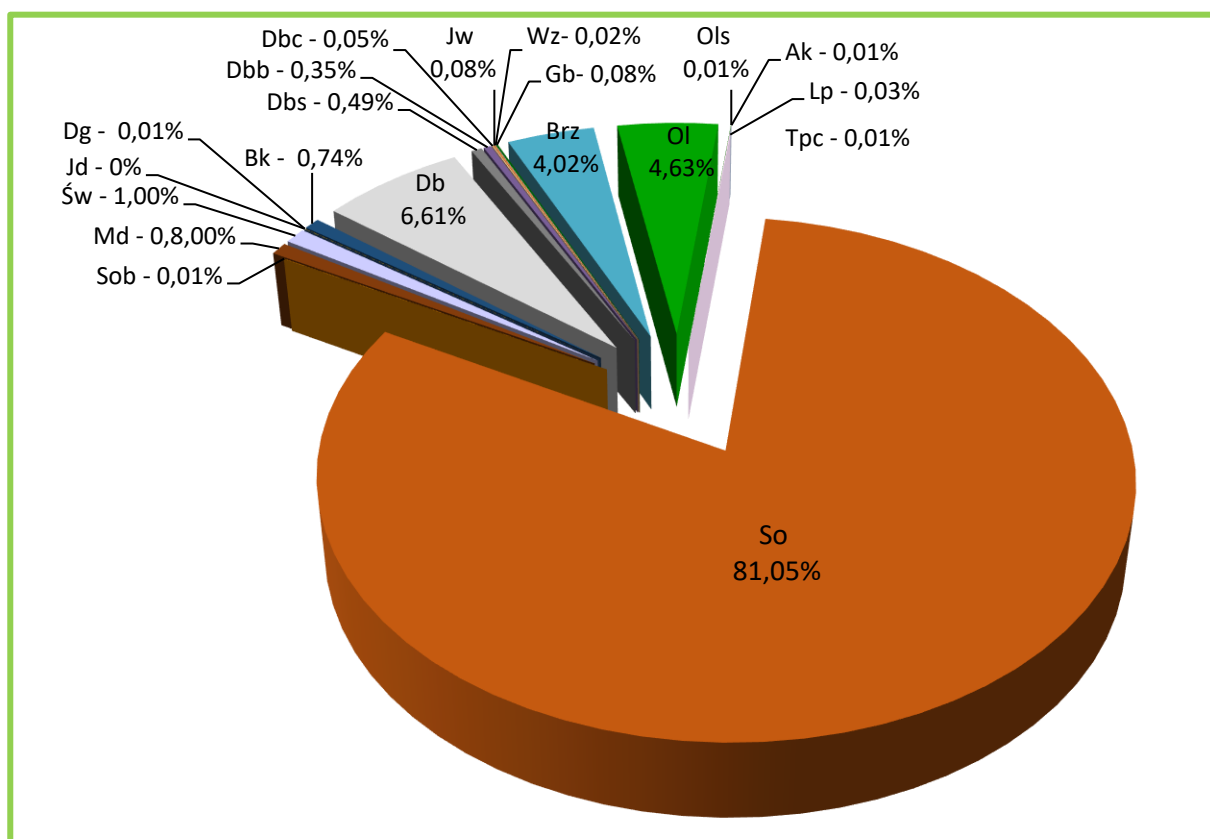
Zróżnicowanie gatunkowe drzewostanów Nadleśnictwa jest pochodną występujących tu siedlisk leśnych. Obecną strukturę gatunkową drzewostanów w aspekcie przyrodniczym oceniono na podstawie udziału gatunków rzeczywistych i panujących. Analizę stanu w efekcie realizacji *Planu* określono na podstawie udziału gatunków panujących, gdyż tylko ten rodzaj danych jest możliwy, choć z pewnym przybliżeniem, do określenia na koniec okresu obowiązywania *Planu*. Udział gatunków obliczany jest powierzchniowo jako suma powierzchni wydzielen. W przypadku udziału wg gatunków panujących, powierzchnia wydzielenia w całości przypisana jest tylko do 1 gatunku, tj. tego, który występuje w największej ilości w wydzieleniu. W przypadku udziału wg gatunków rzeczywistych, powierzchnia wydzielenia jest rozbijana na części wg udziału każdego z gatunków wchodzących w skład drzewostanu. Udział wg gatunków rzeczywistych jest więc bardziej realnym sposobem opisu składu gatunkowego, jednak niemożliwym do określenia na końcu obowiązywania *Planu*, ponieważ realizacja niektórych zabiegów gospodarczych (trzebieży, podsadzeń itp.) może zmieniać skład drzewostanów w sposób nie ujęty w *Planie*. Brak jest możliwości ustalenia, jak będzie wyglądał skład drzewostanu po trzebieży, jeśli w *Planie* nie ma szczegółowych zapisów dotyczących usuwanych poszczególnych gatunków. Zatem do oceny zmian w składzie gatunkowym drzewostanów w efekcie realizacji *Planu* posłużono się metodą określenia udziału wg gatunków panujących.

Charakterystyka bogactwa gatunkowego w Nadleśnictwie Żłotów

Drzewostany Nadleśnictwa Żłotów są średnio zróżnicowane pod względem składów gatunkowych. Przeważają drzewostany jednogatunkowe – 45,9%. Następne pod względem zajmowanych powierzchni są drzewostany dwugatunkowe (28,2%). Kolejne to drzewostany trzygatunkowe (15,2%) oraz cztero- i więcej gatunkowe (10,7% powierzchni gruntów zalesionych).

Gatunki panujące i rzeczywiste

Udział powierzchniowy gatunków panujących na gruntach zalesionych Nadleśnictwa

Background

D1

[illegible]

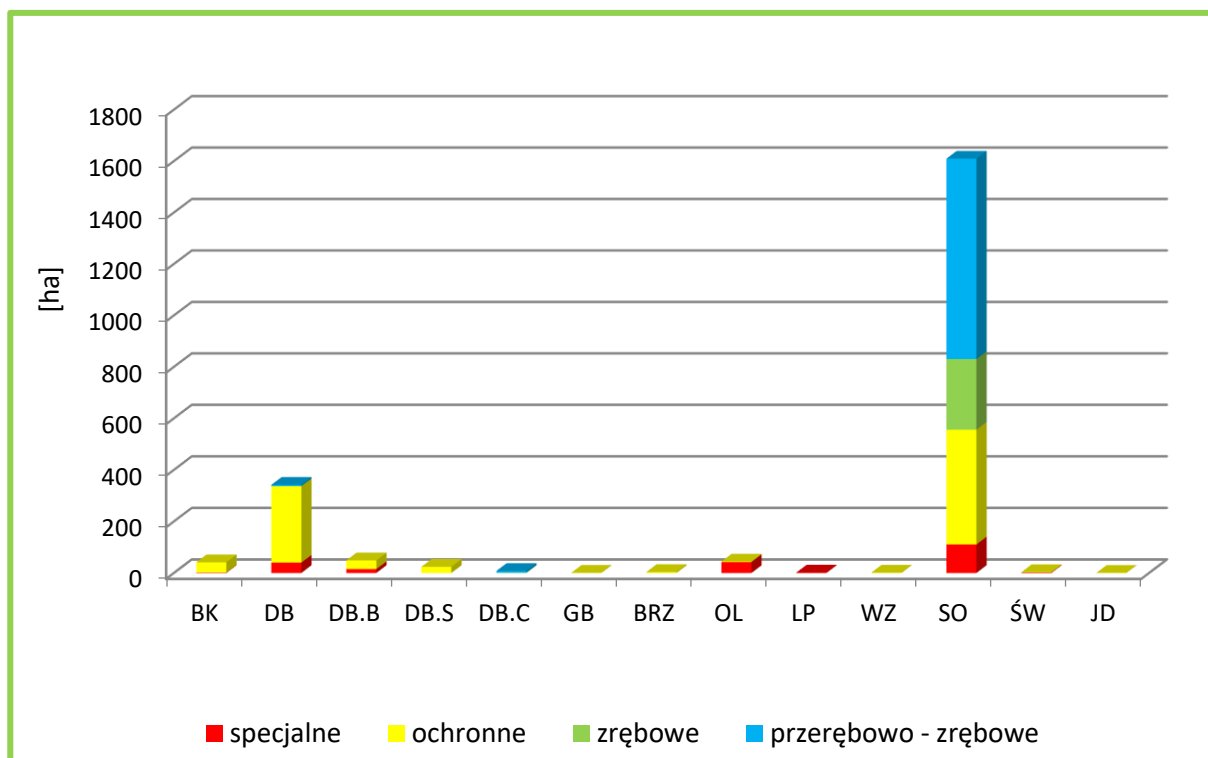
57

subatlantyckiego oraz łągów olszowo – jesionowych. Do grupy tej zaliczamy również drzewostany z odnowienia naturalnego stanowiące drzewostany młodsze, powstałe najczęściej po rębni częściowej oraz samosiewy brzozowe, akacjowe, co do których nie było wątpliwości o ich naturalnym pochodzeniu.

W lasach Nadleśnictwa, oprócz drzewostanów występujących od setek lat na gruntach leśnych, są także takie, które powstały w wyniku zalesienia gruntów będących okresowo w użytkowaniu rolniczym. W całym Nadleśnictwie zainwentaryzowano 5621,26 ha zalesień porolnych (obręb Złotów- 4224,23ha; obręb Krajenka 1397,03ha), co stanowi 33,1% powierzchni gruntów leśnych zalesionych. Porolność zalesień wyszczególniona jest w opisach taksacyjnych drzewostanów oraz uwidoczniła na mapie przeglądowej ochrony lasu.

Starodrzewy

Bardzo istotna z punktu widzenia ochrony zasobów przyrodniczych na obszarach leśnych jest obecność starszych drzewostanów, a także pojedynczych drzew lub ich grup. Drzewa takie są siedliskiem wielu organizmów ze wszystkich grup systematycznych, od mikroorganizmów po duże kręgowce. W wyniku zachodzących procesów starzenia i obumierania, dostarczają one także do ekosystemu zasobów martwej materii organicznej (drzew martwych w różnych stopniach rozkładu), bardzo ważnego składnika lasów, decydującego o ich bogactwie, różnorodności i witalności. Uwagę na ten aspekt zwrócono w Programie ochrony przyrody.

Powierzchnia gatunków panujących w drzewostanach ponad 100-letnich wg gospodarstw w Nadleśnictwie Złotów

W Programie przedstawiono analizę występowania starszych drzewostanów, tj. starodrzewów, w których wiek gatunku panującego przekracza 100 lat. W Nadleśnictwie drzewostany takie zajmują łącznie 2130,13 ha, co stanowi 12,54% powierzchni gruntów zalesionych.

Głównym gatunkiem panującym w drzewostanach ponad 100-letnich jest sosna zwyczajna (75,6%). Ważnymi z uwagi na stopień naturalności i wysoki wskaźnik różnorodności biologicznej są także drzewostany z panującymi dębami (19,8%). Mogą one być potencjalnym siedliskiem gatunków cennych, wymienionych w Załącznikach II i IV do Dyrektywy Siedliskowej.

Drewno martwych drzew

Martwe drewno w lesie jest środowiskiem życia wielu gatunków organizmów, zwłaszcza saprotroficznych grzybów i saproksylicznych owadów oraz gniazdujących w dziuplach ptaków. Zawarte w martwym drewnie substancje odżywcze wracają powoli do obiegu dzięki działalności reducentów i powiązanych z nimi zależnościami pokarmowymi innych organizmów.

W Nadleśnictwie Żłotów zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu, wykonano dodatkowy pomiar drewna martwego na wybranych powierzchniach próbnych, w oparciu o § 62 IUL, tj. na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej,

Miąższość drewna martwego określono z podziałem na drewno: martwych drzew stojących i złomów; drzew ściętych i wyrwconych oraz stanowiące fragmenty drzew martwych.

Średnia miąższość drewna martwych drzew w skali Nadleśnictwa to 11,57 m³/ha, w tym martwych drzew stojących i złomów – 3,97 m³/ha, drzew leżących i fragmentów drzew martwych – 7,60 m³/ha.

Dodatkowo w trakcie prac taksacyjnych szacunkowo określono ilość martwego drewna w I klasie wieku (uprawy i młodniki), analizując tzw. kępy ekologiczne. Weryfikacji poddanych zostało 1927,24 ha drzewostanów, na których ilość martwego drewna oszacowano na 168 m³, co w przeliczeniu daje 0,09 m³/ha.

Wskazania dotyczące postępowania z drewnem martwych drzew zawarto w Programie ochrony przyrody, gdzie zasadnie postuluje się dążenie do sukcesywnego zwiększania jego ilości.

Zniekształcenia

Borowacenie

Borowacenie polega na zniekształceniu ekosystemów leśnych w wyniku ujemnego oddziaływania zbyt dużego udziału sosny lub świerka rosnących na siedliskach borów mieszanych, lasów mieszanych i lasów. Zjawisko to wpływa również negatywnie na skład gatunkowy runa oraz strukturę i cechy fizyko-chemiczne gleby. Przeprowadzone w Programie ochrony przyrody analizy wskazują, iż objawy słabego borowacenia widoczne są na 38,9% powierzchni Nadleśnictwa, na 26,2% - średniego, a borowacenie mocne zidentyfikowano na 3,1% powierzchni analizowanych siedlisk leśnych.

Monotypizacja (ujednolicenie składu gatunkowego i wiekowego)

Monotypizacja, czyli ujednolicenie gatunkowe lub wiekowe drzewostanów, jest kolejną formą zniekształcenia ekosystemów leśnych. Monotypizację wyróżnia się wtedy, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi 50-80% powierzchni kompleksu leśnego (monotypizacja częściowa) lub ponad 80% (monotypizacja pełna). Formę tej degradacji zasadniczo wyróżnia się dla sosny i świerka.

Na gruntach nadleśnictwa można zauważyć dwa fragmenty kompleksów leśnych kwalifikujących się do monotypizacji pełnej. Jednym z nich są drzewostany w leśnictwie Potok oraz Rudna o powierzchni ok. 465 ha. Są to lasy z panującą sosną w V klasie wieku (81-100 lat). Drugim miejscem jest kompleks w leśnictwie Plecemin. W jego skład wchodzi drzewostany sosnowe w IV klasie wieku o powierzchni ok. 110 ha.

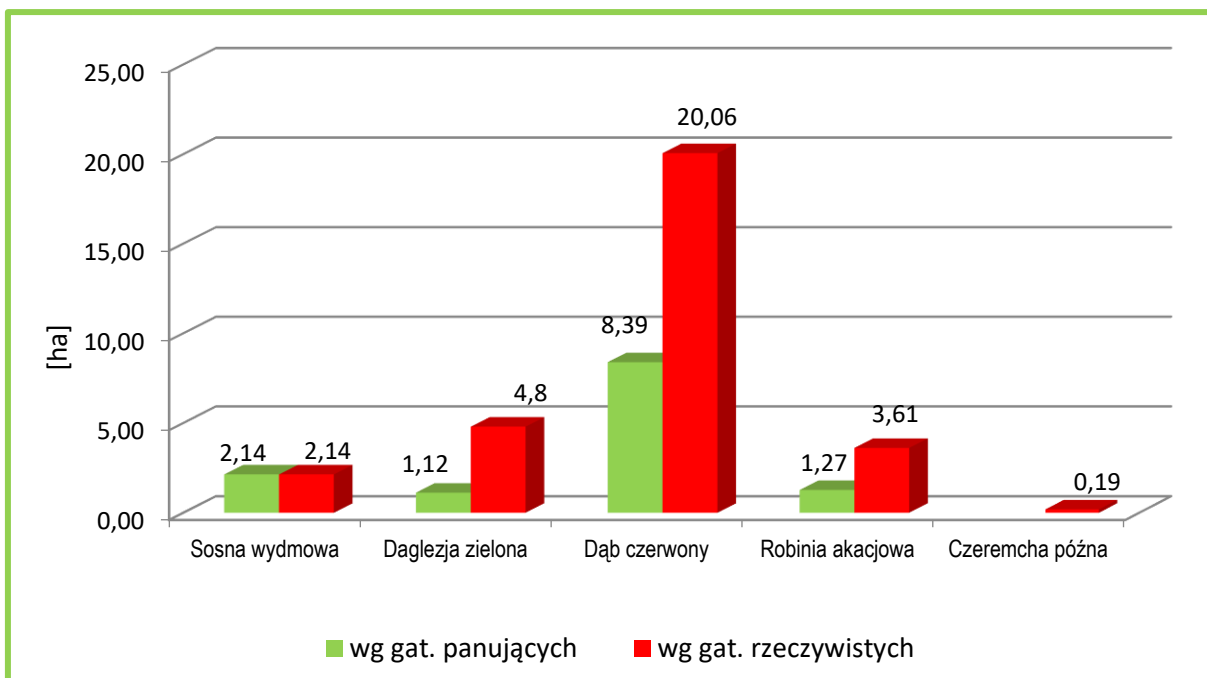
Neofityzacja

Neofityzacja jest formą degeneracji fitocenozy leśnej polegającą na występowaniu gatunków obcego pochodzenia (tzw. neofitów) w zbiorowiskach leśnych, wskutek ich samoistnego wnikania (synantropizacji) lub celowego wprowadzania ze względów gospodarczych.

Powierzchnia drzewostanów z gatunkami obcego pochodzenia w Nadleśnictwie Żłotów

Lp.	Gatunek obcego pochodzenia	Wg gatunków panujących	Wg rzeczywistego udziału gatunków drzew
		Pow. [ha]	
1	2	3	4
1.	Sosna wydmowa*	2,14	2,14
2.	Daglezja zielona	1,12	4,80
3.	Dąb czerwony	8,39	20,06
4.	Robinia akacyjowa	1,27	3,61
5.	Czeremcha późna	-	0,19
Razem		12,92	30,80

*ze względu na brak kodu dla tego gatunku w bazie Taksator ujęta jako sosna Banksa.

Występowanie gatunków obcego pochodzenia w drzewostanie na terenie Nadleśnictwa Żłotów

**Zestawienie liczby wyłączeń wg form występowania gatunków obcego pochodzenia
w Nadleśnictwie Żłotów**

Lp.	Gatunek obcego pochodzenia	Forma występowania					
		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)	do 5% w składzie d-stanu (pjd., mjsc.)	w II piętrze	w warstwie na- lotu, podrostu, podsadzeń	w warstwie pod- szytu, samo- siewu i zakrzewień	w warstwie prze- stoi i zadrzewień
		Liczba wydzieli					
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Czeremcha amerykańska	1	54			1104	
2.	Dąglezja zielona	15	44		3	1	5
3.	Dąb czerwony	29	136	2		8	4
4.	Kasztanowiec biały		68			1	10
5.	Klon Jesionolistny		1				1
6.	Robinia akacyjowa	9	96			42	11
7.	Sosna Banksa		3				1
8.	Sosna wydmowa*	2					
9.	Sosna smołowa		1				1
10.	Sosna wejmutka		9			4	3
11.	Suchodrzew pospolity					2	
12.	Śnieguliczka biała					5	
13.	Żywotnik wschodni		1				
14.	Żywotnik zachodni		1			1	
Razem		56	414	2	3	1168	36

*ze względu na brak kodu dla tego gatunku w bazie Taksator ujęta jako sosna Banksa.

W Nadleśnictwie problem neofityzacji ma niewielkie znaczenie. Wyróżniono tylko 7 drzewostanów (12,92 ha) z panującym gatunkiem obcym: 3 z dębem czerwonym, 1 z daglezją zieloną, 2 z sosną wydmową, 1 z robinią akacjową. W sumie gatunki obce według rzeczywistego udziału zajmują 30,80 ha, co w skali Nadleśnictwa stanowi 0,25% powierzchni gruntów zalesionych.

Zainwentaryzowano również 414 wyłączeń, w których gatunki obce występują pojedynczo lub miejscami oraz 789 wyłączeń, gdzie gatunki obce wyróżniono w warstwach: podszytu, samosiewu, zakrzewień, przestoi i zadrzewień. Głównym gatunkiem inwazyjnym obcego pochodzenia występującym w podszycie jest czeremcha amerykańska.

Zgodnie z protokołem KZP w programie ochrony przyrody należy przedstawić zaewidencjonowane stanowiska ekspansywnych neofitów wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9.09.2011 w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym.

W wyniku prac terenowych, analiz dostępnych materiałów oraz informacji przekazanych przez pracowników Nadleśnictwa powstała lista spostrzeżeń gatunków zielnych obcego pochodzenia. Wykaz ten zawiera dane adresowe dla ekspansywnych neofitów jednak nadmienić trzeba, że gatunki te nie zajmują całych pododdziałów, lecz tylko stanowiska punktowe.

Lokalizacja gatunków roślin zielnych obcego pochodzenia na gruntach Nadleśnictwa Złotów

Lp.	Adres leśny	Nazwa
1	2	3
1.	08-15-1-02-76 -a -00	Niecierpek gruczołowaty
2.	08-15-1-02-76 -c -00	Niecierpek gruczołowaty
3.	08-15-1-06-349 -h -00	Niecierpek gruczołowaty
4.	08-15-1-06-178 -f -00	Niecierpek gruczołowaty
5.	08-15-1-06-178 -d -00	Niecierpek gruczołowaty
6.	08-15-1-06-121 -d -00	Niecierpek gruczołowaty
7.	08-15-2-07-376 -p -00	Niecierpek gruczołowaty
8.	08-15-2-07-390 -k -00	Niecierpek gruczołowaty
9.	08-15-2-07-390 -l -00	Niecierpek gruczołowaty
10.	08-15-1-03-138 -f -00	Rdestowiec japoński
11.	08-15-2-04-271 -i -00	Rdestowiec japoński
12.	08-15-2-07-389 -g -00	Rdestowiec japoński
13.	08-15-2-07-388 -f -00	Rdestowiec japoński
14.	08-15-2-07-388 -j -00	Rdestowiec japoński
15.	08-15-2-07-387 -b -00	Rdestowiec japoński

Lp.	Adres leśny	Nazwa
1	2	3
16.	08-15-2-07-380 -f -00	Rdestowiec japoński
17.	08-15-1-06-179 -a -00	Rdestowiec japoński
18.	08-15-1-06-179 -i -00	Rdestowiec japoński
19.	08-15-2-11-269 -b -00	Rdestowiec japoński
20.	08-15-2-11-550 -d -00	Rdestowiec japoński
21.	08-15-2-12-649 -w -00	Rdestowiec japoński
22.	08-15-2-12-672 -d -00	Rdestowiec japoński
23.	08-15-2-12-672 -f -00	Rdestowiec japoński
24.	08-15-1-01-2 -h -00	Niecierpek drobnokwiatowy
25.	08-15-1-01-8 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
26.	08-15-1-02-41 -b -00	Niecierpek drobnokwiatowy
27.	08-15-1-02-41 -c -00	Niecierpek drobnokwiatowy
28.	08-15-1-02-39 -j -00	Niecierpek drobnokwiatowy
29.	08-15-1-02-39 -k -00	Niecierpek drobnokwiatowy
30.	08-15-1-02-39 -n -00	Niecierpek drobnokwiatowy
31.	08-15-1-02-81 -c -00	Niecierpek drobnokwiatowy
32.	08-15-1-03-138 -c -00	Niecierpek drobnokwiatowy
33.	08-15-1-03-139 -j -00	Niecierpek drobnokwiatowy
34.	08-15-1-03-158 -b -00	Niecierpek drobnokwiatowy
35.	08-15-1-03-176 -d -00	Niecierpek drobnokwiatowy
36.	08-15-1-03-177 -b -00	Niecierpek drobnokwiatowy
37.	08-15-1-03-177 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
38.	08-15-1-03-177 -h -00	Niecierpek drobnokwiatowy
39.	08-15-1-06-229 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
40.	08-15-1-06-228 -c -00	Niecierpek drobnokwiatowy
41.	08-15-1-06-265 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
42.	08-15-1-06-264 -b -00	Niecierpek drobnokwiatowy
43.	08-15-1-05-323 -j -00	Niecierpek drobnokwiatowy
44.	08-15-2-11-617 -j -00	Niecierpek drobnokwiatowy
45.	08-15-2-11-626 -g -00	Niecierpek drobnokwiatowy
46.	08-15-2-11-618 -t -00	Niecierpek drobnokwiatowy
47.	08-15-2-11-627 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
48.	08-15-2-11-618 -s -00	Niecierpek drobnokwiatowy
49.	08-15-2-11-627 -c -00	Niecierpek drobnokwiatowy
50.	08-15-2-11-629 -d -00	Niecierpek drobnokwiatowy
51.	08-15-2-11-630 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy

Lp.	Adres leśny	Nazwa
1	2	3
52.	08-15-2-11-623 -n -00	Niecierpek drobnokwiatowy
53.	08-15-2-11-633 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
54.	08-15-2-11-624 -n -00	Niecierpek drobnokwiatowy
55.	08-15-2-11-624 -o -00	Niecierpek drobnokwiatowy
56.	08-15-2-11-625 -g -00	Niecierpek drobnokwiatowy
57.	08-15-2-11-625 -c -00	Niecierpek drobnokwiatowy
58.	08-15-2-11-624 -d -00	Niecierpek drobnokwiatowy
59.	08-15-2-11-585 -j -00	Niecierpek drobnokwiatowy
60.	08-15-2-11-585 -i -00	Niecierpek drobnokwiatowy
61.	08-15-2-11-587 -d -00	Niecierpek drobnokwiatowy
62.	08-15-2-11-568 -f -00	Niecierpek drobnokwiatowy
63.	08-15-2-11-564 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
64.	08-15-2-11-563 -k -00	Niecierpek drobnokwiatowy
65.	08-15-1-02-191 -b -00	Niecierpek drobnokwiatowy
66.	08-15-1-02-192 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
67.	08-15-1-02-192 -g -00	Niecierpek drobnokwiatowy
68.	08-15-1-02-192 -j -00	Niecierpek drobnokwiatowy
69.	08-15-1-02-190 -b -00	Niecierpek drobnokwiatowy
70.	08-15-1-02-190 -c -00	Niecierpek drobnokwiatowy
71.	08-15-1-02-190 -d -00	Niecierpek drobnokwiatowy
72.	08-15-1-08-407 -o -00	Niecierpek drobnokwiatowy
73.	08-15-1-08-428 -h -00	Niecierpek drobnokwiatowy
74.	08-15-1-08-458 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy
75.	08-15-1-08-474 -d -00	Niecierpek drobnokwiatowy
76.	08-15-1-10-526 -a -00	Niecierpek drobnokwiatowy

Neofity roślin zielnych występują w Nadleśnictwie w 74 wyłączeniach. Dominującym gatunkiem ekspansywnym obcego pochodzenia jest niecierpek drobnokwiatowy (52 wyłączenia), następnie rdestowiec japoński (14 wył.), niecierpek gruczołowaty (7 wył.).

3.3. Formy ochrony przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa

Na gruntach Nadleśnictwa Żłotów i w jego zasięgu terytorialnym występują następujące rodzaje chronionych obiektów przestrzennych i punktowych, powołanych na podstawie ustawy o ochronie przyrody:

- rezerwat przyrody: „Czarci Staw” (w zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa);
- obszary chronionego krajobrazu: „Pojezierze Waleckie i Dolina Gwdy”, „Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie”;
- obszary Natura 2000: PLB300012 Puszcza nad Gwdą, PLH300040 Dolina Łobżonki, PLH300052 Uroczyska Kujańskie;
- pomniki przyrody: 52 obiektów uznanych za pomniki przyrody, są to pojedyncze drzewa (45 szt.), 6 grup drzew oraz strumień;
- ochrona gatunkowa – strefy ochrony gatunkowej: trzy dla bielika, jedna dla bociana czarnego oraz jedna dla kani rudej i orlika krzykliwego.

Zestawienie form ochrony przyrody w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Żłotów

Rodzaj obiektu	Liczba	Powierzchnia całkowita [ha]	Powierzchnia w zasięgu N-ctwa [ha]	Pow. w zarządzie Nadleśnictwa					
				las	[%]	grunty nieleśne	[%]	razem	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rezerwat przyrody	1	4,91	4,91			4,91	100	4,91	100
Obszary Chronionego Krajobrazu	2	114308,07	15239,00	10465,34	96,7	361,62	3,3	10826,96	100
Obszary Natura 2000	3	84591,51	5435,12	4308,01	95,6	195,32	4,4	4503,33	100
Pomniki przyrody	52								
Ochrona gatunkowa – strefy ochrony	6	233,74	233,74	210,57	90,0	5,25	10,0	233,74	100

3.3.1. Rezerwat przyrody

Na gruntach nadleśnictwa Żłotów znajduje się rezerwat „Czarci Staw”. Utworzony został dnia 05.01.1991 r. na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 26 listopada 1990 r. (M.P. z 1990 r., Nr 48, poz. 366).

Aktualnym aktem prawnym jest Zarządzenie Nr 3/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 8 marca 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Czarci Staw” (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2011 r., nr 105, poz. 1756) oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 8 września 2017 r. zmieniające zarządzenie

w sprawie rezerwatu przyrody „Czarci Staw” (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2017 r., poz. 6058), które zmieniło powierzchnię rezerwatu z 4,91 ha na 4,95 ha (jest to powierzchnia wyliczona ze współrzędnych punktów załamania granicy – geometryczna).

Zlokalizowany jest w województwie wielkopolskim, w powiecie złotowskim, w gminie Złotów (wiejska), w obrębie leśnym Złotów, na terenie leśnictwa Łączyń, w oddz. 76a,b,c. Na podstawie danych z ewidencji gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa jego powierzchnia według stanu na 1.01.2023 r. wynosi 4,91 ha i obejmuje grunty nieleśne (N – 4,49 ha, R – 0,42 ha).

Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie kompleksu ekosystemów związanych z zarastającym jeziorem Czarci Staw, a zwłaszcza mechowisk, torfowisk przejściowych i wysokich wraz z rzadkimi elementami flory i fauny. Rezerwat został określony jako:

I. Rodzaj rezerwatu: torfowiskowy

II. Typ i podtyp rezerwatu:

a) ze względu na dominujący przedmiot ochrony:

- typ: biocenotyczny i fizjocenotyczny (PBf);
- podtyp: biocenozy naturalnych i półnaturalnych (bp);

b) ze względu na główny typ ekosystemu:

- typ: torfowiskowy (bagienny),
- podtyp: torfowisk przejściowych.

Rezerwat posiada plan ochrony, ustanowiony Zarządzeniem Nr 2/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Czarci Staw”.

Mapa sytuacyjna rezerwatu „Czarci Staw”

W *Planie* w wyłączeniach leżących w granicach rezerwatu przyrody nie zaplanowano żadnych wskazań gospodarczych.

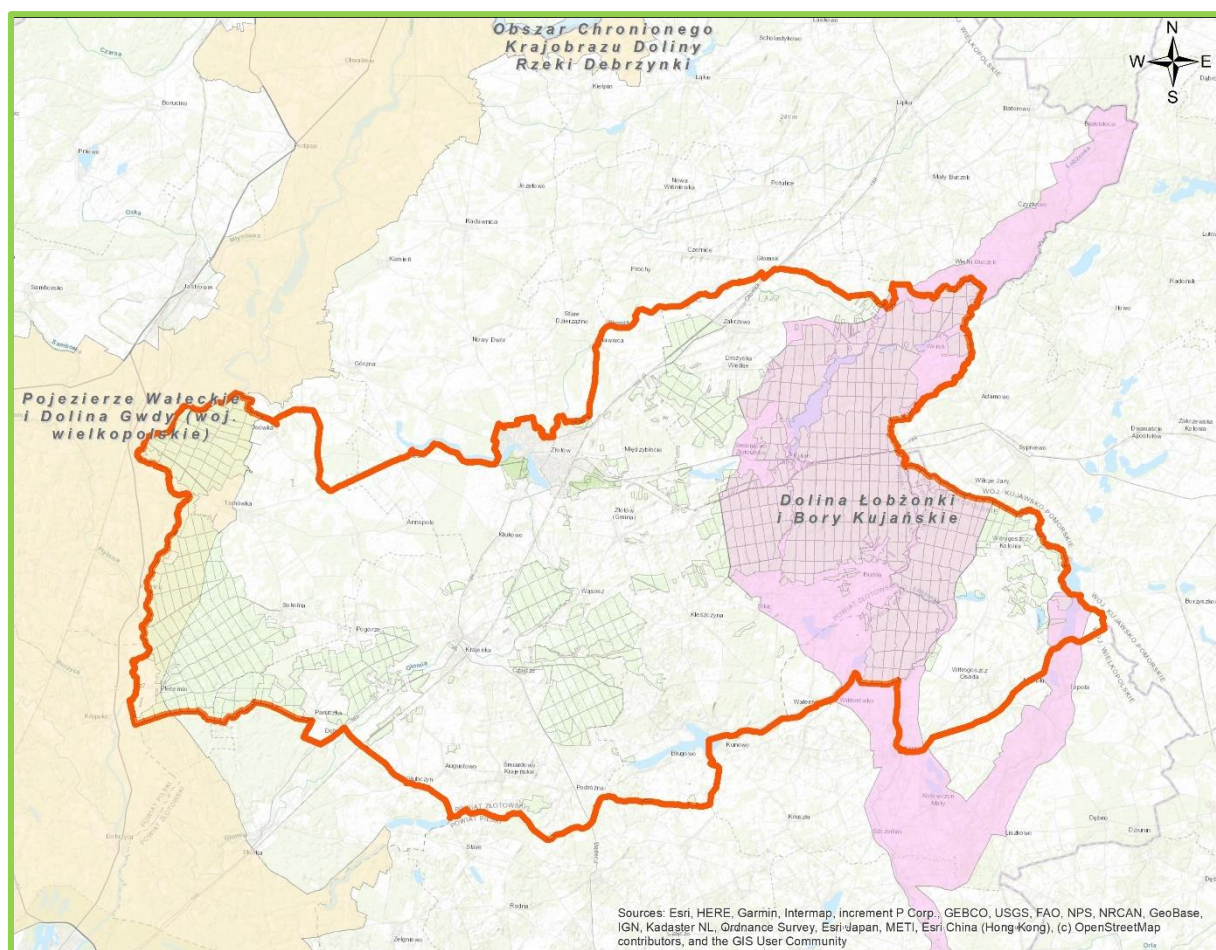
Zgodnie z zapisami *Planu*, wszelkie prace związane z prowadzeniem działań ochronnych w rezerwacie powinny być prowadzone w porozumieniu z RDOŚ, stosując się do zadań zawartych w obowiązującym planie ochrony.

3.3.2. Obszary chronionego krajobrazu

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa występują 2 obszary chronionego krajobrazu:

Obszary chronionego krajobrazu położone w zasięgu Nadleśnictwa Żłotów

1	Nazwa obszaru	Data utworzenia	Pow. ogólna obszaru	Pow. w zasięgu N-ctwa	Pow. na gruntach N-ctwa
			[ha]		
1	2	3	4	5	6
1.	„Pojezierze Waleckie i Dolina Gwdy”	31.05.1989 r.	95502,81	2877,00	2224,04
2.	„Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie”	31.05.1989 r.	17240,00	12362,00	8602,92
Razem powierzchnia			114308,07	15239,00	10826,96

Obszary chronionego krajobrazu na tle Nadleśnictwa Żłotów

➤ **„Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”**

Obszar ten utworzono Uchwałą Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego Nr 11 poz. 95), potwierdzoną Rozporządzeniem Nr 1/90 Wojewody Pilskiego z dnia 27 grudnia 1990 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego Nr 2 poz. 2), następnie Rozporządzeniem Nr 5/98 Wojewody Pilskiego z dnia 15 maja 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego Nr 13 poz. 83).

Po zmianach związanych z podziałem administracyjnym kraju, zostało wydane Rozporządzenie Nr 212/06 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2006 r w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 20 poz. 4770). W wyniku błędów proceduralnych, popełnionych w postępowaniu legislacyjnym, przepisy te zostały unieważnione Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 27 stycznia 2011 roku (Nr IV SA/Po 709/10). W związku z powyższym, dla tego obszaru nie obowiązują zakazy, o których mowa w art. 24 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity, Dz. U. 2020 r., poz. 1614).

„Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Według aktu powołania z 1989 roku powierzchnia ogólna obszaru wynosiła 93910 ha. Aktualnie powierzchnia obszaru wynosi 95502,81 ha, w tym:

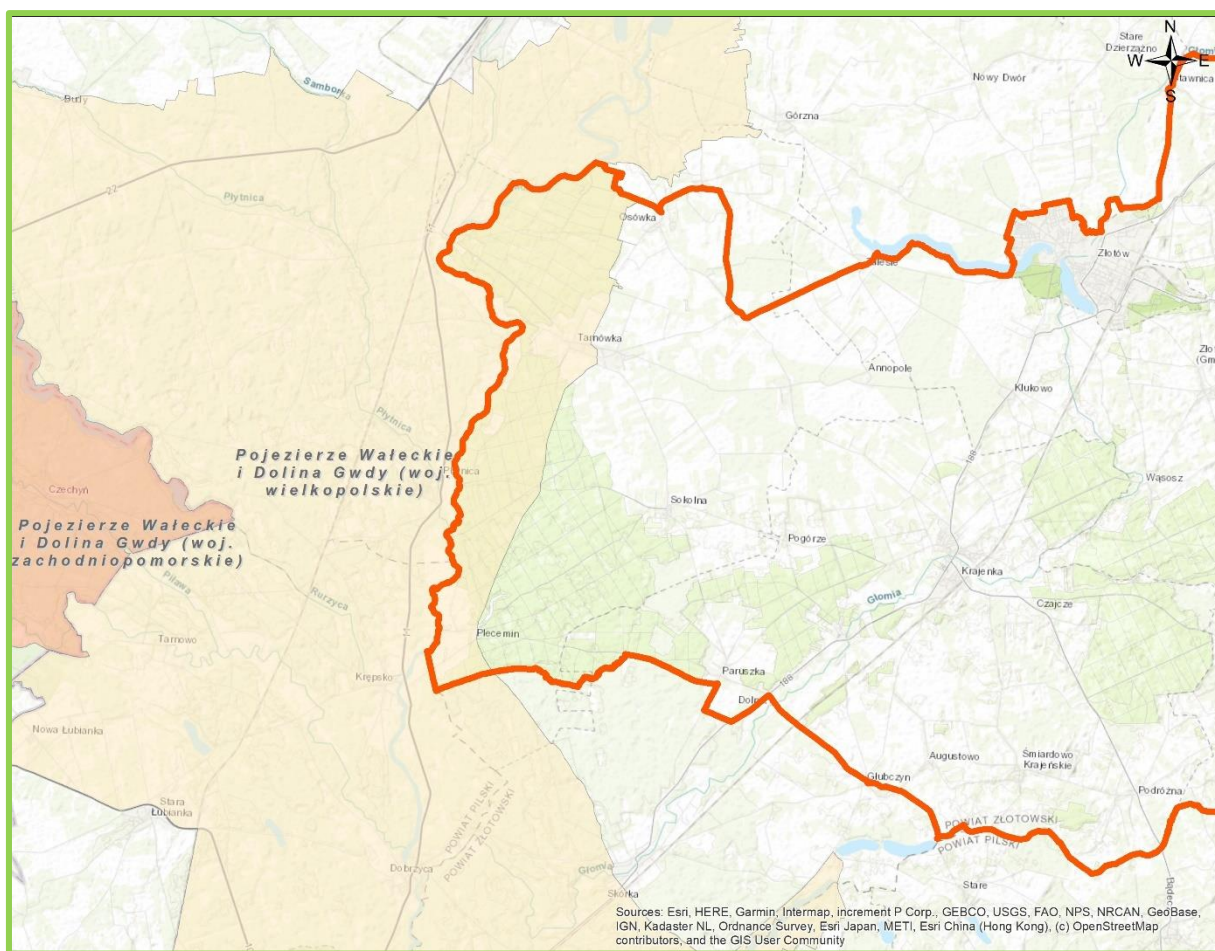
- w województwie wielkopolskim – 58375 ha (na podstawie Rozporządzenia Nr 212/06 Wojewody Wielkopolskiego);
- w województwie zachodniopomorskim – 37127,81 ha (na podstawie Obwieszczenia Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie jednolitego tekstu uchwały w sprawie obszarów chronionego krajobrazu).

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Żłotów, w granicach województwa wielkopolskiego, znajduje się 3% powierzchni obszaru, to jest 2877 ha, z czego na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo – 2224,04 ha, w tym:

- grunty zalesione i niezalesione - 2136,19 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 47,77 ha,
- grunty nieleśne - 40,08 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w oddziałach: 403-445, 446a, 446b, 446c, 446d, 446~a, 446~b, 447, 448a, 448b, 448c, 448d, 448f, 448g, 448h, 448i, 448j, 448k,

448l, 448m, 448n, 448~a, 448~b, 449-452, 453a, 453b, 453c, 453d, 453f, 453g, 453h, 453i, 453s, 453~a, 453~b, 453~c, 453~d, 454-458, 459g, 459~a, 459~c, 460a, 460b, 460c, 460d, 460h, 460~a, 460~c, 461-465, 468c, 468~a, 469a, 469b, 469c, 469d, 469g, 469h, 469i, 469j, 469k, 469~a, 469~b, 469~c, 470-474, 476c, 476d, 476~a, 476~b, 477-482, 487d, 488a, 488b, 488c, 488d, 488~a, 489a, 489b, 489c, 489d, 489f, 489~a, 490a, 490b, 490c, 490d, 490f, 490g, 490h, 490i, 490~a, 490~b, 490~c, 491-493, 500b, 500~a, 500~b, 501a, 501b, 501c, 501d, 501~a, 501~b, 502a, 502b, 502c, 502d, 502f, 502g, 502h, 502i, 502~a, 502~b, 503-504, 514b, 514c, 514d, 514g, 514h, 514j, 514~b, 514~c, 515a, 515ax, 515bx, 515c, 515cx, 515d, 515f, 515g, 515h, 515i, 515j, 515k, 515m, 515o, 515p, 515r, 515s, 515t, 515w, 515x, 515y, 515z, 515~a, 515~c, 515~d, 515~f, 537i, 537o, 537p, 537t, 537~a, 537~b, 543-545.

**Mapa sytuacyjna obszaru chronionego krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”
w Nadleśnictwie Żłotów**

➤ **„Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie”**

Obszar ten utworzono Uchwałą Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego Nr 11 poz. 95), potwierdzoną Rozporządzeniem Nr 1/90 Wojewody Pilskiego z dnia 27 grudnia 1990 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego Nr 2 poz. 2), następnie Rozporządzeniem Nr 5/98 Wojewody Pilskiego z dnia 15 maja 1998 r. (Dz. Urz. Woj.

Pilskiego Nr 13 poz. 83).

Po zmianach związanych z podziałem administracyjnym kraju, zostało wydane Rozporządzenie Nr 1/08 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 4 stycznia 2008 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie” (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2008 r., Nr 7, poz. 138). W wyniku błędów proceduralnych, popełnionych w postępowaniu legislacyjnym, przepisy te zostały unieważnione Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 22 września 2011 roku (Nr IV SA/Po 720/11). W związku z powyższym, dla tego obszaru nie obowiązują zakazy, o których mowa w art. 24 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity, Dz. U. 2020 r., poz. 1614).

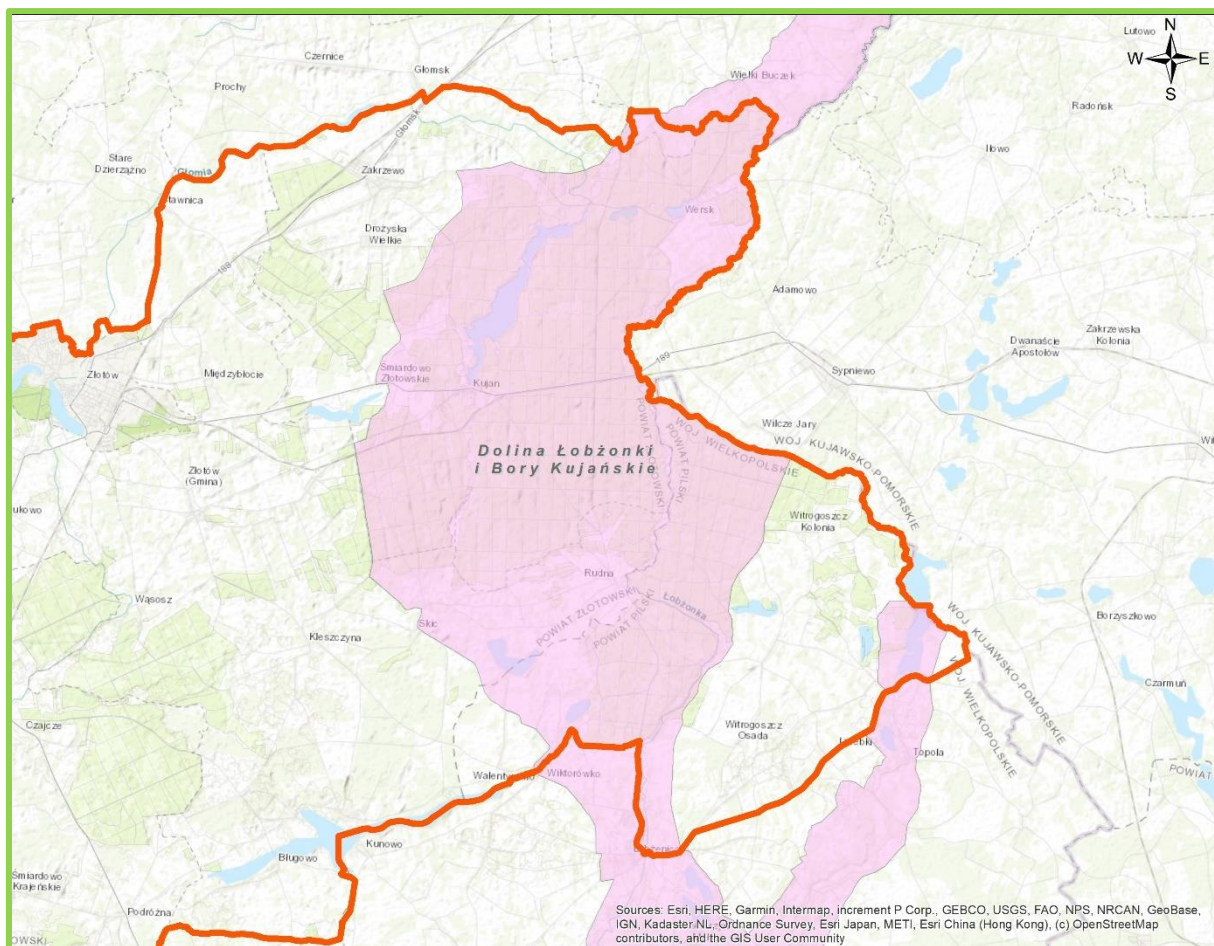
„Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie” obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcję korytarzy ekologicznych.

Według aktu powołania z 1989 roku powierzchnia ogólna obszaru wynosi 17240,00 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajduje się 12,9% powierzchni obszaru, to jest 12362 ha, z czego na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo – 8602,92 ha, w tym:

- grunty zalesione i niezalesione - 8113,28 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 168,10 ha,
- grunty nieleśne - 321,54 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w oddz.: 1-15, 16a, 16b, 16d, 16f, 16g, 16h, 16~a, 17b, 19-28, 30, 31d, 31f, 31g, 31h, 31i, 31j, 31k, 31l, 31m, 31n, 31o, 31~a, 32-35, 43-56, 57a, 57b, 57f, 57g, 57h, 57i, 57j, 57k, 57l, 57m, 57n, 57o, 57~a, 57~b, 57~c, 58-70, 71a, 71b, 71c, 71d, 71f, 71g, 71h, 86-123, 124h, 124i, 124j, 124m, 124n, 124w, 124~a, 124~b, 124~c, 124~f, 129-143, 148-182, 183a, 183h, 183i, 184, 185b, 185c, 185~a, 203-229, 238-265, 271-297, 303, 307a, 307b, 307c, 307~b, 308-331, 334a, 334b, 334d, 334f, 334~a, 334~b, 335-348, 349a, 349b, 349c, 349d, 349f, 349~a, 349~b, 357-382, 383a, 383b, 383d, 384-389, 390b, 390c, 390f, 390g, 390h, 390~b, 391-401.

**Mapa sytuacyjna obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Łobzonki i Bory Kujańskie”
w Nadleśnictwie Żłotów**

3.3.3. Obszary Natura 2000

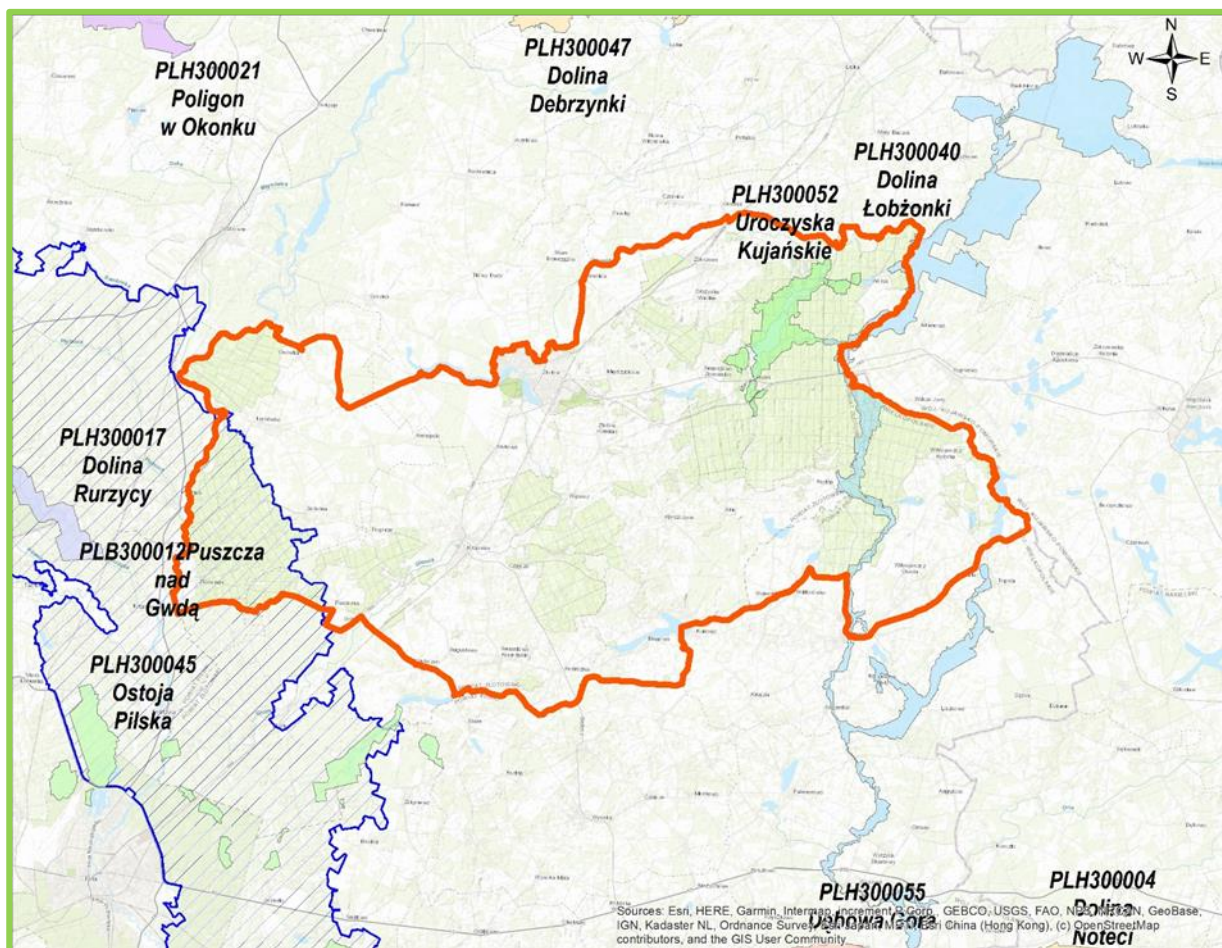
Według stanu na 01.01.2023 r. w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Żłotów występują następujące obszary Natura 2000:

- obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO):
 - PLB300012 Puszcza nad Gwdą;
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO):
 - PLH300040 Dolina Łobzonki,
 - PLH300052 Uroczyska Kujańskie.

Charakterystyka obszarów, przedstawiona w dalszej części, opracowana została z wykorzystaniem danych i opisów zawartych w SDF-ach (Standardowych Formularzach Danych) dla obszarów.

Zestawienie powierzchni obszarów Natura 2000 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Złotów

Lp.	Kod obszaru	Nazwa obszaru	Pow. całkowita (ha)	Pow. w zasięgu N-ctwa (ha)	Pow. w zarządzie Nadleśnictwa		
					las (ha)	grunty nieleśne (ha)	razem (ha)
1	2	3	4	5	6	7	8
OBSZAR SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW (OSO) NATURA 2000							
1.	PLB300012	Puszcza nad Gwdą	77678,90	3569,67	3153,82	59,70	3213,52
SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) NATURA 2000							
1.	PLH300040	Dolina Łobżonki	5894,45	851,84	483,27	38,09	521,36
2.	PLH300052	Uroczyska Kujańskie	1018,16	1018,16	670,92	97,53	768,45
RAZEM POWIERZCHNIA			84591,51	5439,67	4308,01	195,32	4503,33

Nadleśnictwo Złotów na tle obszarów Natura 2000

➤ **PLB300012 Puszcza nad Gwdą**

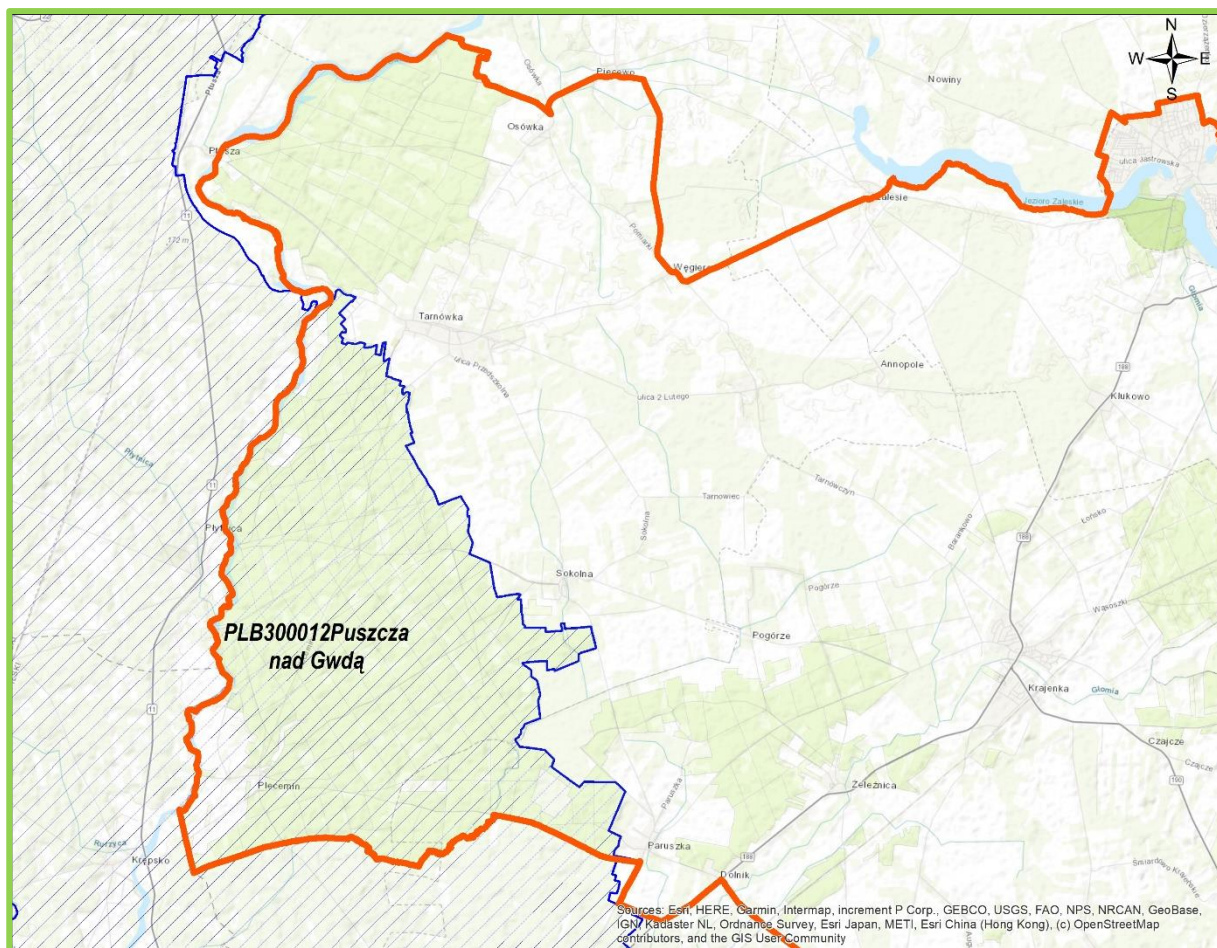
Obszar specjalny ochrony ptaków PLB300012 Puszcza nad Gwdą wyznaczony został w Polsce w dniu 13.10.2007 r., na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 05.09.2007 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. Urz. 07.179.1275).

Obszar położony jest w województwie zachodniopomorskim i wielkopolskim, powiatach: wałeckim, pilskim, drawskim, złotowskim, gminach: Krajenka (miejsko-wiejska), Kaczory (miejsko-wiejska), Mirosławiec (miejsko-wiejska), Jastrowie (miejsko-wiejska), Tarnówka (wiejska), Wałcz (miejska), Tuczno (miejsko-wiejska), Piła (miejska), Ujście (miejsko-wiejska), Wałcz (wiejska), Wysoka (miejsko-wiejska), Szydłowo (wiejska), Czaplinek (miejsko-wiejska) i zajmuje powierzchnię 77 678,90 ha.

W zasięgu Nadleśnictwa obszar zlokalizowany jest w zachodniej części i zajmuje powierzchnię 3 569,67 ha (4,6% ogólnej powierzchni OSO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 3 213,52 ha, w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione – 3087,37 ha;
- grunty związane z gospodarką leśną – 66,45 ha;
- grunty nieleśne – 59,70 ha.

W Nadleśnictwie Żłotów obszar obejmuje oddziały: 449, 450a, 450b, 450d, 450f, 450g, 450h, 450i, 450j, 450k, 450l, 450m, 450~a, 450~b, 450~c, 451-452, 453a, 453b, 453c, 453d, 453f, 453g, 453h, 453i, 453k, 453l, 453m, 453n, 453o, 453p, 453r, 453s, 453~a, 453~b, 453~c, 453~d, 454-493, 494b, 494c, 494d, 494f, 494~a, 495-515, 516a, 516b, 516c, 516d, 516f, 516g, 516h, 516i, 516j, 516k, 516l, 516m, 516n, 516o, 516p, 516r, 516s, 516t, 516~a, 516~b, 517-545, 577-581, 596-602, 610-615.

PLB300012 Puszcza nad Gwdą w zasięgu Nadleśnictwa Żłotów

PLB300012 Puszcza nad Gwdą jest ostoją ptaków o znaczeniu międzynarodowym (IBA PL018). Występuje tu co najmniej 31 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, z czego co najmniej 25 gatunków zaliczanych jest do lęgowych lub prawdopodobnie lęgowych. Występuje tu również 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt (PCK). Bardzo ważna ostoja lęgowa lelka, lerki i włochatki. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: gągoł, nurogęś, włochatka (PCK), kania czarna (PCK), kania ruda (PCK), lelek, lerka, puchacz (PCK), rybołów (PCK), zimorodek.

W Standardowym Formularzu Danych (SDF) wg aktualizacji na marzec 2022 r. wymieniono 31 gatunków ptaków z Załącznika I DP. Przedmiot ochrony stanowi 16 gatunków z oceną B (5) oraz C (11). Na terenie Nadleśnictwa w zasięgu obszaru spośród przedmiotów ochrony odnotowano następujące gatunki: gągoł, nurogęś, włochatka, lelek zwyczajny, zimorodek, dzięcioł czarny, lerka, muchołówka mała. Gatunki te w tabeli oznaczono przez zacienienie.

Gatunki z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej występujące na terenie obszaru PLB300012 Puszcza nad Gwdą oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego
1	2	3	4	5
1.	A021	Bąk	<i>Botaurus stellaris</i>	D
2.	A027	Czapla biała	<i>Egretta alba</i>	D
3.	A030	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	C
4.	A031	Bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>	D
5.	A038	Łabędź krzykliwy	<i>Cygnus cygnus</i>	C
6.	A067	Gągoł	<i>Bucephala clangula</i>	B
7.	A070	Nurogęś	<i>Mergus merganser</i>	C
8.	A072	Trzmielojad	<i>Pernis apivorus</i>	D
9.	A073	Kania czarna	<i>Milvus migrans</i>	C
10.	A074	Kania ruda	<i>Milvus milvus</i>	C
11.	A075	Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	C
12.	A081	Błotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>	D
13.	A089	Orlik krzykliwy	<i>Aquila pomarina</i>	D
14.	A094	Rybołów zwyczajny	<i>Pandion haliaetus</i>	C
15.	A119	Kropiatka	<i>Porzana porzana</i>	D
16.	A120	Zielonka	<i>Porzana parva</i>	D
17.	A122	Derkacz	<i>Crex crex</i>	D
18.	A127	Żuraw	<i>Grus grus</i>	C
19.	A215	Puchacz	<i>Bubo bubo</i>	C
20.	A217	Sóweczka	<i>Glaucidium passerinum</i>	D
21.	A223	Włochatka	<i>Aegolius funereus</i>	B
22.	A224	Lelek zwyczajny	<i>Caprimulgus europaeus</i>	B
23.	A229	Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>	B
24.	A236	Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	C
25.	A238	Dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i>	D
26.	A246	Lerka	<i>Lullula arborea</i>	B
27.	A255	Świergotek polny	<i>Anthus campestris</i>	D
28.	A307	Jarzębatka	<i>Sylvia nisoria</i>	D
29.	A320	Muchołówka mała	<i>Ficedula parva</i>	C
30.	A338	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>	D
31.	A379	Ortolon, trznadel	<i>Emberiza hortulana</i>	D

Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz w Szczecinie.

Drzewostany dojrzałe i ponad 100-letnie

Powierzchnia drzewostanów dojrzałych (rębnych i starszych) w PLB300012 Puszcza nad Gwdą na gruntach Nadleśnictwa wynosi 609,35 ha (19,7% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych), w tym drzewostanów ponad 100-letnich – 215,76 ha. Gatunkami panującymi w drzewostanach rębnych i starszych są: So (546,01 ha), Ol (40,33 ha), Brz (15,27 ha), Św (4,42 ha), Bk (1,55 ha), Gb (0,95 ha), Os (0,82 ha), natomiast biorąc pod uwagę tylko drzewostany ponad 100 – letnie, to: So (198,33 ha), Ol (12,68 ha), Św (2,25 ha), Bk (1,55 ha), Gb (0,95 ha).

Plan zadań ochronnych

Obszar PLB300012 Puszcza nad Gwdą posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą PLB300012 (Dz. Urz. 2015 r. poz. 2773), doprecyzowanym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 9 czerwca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą PLB300012 (Dz. Urz. 2017 r. poz. 4387).

➤ PLH300040 Dolina Łobżonki

Obszar PLH300040 Dolina Łobżonki został zatwierdzony na mocy Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwarty zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składający się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010)9669)(2011/64/UE) (Dz. Urz. U. E. z dnia 08-02-2011, L 33, str. 146).

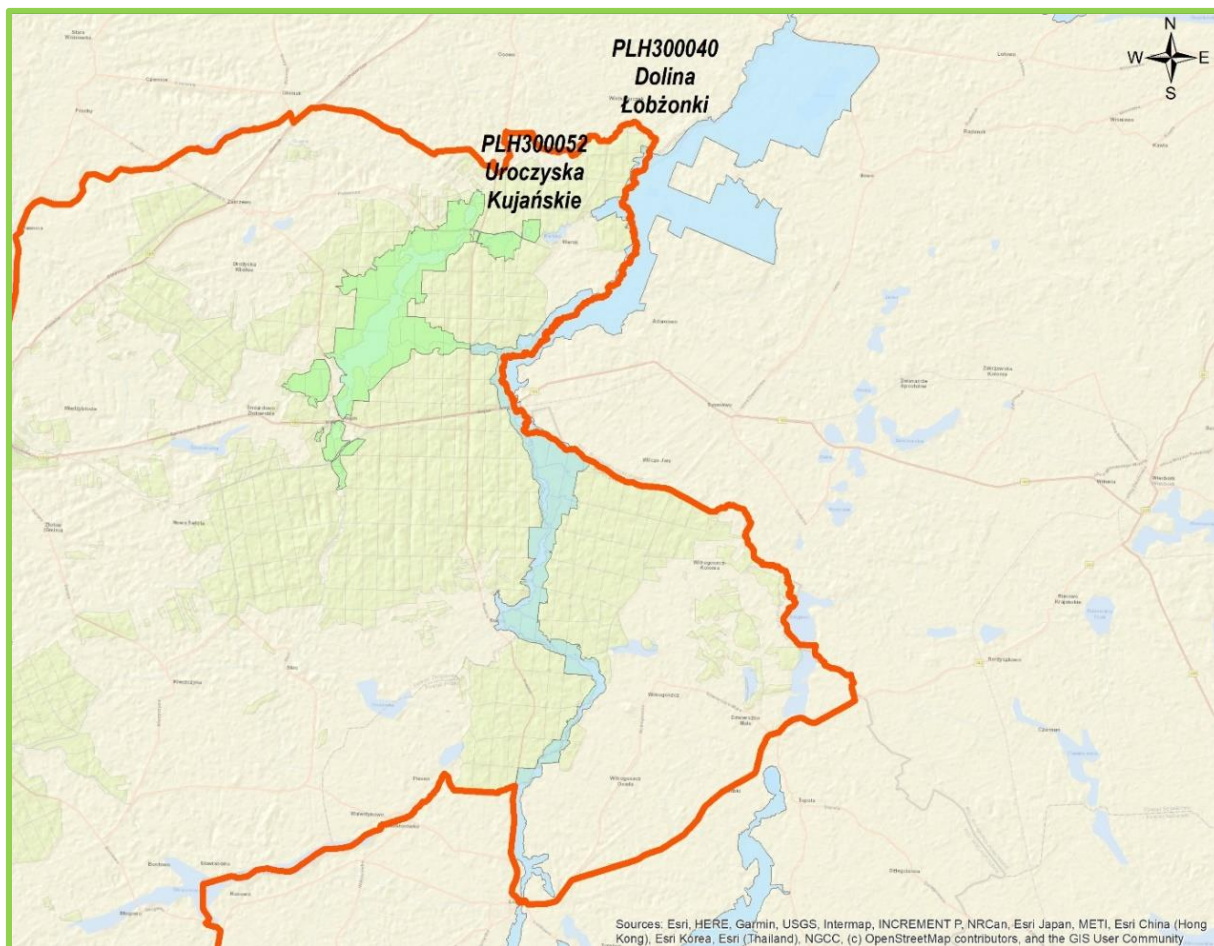
W Polsce został wyznaczony na mocy Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 marca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Łobżonki PLH300040 (Dz. U. z 2022 r., poz. 657).

Położony jest w województwach pomorskim, kujawsko-pomorskim i wielkopolskim, powiatach: pilskim, sępoleńskim, człuchowskim, złotowskim, gminach: Łobżenica (miejsko-wiejska), Debrzno (miejsko-wiejska), Sępólno Krajeńskie (miejsko-wiejska), Zakrzewo (wiejska), Kamień Krajeński (miejsko-wiejska), Więcbork (miejsko-wiejska), Żłotów (wiejska), Lipka (wiejska), Wyrzysk (miejsko-wiejska) i zajmuje powierzchnię 5 894,45 ha.

W zasięgu Nadleśnictwa obszar obejmuje powierzchnię 851,81 ha (14,5% ogólnej powierzchni), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 521,36 ha, w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione – 475,89 ha;
- grunty związane z gospodarką leśną – 7,38 ha;
- grunty nieleśne – 38,09 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w oddziałach: 8a, 8h, 8i, 19a, 19d, 19i, 101b, 101h, 101i, 101j, 102d, 102f, 102g, 102h, 103h, 103i, 103~c, 104j, 104k, 104l, 104m, 104n, 104~d, 104~g, 110a, 110b, 110c, 110d, 110j, 110k, 110~b, 110~d, 111a, 111b, 111~c, 111~j, 129, 130a, 130~c, 148a, 148b, 148c, 148d, 148h, 162d, 162f, 163-165, 166a, 166b, 166d, 166h, 166~a, 166~b, 208r, 208s, 209-210, 211a, 211d, 211g, 243c, 243d, 243~d, 244a, 244b, 244c, 244d, 244f, 244g, 244h, 244i, 244m, 244n, 244~a, 245, 246a, 246c, 246~b, 276c, 276d, 276f, 276g, 276h, 276i, 276m, 276~c, 277, 313c, 313d, 313f, 313g, 313h, 313i, 313k, 313l, 313~c, 314g, 314~c, 338b, 338c, 338d, 338~b, 339, 359f, 359g, 359h, 359i, 359j, 360h, 360i, 360j, 360~c, 361d, 361i, 362-363, 369c, 369f, 369g, 370, 371a, 372a, 373a, 373b, 375c, 375d, 375f, 383b, 383d, 384a, 384g, 384h, 384i, 390b, 390c, 390f, 390g, 390h, 390~b, 391a, 391b, 391f, 391g, 391h, 391~b, 392g, 392o, 397.

Nadleśnictwo Żłotów na tle obszaru PLH300040 Dolina Łobżonki

Obszar chroniący rzekę Łobżonkę (Łobzonkę) wraz z fragmentami dopływów – Lubczą i Orlą oraz tereny do nich przyległe, stanowiąc jeden z najcenniejszych obszarów przyrodniczych na Krajnie (Pojezierzu Krajeńskim). Osią obszaru jest około 60 kilometrowa dolina rzeki Łobżonki od okolic Białobłocia i Lutówka aż po dolinę rzeki Noteć (poniżej Osieka n/Notecią). W rzekach dominuje żwirowo-piaszczysty charakter dna i żwawy nurt nawiązujący do rzek podgórskich. Obszar wyróżnia obecność bogatych florystycznie, właściwie wykształconych grądów w odmianie krajeńskiej oraz znaczne powierzchnie ekstensywnie użytkowanych łąk.

W SDF-ie dla obszaru (wg daty aktualizacji 10-2020) odnotowano 20 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym 18 stanowiące przedmioty ochrony. Są to:

- 3140 Twardowodne oligotroficzne i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic,
- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne,
- 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne,
- 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników
- 6430 Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne,
- 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie,
- 7110* Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe),
- 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji,
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska na niżu,
- 7210* Torfowiska nakredowe,
- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
- 9110 Kwaśne buczyny,
- 9130 Żyzne buczyny
- 9160 Grąd subatlantycki
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny,
- 9190 Kwaśne dąbrowy,
- 91D0* Bory i lasy bagienne,
- 91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe.

Dodatkowo w SDF-ie wymieniono 10 gatunków zwierząt z Załącznika II DS będących przedmiotem ochrony: Bóbr europejski (*Castor fiber*), Wydra (*Lutra lutra*), Traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*), Kumak nizinny (*Bombina bombina*), Minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*), Skójka gruboskorupowa (*Unio crassus*), Trzepla zielona (*Ophiogomphus cecilia*), Czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*), Jelonek rogacz (*Lucanus cervus*), Pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*).

Również przedmiotem ochrony są 2 rośliny: Lipiennik Loesela (*Liparis loeselii*), Haczykowiec (sierpowiec) błyszczący (*Hamatocaulis vernicosus*).

Analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska i gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 przedstawiono w dalszej części Prognozy.

Drzewostany ponad 100-letnie

Drzewostany ponad 100-letnie w PLH300040 Dolina Łobżonki zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa, zajmują łącznie 65,91 ha, czyli ok. 13,8% powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych obszaru. Gatunkami panującymi w tych drzewostanach są: Db (35,68 ha), So (28,39 ha), Lp (1,84 ha). Drzewostany ponad 100-letnie zlokalizowane są w części na siedliskach przyrodniczych 9170 (22,85 ha), 9190 (7,38 ha).

Plan zadań ochronnych

Obszar PLH300040 Dolina Łobżonki nie posiada planu zadań ochronnych.

➤ PLH300052 Uroczyska Kujańskie

Obszar PLH300052 Uroczyska Kujańskie został zatwierdzony na mocy Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwarty zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składający się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010)9669)(2011/64/UE) (Dz. Urz. U. E. z dnia 08-02-2011, L 33, str. 146).

W Polsce został wyznaczony na mocy Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Uroczyska Kujańskie PLH300052 (Dz. U. z 2022 r., poz. 346).

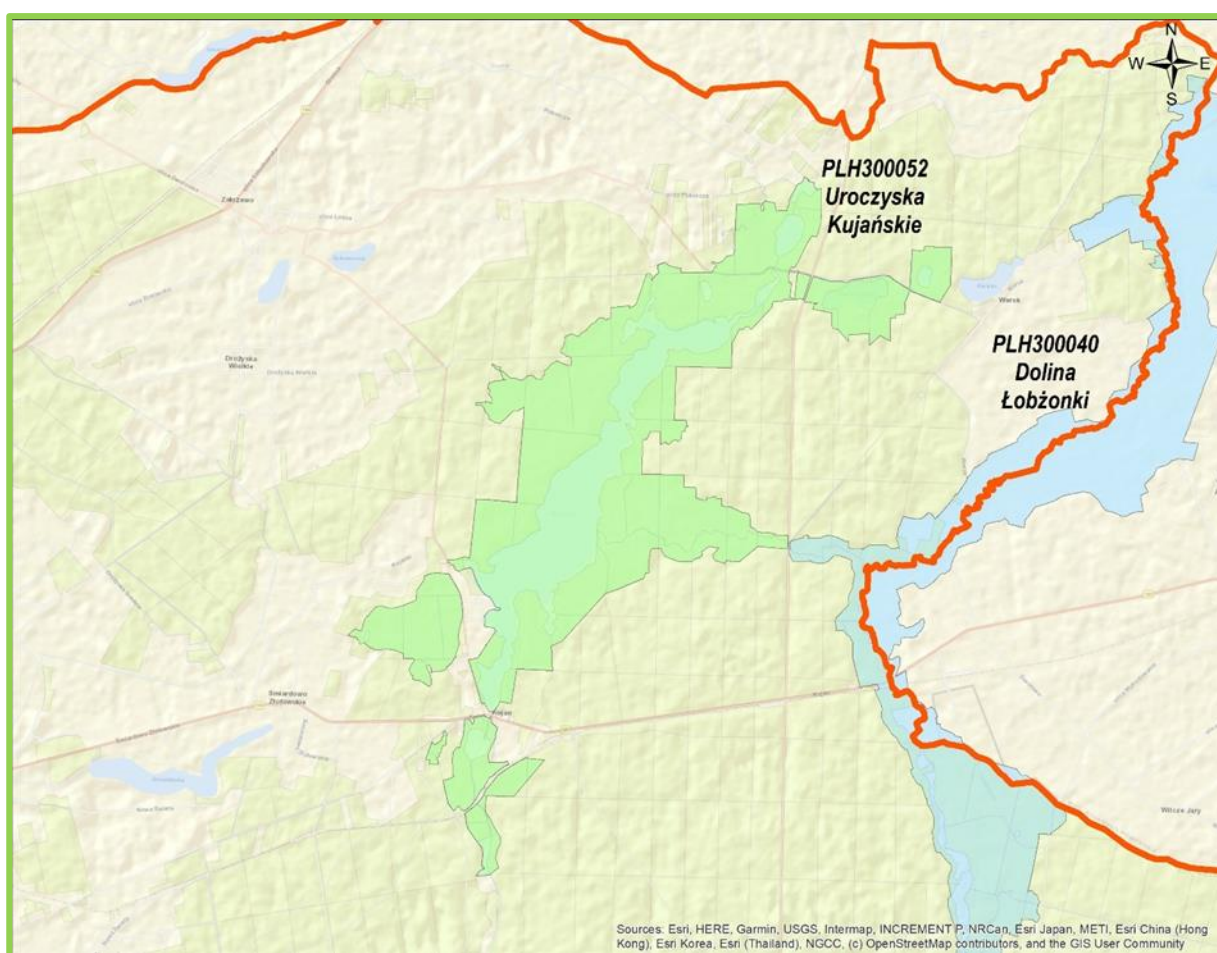
Położony jest w województwie wielkopolskim, powiecie złotowskim, gminie Zakrzewo i zajmuje powierzchnię 1018,16 ha. Obszar położony jest w całości w zasięgu Nadleśnictwa.

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo zajmuje 768,45 ha, w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione – 659,63 ha;
- grunty związane z gospodarką leśną – 11,29 ha;
- grunty nieleśne – 97,53 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w oddziałach: 16g, 16h, 24g, 24h, 24i, 24j, 24k, 24l, 24m, 27c, 27d, 27f, 28c, 28f, 28g, 28h, 28i, 28j, 28k, 28l, 28m, 28n, 28o, 28p, 28r, 28s, 28t, 28~a, 30g, 30l, 30~a, 31n, 44a, 44b, 44c, 44d, 44f, 44g, 44h, 44~a, 45a, 45b, 45c, 45d, 45f, 45~b, 45~c, 46a, 46b, 46c, 46d, 46f, 46g, 46~d, 46~f, 47a, 47c, 47f, 47g, 47h, 47l, 48a, 48b, 48~b, 49-51, 52a, 52b, 52f, 52g, 52h, 52i, 53f, 53g, 53h, 53i, 53j, 53k, 53~c, 65c, 65d, 65~a, 66-67, 68b, 68c, 68d, 68f, 68~a, 69d, 69g, 93c, 93~c, 94a, 94b, 94c, 94d, 94f, 94h,

94~a, 94~b, 94~c, 94~d, 95, 105h, 106h, 106i, 106j, 106~b, 107d, 107f, 107g, 107h, 107i, 107j, 107k, 107l, 107m, 107n, 107o, 107~b, 108-109, 112a, 112b, 113a, 113b, 113c, 114a, 114~c, 115a, 115~a, 115~c, 116a, 116b, 116c, 116d, 116f, 116g, 116h, 116j, 116k, 116~c, 117a, 117b, 117c, 117d, 117f, 117g, 117h, 117j, 117k, 117l, 117m, 117~b, 118-119, 120d, 121d, 121f, 121g, 121h, 121i, 121j, 121~b, 121~c, 138a, 138b, 138c, 138f, 138~c, 139-140, 141a, 141b, 141c, 141d, 141~b, 142a, 142b, 142~b, 142~c, 143k, 143l, 143m, 143n, 143o, 143p, 143~b, 158c, 158~b, 159a, 159b, 159~b, 159~d, 160a, 160b, 160c, 160~b, 160~d, 176d, 177a, 177b, 177c, 177f, 177g, 177h, 177~b, 177~c, 178c, 178d, 178f, 178g, 178h, 178i, 178j, 178k, 178l, 178~b, 178~c, 179a, 179b, 179h, 179j, 179l, 179m, 179n, 180h, 222f, 222h, 222i, 222~b, 222~d, 223a, 223b, 360~c.

Nadleśnictwo Żłoty na tle obszaru PLH300052 Uroczyska Kujańskie

Obszar znajduje się w Borach Kujańskich, kompleksie leśnym otaczającym miejscowość Kujan i jezioro Borówno na Pojezierzu Krajeńskim. Ostoja charakteryzuje się krajobrazem leśno-jeziorno-łąkowym, w której jeziora zajmują najgłębsze zwykle miejsca rynien subglacialnych związanych ze zlodowaceniem bałtyckim, łąki - równiny akumulacji biogenicznej w ich obrębie, bądź dna dolin wód roztopowych, natomiast lasy -porastają w głównej mierze

równiny sandrowe. Najcenniejsze typy lasów - kwaśne dąbrowy i grądy występują zwykle na obrzeżach rynien subglacialnych, a lasy i bory bagienne zajmują terasy przyjeziorne lub zarośnięte jeziora. Spotyka się tu przykłady bardzo dobrze funkcjonujących torfowisk źródłkowych i przejściowych. W obszarze reprezentowane są jeziora ramienicowe, dystroficzne i eutroficzne. Uroczyska Kujańskie są ważnym terenem występowania gatunków roślin i zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej

W SDF-ie wg aktualizacji na marzec 2022 r. dla obszaru odnotowano 10 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, stanowiących przedmiot ochrony. Są to:

- 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic
- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne
- 3160 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska
- 7220* Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*
- 9110 Kwaśne buczyny
- 9190 Kwaśne dąbrowy
- 91D0 Bory i lasy bagienne
- 91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe

Dodatkowo w SDF-ie wymieniono 4 gatunków zwierząt z Załącznika II DS będących przedmiotem ochrony: Bóbr europejski (*Castor fiber*), Wydra (*Lutra lutra*), Kumak nizinny *Bombina bombina*, Żalotka większa (*Leucorrhinia pectoralis*).

Przedmiotem ochrony jest również roślina 6216 Haczykowiec (sierpowiec) błyszczący (*Hamatocaulis vernicosus*).

Drzewostany ponad 100-letnie

Drzewostany ponad 100-letnie w obszarze PLH300052 Uroczyska Kujańskie zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa, zajmują łącznie 161,18 ha, czyli ok. 24,4% powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych obszaru. Gatunkami panującymi są: Bk (7,77 ha), Db (22,39 ha), Dbb (15,33 ha), Dbc (0,87 ha), So (111,12 ha), Św (0,85 ha), Ol (2,85 ha).

Lasy ponad 100-letnie w obszarze na siedliskach przyrodniczych występują na powierzchni 50,73 ha w tym na siedlisku 9110 (7,77 ha), 9160 (14,88 ha), 9190 (20,27 ha), 91D0 (7,81 ha).

Plan zadań ochronnych

Obszar PLH300052 Uroczyska Kująnskie nie posiada planu zadań ochronnych.

Analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska i gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 przedstawiono w dalszej części Prognozy.

3.3.4. Pomniki przyrody

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Żłotów występują 52 obiekty uznanych za pomniki przyrody: 45 pojedynczych drzew oraz 6 grup drzew oraz jeden strumień. W dalszej części Prognozy zamieszczono wykaz oraz przedstawiono analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych w wyłączeniach, w których występują pomniki przyrody.

3.3.5. Ochrona gatunkowa

Pełna lista gatunków chronionych, występujących na terenie Nadleśnictwa Żłotów nie jest znana, ze względu na brak specjalistycznych opracowań florystycznych i faunistycznych, obejmujących całą powierzchnię Nadleśnictwa.

Dane przedstawione w dalszej części są wynikiem m.in. obserwacji Służby Leśnej Nadleśnictwa, dokumentacji prac siedliskowych, ekspertyz przyrodniczych, planu ochrony rezerwatu, obserwacji dokonanych przez pracowników BULiGL w trakcie terenowych prac urządzeniowych oraz inwentaryzacji botanicznych.

Zestawienie gatunków podlegających ochronie gatunkowej na gruntach Nadleśnictwa Żłotów

Grupa organizmów	Gatunki objęte ochroną ścisłą	Gatunki objęte ochroną częściową	Razem	Gatunki wymienione w załącznikach Dyrektyw EU*	Gatunki ujęte w Czerwonych Księgach lub listach
1	2	3	4	5	6
Grzyby	-	1	1	-	-
Porosty	-	2	2	-	-
Widłaki	1	2	3	-	2
Mchy	1	17	18	1	-
Paprotniki	1	-	1	-	1
Rośliny naczyniowe	6	12	18	-	3
Owady	5	3	8	3	6
Płazy	6	5	11	1	11
Gady	-	5	5	-	4
Ptaki	142	2	144	18	20
Ssaki	6	7	13	8	13

*Gatunki z Załączników II Dyrektywy Siedliskowej i z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej

Uwzględniając aktualne rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409), na terenie Nadleśnictwa Żłotów stwierdzono: 1 gatunek grzyba, 2 gatunki porostów, 3 gatunki widłaków, 18 gatunków mchów, 18 gatunków roślin naczyniowych oraz 1 gatunek paprotnika objętych prawną ochroną.

Występowanie roślin chronionych uwidocznione zostało w opisach taksacyjnych i na odpowiednich mapach tematycznych. Gatunki grzybów (ozorek dębowy) oraz mszaków (bielistka siwa, brodawkowiec czysty, drabik drzewkowaty, fałdownik nastroszony, gajnik lśniący, płonnik cienki, płonnik pospolity, piórosz pierzasty, rokitnik pospolity, widłoząb kędzierzawy, widłoząb miotłowy), które nie były szczegółowo zinwentaryzowane, nie oznaczano na mapach.

Lista chronionych gatunków zwierząt została sporządzona w oparciu o wszelkie dostępne dane. Na tej podstawie liczbę gatunków chronionych występujących na terenie Nadleśnictwa określono na 183 gatunki zwierząt objętych prawną ochroną, w tym: 8 owadów, 11 płazów, 5 gadów, 144 ptaków i 13 ssaków.

Aktualnie, na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Żłotów zatwierdzonych jest 6 stref obejmujących ochroną miejsca lęgowe bielika (3 strefy), bociana czarnego kani rudej oraz orlika krzykliwego.

W dalszej części Prognozy zamieszczono wykaz oraz przedstawiono analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na chronione gatunki występujące na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa (rośliny) oraz podawane z obszaru Nadleśnictwa, czyli z obszaru jego zasięgu terytorialnego (zwierzęta). Część z tych gatunków zasiedla tereny nieleśne, doliny rzeczne, zbiorniki wodne, łąki, pastwiska itp., w związku z czym nie będą one zasadniczo objęte oddziaływaniem *Planu*. W analizach wpływu *Planu* na chronione gatunki odniesiono się jedynie do tych gatunków, na które *Plan* może mieć wpływ, a więc głównie do gatunków typowo leśnych lub gatunków, które są związane ze środowiskami nieleśnymi, ale zabiegi wykonywane w *Planie* mogą oddziaływać na ich siedliska.

3.3.6. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania *Planu* na formy ochrony przyrody

➤ Rezerwat przyrody

Planowanie działań w rezerwach przyrody, w myśl ustawy o ochronie przyrody, może odbywać się wyłącznie w planach ochrony sporządzanych dla tych rezerwatów lub w postaci zadań ochronnych zatwierdzanych przez organ nadzorujący, czyli Regionalną

Dyrekcję Ochrony Środowiska. Wg tych przepisów, *Plan* nie zawiera żadnych wskazań gospodarczych lub ochronnych w odniesieniu do gruntów znajdujących się w rezerwacie.

Zgodnie z art. 13 ust. 3b projekt planu urządzenia lasu w części dotyczącej otuliny rezerwatu wymaga uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu w zakresie ustaleń mogących mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody rezerwatu przyrody.

Zgodnie z zapisami *Planu*, wszelkie prace związane z prowadzeniem działań ochronnych w rezerwacie być prowadzone w porozumieniu z RDOŚ, stosując się do zadań zawartych w obowiązującym planie ochrony.

Ogólnie należy więc stwierdzić, że oceniany *Plan* dla Nadleśnictwa Żłotów, przy uwzględnieniu powyższych wskazań, nie będzie implikował negatywnych oddziaływań na cele ochrony rezerwatu przyrody.

➤ **Obszary chronionego krajobrazu**

Występujące w zasięgu Nadleśnictwa Żłotów obszary chronionego krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” oraz Dolina Łobżonki, aktualnie nie posiadają wprowadzonych zakazów czy też wskazań ochronnych. W programie ochrony przyrody zawarta jest informacja, że Nadleśnictwo powinno przestrzegać zapisów wprowadzonych w uchwałach sejmiku właściwego województwa, gdy takie dokumenty zostaną zatwierdzone.

Należy podkreślić, że ta forma ochrony przyrody obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Oznacza to, że należy ją uznawać za dość liberalną, nie powodującą ograniczenia normalnie prowadzonej gospodarki leśnej. Katalog zakazów możliwych do wprowadzenia w obszarach chronionego krajobrazu, które wymienione zostały w art. 24 ustawy o ochronie przyrody, nie zawiera bezpośrednich obostrzeń odnoszących się do elementów będących przedmiotem planowania urządzeniowego. W związku z tym, nie stwierdza się, aby zapisy *Planu* mogły negatywnie wpłynąć na ochronę przyrody realizowaną w ramach tej formy ochrony przyrody.

➤ **Obszary Natura 2000**

Analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska przyrodnicze, gatunki roślin i zwierząt (innych niż ptaki) będące przedmiotem ochrony w obszarach Natura 2000 PLH300040 Dolina Łobżonki oraz PLH300052 Uroczyska Kujańskie przedstawiono w dalszej części Prognozy.

➤ **Pomniki przyrody**

W programie ochrony przyrody przedstawiono postępowanie odnośnie do pomników przyrody, dotyczące przestrzegania zakazów wynikających z ustanowienia tej formy ochrony, właściwego oznakowania w terenie oraz uzgadniania ewentualnych działań z właściwym organem (Radą Gminy lub RDOŚ).

Znajdujące się na gruntach Nadleśnictwa pomniki przyrody nie są bezpośrednio zagrożone w wyniku realizacji zaprojektowanych zabiegów, ponieważ ta forma ochrony przyrody nie może być nimi objęta. Obiekty te zostały zinwentaryzowane, a ich wykaz wraz z lokalizacją został zamieszczony w programie ochrony przyrody.

W wyłączeniach z zainwentaryzowanymi pomnikami przyrody zaplanowano głównie zabiegi pielęgnacyjne CP, TW, TP – 14 drzewostanów, w 6 drzewostanach zaprojektowano rębnie złożone. W bezpośrednim otoczeniu pomników, zaleca się pozostawienie kęp drzewostanu. W tym przypadku należy w szczególności zapewnić ścisły nadzór nad pracą robotników leśnych, co dotyczy zarówno ścinki, jak i zrywki drewna.

Zgodnie z art. 45 ustawy o ochronie przyrody, jednym z podstawowych zakazów, jakie mogą być wprowadzone w odniesieniu do pomników przyrody jest zakaz ich niszczenia lub uszkodzania. W sytuacji wykonywania prac leśnych w pododdziale z pomnikiem przyrody należy kierować się wskazaniem zawartymi w programie ochrony przyrody, tak aby nie doprowadzić do przypadkowego jego uszkodzenia lub zniszczenia.

Pod warunkiem zastosowania się do powyższych wskazań, nie przewiduje się możliwości wystąpienia negatywnego wpływu ocenianego projektu Planu urządzenia lasu na pomniki przyrody.

➤ **Ochrona gatunkowa**

W programie ochrony przyrody przedstawiono metody ochrony w stosunku do roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową, dotyczące m.in. naniesienia znanych stanowisk na odpowiednie mapy tematyczne, ewentualnego pozostawienia biogrup na zrębach, wytyczenia szlaków zrywkowych, przeprowadzenia szkoleń dla pracowników z rozpoznawania cennych gatunków, pozostawiania drzew martwych i zamierających oraz bardziej szczegółowe wytyczne dla wybranych gatunków zwierząt.

Analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na populacje gatunków roślin i zwierząt chronionych przedstawiono w dalszej części Prognozy.

Przewidywane oddziaływanie *Planu* na formy ochrony przyrody

Lp.	Formy ochrony przyrody	Zabiegi gospodarcze zaplanowane w obiektach lub w stosunku do obiektów chronionych	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w <i>Planie</i> lub <i>Prognozie</i>	Przewidywane oddziaływanie
1	2	3	4	5
1.	Rezerwat przyrody	W <i>Planie</i> , w wyłączeniach leżących w granicach rezerwatu przyrody nie zaplanowano żadnych wskazań gospodarczych.	Wszelkie prace związane z prowadzeniem działań ochronnych w rezerwacie powinny być prowadzone w porozumieniu z RDOŚ, stosując się do zadań zawartych w obowiązującym planie ochrony.	+
2.	Obszary chronionego krajobrazu	Działania wynikające z potrzeb drzewostanów.	OChK nie posiadają wprowadzonych zakazów czy też wskazań ochronnych. W programie ochrony przyrody zawarta jest informacja, że Nadleśnictwo powinno przestrzegać zapisów, gdy dokumenty zostaną zatwierdzone.	+
3.	Obszary Natura 2000	Dokładną analizę wpływu <i>Planu</i> na obszary Natura 2000 zamieszczono w rozdziałach 4.2. i 4.3. <i>Prognozy</i> .		
5.	Pomniki przyrody	Działania wynikające z potrzeb drzewostanów, w których występują pomniki.	Umieszczenie informacji w programie ochrony przyrody oraz zaznaczenie na mapach tematycznych. Pozostawienie kęp wokół pomników przy użytkowaniu rębny (110i, 246b, 257b, 272g, 582f, 647g).	+
6.	Ochrona gatunkowa	Dokładną analizę wpływu <i>Planu</i> na gatunki chronione zamieszczono w rozdziałach 4.1.3. i 4.1.4. <i>Prognozy</i> .		

¹⁾ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na formy ochrony:

- + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;
- 0 (zero) – brak znaczącego wpływu,
- (minus) wpływ ujemny, negatywny.

3.4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Trwale zrównoważona gospodarka leśna prowadzona według planu urządzenia lasu nie powinna znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko. Jednakże niektóre zapisy *Planu* wymagają dokładniejszej analizy bądź wyjaśnień. Dotyczą one:

- gruntów położonych w zasięgu obszarów Natura 2000;
- gruntów przeznaczonych do zalesienia;
- projektów w zakresie infrastruktury technicznej.

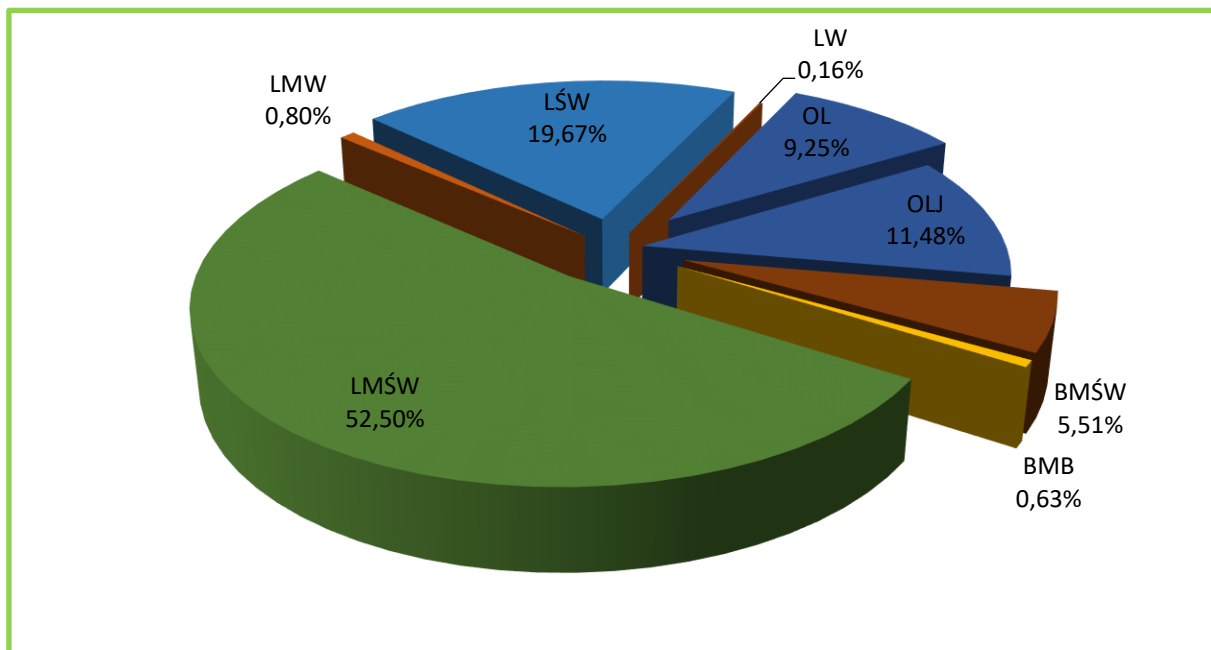
3.4.1. Obszary Natura 2000

Zawarte w *Planie* wskazania gospodarcze dotyczą prowadzenia gospodarki leśnej m.in. na terenach objętych ochroną w postaci obszarów Natura 2000. Ich wpływ na elementy chronionych siedlisk przyrodniczych oraz na miejsca występowania gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono dany obszar, przedstawiono w dalszej części *Prognozy*. W tym punkcie dokonano oceny zasobów leśnych na początek okresu obowiązywania *Planu*, tj. wg stanu na 1.01.2023 r.

➤ PLH300040 Dolina Łobżonki

Obszar siedliskowy PLH300040 Dolina Łobżonki zajmuje w zasięgu Nadleśnictwa Żłotów 851,81 ha, tj. 14,5% ogólnej powierzchni. Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo zajmują łącznie 521,36 ha, w tym grunty leśne zalesione i niezalesione 475,89 ha, grunty związane z gospodarką leśną 7,38 ha, grunty nieleśne 38,09 ha.

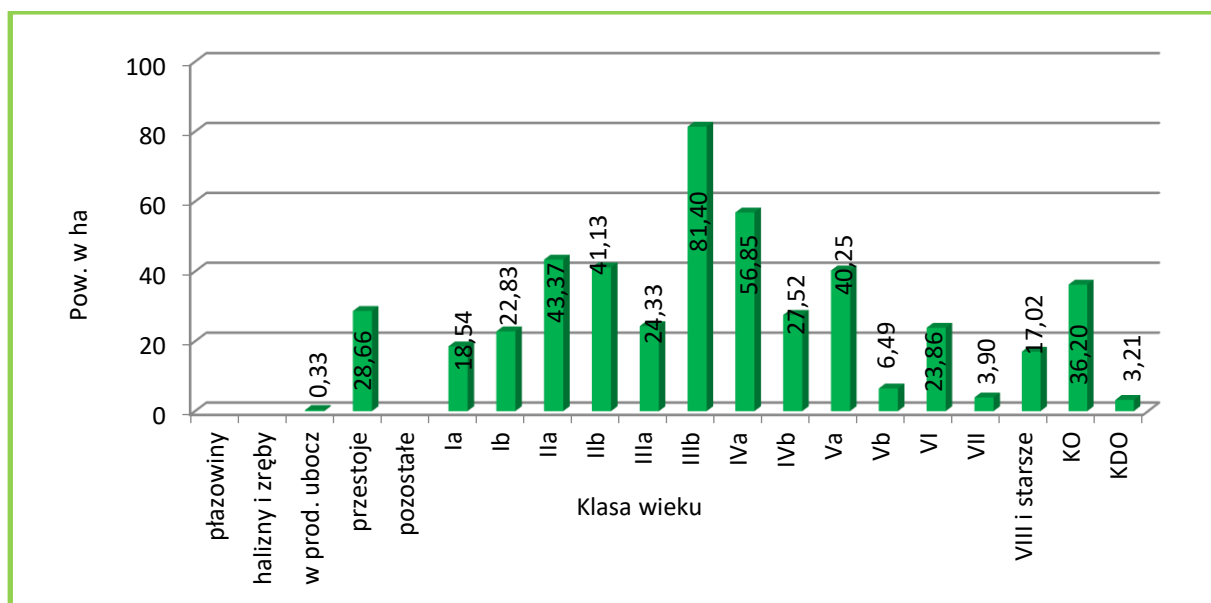
Typy siedliskowe lasu

Udział TSL w PLH300040 Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa

W obszarze Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa dominuje LMŚw zajmując 52,50%, następnie LŚw 19,67%, OLJ 11,48%, OL 9,25%, BMŚw 5,51%,

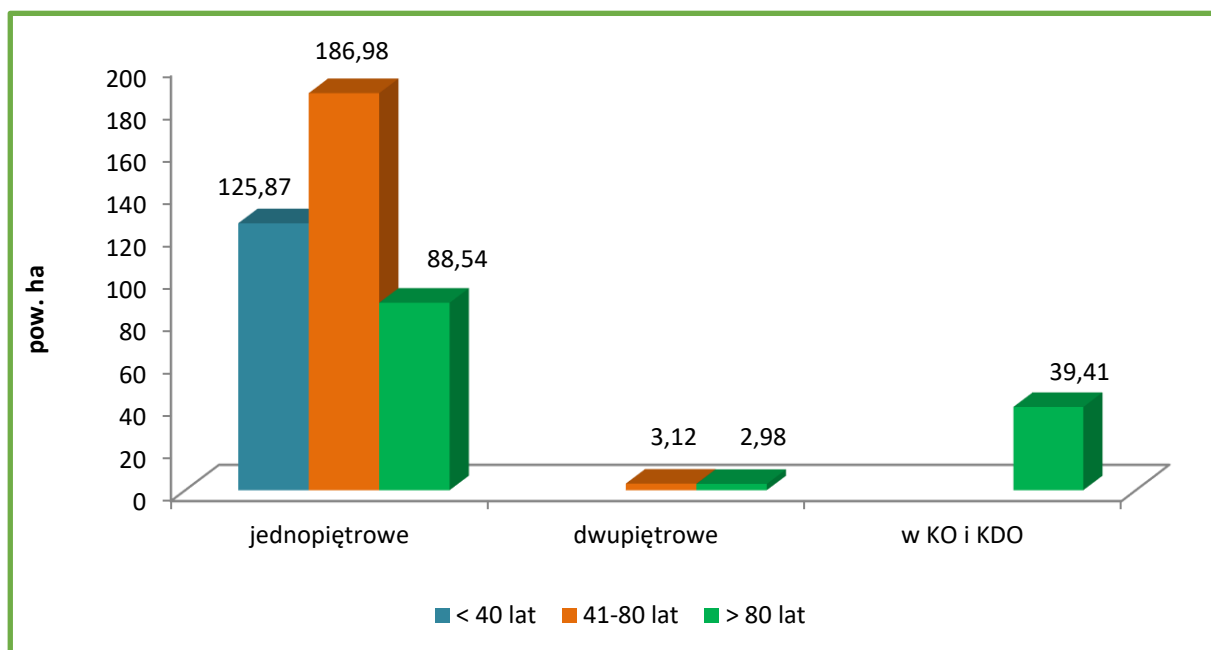
Struktura wiekowa

Zestawienie powierzchni wg klas wieku w PLH300040 Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa

W strukturze wiekowej drzewostanów w obszarze na gruntach Nadleśnictwa dominują drzewostany w wieku od 51 do 60, czyli IIIb podklasy wieku; zajmują 12,34 % powierzchni gruntów zalesionych.

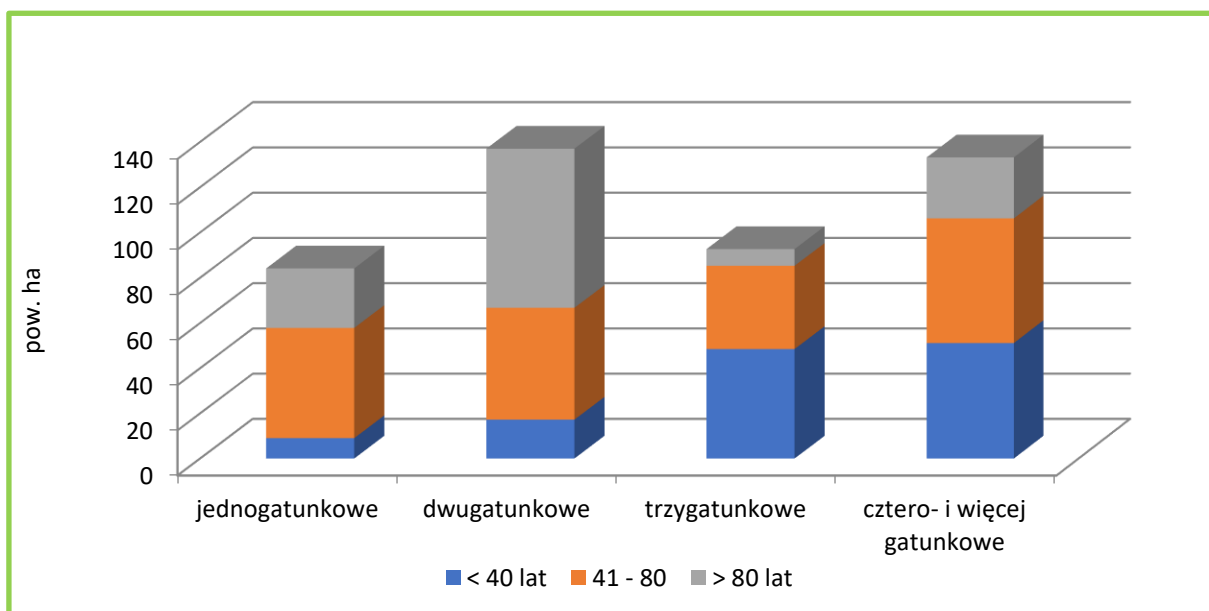
Struktura pionowa

Struktura pionowa drzewostanów w Nadleśnictwie

W obszarze zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, zajmujące 89,8% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe występują na 1,4% powierzchni zalesionej, a drzewostany trzypiętrowe i o strukturze przerębowej nie występują wcale. Udział drzewostanów w KO i KDO wynosi 8,8%.

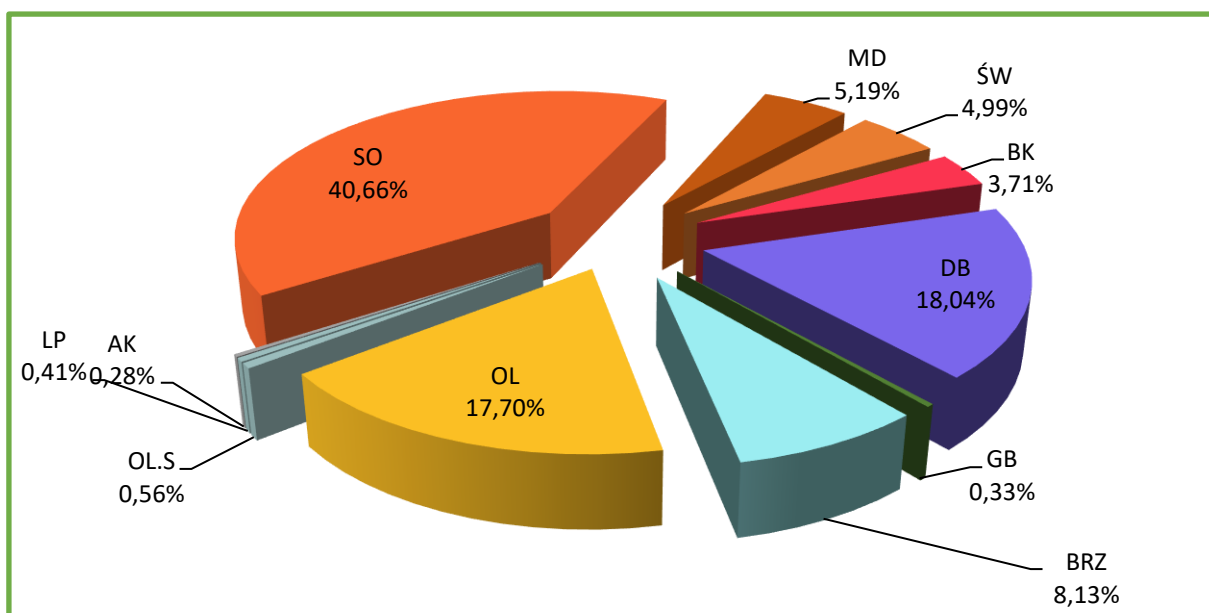
Bogactwo gatunkowe

Charakterystyka bogactwa gatunkowego wg grup wiekowych w PLH300040 Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa

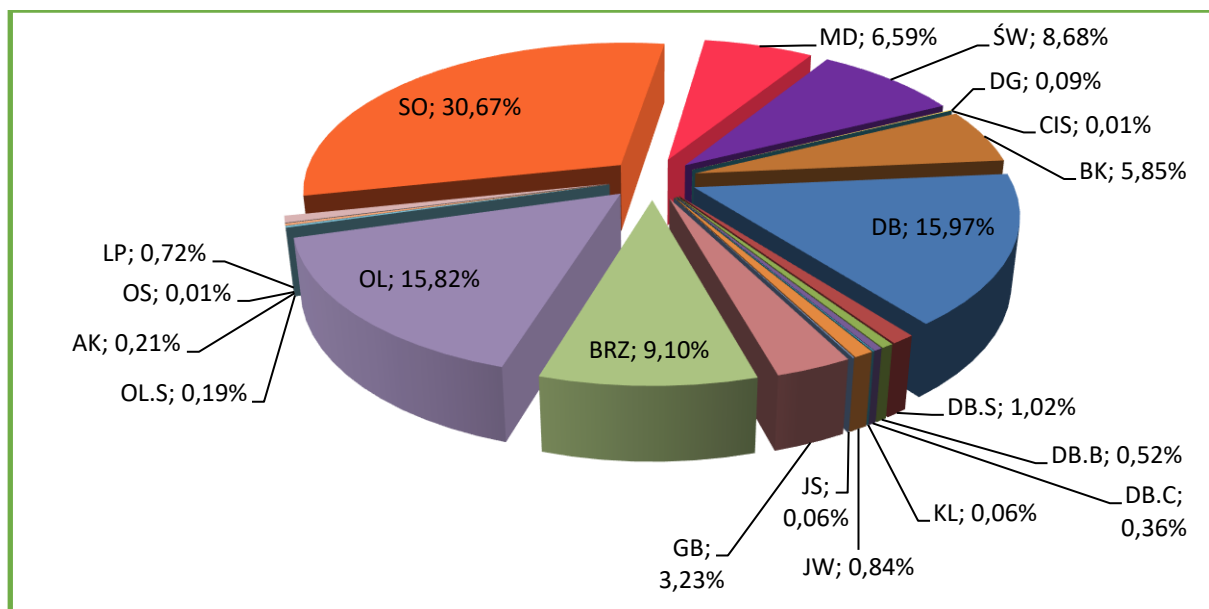
Drzewostany są dość zróżnicowane pod względem składu gatunkowego. Drzewostany dwugatunkowe 30,7%, cztero- i więcej gatunkowe 29,8%, trzygatunkowe zajmują 20,7% powierzchni, a jednogatunkowe 18,8%.

Gatunki panujące i rzeczywiste

Udział powierzchniowy gatunków panujących w PLH300040 Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa

W obszarze Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa Żłotów głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna panująca na 44,98% powierzchni. W składzie gatunkowym zinventaryzowano ponadto 10 gatunków drzew.

Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych w PLH300040 Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa

Pochodzenie

Są to głównie drzewostany pochodzenia sztucznego bądź takie, dla których nie można jednoznacznie ustalić pochodzenia – 422,63 ha (94,6%). Niewielka część jest pochodzenia z samosiewu 13,44 ha (3,0%) oraz odrosłowe 10,83 ha (2,4%). Drzewostany na gruntach porolnych zajmują 53,34 ha – 11,9% powierzchni analizowanej.

Starodrzewy

Powierzchnia drzewostanów dojrzałych (rębnych i starszych) w PLH300040 Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa Żłotów wynosi 54,60 ha (12,2% powierzchni gruntów zalesionych).

Gatunek panujący	PLH300040 Dolina Łobżonki	
	pow. [ha]	udział %
SO	15,62	6,0
DB	7,52	1,7
BRZ	18,03	4,0
OL	9,07	2,0
OL.S	2,52	0,6
LP	1,84	0,4
Razem	54,60	14,2

Zniekształcenia

Borowacenie

Przeprowadzone analizy wskazują, iż objawy słabego borowacenia widoczne są na 33% powierzchni Nadleśnictwa, na 20,4% - średniego, a borowacenie mocne zidentyfikowano na 4,6% powierzchni analizowanych siedlisk leśnych. Na pozostałej powierzchni oznak

borowacenia nie stwierdzono (42%).

Monotypizacja (*ujednolicenie składu gatunkowego i wiekowego*)

W obszarze PLH300040 Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa Żłotów monotypizacja nie występuje.

Neofityzacja

Analiza danych zawartych w opisach taksacyjnych wskazała, że gatunki obcego pochodzenia nie występują jako gatunki panujące w drzewostanach na tym obszarze.

Zestawienie liczby wyłączeń wg form występowania gatunków obcego pochodzenia w PLB300040 Dolina Łobżonki na terenie Nadleśnictwa Żłotów

Lp.	Gatunek obcego pochodzenia	Forma występowania					
		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)	do 5% w składzie d-stanu (pjd., mjsc.)	w II piętrze	w warstwie nalotu, podrostu, podsa-	w warstwie podszytu, samosiewu i zakrzewień	w warstwie przestoi i zakrzewień
		Liczba wyłączeń					
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Czeremcha amerykańska					2	
2.	Daglezia zielona	1	4				
3.	Dąb czerwony	5	4				
4.	Kasztanowiec biały		4				
5.	Robinia akacyjowa	3	6				
6.	Sosna smołowa		1				
Razem		9	19			2	

Zinwentaryzowano 9 wyłączeń z gatunkami obcymi w składzie drzewostanu (a także 19 wyłączeń, gdzie gatunki obce występują pojedynczo lub miejscami. W 2 wyłączeniach występują w warstwie podszytu, samosiewu i zakrzewień.

Ochrona gatunkowa

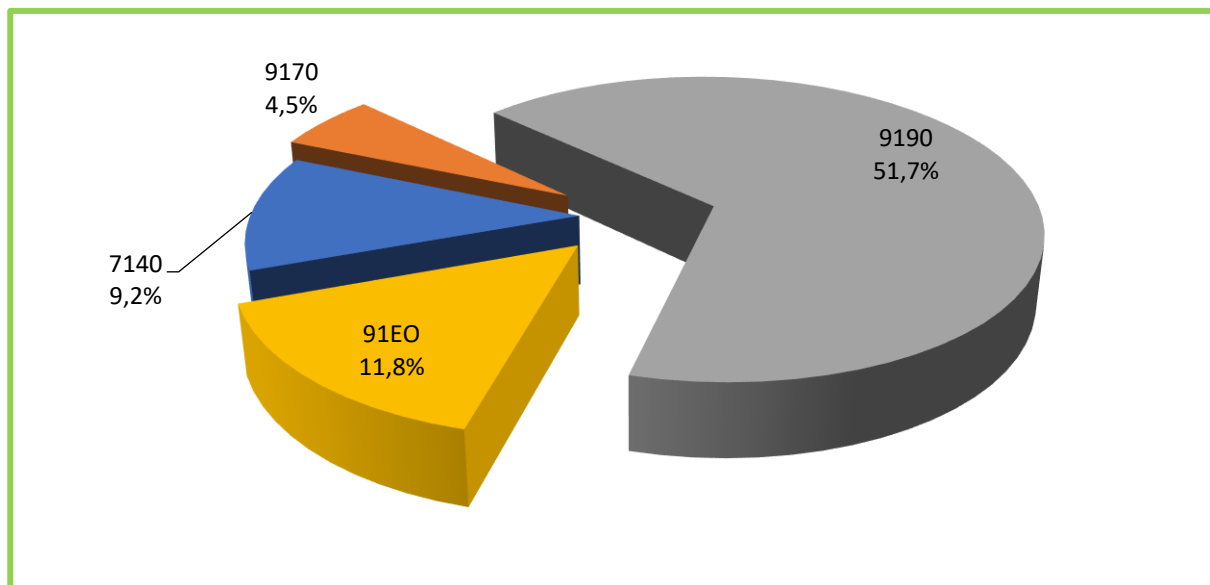
Rośliny chronione

Na gruntach Nadleśnictwa Żłotów w PLH300040 Dolina Łobżonki stwierdzono występowanie 3 gatunków roślin objętych prawną ochroną. Są to:

- lilia złotogłów – oddz.: 148a,d;
- wawrzynek wilczełyko – oddz.: 148c, 244n, 276h;
- jarząb brekinia – oddz. 165d.

Siedliska przyrodnicze

Siedliska przyrodnicze na gruntach Nadleśnictwa Żłotów w zasięgu obszaru PLH300040 Dolina Łobżonki zajmują powierzchnię 152,11 ha, tj. 29,1% powierzchni obszaru na gruntach Nadleśnictwa.

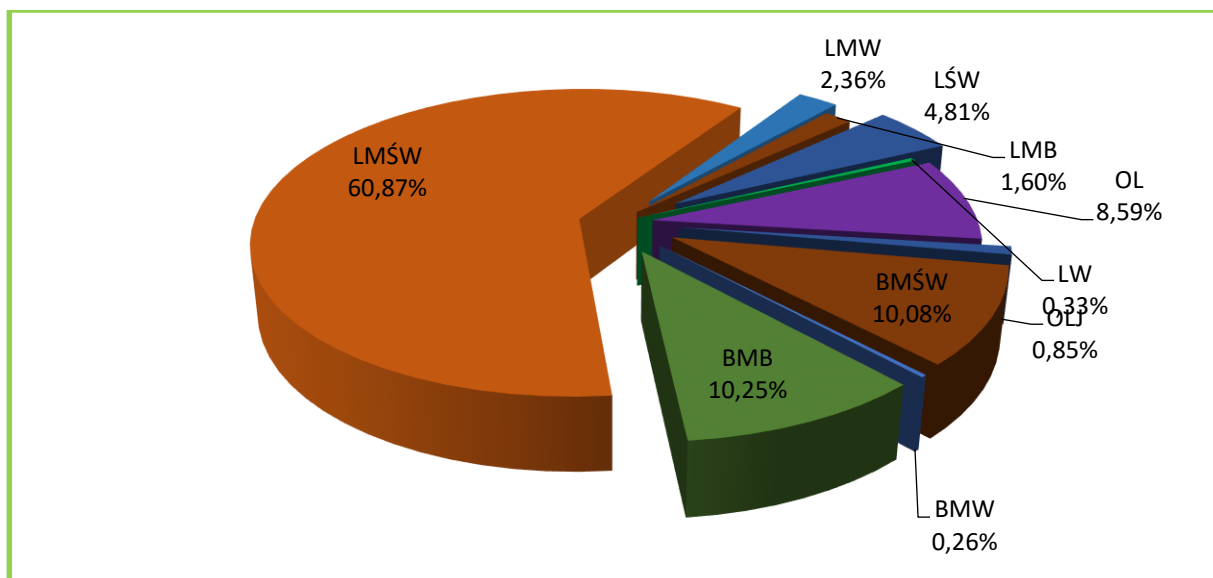

Udział siedlisk przyrodniczych na gruntach Nadleśnictwa Żłotów w zasięgu obszaru PLH300040 Dolina Łobżonki

➤ PLH300052 Uroczyska Kujańskie

Obszar siedliskowy PLH300052 Uroczyska Kujańskie w całości znajduje się w zasięgu Nadleśnictwa Żłotów i zajmuje 1018,16 ha. Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo zajmują łącznie 768,45 ha, w tym grunty leśne zalesione i niezalesione 659,63 ha, grunty związane z gospodarką leśną 11,29 ha, grunty nieleśne 97,53 ha.

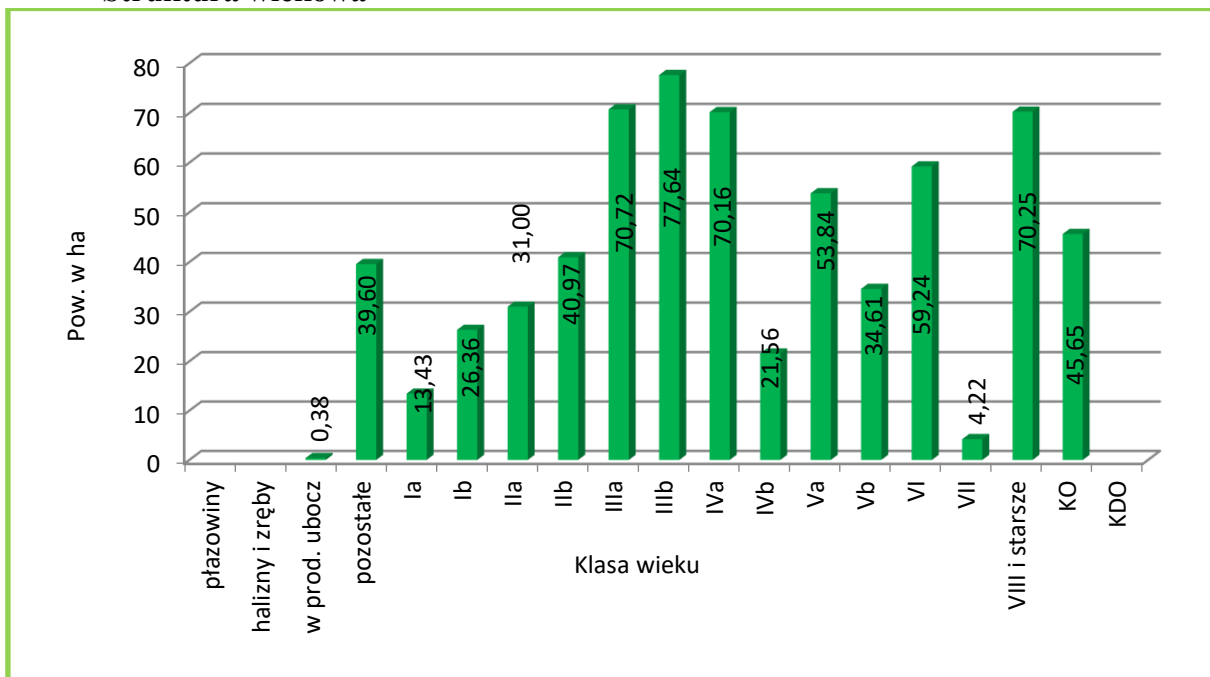
Typy siedliskowe lasu

Udział TSL w PLH300052 Uroczyska Kujańskie na gruntach Nadleśnictwa

W obszarze Uroczyska Kujańskiego na gruntach Nadleśnictwa dominuje LMśw zajmując 60,87%, następnie BMb 10,25%, BMśw 10,08%, Ol 8,59%, Lśw 4,81%, LMw 2,36%, LMb 1,60%, OlJ 0,85%, Lw 0,33%, BMw 0,26%.

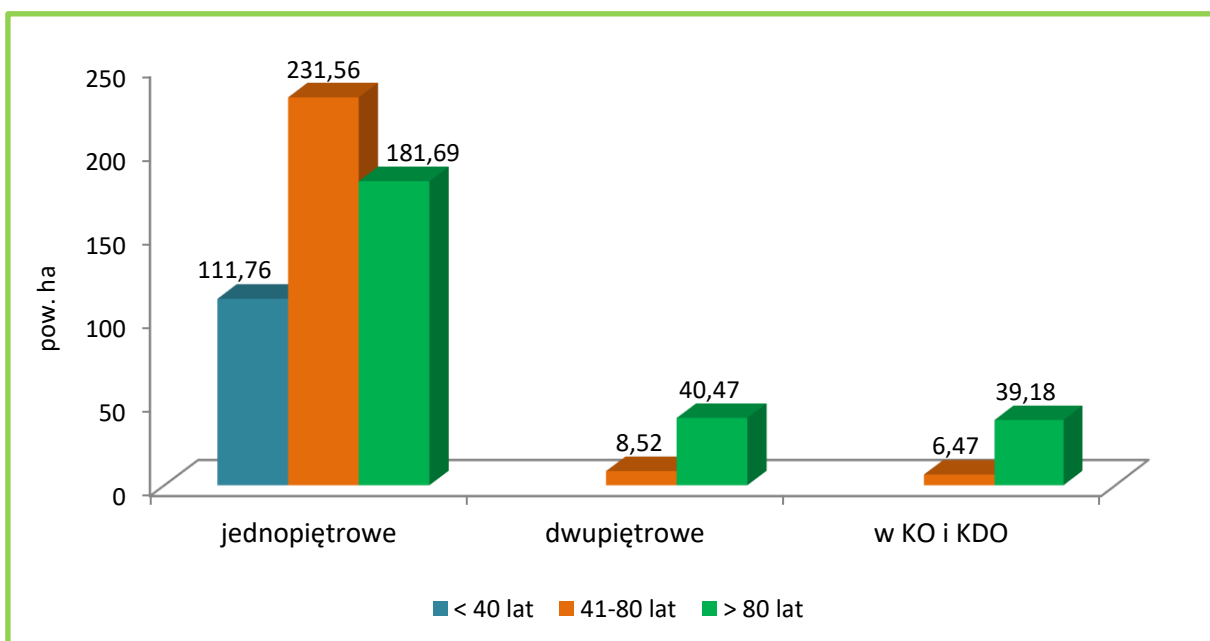
Struktura wiekowa

Zestawienie powierzchni wg klas wieku w PLH300052 Uroczyska Kujańskiego na gruntach Nadleśnictwa

W strukturze wiekowej drzewostanów w obszarze na gruntach Nadleśnictwa dominują drzewostany w wieku od 51 do 60 lat, czyli IIIb podklasy wieku; zajmują 12,5% powierzchni gruntów zalesionych.

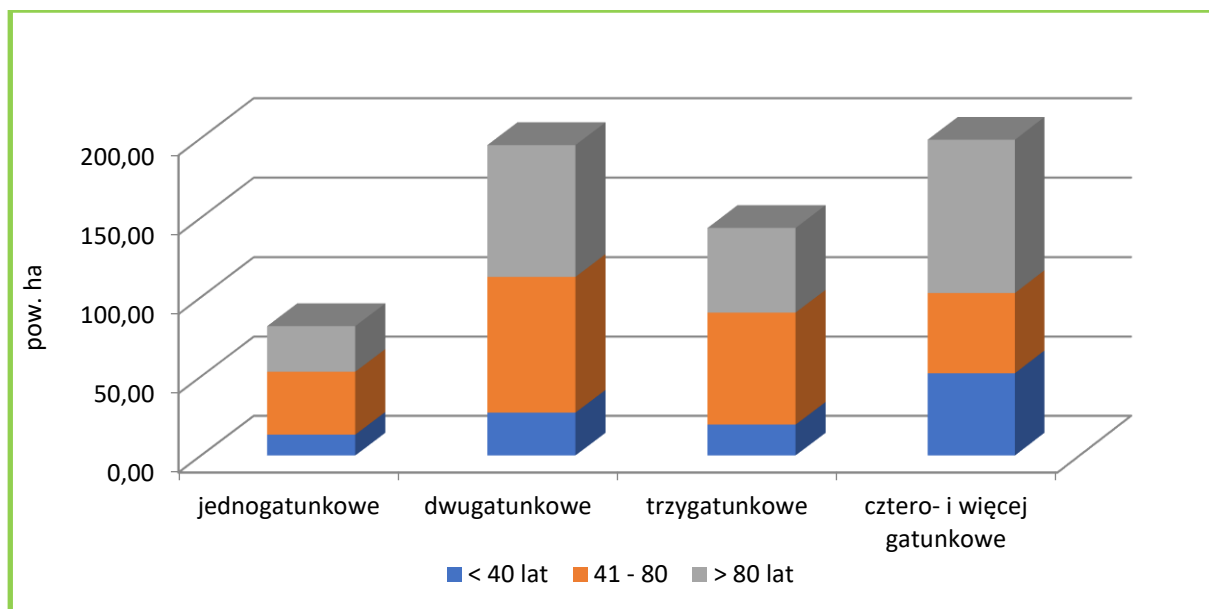
Struktura pionowa

Struktura pionowa drzewostanów wg grup wiekowych w Nadleśnictwie

W obszarze zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, zajmujące 84,7% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe występują na 7,9% powierzchni zalesionej, drzewostany w KO i KDO 7,4%, a drzewostany trzypiętrowe i o strukturze przerębowej nie występują wcale.

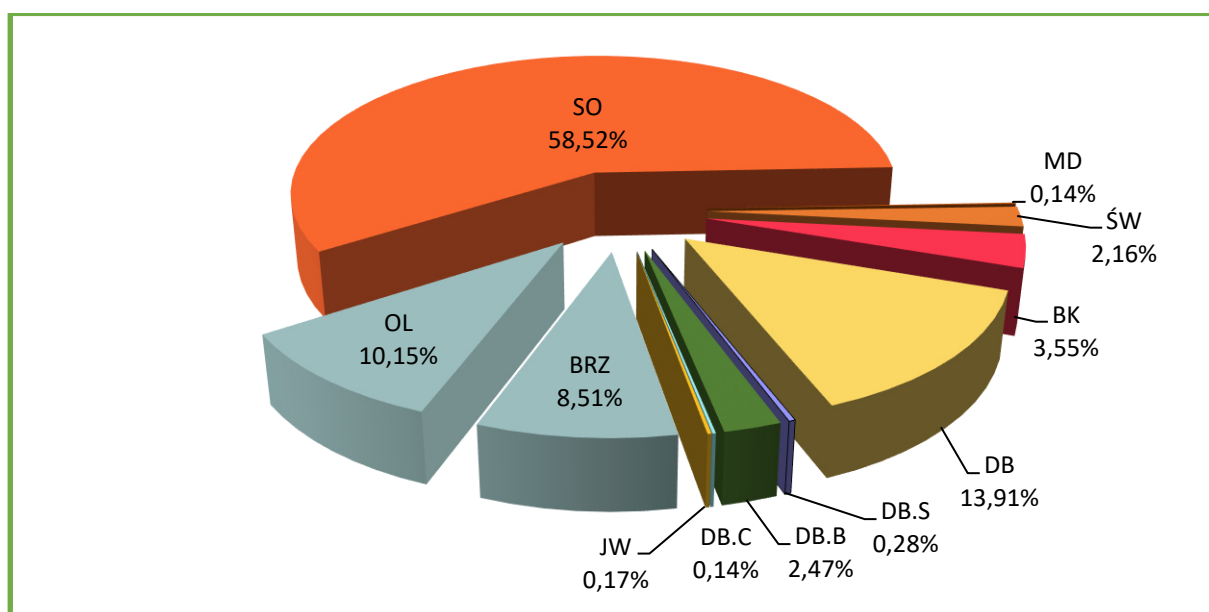
Bogactwo gatunkowe

Charakterystyka bogactwa gatunkowego wg grup wiekowych w PLH300052 Uroczyska Kujańskie na gruntach Nadleśnictwa

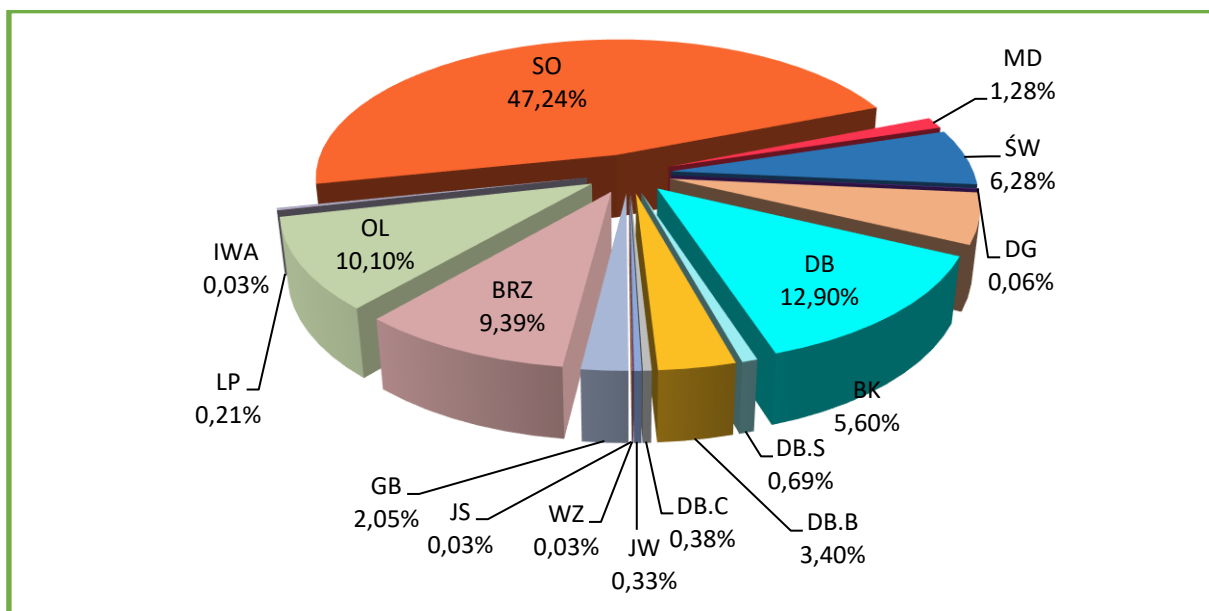
Drzewostany są dość zróżnicowane pod względem składu gatunkowego. Drzewostany cztero i więcej gatunkowe zajmują 32,1%, dwugatunkowe 31,6%, trzygatunkowe 23,2% powierzchni, a jednogatunkowe 13,2%.

Gatunki panujące i rzeczywiste

Udział powierzchniowy gatunków panujących w PLH300052 Uroczyska Kujańskie na gruntach Nadleśnictwa

W obszarze Uroczyska Kujańskie na gruntach Nadleśnictwa Żłotów jako gatunki panujące występuje 11 gatunków drzew. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna panująca na 58,52% powierzchni. Udział gatunków iglastych wynosi 60,82 %.

Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych w PLH300052 Uroczyska Kujańskie na gruntach Nadleśnictwa

Pochodzenie

Są to głównie drzewostany pochodzenia sztucznego bądź takie, dla których nie można jednoznacznie ustalić pochodzenia – 579,61 ha (93,6%). Pochodzenie z samosiewu – 31,91 ha (5,1%) oraz odroślowe 8,13 (1,3%). Drzewostany na gruntach porolnych zajmują 29,11 ha – 4,7% powierzchni analizowanej.

Starodrzewy

Powierzchnia drzewostanów dojrzałych (rębnych i starszych) w PLH300052 Uroczyska Kujańskie na gruntach Nadleśnictwa Żłotów wynosi 141,18 ha (22,7% powierzchni gruntów zalesionych).

Gatunek panujący	PLH300052 Uroczyska Kujańskie	
	pow. [ha]	udział %
SO	111,12	16,8
ŚW	0,85	0,1
DB	6,70	1,0
DB.B	15,33	2,3
DB.C	0,87	0,1
OL	6,31	1,0
Razem	141,18	21,4

Zniekształcenia

Borowacenie

Przeprowadzone analizy wskazują, iż objawy słabego borowacenia widoczne są na 36,0% powierzchni Nadleśnictwa, na 25,7% - średniego, a borowacenie mocne zidentyfikowano na 0,4% powierzchni analizowanych siedlisk leśnych. Na pozostałej powierzchni oznak borowacenia nie stwierdzono (37,9%).

Monotypizacja (*ujednolicenie składu gatunkowego i wiekowego*)

W PLH300052 Uroczyska Kujańskie na gruntach Nadleśnictwa Żłotów monotypizacja nie występuje.

Neofityzacja

Zestawienie liczby wyłączeń wg form występowania gatunków obcego pochodzenia w PLH300052 Uroczyska Kujańskie na terenie Nadleśnictwa Żłotów

Lp.	Gatunek obcego pochodzenia	Forma występowania					
		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)	do 5% w składzie d-stanu (pid., mjsc.)	w II piętrze	w warstwie na- lotu, podrośtu, podsadzeń	w warstwie pod- szytu, samo- siewu i zakrzewień	w warstwie prze- stoi i zadrzewień
		Liczba wydzieli					
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Czeremcha amerykańska					39	
2.	Daglezja zielona		2				
3.	Dąb czerwony	4	5	1			
4.	Kasztanowiec biały		5				
5.	Klon Jesionolistny		1				
6.	Robinia akacjowa		1				
7.	Sosna wejmutka						1
8.	Śnieguliczka biała					2	
Razem		4	14	1		41	1

W jednym wyłączeniu zainwentaryzowano dęba czerwonego jako gatunek panujący obcego pochodzenia. W 3 wyłączeniach gatunki obce występują w składzie a pojedynczo lub miejscami w 14 wyłączeniach. W 39 wyłączeniach występują w warstwie podszytu, samosiewu i zakrzewień.

Ochrona gatunkowa

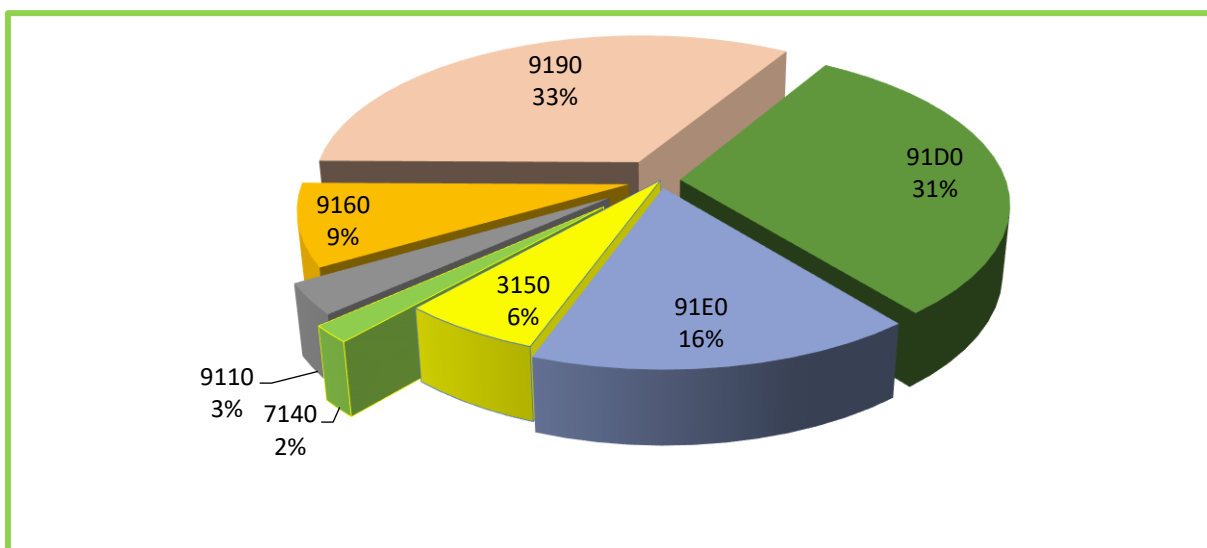
Rośliny chronione

Na gruntach Nadleśnictwa Złotów w zasięgu obszaru PLH300052 Uroczyska Kujańskie stwierdzono występowanie 7 gatunków roślin objętych prawną ochroną. Są to:

- bagno zwyczajne (oddz.: 24l, 44c, 44h, 45a, 121g, 121j, 141b, 142b, 143l, 143o);
- bażyna czarna (oddz.: 143o);
- modrzewnica zwyczajna (oddz.: 24l);
- rosiczka okrągłolistna (oddz.: 24l);
- wawrzynek wilczełyko (oddz. 94c, 53f, 53g, 53h, 179n);
- widłak goździsty (oddz.: 143k, 143l, 143o);
- widłak jałowcowaty (oddz.: 24l, 44c, 44g, 44h, 46f, 121j).

Siedliska przyrodnicze

Siedliska przyrodnicze na gruntach Nadleśnictwa Złotów w zasięgu obszaru PLH300052 Uroczyska Kujańskie zajmują powierzchnie 239,99 ha, tj. 31,2% powierzchni obszaru na gruntach Nadleśnictwa.

Udział siedlisk przyrodniczych na gruntach Nadleśnictwa Złotów w zasięgu obszaru PLH300052 Uroczyska Kujańskie

3.4.2. Grunty przeznaczone do zalesienia

Plan w wykazie zadań z zakresu hodowli lasu zawiera między innymi zestawienie zadań dotyczących gruntów przeznaczonych do zalesienia. W Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019, poz. 1839) określono jako mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha oraz zalesienia:

- pastwisk lub łąk na obszarach bezpośredniego lub potencjalnego zagrożenia powodzią (...);
- nieużytków na glebach bagiennych;
- nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody (...) lub w otulinach form ochrony przyrody (...).

Na gruntach nadleśnictwa Złotów stwierdzono 3 role o łącznej powierzchni 5,46 ha przeznaczone do zalesienia:

- obręb Złotów, oddz. 317d – RVI – 1,93 ha,
- obręb Złotów, oddz. 341k – RVI – 2,85 ha.
- obręb Złotów, oddz. 591i – RV – 0,68 ha.

3.4.3. Projekty w zakresie infrastruktury technicznej

Plan potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej określa jako potencjalne, w sposób ramowy, bez konkretnej lokalizacji. Nie jest więc podstawą ich realizacji. *Plan* nie zawiera projektów:

- budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych,
- budowy i remontów budynków mieszkalnych, budynków gospodarczych i innych,
- budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
- urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. (Dz. U. z 2019, poz. 1834) przedsięwzięcia te mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dla takich przedsięwzięć obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko stwierdza organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i do nich zwracać się będzie Nadleśnictwo po opracowaniu szczegółowych projektów. Na podstawie *Planu* Nadleśnictwo nie może występować o decyzję, a więc nie ma potrzeby w prognozie przeprowadzać analizy wpływu na środowisko wymienionych zamierzeń

3.5. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody a gospodarką leśną

Ewentualne miejsca lub obszary, gdzie może nastąpić kolizja między zapisami *Planu* a wymogami ochrony przyrody, w szczególności w odniesieniu do przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000, to:

- realizacja użytkowania rębego w drzewostanach, w których stwierdzono stanowiska roślin chronionych lub miejsca bytowania zwierząt chronionych, bez odpowiedniej ochrony tych miejsc oraz bez przestrzegania terminów wykonania zabiegów;
- zmiana w ramach użytkowania lasu lub zabiegów hodowlanych właściwej dla danego gatunku chronionego lub siedliska przyrodniczego struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów;
- zakładanie upraw niedostosowanych do siedlisk przyrodniczych.

3.6. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji *Planu*

Wśród problemów z zakresu ochrony przyrody, istotnych z punktu widzenia sporządzania *Planu* oraz jego realizacji, należy wymienić:

- brak szczegółowych i oficjalnych wytycznych dotyczących sposobów ochrony poszczególnych gatunków lub typów siedlisk (programów ochrony zatwierdzanych przez Ministra Środowiska);
- brak dokładnej wiedzy o występowaniu niektórych gatunków.

3.7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji *Planu*

Plan urządzenia lasu jest dokumentem, którego obowiązek sporządzania raz na 10 lat dla każdego nadleśnictwa nakłada ustawa o lasach. Tak więc nie można zaniechać ani sporządzania planu urządzenia lasu ani zaprzestać jego realizacji.

W związku z tym, że nie ma możliwości odstąpienia od realizacji planu, nie ma potrzeby analizowania zmian, jakie niesie ze sobą brak jego realizacji.

Trzeba zaznaczyć, że właściwe planowanie urządzeniowe oraz realizacja tego planowania jest jednym z elementów nakreślających sens prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Brak *Planu* przyczyniłby się do niekontrolowanego korzystania z zasobów leśnych oraz możliwego zniszczenia wielu cennych elementów środowiska przyrodniczego.

Do skutków społecznych wynikających z hipotetycznej sytuacji braku realizacji *Planu* należałoby przede wszystkim ograniczenie rynku pracy. W terenie gdzie brak większych zakładów przemysłowych, stanowiska pracy utworzone w Nadleśnictwie oraz w firmach związanych z prowadzeniem prac leśnych i przetwórstwem drewna są dla miejscowej ludności bardzo

ważne. Zaniechanie realizacji *Planu* wiązałoby się z koniecznością likwidacji miejsc pracy w tych firmach i wzrostem bezrobocia.

Ekonomiczne skutki braku realizacji *Planu*, poza skutkami finansowymi dla Lasów Państwowych, to także straty w gospodarce narodowej, w której udział rynku drzewnego jest znaczący.

W odniesieniu do przyrodniczych skutków braku realizacji *Planu* trzeba wspomnieć o konieczności jak najszerszego wykorzystywania w procesach gospodarczych surowców odnawialnych. Drewno, którego pozyskanie odbywa się głównie w nadleśnictwach, należy do grupy surowców odnawialnych, a dotychczasowa gospodarka leśna, oparta o plany urządzenia lasu, sprzyja powiększaniu się zasobów drzewnych w skali kraju, umożliwiając tym samym szersze ich wykorzystanie. W przypadku znacznych ograniczeń w pozyskiwaniu drewna spodziewać się należy wzrostu popytu na inne surowce, np. materiały sztuczne, plastyki, metale – w meblarstwie, czy węgiel – w domowych kotłowniach. Szersze wykorzystanie tworzyw sztucznych niesie za sobą groźne konsekwencje w postaci zanieczyszczeń powietrza podczas ich produkcji i przetwórstwa oraz problemów związanych z ich późniejszą utylizacją.

Innym przyrodniczym skutkiem braku realizacji *Planu* jest ograniczenie ingerencji w naturalne procesy zachodzące w przyrodzie. Dla wielu gatunków i siedlisk jest to efekt pożądaný, natomiast dla innych zdecydowanie negatywny. Część siedlisk i niektóre gatunki zwierząt i roślin dla zachowania ich typowych biotopów wymagają ingerencji człowieka, czasami wręcz w formie gospodarczego użytkowania.

4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PLANU NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000

4.1. Przewidywane oddziaływanie *Planu* na środowisko

4.1.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Różnorodność biologiczna oznacza zróżnicowanie życia na wszelkich poziomach jego organizacji. Różnorodność biologiczną można podzielić na:

- różnorodność gatunkową – bogactwo roślin i zwierząt,
- różnorodność genetyczną (wewnątrzgatunkową) – zróżnicowanie genów poszczególnych gatunków,
- różnorodność ekosystemów – bogactwo siedlisk warunkujących bogactwo ekosystemów.

Różnorodność gatunkowa

W zakresie oceny wpływu *Planu* na ten element mogą być analizowane zapisy dotyczące:

- wpływu projektowanych zabiegów na różnorodność gatunkową grzybów, roślin i zwierząt,
- wpływu projektowanych zabiegów na zróżnicowanie gatunkowe drzewostanów.

W pierwszym przypadku jednoznaczna ocena nie jest możliwa, gdyż realizacja *Planu* może odmiennie wpływać na różne grupy gatunków. Jedne działania oddziałujące pozytywnie na jakąś grupę organizmów mogą negatywnie wpływać na inną. Szerzej zostało to omówione w innych rozdziałach Prognozy. Generalnie podkreślić należy, iż przedstawiane zalecenia i sposoby ograniczania negatywnego wpływu mają na celu umożliwienie zachowania szerokiego spektrum gatunków w zakresie odpowiadającym poszczególnym, różnorodnym ekosystemom i przy ich zastosowaniu przewidywane jest zachowanie różnorodności gatunkowej organizmów właściwych tym ekosystemom.

Zapisy *Planu* przyczynią się do ochrony różnorodności gatunkowej poprzez zainwentaryzowanie znanych stanowisk roślin i zwierząt chronionych oraz uwidocznienie ich w opisach taksacyjnych i na odpowiednich mapach tematycznych. Informacja taka pozwoli odpowiednio dostosować prace gospodarcze w lasach do zasad ochrony tych gatunków, co przyczyni się do ich zachowania.

Oceniając zaprojektowane działania pod kątem ich wpływu na różnorodność gatunkową

drzewostanów, odnieść się trzeba głównie do zamieszczonej w *Planie* tabeli zawierającej proponowane typy drzewostanów (TD) i składy gatunkowe upraw. Tabela ta dla każdego typu siedliskowego lasu określa optymalny TD (lub kilka TD) oraz proponowane składy upraw z określeniem przedziału procentowego udziału każdego gatunku.

Typy drzewostanów, orientacyjne składy gatunkowe upraw oraz sposoby zagospodarowania dla chronionych siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Żłotów

Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy [w %]	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
Śródlądowy bór chrobotkowy	91T0-1	Bs Bśw	So	So 90, Brz 10	I, IV	Rębnia I dopuszczalna w dużych płatach siedliska pod warunkiem nieobjęcia rębnią całego płatu.
Bór bagienny typowy	91D0-2	Bb BMb (rzadko)	So Brz So	So 90, Brz.om i in. 10 So 60, Brz.om i in. 40	*	* zakaz użytkowania rębneho, pozostawienie martwych drzew na gruncie, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu
Bory i lasy bagienne	91D0	BMb	Brz So	So 60, Brz.om i in. 40	*	
Brzeziny bagienne	91D0-1	BMb LMb (rzadko)	So Brz	Brz.om 60, So 30, Ol i in. 10	*	
Kwaśne buczyny niżowe	9110-1	BMśw LMśw Lśw	So Bk Bk Bk	Bk 50, So 30, Db i inne 20 Bk 70, So 20, Db i in. 10 Bk 70, Db i in. 30	Rębnie złożone II, III, IV.	W domieszcze dąb bezszypułkowy
Żyzne buczyny niżowe	9130-1	Lśw LMśw (rzadko) Lw	Bk Bk Bk	Bk 80, Db, Lp i in. 20 Bk 70, Db 20, Wz, Js, Ol i in. 10	Rębnie złożone II, III, IV.	W domieszcze dęby z przewagą dębu szypułkowego
Grąd subatlantycki	9160	Lśw Lw LMśw	Db Gb Db Bk Db	Db 70, Gb, Lp i in. 30 Db 50, Gb 30, Lp, Wz i in. 20 Db 50 Bk 30 Gb, Lp i inne 20	Rębnie złożone II, III, IV.	Dążyć do przewagi dębu szypułkowego
Grąd środkowoeuropejski	9170	LMśw Lśw LMw (rzadko) Lw	Db Gb Db Gb Db Db	Db 70, Gb, Lp i in. 30 Db 50, Gb 30, Lp i in. 20 Db 70, Bk, Gb, Lp i in. 30	Rębnie złożone II, III, IV.	Dążyć do przewagi dębu szypułkowego
Śródlądowe kwaśne dąbrowy	9190-2	BMśw BMw LMśw, LMw, Lśw	So Db Db Bk Db	Db 50, So 30, Bk i in. 20 Db 80, Bk i in. 20 Db 60, Bk 30, So i inne 10	Rębnie złożone II, III, IV.	

Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy [w %]	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
Cieplolubne dąbrowy	91I0-1		Db	Db 80, Brz, Lp i inne 20	Rębnie złożone II, III, IV.	Bez względu na siedlisko leśne. Konieczność eliminacji Gb.
Łęgi wierzbowe i topolowe	91E0-2	Lł	Tp	Tp 70, Js, Wz i inne 30	Rębnie złożone II, IV.	Do czasu ustąpienia chorób Js należy zastępować go innymi: Db, Wz, Ol, Jw. i inne. Należy unikać gat. obcych geograficznie i ekologicznie.
Łęgi olszowe i jesionowe	91E0-3	Ol	Js Ol	Ol 50, Js 30, Wz i inne 20	Rębnie złożone, na siedl. Ol również rębnia zupełna	
		OlJ				
		Lw	Ol	Ol 80, Wz i inne 20		
		LMw (rzadko)	Ol Db	Db 50, Ol 30 Wz i inne 20		
Źródłiskowe lasy olszowe na niżu	91E0-4	Ol	Ol	Ol 90, Js i inne 10		Bierne formy ochrony.
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	Lł	Wz Js Db	Db 40, Js 30, Wz 20, Ol i inne 10	Rębnie złożone II, IV.	Do czasu ustąpienia chorób Js należy zastępować go innymi: Wz, Dbs, Jw, Brz, Ol, Kl i inne.
		Lw				Niezbędne okresowe zalewy. Należy unikać gat. obcych geograficznie i ekologicznie.

Przyjęte orientacyjne składy gatunkowe upraw zabezpieczają zachowanie właściwej struktury gatunkowej drzewostanów na rozpoznanych leśnych siedliskach przyrodniczych. Przedstawione w programie ochrony przyrody wskazówki i proponowane sposoby zagospodarowania, jakimi należy się kierować podczas wykonywania zabiegów gospodarczych w drzewostanach na siedliskach chronionych, spowodują zwiększenie różnorodności, zarówno poprzez odpowiedni dobór gatunków, różnorodność faz rozwojowych, warstwowość, jak i udział martwego drewna i drzew biocenotycznych.

Zapisy planu urządzenia lasu przyczynią się do ochrony różnorodności gatunkowej również poprzez zainwentaryzowanie znanych stanowisk roślin i zwierząt chronionych oraz uwidocznienie ich w opisach taksacyjnych i na odpowiednich mapach tematycznych. Informacja taka pozwoli odpowiednio dostosować prace gospodarcze w lasach do zasad ochrony tych gatunków przez to przyczyni się do ich zachowania.

Różnorodność genetyczna

W Planie wyszczególnione są obiekty bazy nasiennej, z której pozyskiwany jest materiał siewny do produkcji sadzonek. Są to obiekty wyselekcjonowane pod względem cech jakościowych i pod tym kątem mogą być oceniane jako ograniczające różnorodność biologiczną. Należy jednak podkreślić, że Plan nie jest dokumentem, który ustala i definiuje te zadania. Selekcja nasienna nie jest elementem stanowionym w planach urządzenia lasu, a wynika

z innych przepisów prawa krajowego (ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym, rozporządzenia wykonawcze Ministra Środowiska), więc nie może być oceniana jako element *Planu*.

Różnorodność ekosystemów

W celu zachowania różnorodności ekosystemów *Plan* zwraca uwagę m.in. na:

- wykorzystanie zmienności w ramach mikrosiedlisk,
- pozostawianie w stanie naturalnym cieków, zbiorników wodnych, bagien, torfowisk, itp.,
- zachowanie lasów łęgowych i olsów,
- zwiększanie udziału starych drzew w lasach, pozostawianie drzew dziuplastych,
- kształtowanie strefy ekotonowej na obrzeżach lasu,
- czynną ochronę ekosystemów łąkowych.

Realizacja planowanych zadań gospodarczych zgodnie z przedstawionymi uwagami nie tylko nie wpłynie niekorzystnie na występujące w Nadleśnictwie ekosystemy, ale powinna przyczynić się do zwiększenia ich ilości i naturalności.

Leśne siedliska przyrodnicze

Podczas wykonanej w Lasach Państwowych powszechnej inwentaryzacji zasobów przyrodniczych, obejmującej siedliska przyrodnicze oraz siedliska dzikiej fauny i flory, na gruntach Nadleśnictwa Złotów zidentyfikowano 9 typów leśnych siedlisk przyrodniczych. Szczegółowe wyniki inwentaryzacji omówiono w programie ochrony przyrody. Informację o dominującym w wyłączeniu (zajmującym ponad 50% powierzchni) typie siedliska przyrodniczego zamieszczono również w opisach taksacyjnych, a ich rozmieszczenie przedstawiono na mapach załączonych do programu ochrony przyrody.

Zestawienie powierzchni leśnych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa Żłotów

Lp.	Siedlisko		Wyłączenia z siedliskiem poza granicami obszarów siedliskowych	Wyłączenia z siedliskiem w granicach obszarów siedliskowych	Łącznie
	Kod	Nazwa	Liczba pododdziałów / Powierzchnia w ha		
1	2	3	4	5	6
1.	9110	Kwaśne buczyny		1 / 7,77	1 / 7,77
2.	9130	Żyzne buczyny	9 / 32,65		9 / 32,65
3.	9160	Grądy subatlantyckie		8 / 20,54	8 / 20,54
4.	9170	Grąd środkowoeuropejski	147 / 495,73	26 / 73,54	173 / 569,27
5.	9190	Kwaśne dąbrowy	41 / 157,15	17 / 87,59	58 / 244,74
6.	91D0*	Bory i lasy bagienne	6 / 7,00	24 / 73,38	30 / 80,38
7.	91E0*	Łęgi olszowe i jesionowe	78 / 172,03	53 / 107,55	131 / 279,58
8.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	8 / 22,34		8 / 22,34
9.	91T0	Bory chrobotkowe	32 / 124,05		32 / 124,05
RAZEM			321 / 1010,95	129 / 370,37	450 / 1381,32

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

Leśne siedliska przyrodnicze Natura 2000 zajmują łącznie 1381,32 ha. Dominującym siedliskiem są grądy środkowoeuropejskie, obejmujące 41,2% powierzchni wszystkich leśnych siedlisk przyrodniczych. W granicach obszarów siedliskowych leśne siedliska przyrodnicze zajmują 370,37 ha (26,8% wszystkich siedlisk leśnych w Nadleśnictwie).

Dalsza analiza dotyczy siedlisk przyrodniczych w wyłączeniach położonych poza obszarami siedliskowymi. Analiza siedlisk położonych w obszarach przedstawiona jest w dalszej części *Prognozy*.

Zamieszczone w tabeli rodzaje planowanych zadań z zakresu użytkowania głównego (cięcia pielęgnacyjne i rębne) dotyczą okresu od 01.01.2023 r. do 31.12.2032 r.

Rodzaje zadań z zakresu użytkowania głównego w drzewostanach na leśnych siedliskach przyrodniczych Natura 2000 poza obszarami siedliskowymi na gruntach Nadleśnictwa Żłotów

Lp.	Kod	Liczba pododdz.	Pow. ogólna siedliska	Rodzaje planowanych zadań			Brak zadań	Przewidywany wpływ ¹⁾
				Pielęgnowanie drzewostanów**	Rębnie zupełne	Rębnie złożone		
		szt.	[ha]					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	9130	9	32,65	22,90	-	2,34	7,41	+
2.	9170	147	495,73	279,68	-	18,80	197,25	+
3.	9190	41	157,15	125,00	-	6,66	25,49	+
4.	91D0	6	7,00	-	-	-	7,00	+
5.	91E0*	78	172,03	53,27	-	-	118,76	+
6.	91F0*	8	22,34	6,80	-	-	15,54	+
7.	91T0*	32	124,05	106,46	3,29	-	14,30	+
Razem		321	1010,95	594,11	3,29	27,80	385,75	+

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

**pielęgnowanie drzewostanów – planowane zabiegi: CW, CP, TW, TP,

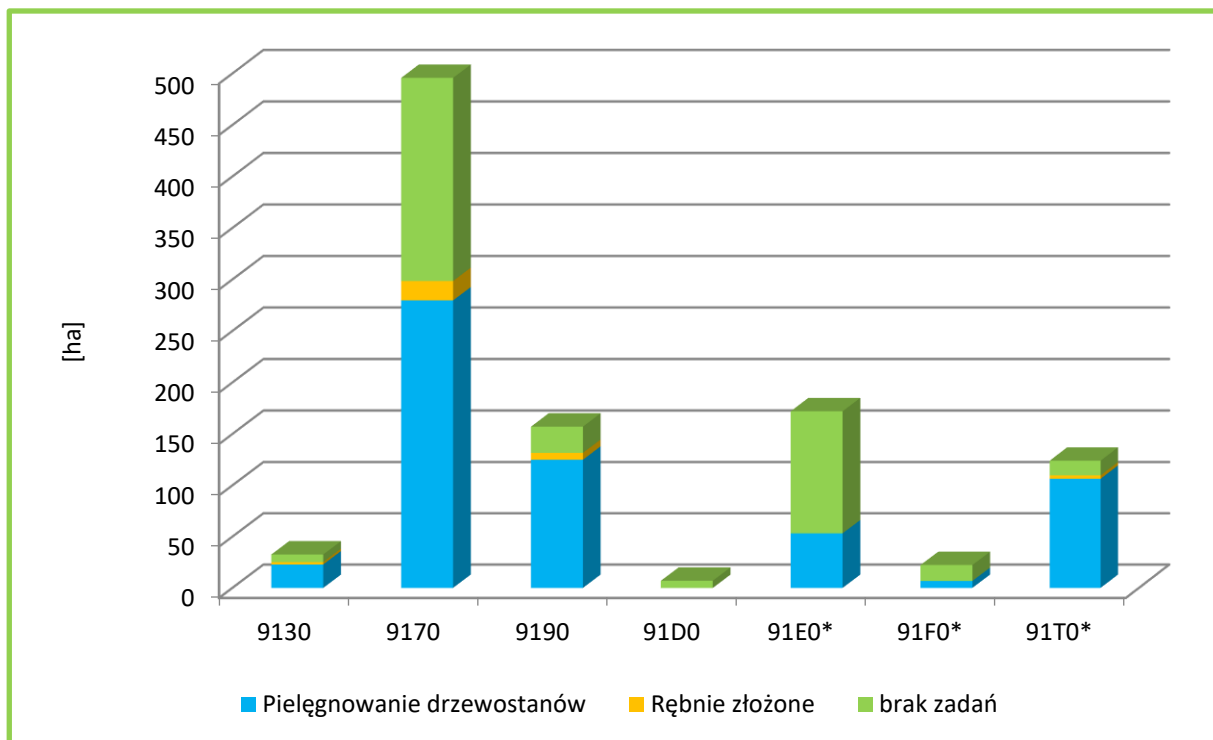
¹⁾Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na znane stanowiska:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny,

0 (zero) – wpływ obojętny,

- (minus) – wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w *Planie*, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Rodzaje planowanych cięć w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych Natura 2000 poza obszarami siedliskowymi w Nadleśnictwie Żłotów

W analizowanym *Planie* postępowanie na siedliskach przyrodniczych zostało omówione przede wszystkim w programie ochrony przyrody.

Wnioski wynikające z analizy powierzchni i rodzaju zabiegów określonych dla drzewostanów z zainwentaryzowanymi siedliskami przyrodniczymi, zlokalizowanymi na gruntach Nadleśnictwa poza obszarami siedliskowymi Natura 2000, są następujące:

Żyzne buczyny (9130)

W postaci naturalnej lub zbliżonej do naturalnej charakteryzują się czystym drzewostanem bukowym, ewentualnie z niewielką domieszką dębu, graba oraz lipy. Utrzymanie siedliska we właściwym stanie ochrony wymaga stosowania podobnych zabiegów, jak przy siedlisku kwaśnej buczyny.

Żyzne buczyny zainwentaryzowano w 9 drzewostanach na powierzchni 32,65ha. Na 70% powierzchni zaplanowano wykonanie pielęgnacji drzewostanów (PIEL, CW, CP, TW, TP). Planowanie rębni złożonych na 7% powierzchni wynika z określonych na gruncie potrzeb odślaniania młodego pokolenia z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Pozostałą powierzchnię drzewostanów pozostawiono bez wskazań gospodarczych.

Ten sposób postępowania nie spowoduje zaniku tego siedliska ani zmniejszenia jego powierzchni, a właściwe wykonanie zabiegów przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów składających się na stan siedliska.

Grądy środkowoeuropejskie (9170)

Siedlisko grądu środkowoeuropejskiego tworzy drzewostan z gatunkami głównymi takimi jak: dęby, graby, buki, lipy, klony.

Grądy środkowoeuropejskie zainwentaryzowano w 147 drzewostanach o łącznej powierzchni 495,73 ha. Na 56,4% powierzchni zaplanowano wykonanie pielęgnacji drzewostanów (PIEL, CW, TW, TP). Zabiegi te będą miały pozytywny wpływ na zachowanie siedliska w tym głównie na poprawę niektórych parametrów składających się na stan siedliska. Planowanie rębni złożonych na 3,8% powierzchni wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia i ma na celu stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Pozostałą powierzchnię drzewostanów pozostawiono bez wskazań gospodarczych.

Ten sposób postępowania nie spowoduje zaniku tego siedliska ani zmniejszenia jego powierzchni, a właściwe wykonanie zabiegów przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów składających się na stan siedliska.

Kwaśne dąbrowy (9190)

Siedlisko to tworzą drzewostany z panującym dębem, czasem z udziałem buka, brzozy i sosny, o ubogim runie z dominacją gatunków borowych.

Kwaśne dąbrowy zainwentaryzowano w 41 drzewostanach o łącznej powierzchni 157,15 ha. Na tym siedlisku zaplanowano jedynie zabieg pielęgnacyjny (TP). Zabieg ten będzie miał pozytywny wpływ na zachowanie siedliska w tym głównie na poprawę niektórych parametrów składających się na stan siedliska.

Ten sposób postępowania nie spowoduje zaniku tego siedliska ani zmniejszenia jego powierzchni, a właściwe wykonanie zabiegów przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów składających się na stan siedliska.

Bory i lasy bagienne (91D0)

W Nadleśnictwie siedlisko zainwentaryzowano w 6 drzewostanach o łącznej powierzchni 7,00 ha. Występuje w dwóch podtypach: 91D0-1 – brzezina bagiennea oraz 91D0-2 – sosnowy bór bagienno. Należy podkreślić, że są to siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym, dlatego też za ich ochronę Wspólnota Europejska jest szczególnie odpowiedzialna. W *Planie* na tym siedlisku nie projektuje się żadnych zabiegów.

Ogólne wymagania ochrony borów i lasów bagienno dotyczą zachowania stosunków wodnych. Wskazania z tego zakresu przedstawione zostały w programie ochrony przyrody.

Ochrona bierna w połączeniu z właściwym kształtowaniem stosunków wodnych powinna korzystnie wpłynąć na zachowanie siedliska i jego niektóre parametry.

Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0)

Są to siedliska związane z przepływem wody, umiejscowione wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, jak również związane z wypływem wód podziemnych (źródłiskowe lasy olszowe). Drzewostany na tym siedlisku tworzą olsza i jesion, z domieszką dębu, wiązu, grabu, lipy, czeremchy. Należy pamiętać, że jest to również siedlisko priorytetowe.

W Nadleśnictwie łęgi zidentyfikowano w 78 wyłączeniach, na łącznej powierzchni 172,03 ha. Wyłączenia, w których zidentyfikowano łęgi, w 69 % pozostawiono bez wskazań gospodarczych. Na pozostałych 31% zaplanowano zabiegi pielęgnacyjne (PIEL, CW, TP, TW) wynikające z potrzeb pielęgnacyjnych młodych drzewostanów. Ten sposób postępowania nie spowoduje zaniku tego siedliska ani zmniejszenia jego powierzchni, a właściwe wykonanie zabiegów przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów składających się na stan siedliska.

Bardzo ważne jest także zapobieganie przesuszeniu i stagnacji wody. Przestrzeganie zaleceń przedstawionych w programie ochrony przyrody, dotyczących kształtowania

stosunków wodnych, powinno przyczynić się do zachowania właściwego stanu ochrony.

Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (91F0)

Siedlisko przyrodnicze związane z siedliskami okazjonalnie zalewanymi wodami rzecznyymi lub pozostającymi pod wpływem okresowych spływów wód powierzchniowych albo ruchomych wód gruntowych. W Nadleśnictwie łęgowy las dębowo-wiązowo-jesionowy zidentyfikowano w 8 wyłączeniach, na powierzchni 22,34 ha. W jednym pododdziale na powierzchni 6,80 ha zaplanowano wykonanie pielęgnacji drzewostanów (CP oraz CP). Zabiegi te będą miały pozytywny wpływ na zachowanie siedliska w tym głównie na poprawę niektórych parametrów składających się na stan siedliska. W *Planie* na tym siedlisku nie projektuje się żadnych rębni.

Śródładowy bór chrobotkowy (91T0)

Jest to typ siedliska przyrodniczego, który tworzy drzewostan sosnowy na skrajnie ubogich piaskach. Drzewostan jest niski i słabo zwarty, warstwa krzewów bardzo słabo rozwinięta, warstwę roślin zielnych stanowią głównie krzewinki i trawy. Bardzo bogata jest warstwa mchów i porostów, w której dominują różne gatunki chrobotków. W wielu przypadkach bory chrobotkowe mogą stanowić fazy degeneracji lub stadia sukcesji wtórnej borów świeżych.

W Nadleśnictwie poza obszarami siedliskowymi bory chrobotkowe zidentyfikowano w 32 drzewostanach o powierzchni 124,05 ha. Na 86% powierzchni zaplanowano wykonanie pielęgnacji drzewostanów (CW, CP, TW, TP). Użytkowanie rębne rębnią zupełną zaplanowano na 3% powierzchni. Pozostałą powierzchnię drzewostanów (11%) pozostawiono bez wskazań gospodarczych.

Objęcie użytkowaniem rębnym 3% siedliska nie spowoduje w skali Nadleśnictwa znacząco negatywnego oddziaływania, lecz pozwoli zachować ciągłość siedliska w dłuższej perspektywie czasowej, wykraczającej poza okres obowiązywania *Planu*.

Na podstawie przedstawionej analizy wpływu planowanych czynności gospodarczych w drzewostanach na leśnych siedliskach przyrodniczych poza obszarami siedliskowymi można stwierdzić, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania**, a realizacja czynności zgodnie z zaleceniami z programu ochrony przyrody przyczyni się do ich zachowania we właściwym stanie.

Nieleśne siedliska przyrodnicze

Zestawienie powierzchni nieleśnych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa Złotów

Lp	Siedlisko		Wyłączenia z siedliskiem poza obszarami siedliskowymi	Wyłączenia z siedliskiem w obszarach siedliskowych	Łącznie
	Kod	Nazwa	[ha] / liczba wyłączeń		
1	2	3	4	5	6
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	2 / 12,84	1 / 14,47	3 / 27,31
2.	3160	Jeziorka dystroficzne	1 / 0,26	-	1 / 0,26
3.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	7 / 6,23	-	7 / 6,23
4.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	3 / 5,03	3 / 7,26	6 / 12,29
RAZEM			13 / 24,36	4 / 21,73	17 / 46,09

Wyłączenia z nieleśnymi siedliskami przyrodniczymi Natura 2000 zajmują łącznie 46,09 ha, w tym w granicach obszarów siedliskowych 21,73 ha (47%). Najwięcej w Nadleśnictwie jest siedliska starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne 3150 (59%).

Plan nie określa szczegółowych wskazań gospodarczych dla gruntów nieleśnych. W programie ochrony przyrody znalazły się jedynie ramowe zalecenia dotyczące ochrony tych siedlisk. Ogólnie można stwierdzić, że skupiają się one głównie wokół zachowania ich naturalnego charakteru.

Pewny wpływ *Planu* może nastąpić w wyniku planowania zabiegów związanych z użytkowaniem drzewostanów w najbliższym sąsiedztwie siedlisk wodnych i torfowiskowych, dlatego też należy przeanalizować czynności gospodarcze zaplanowane w wyłączeniach otaczających dane siedliska (3150, 3160, 7140).

Ekosystemy wodne – Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne 3150 oraz Jeziorka dystroficzne 3160

Dla tych siedlisk wskazane jest przetrzymywanie drzewostanów wokół brzegów zbiorników do naturalnego rozpadu w sposób niezagrożający trwałości lasu.

Siedlisko 3150 wyróżniono w oddz.: 45a, 414a (obręb Złotów) oraz 382j (obręb Krajenka), natomiast siedlisko 3160 w oddz.: 382n (obręb Krajenka). Wskazania gospodarcze zawarte w *Planie* zaplanowane w wyłączeniach otaczających dane siedlisko dotyczy wykonania w niektórych pododdziałach zabiegów pielęgnacyjnych (CW, CP, TW, TP). Pozostałe wyłączenia będące w sąsiedztwie z siedliskiem pozostawiono bez wskazań.

Ekosystemy łąkowe – Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510

Dla tych siedlisk z powodu swego antropogenicznego charakteru wskazane jest utrzymywanie zabiegów związanych z koszeniem lub wypasem na poziomie niskiej lub średniej intensywności. W bezpośrednim sąsiedztwie zaplanowano w dwóch pododdziałach wskazania pielęgnacyjne TW, TP bez wpływu na te siedlisko.

Ekosystemy torfowiskowe – torfowiska przejściowe i trzęsawiska 7140.

Dla tych siedlisk również wskazane jest przetrzymywanie drzewostanów wokół torfowisk do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu.

Siedlisko 7140 wyróżniono w oddz.: 50b (obręb Żłotów), 359f, 360h, 378a, 288d, 395f (obręb Krajenka). Wskazania gospodarcze zawarte w *Planie* zaplanowane w wyłączeniach otaczających dane siedlisko dotyczą wykonania w niektórych pododdziałach zabiegów pielęgnacyjnych (PIEL, CP, TW, TP) oraz w 359d, 360c, 360d, 360f, 371d, 388f, 388j zaprojektowano zabieg rębni.

W przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół hydrogenicznym siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.

Na podstawie przedstawionej analizy wpływu planowanych czynności gospodarczych w drzewostanach wokół ekosystemów wodnych (3150, 3160), ekosystemów łąkowych (6510) i torfowiskowych (7140, 7230, 7120) poza obszarami siedliskowymi można stwierdzić, że ***Plan nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania***, a realizacja czynności zgodnie z zaleceniami z programu ochrony przyrody przyczyni się do ich zachowania we właściwym stanie.

4.1.2. Oddziaływanie na ludzi

Realizacja *Planu* nie będzie wpływać bezpośrednio na zdrowie i życie ludzi. Charakter zaplanowanych zadań do wykonania dotyczy w zasadzie kształtowania drzewostanów i pozyskania drewna. Na terenie, na którym prowadzone będą prace związane z pozyskaniem drewna mogą wystąpić pewne zagrożenia, tak dla wykonawców tych prac, jak i dla osób postronnych. Z tego też względu przy ścinie drzew powinny być ściśle przestrzegane przepisy BHP, teren oznakowany tablicami ostrzegawczymi, a ruch na niektórych drogach i ścieżkach

przebiegających przez powierzchnię roboczą zamknięty lub regulowany. Uciążliwy dla osób przebywających w lesie może być również hałas z pracujących pilarek spalinowych i z pojazdów wykorzystywanych do zrywki i wywozu drewna. Planując prace leśne w oddziałach położonych w sąsiedztwie ośrodków wypoczynkowych lub miejsc wypoczynku należy zwrócić uwagę, by były one prowadzone poza okresem wakacyjnym.

Przy analizie wpływu *Planu* na ludzi warto podkreślić jego edukacyjną rolę. Będący częścią *Planu* program ochrony przyrody jest jednym z ważniejszych instrumentów kształtowania świadomości ekologicznej miejscowego społeczeństwa. W tym celu w programie zapisano potrzebę szerokiego prezentowania zawartych w nim rozwiązań i informacji.

Obowiązujące w Lasach Państwowych przepisy prawne obligują Nadleśnictwo do opracowania „Programu edukacji leśnej społeczeństwa”, na lata obejmujące plan urządzenia lasu. Przy realizacji działalności edukacyjnej Nadleśnictwo powinno wykorzystywać dane zawarte w programie ochrony przyrody.

4.1.3. Oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione

Grupę gatunków zwierząt, dla których wykonano analizę wpływu realizacji planowanych prac leśnych, stanowią gatunki chronione, co do których istnieją informacje o występowaniu w zasięgu Nadleśnictwa. Ocenę oddziaływania czynności gospodarczych zawartych w *Planie* wykonano na podstawie wskazań gospodarczych w drzewostanach ze stwierdzonymi stanowiskami zwierząt, jak również poprzez analizę zaleceń ochronnych opisanych w programie ochrony przyrody. Dla części gatunków nie ma danych o konkretnej lokalizacji ich miejsc bytowania, dlatego też wzięto pod uwagę planowane zabiegi w drzewostanach stanowiących ich potencjalne siedlisko.

Na potrzeby analizy potencjalnego wpływu zapisów *Planu* na zwierzęta wyróżniono określone ich grupy. Należą do nich:

1. Gatunki, których siedliska znajdują się poza powierzchniami leśnymi objętymi zapisami *Planu* w postaci wskazań gospodarczych (grupa nie obejmująca ptaków);
2. Gatunki, które potencjalnie mogą być spotykane na większości gruntów Nadleśnictwa; w stosunku do tej grupy wykonywanie czynności związanych z realizacją każdego typu zabiegu gospodarczego zapisanego w *Planie* generuje podobne zagrożenia (grupa nie obejmująca ptaków);
3. Gatunki występujące regularnie na terenach leśnych pod zarządem Nadleśnictwa;

4. Gatunki, które potencjalnie mogą być spotykane na większości gruntów pod zarządem Nadleśnictwa na odpowiednich dla nich siedliskach z drzewostanami w określonym wieku (grupa nie obejmująca ptaków);
5. Gatunki występujące w określonych, znanych lokalizacjach (grupa nie obejmująca ptaków);
6. Gatunki ptaków terenów otwartych (polan, zrębów), a także związane z uprawami leśnymi;
7. Gatunki ptaków związane z wodami i torfowiskami, gniazdujące w bliskim sąsiedztwie tych siedlisk;
8. Gatunki ptaków związane z drzewostanami w różnym wieku;
9. Gatunki ptaków związane z drzewostanami z dominacją gatunków iglastych;
10. Gatunki ptaków związane z drzewostanami z dominacją gatunków liściastych.

Wpływ planowanych czynności gospodarczych na zwierzęta chronione

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy Planu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do Planu
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6
Gatunki, których siedliska znajdują się poza powierzchniami leśnymi objętymi zapisami Planu w postaci wskazań gospodarczych. Owady: Czerwończyk nieparek, Pachnica dębowa, Straszka północna, Tęgosz rdzawy, Żalotka białoczelna, Żalotka większa, Żagnica arktyczna, Żagnica zielona. Bezkęgowce: żalotka większa. Plazy: grzebiuszka ziemna, kumak nizinny, ropucha szara, ropucha zielona, rzekotka drzewna, traszka zwyczajna, żaba jeziorkowa, żaba moczarowa, żaba śmieszka, żaba trawna, żaba wodna. Gady: jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata. Ssaki: jeż wschodni, kret, mopek zachodni, mroczek późny, nocek duży, nocek rudy, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, ryś, wiewiórka, wilk, wydra.	Brak zapisów w Planie dla powierzchni siedlisk zajmowanych przez wskazane gatunki zwierząt	0	0	0	Z uwagi na zajmowane przez wskazane gatunki siedliska, tj. a) wody płynące i stojące (ściśły związek z wodami); b) bezpośrednie otoczenie zbiorników wodnych brzegów rzek i mniejszych cieków; c) tereny nieleśne (ruderalne, rolnicze, łąki, zabudowane, tereny zieleni urządzonej – parki, cmentarze, ogródki działkowe); nie przewiduje się, aby zapisy Planu mogły w jakikolwiek sposób przyczynić się do istotnych zmian w stanie zachowania populacji wymienionych w tej grupie gatunków zwierząt. Nie przewiduje się możliwości wystąpienia oddziaływań zarówno o charakterze bezpośrednim, jak i pośrednim. W tej sytuacji ocenia się, że zapisy Planu dla wskazanej grupy gatunków zwierząt są obojętne.
Gatunki, które potencjalnie mogą być spotykane na większości gruntów Nadleśnictwa. W stosunku do tej grupy wykonywanie czynności związanych z realizacją każdego typu zabiegu gospodarczego zapisanego w Planie generuje podobne zagrożenia. Owady: Czerwończyk nieparek, Pachnica dębowa, Straszka północna, Tęgosz rdzawy, Żalotka białoczelna, Żalotka większa, Żagnica arktyczna, Żagnica zielona.	odnowienia, pielęgnacja upraw, pielęgnacja młodszych drzewostanów, trzebieże późne, rębnie złożone, rębnia zupełne.	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie (wszystkie wskazane gatunki) oraz/lub niezamierzone zabijanie pojedynczych osobników (wskazane gatunki płazów, gadów i bezkręgowców), obecnych na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działania minimalizującego w stosunku do grupy płazów i gadów.</u> Oddziaływanie 2: płoszenie (wszystkie wskazane gatunki) oraz/lub niezamierzone zabijanie pojedynczych osobników (wskazane gatunki płazów, gadów i bezkręgowców) na

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA ŻŁOTÓW NA OKRES od 1.01.2023 do 31.12.2032 r

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy Planu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do Planu
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6
Plazy: grzebiuszka ziemna, kumak nizinny, ropucha szara, ropucha zielona, rzekotka drzewna, traszka zwyczajna, żaba jeziorkowa, żaba moczarowa, żaba śmieszka, żaba trawna, żaba wodna. Gady: jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata. Ssaki: bóbr europejski, jeź wschodni, kret, mopek zachodni, mroczek późny, nocek duży, nocek rudy, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, ryś, wiewiórka, wilk, wydra.					powierzchni dróg leśnych w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. <u>Wymaga działania minimalizującego w stosunku do grupy płazów i gadów.</u> Oddziaływanie 3: W przypadku cięć rębnych zmiana warunków siedliskowych. <u>Wymaga działania minimalizującego w stosunku do siedlisk wszystkich wskazanych gatunków.</u> Działanie minimalizujące: 1. Ochrona w miarę technicznych możliwości widocznych osobników płazów i gadów w czasie wykonywanych czynności związanych z realizacją wskazania gospodarczego. 2. Zachowanie wokół zbiorników (również stawów bobrowych) i wzdłuż cieków oraz większych rowów z wodą płynącą lub stojącą buforu, w obrębie którego nie będą wykonywane żadne czynności związane z realizacją planowego wskazania gospodarczego. 3. W trakcie realizacji zabiegów rębnych na powierzchni leśnej pozostawiać fragmenty dobrze zachowanego starodrzewia. Z kolei w obrębie drzewostanów, które sąsiadują bezpośrednio z wodami, torfowiskami, bagnami, terenami podmokłymi wyznaczać strefy buforowe poprzez unikanie cięć zupełnych.
Gatunki, które potencjalnie mogą być spotykane na większości gruntów Nadleśnictwa Żłotów na odpowiednich dla nich siedliskach z drzewostanami w określonym wieku. Ssaki: jeź wschodni, kret, mopek zachodni, mroczek późny, nocek duży, nocek rudy, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, ryś, wiewiórka, wilk, wydra.	odnowienia, pielęgnacje upraw, pielęgnacje młodszych	0	0	0	Wskazane gatunki związane są ze starszymi drzewostanami lub ich obrzeżami, dlatego nie przewiduje się, aby planowane zabiegi z zakresu odnowień oraz pielęgnacji mogły oddziaływać na tę grupę zwierząt.
	trzebieże późne, rębnie złożone, rębnia zupełne.	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie oraz/lub niezamierzone zabijanie pojedynczych osobników, obecnych na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze lub na jego obrzeżach. Oddziaływanie 2: płoszenie oraz/lub niezamierzone zabijanie pojedynczych osobników na powierzchni dróg leśnych w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Oddziaływanie 3: W przypadku cięć rębnych zmiana warunków siedliskowych. Działanie minimalizujące: brak Brak praktycznych możliwości zastosowania skutecznych działań minimalizujących przewidywany wpływ, dlatego nie formułuje się ich dla tej grupy gatunków. Jednocześnie nie przewiduje się, aby zdiagnozowane zagrożenia miały istotny wpływ na wielkość populacji wskazanych gatunków po przeprowadzeniu planowanych prac na powierzchniach leśnych.
	trzebieże późne, rębnie złożone, rębnia zupełne	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: niezamierzone zniszczenie miejsc letnich kryjówek oraz/lub zabicie tym samym pojedynczych osobników w dziuplach drzew na powierzchni leśnej objętej zabiegiem.

Gatunek lub grupa gatunków		Zapisy Planu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do Planu
			Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1		2	3	4	5	6
						<u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Oddziaływanie 2: w przypadku cięć rębnych zmiana warunków siedliskowych. Działanie minimalizujące: Pozostawianie na powierzchniach leśnych starych drzew dziuplastych oraz stojących drzew martwych lub obumierających z odstającą korą z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia oraz przypadków zagrożenia trwałości lasu.
Gatunki występujące w określonych lokalizacjach	bóbr europejski	Ślady bytowania stwierdzone w 235 wyłączeniach, w których w Planie zaprojektowano wskazania pielęgnacyjne, rębnie złożone zupełne oraz w dużej części nie zaplanowano żadnych wskazań	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Oddziaływanie 2: Zmiana warunków siedliskowych. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Działania minimalizujące: 1. Zachowanie wokół zbiorników i wzdłuż cieków oraz większych rowów z wodą płynącą lub stojącą buforu, w obrębie którego nie będą wykonywane żadne czynności związane z realizacją planowego wskazania gospodarczego.
Gatunki ptaków, których siedliska znajdują się poza powierzchniami leśnymi objętymi zapisami Planu w postaci wskazań gospodarczych.		brak wskazań	0	0	0	brak
Gatunki ptaków terenów otwartych (polan, zrębów), a także związane z uprawami leśnymi i strefami ekotonu: cierniówka, czarnogłówka, dzwoniec, drożdżik, dudek, dymówka, dziwonia, gąsiorek, gil, jarzębatka, jemioluska, jer, lelek, lerka, mazurek, oknówka, ortolan, piecuszek, piegża, pierwiosnek, pleszka, pliszka górska, pliszka siewa, pliszka żółta, pokrzywnica, pokląska, pokrzywnica, przepiórka, potrzaszcz, pustułka, raniuszek, remiz, rokitniczka, srokosz, szczygieł, szpak, świergotek drzewny, sierpówka, świergotek polny, śpiewak.		brak wskazań lub pielęgnacje młodszych drzewostanów	0	0	0	Nie przewiduje się, aby pozostawienie bez wskazań gospodarczych powierzchni jakichkolwiek drzewostanów miało istotny wpływ na wskazaną grupę ptaków. Podobnie bez wpływu pozostają wskazania gospodarcze przewidziane dla młodszych i starszych drzewostanów. Powierzchnie z takimi drzewostanami nie stanowią atrakcyjnych siedlisk dla wskazanej grupy ptaków, przez co realizacja zapisów Planu w takich miejscach będzie dla tej grupy neutralna.
Gatunki ptaków związane z wodami, łąkami i torfowiskami, gniazdujące w bliskim sąsiedztwie tych siedlisk: bączek, bąk, bielik, błotniak stawowy, błotniak zbożowy, bocian biały, brodziec śniady, cyranka, czajka, czapla siwa, czapla biała, derkacz, gągoł, grubodziób, kania czarna, kania ruda, kokoszka, kormoran, kszczyk, kwokacz, łabędź niemy, łabędź krzykliwy, łączak, nurogęś, paszkot, perkoz dwuczuby, perkoz, pliszka siwa, płaskonos, pokląska, potrzoz puchacz, rybołów, rybitwa rzeczna, rożeniec, samotnik, sieweczka rzeczna, strumieniówka, śmieszka, świergotek łąkowy, świerszczak, świstun, trzciniak, trzciniček, zimorodek,		odnowienia, pielęgnacje upraw, pielęgnacje młodszych drzewostanów	0	0	0	Planowany zabieg nie obejmie siedlisk wskazanej grupy gatunków.

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy Planu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do Planu
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6
zielonka, wodnik.	trzebieże późne rębnie złożone rębnia zupełna	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie oraz/lub utrata lęgów na odnawianych powierzchniach. <u>Wymaga działania</u> <u>minimalizującego.</u> Oddziaływanie 2: Zmiana warunków siedliskowych. <u>Wymaga działania</u> <u>minimalizującego.</u> Działania minimalizujące: 1. Zachowanie wokół zbiorników i wzdłuż cieków oraz większych rowów z wodą płynącą lub stojącą buforu, w obrębie którego nie będą wykonywane żadne czynności związane z realizacją planowego wskazania gospodarczego. 2. Pozostawianie drzew dziuplastych na powierzchniach leśnych
Gatunki ptaków związane z drzewostanami w różnym wieku: bielik, bocian czarny, bogatka, czarnogłówka, czeczotka, czubatka, czyż, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł średni, dzięcioł zielony, gągoł, grubodziób, jastrząb, kania czarna, kania ruda, kropiatka, kapturka, kobuz, kos, krętogłów, kowalik, krogulec, kruk, kukułka, kulczyk, kwiczoł, lelek, lerka, muchołówka szara, muchołówka żałobna, mysikrólik, myszołów, nurogęś, orzechówka, pełzacz leśny, pełzacz ogrodowy, piecuszek, pokrzywnica, puchacz, puszczyk, rudzik, rybołów, słowik szary, słowik rdzawy, siniak, sosnowka, sóweczka, sówka, strzyżyk, szczygieł, szpak, świergotek drzewny, świstunka leśna, wilga, włochatka, zaganiacz, zięba, zimorodek, żuraw, trzmiełojad, uszatka, wąsatka, wilga, włochatka, zniczek, żuraw.	brak wskazań	+1	+1	0	Brak
	pielęgnacje młodszych drzewostanów trzebieże późne	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie oraz/lub utrata lęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obróbie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga</u> <u>działań minimalizujących.</u> Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu. Działanie minimalizujące: Na powierzchni leśnej z zabiegiem pozostawiać drzewa dziuplaste. Przed wykonaniem planowanego zabiegu pielęgnacyjnego dokonać kontroli powierzchni pod kątem występowania dużych gniazd w koronach drzew, po czym w sytuacji ich potwierdzenia chronić je przed zniszczeniem w czasie realizowanych prac leśnych. W przypadku ustalenia, że gniazdo należy do gatunku wymagającego wyznaczenia stref ochronnych, należy wystąpić ze stosownym wnioskiem do RDOŚ. Przeszkolenie osób nadzorujących prace leśne, kontrola powierzchni pod kątem występowania gniazd w koronach drzew przez posiadających stosowną wiedzę pracowników przed wykonaniem zabiegu. Odpowiednie przeszkolenie pracowników wykonujących prace leśne na powierzchni drzewostanu oraz osób nadzorujących te prace tak, aby w sytuacji zaobserwowania zasiedlonego gniazda w warstwie podszytu lub w gałęziach drzew nie wykonywali czynności związanych z zabiegiem w bezpośrednim otoczeniu takiego miejsca.
	rębnia złożona (Rb III) z krótkim okresem odnowienia	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie lub/ oraz utrata lęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obróbie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga</u> <u>działań minimalizujących.</u> Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy Planu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do Planu
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6
					leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu. Oddziaływanie 3: Zmiana warunków siedliskowych Wymaga działań minimalizujących. Działanie minimalizujące: 1. Przed przystąpieniem do prac z zakresu gospodarki leśnej przeprowadza się wizję terenową w wydzieleniu leśnym w którym planuje się te prace, w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych. W przypadku ich wystąpienia należy podjąć odpowiednie działania minimalizujące lub kompensujące. 2. Na powierzchni leśnej objętej rębnią pozostawiać drzewa dziuplaste. 3. Na wszystkich powierzchniach leśnych objętych rębnią zabezpieczyć fragmenty starodrzewia do ich naturalnego rozpadu.
	rębnia złożona ze średnim lub długim okresem odnowienia (Rb II, Rb IV)	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie lub/oraz utrata lęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. Wymaga działań minimalizujących. Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu. Działanie minimalizujące: 1. Przed przystąpieniem do prac z zakresu gospodarki leśnej przeprowadza się wizję terenową w wydzieleniu leśnym w którym planuje się te prace, w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych. W przypadku ich wystąpienia należy podjąć odpowiednie działania minimalizujące lub kompensujące. 2. Na powierzchni leśnej objętej rębnią pozostawiać drzewa dziuplaste. 3. Na wszystkich powierzchniach leśnych objętych rębnią zabezpieczyć fragmenty starodrzewia do ich naturalnego rozpadu.
	rębnia zupełna	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie lub/oraz utrata lęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. Wymaga działań minimalizujących. Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu. Oddziaływanie 3: Zmiana warunków siedliskowych Wymaga działań minimalizujących. Działanie minimalizujące: 1. Przed przystąpieniem do prac z zakresu

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy <i>Planu</i>	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do <i>Planu</i>
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6
					gospodarki leśnej przeprowadza się wizję terenową w wydzieleniu leśnym w którym planuje się te prace, w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych. W przypadku ich wystąpienia należy podjąć odpowiednie działania minimalizujące lub kompensujące. 2. Na powierzchni leśnej objętej rębnią pozostawiać drzewa dziuplaste. 3. Na wszystkich powierzchniach leśnych objętych rębnią zabezpieczyć fragmenty starodrzewia do ich naturalnego rozpadu.

¹⁾Symbole przewidywanego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na znane stanowiska:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny,

0 (zero) – wpływ obojętny,

– (minus) – wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ,

1 – oddziaływanie nieznaczne,

2 – oddziaływanie istotne,

3 – oddziaływanie znaczące.

Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków.

Oddziaływanie zapisów projektu *Planu* na gatunki ptaków objęte ochroną w strefach ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków oceniono osobno. Zestawienie zaplanowanych w ich zasięgu zabiegów przedstawia tabela.

Zestawienie zapisów *Planu* w strefach ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Żłotów

Gatunek	Znana liczba stanowisk lub siedlisko	Zabiegi gospodarcze zaplanowane w miejscach występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w <i>Planie</i> lub potrzeby ochrony	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do <i>Planu</i>
				Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6	7	8
Bielik	Wyznaczono 3 strefy ochronne w Leśnictwach Leśnik, Witrogoszcz, Wierzchołek	W strefie całorocznej (21,50 ha) – brak wskazań. W strefie okresowej zaplanowano zabiegi pielęgnacyjne (CP, TW, TP) na powierzchni 33,18 ha, Rębnia IIIB na powierzchni 9,09 ha.	Zapisany w programie ochrony przyrody i w Prognozie termin ochrony okresowej 01.01 – 31.07	-1	+1	+1	Przestrzeganie terminów ochrony okresowej, rozłożenie planowanych cięć w czasie

Gatunek	Znana liczba stanowisk lub siedlisko	Zabiegi gospodarcze zaplanowane w miejscach występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w <i>Planie</i> lub potrzeby ochrony	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do <i>Planu</i>
				Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6	7	8
		Na pozostałej powierzchni zabiegów nie planowano.					
Bocian czarny	Wyznaczono strefę ochronną w Leśnictwie Potok	W strefie całorocznej (6,73 ha) – brak wskazań gospodarczych. W strefie okresowej (49,86 ha); zabiegi pielęgnacyjne (Piel, CP, TW, TP) – 17,48 ha. Na powierzchni 11,81 ha zaplanowano rębnię IIB oraz IIIA. Na pozostałej powierzchni zabiegów nie planowano.	Zapisany w programie ochrony przyrody i w Prognozie termin ochrony okresowej 15.03 – 31.08	-1	+1	+1	Przestrzeganie terminów ochrony okresowej, rozłożenie planowanych cięć w czasie
Kania ruda	Wyznaczono strefy ochronne w Leśnictwie Wąsosz	W strefie całorocznej (1,75 ha) – brak wskazań gospodarczych. W strefie okresowej (13,37 ha); zabiegi pielęgnacyjne (TW) – 1,18 ha. Na powierzchni 11,61 ha zaplanowano rębnię IIIB. Na pozostałej powierzchni zabiegów nie planowano.	Zapisany w programie ochrony przyrody i w Prognozie termin ochrony okresowej 01.03 – 31.08	-1	+1	+1	Przestrzeganie terminów ochrony okresowej, rozłożenie planowanych cięć w czasie
Orlik krzykliwy	Wyznaczono strefy ochronne w Leśnictwie Leśnik	W strefie całorocznej (0,92 ha) – brak wskazań. W strefie ochrony okresowej zaplanowano zabiegi pielęgnacyjne (TW, TP) na powierzchni 12,38 ha. Na pozostałej powierzchni zabiegów nie planowano.	Zapisany w programie ochrony przyrody i w Prognozie termin ochrony okresowej 01.03 – 31.08	-1	+1	+1	Przestrzeganie terminów ochrony okresowej, rozłożenie planowanych cięć w czasie

Analiza określonych w *Planie* zabiegów gospodarczych pozwala stwierdzić, że przy przestrzeganiu zaleceń dotyczących w szczególności terminów wykonywania prac, nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania *Planu* na wymienione chronione gatunki zwierząt, w tym na stan ich populacji. Środki łagodzące ewentualne krótkotrwale negatywne skutki działań gospodarczych przedstawiono w dalszej części *Prognozy*.

Zagadnienia dotyczące ochrony zwierząt opisano również w programie ochrony przyrody, w kontekście zachowania bogactwa gatunkowego. Zaleca się między innymi:

- ochronę zbiorników wodnych, miejsc rozrodu płazów i gadów,
- pozostawianie wzdłuż zbiorników i cieków wodnych stref ochronnych w postaci nieużytkowanych zrębami zupełnymi drzewostanów; strefy te stanowią potencjalne miejsca bytowania wielu gatunków ptaków,
- zachowanie olsów i innych naturalnych zbiorowisk jako ostoi rzadkich gatunków zwierząt,
- zwiększanie udziału zasobów drewna martwego i rozkładającego się oraz ochrona związanych z nimi zwierząt i mikroorganizmów,
- wyznaczanie i pozostawianie drzew dziuplastych do ich naturalnego rozkładu.

Taki sposób postępowania przyczyni się do ochrony potencjalnych miejsc bytowania różnych, cennych gatunków zwierząt.

4.1.4. Oddziaływanie na rośliny, w szczególności na gatunki chronione

Analizę wpływu zapisów *Planu* na rośliny chronione wykonano na podstawie listy gatunków przedstawionej w programie ochrony przyrody oraz zaplanowanych zabiegów gospodarczych w wyłączeniach, w których te gatunki zinwentaryzowano.

Planowane czynności gospodarcze i ich przewidywany wpływ na rośliny chronione

Lp.	Nazwa polska	Liczba wyłączeń - ogółem	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych					Przewidywany wpływ ¹⁾	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu, uwagi i wnioski do <i>Planu</i>
			Zalesienia i Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak zabiegu		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Bagno zwyczajne	20		3			17	0	Ogólne zasady ochrony roślin chronio- nych; zachowanie śro- dowiska występowania,
2.	Bielistka siwa	291		235		32	24	0	
3.	Bobrek trójlistkowy	2					2	Brak	

Lp.	Nazwa polska	Liczba wyłączeń - ogółem	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych					Przewidywany wpływ ¹⁾	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu, uwagi i wnioski do <i>Planu</i>
			Zalesienia i Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak zabiegu		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4.	Brodawkowiec czysty	373		270	22	48	33	0	ochrona torfowisk, brak użytkowania na siedliskach bagiennych, kształtowanie stosunków wodnych. Ochrona istniejących egzemplarzy i płatów podczas prowadzenia zabiegów gospodarczych np. poprzez pozostawianie biogrup oraz omijanie przy wyznaczaniu szlaków zrywkowych.
5.	Chrobotek leśny	87		77		3	7	-	
6.	Chrobotek reniferowy	87		77		3	7	-	
7.	Chrobotki - rodzaj	87		77		3	7	-	
8.	Cis pospolity	13		7	3		3	-	
9.	Drabik drzewkowaty	-						Brak	
10.	Dzióbkowiec Zetterstedta	1					1	Brak	
11.	Fałdownik nastroszony	-						Brak	
12.	Gajnik lśniący	373		270	22	48	33	0	
13.	Groszek błotny	1					1	Brak	
14.	Haczykowiec błyszczący	1					1	Brak	
15.	Jarząb brekinia	31		22	3		7	-	
16.	Kruszczyk błotny	1					1	Brak	
17.	Kruszczyk szerokolistny	2		1			1	0	
18.	Kukułka krwista żółtawa	1					1	Brak	
19.	Kukułka szerokolistna	7					7	Brak	
20.	Lilia złotogłów	3		2			1	0	
21.	Listera jajowata	4		1			3	0	
22.	Nasieźrzał pospolity	4		1			3	0	
23.	Ozorek dębowy	-						Brak	
24.	Pełnik europejski	2					2	Brak	
25.	Piórosz pierzasty	373			22	48	33	0	
26.	Pluskwica europejska	1					1	Brak	
27.	Płonnik cienki	-						Brak	
28.	Płonnik pospolity	291		235		32	24	0	
29.	Pływacz drobny	1					1	Brak	
30.	Pomocnik baldaszkowy	2		2				0	
31.	Próchniczek błotny	4					4	Brak	
32.	Rokietnik pospolity	373		270	22	48	33	0	
33.	Rosiczka okrągłolistna	3					3	Brak	
34.	Torfowiec – rodzaj	5		1			4	0	

Lp.	Nazwa polska	Liczba wyłączeń - ogółem	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych					Przewidywany wpływ ¹⁾	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu, uwagi i wnioski do <i>Planu</i>
			Zalesienia i Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak zabiegu		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
35.	Torfowiec błotny	4		1			3	0	
36.	Torfowiec kończysty	5					5	Brak	
37.	Torfowiec magellański	1					1	Brak	
38.	Torfowiec ostrolistny	2					2	Brak	
39.	Wawrzynek wilczelyko	13		1			12	0	
40.	Wiciokrzew pomorski	7		4	2		1	-	
41.	Widłak goździsty	6		5		1		-	
42.	Widłak jałowcowaty	13		4	1		8	-	
43.	Widłak spłaszczony	8		7		1		-	
44.	Widłoząb kędzierzawy	373		270	22	48	33	0	
45.	Widłoząb miotłowy	373		270	22	48	33	0	

¹⁾Symbole przewidywanego wpływu planowanych czynności gospodarczych na znane stanowiska:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny,

0 (zero) – wpływ obojętny,

– (minus) – wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w *Planie*, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Na gruntach Nadleśnictwa Żłotów stwierdzono również występowanie nierozpoznanych gatunków z rodzaju chrobotek oraz torfowiec.

Pospolite gatunki mszaków (bielistka siwa, brodawkowiec czysty, gajnik lśniący, rokitnik pospolity, płonnik pospolity, piórosz pierzasty, widłoząb kędzierzawy, widłoząb miotłowy), które nie były szczegółowo zinwentaryzowane, określono na podstawie ilości wydzieleń z Typem Siedliskowym Lasu Bśw, powyżej III klasy wieku (powyżej 40 lat), z pokrywą mszystą lub mszysto-czernicową (bielistka siwa) oraz dodatkowo z Typem Siedliskowym Lasu BMśw, powyżej III klasy wieku (powyżej 40 lat), z pokrywą mszystą lub mszysto-czernicową (brodawkowiec czysty, gajnik lśniący, rokitnik pospolity, piórosz pierzasty, widłoząb kędzierzawy, widłoząb miotłowy).

Symbol „brak” odnosi się do gatunków zinwentaryzowanych w wyłączeniach leśnych, w których nie planuje się działań gospodarczych oraz do stanowisk na gruntach nieleśnych, dla których plan urządzenia lasu w ogóle nie podaje szczegółowych wskazań. Są to gatunki: bobrek trójlistkowy, dzióbekowiec Zetterstedta, groszek błotny, haczykowiec błyszczący, kruszczyk

ślodny, kukulka krwista żółtawa, kukulka szerokolistna, pełnik europejski, pluskwica europejska, pływacz drobny, próchniczek ślody, rosiczka okrągłolistna, torfowiec kończysty, torfowiec magellański, torfowiec ostrolistny oraz drabik drzewkowaty, fałdownik nastroszony, płonnik cienki.

Symbol „0” określono dla stanowisk gatunków, których biologia pozwala przypuszczać, że zaplanowane zabiegi, głównie trzebieże i cięcia rębne nie spowodują istotnego ubytku w liczebności i kondycji tych populacji. Są to najczęściej gatunki pospolite w skali Nadleśnictwa, nawet jeżeli liczba stwierdzonych stanowisk nie jest znacząca: bagno zwyczajne, bielistka siwa, brodawkowiec czysty, gajnik łśniący, kruszczyk szerokolistny, lilia złotogłów, nasięźrał pospolity, pomocnik baldaszkowy, rakiennik pospolity, torfowiec – rodzaj, torfowiec ślody, wawrzynek wilczętyko, widłoząb kędzierzawy, widłoząb miotłowy, ozorek dębowy.

Symbol „–” przypisano gatunkom, dla których należy wskazać sposoby ograniczenia ewentualnego negatywnego wpływu niektórych działań wynikających z *Planu*. Dotyczy to następujących gatunków: cis pospolity, chrobotki – rodzaj, jarzab brekinia, wiciokrzew pomorski, widłak goździsty, widłak jałowcowaty, widłak spłaszczony.

W celu ochrony rzadkich i zagrożonych wyginięciem gatunków flory Nadleśnictwo powinno realizować następujące zalecenia:

- nanoszenie przed rozpoczęciem prac stanowisk cennych gatunków na odpowiednie mapy (np. szkic zrębowy, szkic odnowieniowy), a w razie potrzeby zaznaczenie w terenie,
- działania gospodarcze muszą być prowadzone w sposób niezagrażający trwaniu populacji (np. poprzez pozostawianie biogrup na zrębach, wytyczanie szlaków zrywkowych z omińnięciem występujących płatów cennej flory),
- nowe stanowiska cennej roślinności w odpowiedni sposób powinny być katalogowane i kartowane (np. uzupełniając kronikę w programie ochrony przyrody),
- należy przeprowadzać szkolenia pracowników z rozpoznawania cennych gatunków.

Przestrzeganie powyższych zaleceń pozwoli zastosować odpowiednie środki łagodzące negatywne skutki działań gospodarczych już na etapie planowania i przed podjęciem prac w lesie.

Przy prowadzeniu gospodarki leśnej należy uwzględnić wymagania zawarte w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej* (Dz. U. z 2017, poz. 2408).

4.1.5. Oddziaływanie na wodę

Jednym z ważniejszych czynników wpływających na trwałość lasów, pozostającym w zakresie oddziaływania *Planu* na środowisko, jest ograniczenie procesów degradacji stosunków wodnych.

Lasy chroniące zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, tj. położone przy rzekach i jeziorach oraz lasy na siedliskach wilgotnych i bagiennych uznane zostały za lasy ochronne – wodochronne; zajmują one 15,7% powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa.

W drzewostanach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników i cieków wodnych ograniczono zastosowanie zrębów zupełnych (Rb I) do najsłabszych siedlisk leśnych. Przy planowaniu cięć rębnych z zastosowaniem rębni zupełnej (Rb I) i gniazdowej zupełnej (Rb IIIa) projektowano pozostawienie stref ochronnych o szerokości około dwóch wysokości drzewostanu (30 – 40 m). Strefy te pozostawiono bez użytkowania rębego.

Na gruntach Nadleśnictwa wyszczególniono 29 wyłączeń ze źródliskami, które pozostawiono w większości bez wskazówek gospodarczych. W trzech wyłączeniach zaplanowano TW lub TP. Należy pamiętać, aby w sąsiedztwie źródła pozostawić bez użytkowania rębego pasy drzewostanów (ekotony, biogrupy) o szerokości około jednej wysokości drzew.

Zagadnienia gospodarki wodnej są niezmiernie istotne na znacznym obszarze Nadleśnictwa. Wiele hektarów lasów prawidłowo rozwijać się będzie jedynie w przypadku utrzymania obecnego poziomu wód gruntowych.

Zagadnienia gospodarki wodnej zostały opisane również w programie ochrony przyrody, gdzie zawarto zasady, jakimi powinno się kierować Nadleśnictwo, aby utrzymać obecny stan i poziom wód gruntowych. Spośród nich można wymienić:

- ochronę brzegów zbiorników wodnych przed dewastacją;
- wyznaczanie stref ochronnych wokół jezior, których brzegi stwarzają korzystne warunki dla rozwoju rekreacji;
- zachowanie w stanie zbliżonym do naturalnego i odtwarzanie śródleśnych zbiorników i cieków wodnych;
- zachowanie śródleśnych nieużytków, jak np.: bagna, trzęsawiska, mszary, torfowiska, w tym zakaz ich osuszania i zalesiania;
- zakaz zalesiania łąk i pastwisk, które mają kluczowe znaczenie przyrodnicze;
- ograniczenie melioracji odwadniających do niezbędnego minimum;
- lokalne zbieranie wód, np. w rowach bez odpływu;
- odnawianie podmokłych, trudnych do odnowienia gruntów z wykorzystaniem samosiewu lub stosowaniem wielolatek, bez przygotowania gleby ciężkim sprzętem i bez stosowania

rabatowałków; dopuszczalne są tu również uzasadnione odstępstwa od zalecanego składu gatunkowego;

- likwidacja gruntów ornych dochodzących do zbiorników wodnych i koryt rzek, poprzez zalesianie brzegów lub zmianę ról na trwałe użytki zielone;
- zachowanie w dolinach rzek i w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych lasów łągowych, olsów i innych naturalnych formacji przyrodniczych jako regulatorów wilgotności siedlisk.

4.1.6. Oddziaływanie na powietrze

Rodzaj planowanych czynności i zadań gospodarczych ujętych w *Planie* pozwala stwierdzić, że nie będą one miały znaczącego wpływu na powietrze. Wynika to z dużego rozproszenia czasowo – przestrzennego prowadzonych prac leśnych. Zabiegi gospodarcze wykonywane są punktowo, najczęściej na niewielkiej powierzchni, w stosunkowo krótkim czasie. Emisja spalin pochodzących z pilarek oraz ciężkiego sprzętu przeznaczonego do zrywki i wywozu drewna będzie krótkotrwała i niewielka.

4.1.7. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Zawarte w *Planie* działania gospodarcze z zakresu pozyskania i hodowli lasu mogą wpłynąć krótkotrwale, nieznacznie negatywnie na powierzchnię gleby.

W przypadku prac związanych z pozyskaniem drewna uszkodzenia mogą nastąpić podczas prowadzenia zrywki i wywozu. *Plan* nie zawiera wskazań w tym zakresie. Zalecenia odnośnie do minimalizowania szkód powstających w wyniku pozyskania drewna znajdują się w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej* (Dz. U. z 2017, poz. 2408).

Inną grupą zadań zawartych w *Planie* są czynności związane z pracami odnowieniowymi i zalesieniowymi. Wytyczne odnośnie do sposobów przygotowania gleby, sadzenia drzew i pielęgnacji upraw przedstawione są w innych dokumentach branżowych, np. w zasadach hodowli lasu.

4.1.8. Oddziaływanie na krajobraz

Krajobraz leśny jest przestrzennym układem elementów przyrodniczych takich jak: roślinność (drzewa, krzewy, runo), rzeźba terenu, woda powierzchniowa oraz elementów będących wynikiem działalności człowieka: drogi, szlaki operacyjne, linie energetyczne, infrastruktura turystyczno-rekreacyjna, obiekty kultu religijnego, pomniki historii itp.

O walorach estetyczno-krajobrazowych lasu decydują: przebieg granicy polno-leśnej, zróżnicowanie architektury wnętrza lasu, występowanie cieków i zbiorników wodnych, cenne gatunki roślin i zwierząt.

Wpływ *Planu* na krajobraz przejawia się głównie w kształtowaniu przestrzeni przyrodniczej, związanej z wyznaczaniem drzewostanów do użytkowania rębego na najbliższe 10-lecie, a zwłaszcza z wyborem drzewostanów do wycięcia zrębami zupełnymi. W celu podniesienia estetyki powierzchni zrębowych, podczas opracowywania planu cięć kierowano się zapisami Zasad hodowli lasu, w tym wytycznymi w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych. Wytyczne te zawarto również w programie ochrony przyrody.

Stosowanie zrębów zupełnych ograniczono do niezbędnego minimum, głównie do:

- drzewostanów przewidzianych do odnowienia gatunkami światłożądnymi, na siedliskach borowych, jak również na siedliskach silnie zachwaszczonych;
- drzewostanów, których natychmiastowe wycięcie podyktowane jest względami sanitarnymi;
- innych drzewostanów, w których uzyskanie odnowienia naturalnego jest niemożliwe lub mocno utrudnione.

Należy podkreślić, że powierzchnia zrębu zupełnego nie może przekraczać przy rębni Ia – 6 ha, Ib – 4 ha, a dla zrębów przebiegających wzdłuż całego oddziału maksymalna szerokość nie może być większa niż: przy rębni Ia – 80 m, Ib – 60 metrów. W celu urozmaicenia przebiegu działek zrębowych wykorzystywano naturalne granice wyłączeń taksacyjnych, drogi leśne, rowy, itp. W użytkach rębnych planowano do pozyskania do 95% miąższości. Reszta, w formie kęp starodrzewu wraz z niższymi warstwami lasu, powinna pozostać na gruncie do naturalnej śmierci.

Taka realizacja użytkowania rębego będzie mieć korzystny wpływ na urozmaicenie struktury wiekowej i przestrzennej drzewostanów, a planowane rozmieszczenie cięć przyczyni się do większego zróżnicowania kompleksów leśnych i stopniowego eliminowania monokultur.

Ze względów ochronnych oraz z uwagi na estetykę krajobrazu przy ciekach i zbiornikach wodnych planowano stosowanie rębni złożonych wszędzie tam, gdzie możliwe jest uzyskanie odnowienia naturalnego, a na słabych siedliskach przy projektowaniu rębni zupełnej (Ib) oraz gniazdowej zupełnej (IIIa) pozostawiono bez użytkowania pasy ochronne o szerokości 20-40 metrów.

Pozytywnie na walory krajobrazu wpłynie ciągłe dostosowywanie drzewostanów do warunków siedliskowych, połączone często z przebudową litych drzewostanów iglastych na lasy mieszane lub liściaste, urozmaicone pod względem składu gatunkowego.

Podniesieniu walorów estetycznych lasu mają służyć również zasady zawarte w programie ochrony przyrody, dotyczące kształtowania stref ekotonowych, czyli łagodnych stref przejściowych między sąsiadującymi biocenozami. Zalecenia te dotyczą między innymi: wprowadzania możliwie dużej gamy gatunków o wysokich walorach estetycznych na obrzeżach lasu, rozluźnienia warstwy drzew i zagęszczenia warstwy krzewów.

Na tej podstawie można przyjąć, że wpływ zapisów *Planu* na krajobraz będzie korzystny.

4.1.9. Oddziaływanie na klimat

Projektowane do wykonania w bieżącym 10-leciu zadania gospodarcze nie będą miały wpływu na klimat obszaru. Oddziaływanie byłoby zauważalne tylko wówczas, gdyby działania te prowadziły do znaczącego zwiększenia lub zmniejszenia powierzchni zalesionej, co nie jest planowane.

Wpływ czynności zawartych w *Planie* może mieć jednak charakter lokalny, związany np. z osłoną przed wiatrami, wilgotnością powietrza, temperaturą. Panujące na zrębie zupełnym warunki mikroklimatyczne są zupełnie odmienne od tych, które występują na tej samej powierzchni przed usunięciem drzewostanu. Aby złagodzić niekorzystne zjawiska związane z pojawieniem się w lesie powierzchni otwartej, podczas planowania przebiegu działek zrębowych wykorzystywano naturalne granice wyłączeń, przebieg dróg, sieć rowów melioracyjnych, itp. elementów liniowych, łatwych do identyfikacji w terenie. Należy podkreślić, że ustawa o lasach nakłada obowiązek odnowienia zrębów w okresie do pięciu lat od wykonania cięć.

O terminowości wykonania prac odnowieniowych decyduje przede wszystkim gospodarz terenu. Z reguły tam, gdzie nie ma zagrożeń od owadów, powierzchnia obsadzana jest w drugim roku po wykonaniu zrębu.

Reasumując można stwierdzić, że planowane czynności gospodarcze nie będą mieć znaczącego wpływu na klimat.

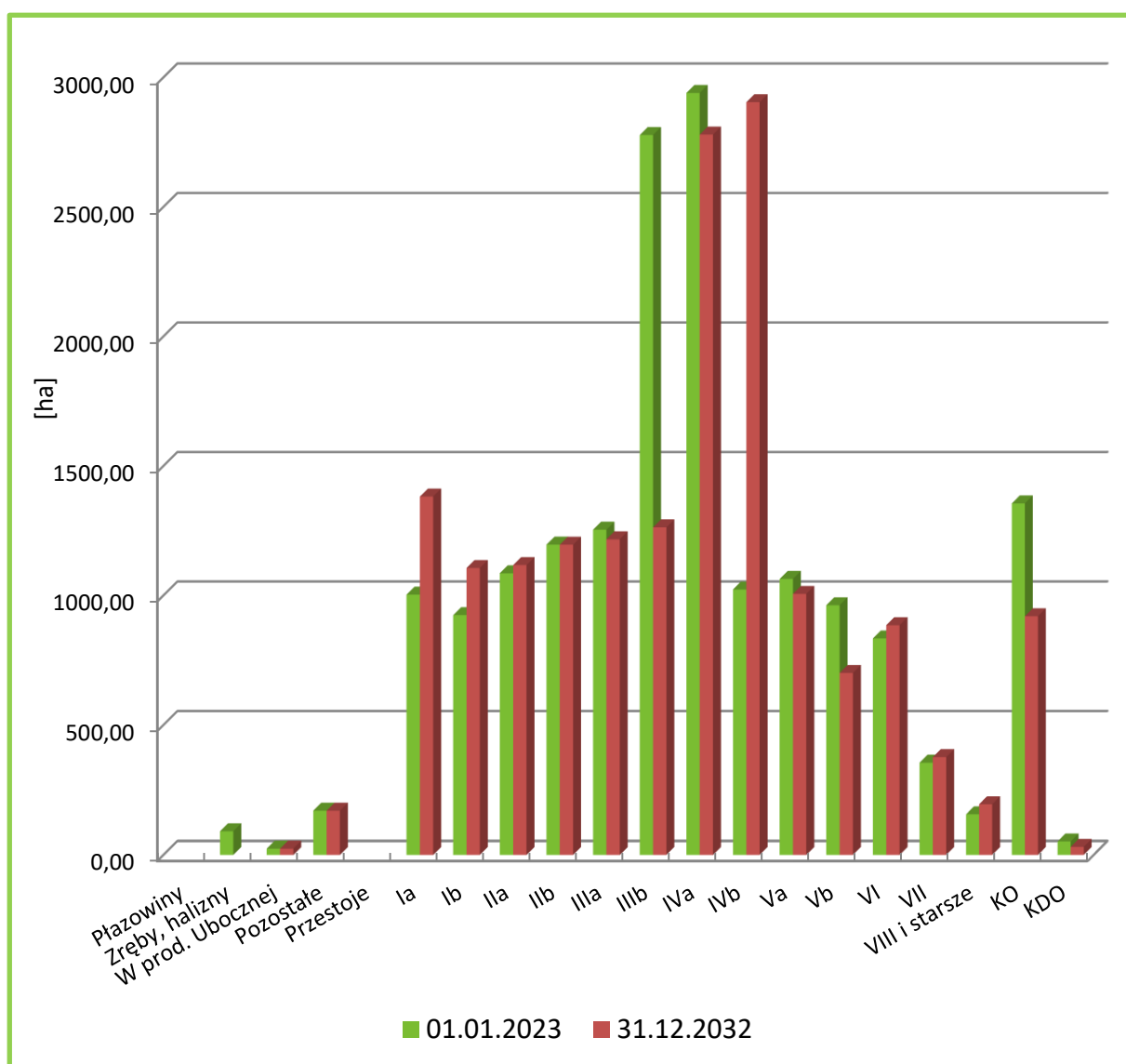
4.1.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Głównym zasobem naturalnym, na jaki wpływ ma realizacja *Planu*, są zasoby drzewne. Ponieważ drewno jest surowcem o wielkich możliwościach wykorzystania, zapotrzebowanie na produkty i wyroby drzewne stale wzrasta.

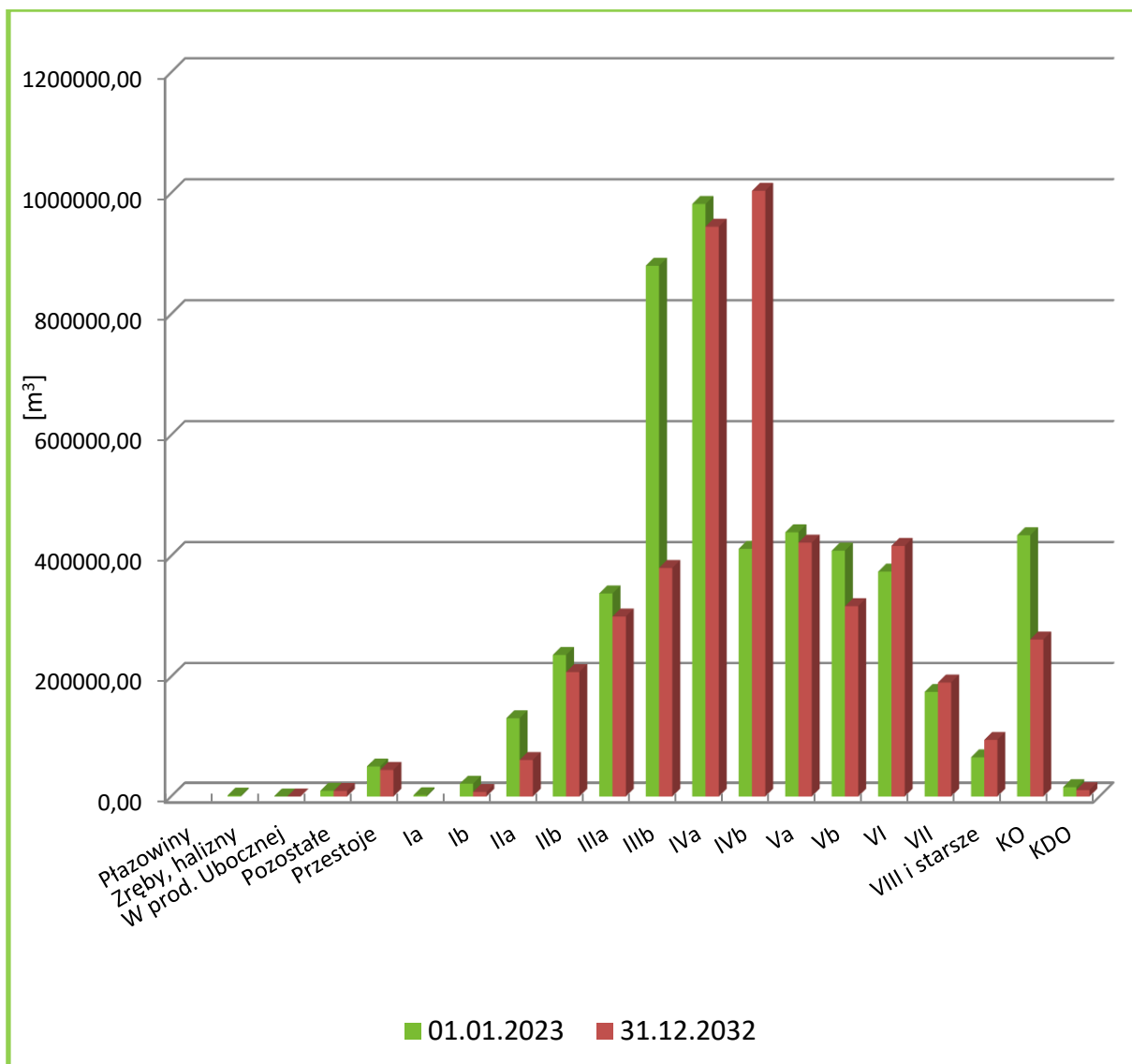
Gospodarka leśna, zgodnie z ustawą o lasach, prowadzona jest na zasadach trwałości lasu oraz zachowania i powiększania zasobów drzewnych.

Jednym z podstawowych zadań planu urządzenia lasu jest kształtowanie wielkości i struktury zapasu produkcyjnego w urządzanej jednostce, dzięki optymalizacji etatów użytkowania rębego i przedrębego oraz ustaleniu możliwości lokalizacji cięć rębnych w wielkości przyjętej za optymalną. Etat cięć rębnych określa rozmiar grubizny do pozyskania w drzewostanach dojrzałych do odnowienia, natomiast etat cięć przedrębnych jest to wielkość przewidziana do pozyskania w drzewostanach młodszych w ramach zabiegów pielęgnacyjnych. Suma obu etatów daje maksymalną ilość drewna przewidzianą do pozyskania w okresie obowiązywania *Planu* (10 lat) i zapisana jest w decyzji Ministra Środowiska o zatwierdzeniu planu urządzenia lasu.

Porównanie struktury wiekowej wszystkich drzewostanów Nadleśnictwa na początku okresu i przybliżonej struktury z końca obowiązywania *Planu* przedstawiają diagramy.

Porównanie powierzchni klas wieku na początku i końcu okresu obowiązywania *Planu* w Nadleśnictwie Żłotów

Porównanie miąższości klas wieku na początku i końcu okresu obowiązywania *Planu* w Nadleśnictwie Żłotów

Według stanu na 1.01.2023 r. zasoby drzewne w lasach Nadleśnictwa określone zostały na 4978133 m³ grubizny brutto, co przy powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych wynoszącej 17268,36 ha, daje przeciętną zasobność drzewostanów na poziomie 288 m³/ha. W wyniku realizacji zapisów *Planu*, prawdopodobna wielkość zasobów drzewnych na stan 31.12.2032 r. będzie wynosić 4744081 m³ grubizny brutto, co przy powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych wynoszącej 17273,82 ha daje przeciętną zasobność drzewostanów na poziomie 292m³/ha. Średni wiek drzewostanów Nadleśnictwa na koniec okresu zmniejszy się o 1 rok i wynosić będzie 63 lata.

Na tej podstawie można przyjąć, że prowadzenie gospodarki leśnej w oparciu o *Plan* nie wpłynie negatywnie na kształtowanie zasobów drzewnych.

4.1.11. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Złotów wykonano inwentaryzację obiektów dziedzictwa kulturowego. Inwentaryzację przeprowadził w 2020 r. archeolog dr Jarosław Rola, zgodnie z wytycznymi wypracowanymi przez Zespół zadaniowy ds. inwentaryzacji archeologicznej gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwa wchodzące w skład RDLP w Pile.

Inwentaryzację wykonano w oparciu o informacje o obiektach dziedzictwa kulturowego korzystając z następujących źródeł:

- informacji o obiektach nieruchomych i stanowiskach archeologicznych ujętych w ewidencjach zabytków, przekazanych przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Delegatura w Pile;
- analizie numerycznego modelu terenu obejmującego grunty zarządzane przez Nadleśnictwo;
- wypełnionych ankiet przekazanych przez leśniczych poszczególnych leśnictw;
- weryfikacji otrzymanych informacji w terenie z wykorzystaniem numerycznego modelu terenu.

Uzyskano w ten sposób listę 522 obiektów, w tym ujętych w ewidencjach konserwatorskich (np. cmentarze, stanowiska archeologiczne), pozostałości różnorodnej zabudowy (mieszkalnej bądź gospodarczej) oraz obejmujące różnorodne formy terenowe, takie jak mielerze i domniemane miejsca produkcji potażu. W trakcie lustracji terenowych zweryfikowano niektóre obiekty negatywnie – jako formy naturalne. Te obiekty pozostały w danych źródłowych i nie będą przedstawione w Programie Ochrony Przyrody.

W zależności od sytuacji prawnej obiektów przyjęto następujący podział na kategorie:

- Kategoria 1: obiekty ujęte w ewidencji zabytków;
- Kategoria 2: obiekty zgłoszone lub zaproponowane do ujęcia w ewidencji zabytków;
- Kategoria 3: obiekty nieujęte w ewidencji zabytków o potencjalnych walorach historycznych.

Każdy z obiektów objętych inwentaryzacją po zakończeniu prac i analizie danych otrzymał status określający zalecane sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych według podziału:

- Status 1: bez działań gospodarczych w obrębie stanowiska;
- Status 2: działania gospodarcze z ograniczeniami;
- Status 3: działania gospodarcze bez ograniczeń.

Ostatecznie na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Żłotów ustalono listę 317 obiektów, na podstawie których można opisać dziedzictwo archeologiczne i kulturowe oraz właściwie zaprojektować działania gospodarcze w obszarach bezpośrednio oddziaływujących na obiekty.

Wyniki inwentaryzacji dziedzictwa kulturowego – grupy obiektów zidentyfikowanych na gruntach Nadleśnictwa Żłotów

Lp.	Kategoria	Status	Ogólna nazwa grupy obiektów	Liczba obiektów
1	2	3	4	5
1.	1	1	Zabytki archeologiczne objęte ochroną archeologiczno-konserwatorską	13
2.	1	1	Stare cmentarze ewangelickie ujęte w ewidencji zabytków	4
3.	3	1	Miejsca pamięci	2
4.	3	1	Obiekty nieujęte w ewidencji zabytków, o potencjalnych walorach historycznych - kurhany	53
5.	3	1	Obiekty nieujęte w ewidencji zabytków, o potencjalnych walorach historycznych – gródki/strażnice	5
6.	3	2	Mielerze	136
7.	3	2	Podłużne nasypy – miejsca przerobu odpadów po zrębach	76
8.	3	2	Kamienie graniczne i przydrożne, kopce graniczne	19
9.	3	2	Formy antropogeniczne o nieokreślonej funkcji i chronologii	6
10.	3	2	Potencjalne grodzisko	1
11.	3	2	Ślady starej zabudowy - piwnica kamienna	1
12.	3	2	Miejsce pamięci - pomnik Denkstelle	1
Łączna liczba obiektów				317

➤ **Stanowiska archeologiczne**

Na gruntach Nadleśnictwa Żłotów występują 3 stanowiska archeologiczne objęte ochroną archeologiczno-konserwatorską: grodzisko (wpisane do rejestru zabytków), cmentarzisko kurhanowe (ujęte w ewidencji) oraz domniemany kurhan (ujęty w ewidencji).

Wykaz obiektów objętych ochroną archeologiczno-konserwatorską na gruntach Nadleśnictwa Żłotów

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	AZP/Nr stan.	Rodzaj pow.	Rodzaj zaplanowanej czynności
1	2	3	4	5	6
1.	08-15-1-02-191 -a -00	1,77	AZP 32-28/43	D-STAN	BRAK WSK
2.	08-15-2-04-305 -k -00	0,20	AZP 33-31/1	GRODZISKO	-
3.	08-15-2-11-564 -g -00	1,62	AZP 33-29/136	D-STAN	TP
4.	08-15-2-11-565 -g -00	8,23		D-STAN	TP
5.	08-15-2-11-584 -a -00	5,07		D-STAN	TP
6.	08-15-2-11-584 -c -00	2,92		D-STAN	TP
Razem– grunty w rejestrze zabytków		19,81			

W wyniku inwentaryzacji obiektów dziedzictwa kulturowego uzyskano nowe dane odnośnie do miejsc o „oczywistej” wartości archeologicznej, które mogą być stanowiskami archeologicznymi. Są to kurhany (53 obiekty), oraz gródki/strażnice (5 obiektów) zlokalizowane w 33 pododdziałach. Wykaz obiektów wraz z opisem i sposobem prowadzenia zabiegów gospodarczych zamieszczono w tabeli w POP.

Wykaz obiektów nieujętych w ewidencji zabytków, o potencjalnych walorach historycznych na gruntach Nadleśnictwa Złotów – bez działań gospodarczych w obrębie stanowiska Status 1

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj zaplanowanej czynności	Status obiektu - uzgodnione sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych
1.	08-15-1-01-50 -a -00	16,93	D-STAN	BRAK WSK	wyłączyć z działalności gospodarczej
2.	08-15-1-02-84 -a -00	5,49	D-STAN	TP	wyłączyć z działalności gospodarczej
3.	08-15-1-01-93 -a -00	13,95	D-STAN	TP	wyłączyć z działalności gospodarczej
4.	08-15-1-03-104 -n -00	0,97	D-STAN	BRAK WSK	wyłączyć z działalności gospodarczej
5.	08-15-1-01-105 -g -00	4,59	D-STAN	TP	wyłączyć z działalności gospodarczej
6.	08-15-1-02-126 -b -00	1,68	D-STAN	IIIA	wyłączyć z działalności gospodarczej
7.	08-15-1-02-127 -d -00	6,36	D-STAN	TP	wyłączyć z działalności gospodarczej
8.	08-15-1-03-140 -a -00	1,3	D-STAN	BRAK WSK	wyłączyć z działalności gospodarczej
9.	08-15-1-03-148 -d -00	5,19	D-STAN	TP	wyłączyć z działalności gospodarczej
10.	08-15-1-03-154 -d -00	5,72	D-STAN	IB	wyłączyć z działalności gospodarczej
11.	08-15-1-03-155 -g -00	5,13	D-STAN	IIIBU	wyłączyć z działalności gospodarczej
12.	08-15-1-03-173 -a -00	1,92	D-STAN	TW	wyłączyć z działalności gospodarczej
13.	08-15-1-02-190 -b -00	4,28	D-STAN	TP	wyłączyć z działalności gospodarczej
14.	08-15-1-02-191 -b -00	12,48	D-STAN	TP	wyłączyć z działalności gospodarczej
15.	08-15-1-06-224 -f -00	4,8	D-STAN	TP	wyłączyć z działalności gospodarczej
16.	08-15-1-06-227 -g -00	8,54	D-STAN	IIIA	wyłączyć z działalności gospodarczej
17.	08-15-1-05-283 -d -00	2,85	D-STAN	IB	wyłączyć z działalności gospodarczej
18.	08-15-1-08-469 -f -00	2,67	D-STAN	TP	wyłączyć z działalności gospodarczej
19.	08-15-1-08-469 -g -00	3,21	D-STAN	CP	wyłączyć z działalności gospodarczej
20.	08-15-1-10-475 -d -00	2,08	D-STAN	TW	wyłączyć z działalności gospodarczej
21.	08-15-1-09-476 -a -00	1,48	D-STAN	TW	wyłączyć z działalności gospodarczej
22.	08-15-1-09-479 -c -00	8,03	D-STAN	TP	wyłączyć z działalności gospodarczej
23.	08-15-1-09-490 -a -00	6,87	D-STAN	BRAK WSK	wyłączyć z działalności gospodarczej
24.	08-15-1-10-553 -b -00	5,19	D-STAN	TP	wyłączyć z działalności gospodarczej
25.	08-15-1-10-576 -c -00	10,79	D-STAN	TP	wyłączyć z działalności gospodarczej
26.	08-15-2-04-245 -b -00	2,91	D-STAN	BRAK WSK	wyłączyć z działalności gospodarczej
27.	08-15-2-07-392 -b -00	9,82	D-STAN	IVDU	wyłączyć z działalności gospodarczej
28.	08-15-2-11-621 -g -00	2,15	D-STAN	TP	wyłączyć z działalności gospodarczej
29.	08-15-2-11-630 -b -00	1,85	D-STAN	TP	wyłączyć z działalności gospodarczej
30.	08-15-2-12-645 -d -00	1,18	D-STAN	TP	wyłączyć z działalności gospodarczej
31.	08-15-2-12-646 -l -00	2,6	D-STAN	BRAK WSK	wyłączyć z działalności gospodarczej
32.	08-15-2-12-648 -a -00	2,62	D-STAN	TW	wyłączyć z działalności gospodarczej
33.	08-15-2-12-666 -c -00	2,63	D-STAN	BRAK WSK	wyłączyć z działalności gospodarczej

Planowane zabiegi pielęgnacyjne drzewostanów, takie jak CP, TW i TP nie mają wpływu na stan i zachowanie stanowisk archeologicznych.

Potencjalne zagrożenie może jedynie wystąpić w przypadku stanowisk archeologicznych położonych w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania rębego oraz na gruntach przeznaczonych do zalesienia i dotyczyć może prac związanych z przygotowaniem gleby pod uprawę.

Z przedstawionej tabeli wynika, że pewne zagrożenie może wystąpić w wyniku wykonywania czynności związanej z użytkowaniem rębnym w oddz. 126b, 154d, 155g, 227g, 283d, 392b. W miejscach, w których wskazano na potencjalne stanowisko, należy wyznaczyć biogrupę i pozostawić do naturalnej śmierci, o ile nie będzie to zagrażało trwałości lasu i bezpieczeństwu ludzi.

W wyniku inwentaryzacji obiektów dziedzictwa kulturowego wyróżniono także inne cenne obiekty (240 szt.) w 131 pododdziałach. Wymagają one szczególnej uwagi podczas prowadzenia prac gospodarczych i którym nadano status 2. Są to: mielerze (136 szt.), miejsca przerobu odpadów po zrębach (76 szt.), kamienie i kopce graniczne (19 szt.), formy antropogeniczne o nieokreślonej funkcji i chronologii (6 szt.), murowana piwnica (1 szt.) oraz domniemane grodzisko (1 szt.). Pomnik upamiętniający miejscowego leśnika został opisany w kolejnym rozdziale (cmentarze i miejsca pamięci).

W tym miejscu należy wyjaśnić pojęcie mielerzy. Pierwotnie mielerz posiadał formę stosu drewna, który uszczelniony był ziemią lub darnią i w takiej postaci podpalany. Tak uzyskane warunki powodowały, iż drewno nie ulegało spaleniowi, a zwęgleniu. Zachowane do dzisiaj pozostałości mielerzy posiadają własną formę terenową w postaci niewielkiego nasypu ziemnego o średnicy 8-10 m oraz wysokości około 0,5 m. Występują w skupiskach o dość regularnym rozplanowaniu.

Wykaz obiektów wraz z opisem i sposobem prowadzenia zabiegów gospodarczych zamieszczono w tabeli w POP.

Wykaz obiektów nieuwjętych w ewidencji zabytków, o potencjalnych walorach historycznych na gruntach Nadleśnictwa Żłotów – działania gospodarcze z ograniczeniami w obrębie stanowiska Status 2

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj zaplanowanej czynności
1.	08-15-1-01-15 -b -00	3,25	D-STAN	PIEL
2.	08-15-1-01-26 -a -00	1,71	D-STAN	TP
3.	08-15-1-01-26 -c -00	8,64	D-STAN	TP
4.	08-15-1-01-28 -t -00	7,50	D-STAN	BRAK WSK
5.	08-15-1-02-32 -f -00	9,53	D-STAN	BRAK WSK

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA ŻŁOTÓW NA OKRES od 1.01.2023 do 31.12.2032 r

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj zaplanowanej czynności
6.	08-15-1-02-33 -a -00	33,82	D-STAN	TP
7.	08-15-1-02-33 -b -00	3,59	D-STAN	TP
8.	08-15-1-02-34 -a -00	4,99	D-STAN	TW
9.	08-15-1-01-50 -a -00	16,93	D-STAN	BRAK WSK
10.	08-15-1-02-54 -c -00	8,51	D-STAN	IIIA
11.	08-15-1-02-56 -c -00	5,30	D-STAN	IIIAU
12.	08-15-1-03-67 -a -00	7,17	D-STAN	BRAK WSK
13.	08-15-1-03-70 -c -00	2,24	D-STAN	TP
14.	08-15-1-02-71 -g -00	4,74	D-STAN	IIIAU
15.	08-15-1-02-74 -a -00	4,67	D-STAN	AGROT
16.	08-15-1-02-74 -d -00	2,42	D-STAN	TP
17.	08-15-1-02-81 -c -00	3,95	D-STAN	BRAK WSK
18.	08-15-1-01-90 -a -00	11,00	D-STAN	TP
19.	08-15-1-01-92 -a -00	11,04	D-STAN	TP
20.	08-15-1-03-95 -i -00	8,57	D-STAN	TP
21.	08-15-1-01-107 -c -00	1,49	D-STAN	IIIAU
22.	08-15-1-03-110 -h -00	2,60	D-STAN	IIIA
23.	08-15-1-03-111 -f -00	1,00	D-STAN	CP
24.	08-15-1-03-114 -b -00	17,25	D-STAN	IB
25.	08-15-1-03-114 -c -00	6,22	D-STAN	IB
26.	08-15-1-03-115 -d -00	14,64	D-STAN	TP
27.	08-15-1-03-120 -a -00	10,33	D-STAN	TP
28.	08-15-1-02-122 -b -00	12,01	D-STAN	IIIA
29.	08-15-1-03-130 -b -00	1,45	D-STAN	BRAK WSK
30.	08-15-1-03-131 -c -00	2,81	D-STAN	TP
31.	08-15-1-03-156 -c -00	2,34	D-STAN	TP
32.	08-15-1-06-224 -h -00	4,06	D-STAN	BRAK WSK
33.	08-15-1-05-252 -b -00	6,63	D-STAN	TP
34.	08-15-1-06-261 -i -00	0,83	D-STAN	TP
35.	08-15-1-06-262 -g -00	2,31	D-STAN	TP
36.	08-15-1-06-263 -b -00	1,61	D-STAN	TP
37.	08-15-1-06-263 -c -00	8,36	D-STAN	TP
38.	08-15-1-06-263 -i -00	4,90	D-STAN	TP
39.	08-15-1-06-264 -b -00	7,75	D-STAN	TP
40.	08-15-1-06-265 -a -00	6,30	D-STAN	TP
41.	08-15-1-06-265 -d -00	5,74	D-STAN	TP
42.	08-15-1-06-265 -f -00	3,16	D-STAN	TP
43.	08-15-1-05-287 -i -00	3,81	D-STAN	PIEL

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj zaplanowanej czynności
44.	08-15-1-05-287 -j -00	2,86	D-STAN	TP
45.	08-15-1-05-290 -c -00	1,75	D-STAN	IIIBU
46.	08-15-1-06-296 -c -00	6,73	D-STAN	TP
47.	08-15-1-06-297 -c -00	2,65	D-STAN	CP
48.	08-15-1-06-297 -g -00	5,92	D-STAN	TP
49.	08-15-1-06-298 -h -00	3,11	D-STAN	TP
50.	08-15-1-05-321 -a -00	4,47	D-STAN	TP
51.	08-15-1-05-321 -b -00	8,95	D-STAN	TP
52.	08-15-1-05-321 -c -00	8,21	D-STAN	TP
53.	08-15-1-05-321 -f -00	0,66	D-STAN	TP
54.	08-15-1-05-322 -a -00	4,58	D-STAN	TP
55.	08-15-1-05-322 -b -00	8,52	D-STAN	TP
56.	08-15-1-05-322 -c -00	6,56	D-STAN	TP
57.	08-15-1-06-327 -a -00	20,51	D-STAN	IB
58.	08-15-1-05-343 -d -00	1,57	D-STAN	BRAK WSK
59.	08-15-1-05-344 -a -00	8,68	D-STAN	TP
60.	08-15-1-08-460 -h -00	2,02	D-STAN	IIIAU
61.	08-15-1-08-461 -h -00	1,30	D-STAN	TP
62.	08-15-1-08-463 -a -00	2,89	D-STAN	TP
63.	08-15-1-08-464 -a -00	1,96	D-STAN	TP
64.	08-15-1-08-464 -b -00	3,71	D-STAN	TP
65.	08-15-1-08-465 -a -00	2,81	D-STAN	TP
66.	08-15-1-08-470 -d -00	13,85	D-STAN	TP
67.	08-15-1-08-474 -o -00	2,00	D-STAN	BRAK WSK
68.	08-15-1-09-482 -b -00	3,46	D-STAN	CP
69.	08-15-1-10-484 -d -00	10,90	D-STAN	IB
70.	08-15-1-10-486 -i -00	1,73	D-STAN	PIEL
71.	08-15-1-09-487 -g -00	2,98	D-STAN	IB
72.	08-15-1-09-491 -g -00	3,70	D-STAN	CP
73.	08-15-1-10-507 -c -00	4,25	D-STAN	TP
74.	08-15-1-09-514 -h -00	2,25	D-STAN	TW
75.	08-15-1-09-525 -g -00	2,23	D-STAN	TP
76.	08-15-1-09-535 -c -00	17,27	D-STAN	TP
77.	08-15-1-09-536 -a -00	14,82	D-STAN	TP
78.	08-15-1-09-536 -g -00	0,96	D-STAN	CP
79.	08-15-1-09-536 -h -00	0,68	D-STAN	BRAK WSK
80.	08-15-1-09-536 -i -00	7,21	D-STAN	TP
81.	08-15-1-09-537 -o -00	7,24	D-STAN	TP

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj zaplanowanej czynności
82.	08-15-1-09-538 -g -00	2,15	D-STAN	TW
83.	08-15-1-09-538 -i -00	3,38	D-STAN	CP
84.	08-15-1-09-538 -j -00	2,36	D-STAN	IB
85.	08-15-1-09-538 -n -00	2,61	D-STAN	CP
86.	08-15-1-09-538 -o -00	2,78	D-STAN	IB
87.	08-15-1-09-539 -d -00	2,00	D-STAN	TW
88.	08-15-1-09-539 -f -00	2,00	D-STAN	CP
89.	08-15-1-09-539 -g -00	2,06	D-STAN	BRAK WSK
90.	08-15-1-09-539 -i -00	2,62	D-STAN	BRAK WSK
91.	08-15-1-09-542 -a -00	22,90	D-STAN	TP
92.	08-15-1-10-553 -a -00	4,33	D-STAN	IIIAU
93.	08-15-1-10-578 -h -00	2,88	D-STAN	CP
94.	08-15-1-10-578 -i -00	2,83	D-STAN	IB
95.	08-15-1-09-580 -b -00	4,19	D-STAN	BRAK WSK
96.	08-15-1-09-580 -h -00	9,16	D-STAN	TP
97.	08-15-1-09-580 -j -00	2,25	D-STAN	TP
98.	08-15-1-09-580 -k -00	2,30	D-STAN	TP
99.	08-15-1-09-580 -m -00	2,48	D-STAN	BRAK WSK
100.	08-15-1-09-581 -c -00	5,61	D-STAN	IB
101.	08-15-1-09-602 -b -00	0,96	D-STAN	BRAK WSK
102.	08-15-1-09-602 -c -00	7,08	D-STAN	TP
103.	08-15-1-09-602 -g -00	2,76	D-STAN	TP
104.	08-15-1-09-602 -h -00	1,93	D-STAN	BRAK WSK
105.	08-15-1-09-612 -h -00	1,67	D-STAN	TP
106.	08-15-1-09-613 -a -00	10,07	D-STAN	TP
107.	08-15-1-09-613 -h -00	5,92	D-STAN	TP
108.	08-15-1-09-614 -a -00	11,66	D-STAN	TP
109.	08-15-1-09-614 -c -00	3,15	D-STAN	IB
110.	08-15-1-09-614 -f -00	3,12	D-STAN	TW
111.	08-15-1-09-614 -g -00	0,77	D-STAN	TP
112.	08-15-1-09-614 -h -00	2,79	D-STAN	BRAK WSK
113.	08-15-1-09-614 -i -00	2,73	D-STAN	TP
114.	08-15-1-09-614 -k -00	1,20	D-STAN	TP
115.	08-15-2-04-200 -k -00	1,49	D-STAN	BRAK WSK
116.	08-15-2-04-200 -n -00	0,70	D-STAN	TW
117.	08-15-2-04-202 -c -00	4,29	D-STAN	TP
118.	08-15-2-04-206 -b -00	12,19	D-STAN	TP
119.	08-15-2-04-243 -h -00	4,67	D-STAN	TP

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj zaplanowanej czynności
120.	08-15-2-04-243 -j -00	3,59	D-STAN	TP
121.	08-15-2-04-275 -d -00	5,34	D-STAN	IIIAU
122.	08-15-2-04-309 -d -00	1,52	D-STAN	TP
123.	08-15-2-04-309 -k -00	1,32	D-STAN	TP
124.	08-15-2-04-311 -b -00	5,15	D-STAN	CP
125.	08-15-2-04-312 -a -00	4,29	D-STAN	IIIAU
126.	08-15-2-07-369 -c -00	2,08	D-STAN	TP
127.	08-15-2-07-399 -b -00	6,14	D-STAN	TP
128.	08-15-2-07-399 -g -00	5,40	D-STAN	CP
129.	08-15-2-11-582 -c -00	1,73	D-STAN	IIIBU
130.	08-15-2-11-584 -f -00	3,96	D-STAN	TW
131.	08-15-2-11-641 -g -00	1,70	D-STAN	TP

Planowane zabiegi pielęgnacyjne drzewostanów, takie jak CW, CP, TW i TP nie mają wpływu na stan i zachowanie stanowisk archeologicznych. Z przedstawionej tabeli wynika, że pewne zagrożenie może wystąpić w wyniku wykonywania czynności związanej z użytkowaniem rębnym w oddz.: 54c, 56c, 71g, 74a, 107c, 110h, 114b, 122b, 290c, 327a, 460h, 484d, 487g, 538j, 538o, 553a, 578i, 581c, 614c, 275d, 312a, 582c. W miejscach, w których wskazano na potencjalne stanowisko, należy wyznaczyć biogrupę i pozostawić do naturalnej śmierci, o ile nie będzie to zagrażało trwałości lasu i bezpieczeństwu ludzi.

Zgodnie z zapisami zawartymi w programie ochrony przyrody, wszelkie działania na gruntach w rejestrze zabytków wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. należy zachować istniejący układ topograficzny i nie należy naruszać pokrywy gleby.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków archeologicznych i opiece nad zabytkami*, w rejonie znanych stanowisk archeologicznych przed rozpoczęciem działań związanych z naruszeniem pokrywy gleby konieczne jest uzyskanie opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W celu uniknięcia naruszenia pokrywy gleby wskazane jest na powierzchniach stanowisk wyznaczanie biogrup w ramach pozostawiania do 5% miąższości na powierzchni zrębowej.

➤ **Cmentarze i miejsca pamięci**

Na gruntach pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Żłotów zaewidencjonowano cztery nieczynne cmentarze, które stanowią osobne wyłączenia taksacyjne. Wszystkie są wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków. Są to 3 cmentarze ewangelickie, które były miejscem pochówku ludności należącej do kościołów ewangelickich oraz 1 cmentarz rodowy. Po II wojnie światowej cmentarze zostały zdewastowane i obecnie ich stan jest zły.

Dodatkowo w leśnictwie Łobzonka, w oddz. 397b oraz w oddz. 401d, znajdują się miejsca pamięci - miejsca straceń miejscowej ludności z 1939 r. Analizując wskazania gospodarcze w tych wyłączeniach można stwierdzić, że pewne zagrożenie może wystąpić podczas realizacji wskazań Planu w oddz. 397b – IIIBU – 80%, 401d – TP. Aby ograniczyć wpływ działań i nie dopuścić do ich uszkodzenia, należy w miejscu pamięci wyznaczyć biogrupę i pozostawić do naturalnej śmierci.

Szczegółowy opis cmentarzy oraz miejsc pamięci znajduje się w POP.

Zapisy w *Planie* pozwolą zachować pamięć o tych miejscach.

➤ **Parki**

Na gruntach Nadleśnictwa Żłotów znajdują się 2 parki wiejskie – w miejscowościach: Kujan i Międzybłocie oraz kompleks leśny o charakterze parkowym w granicach administracyjnych miasta Żłotów.

- **Park w Kujanie**

Park dworski w miejscowości Kujan, w gminie Zakrzewo, w obrębie ewidencyjnym Kujan, w obrębie leśnym Żłotów, w leśnictwie Kujan, w oddz. 178d, o powierzchni 1,95 ha, jest wpisany do rejestru zabytków pod nr A-519 z 22.04.1985 r. Park znajduje się na użytku - Lz na którym w *Planie* nie projektuje się żadnych wskazań gospodarczych.

- **Park w Międzybłociu**

Park wiejski w miejscowości Międzybłocie, w gminie Żłotów, w obrębie ewidencyjnym Międzybłocie, w obrębie leśnym Żłotów, w leśnictwie Łączyń, w oddz.: 188d,h,i,j. W gminnej ewidencji zabytków powierzchnia parku wynosi 11,07 ha. Podczas prac taksacyjnych dokonano korekty przebiegu granic pododdziałów w Parku. Według opisów taksacyjnych stan na 01.01.2023 r. powierzchnia wyłączeń o charakterze parkowym wynosi 13,32 ha. Park znajduje się na użytkach: Lz oraz N, na którym w *Planie* nie projektuje się żadnych wskazań gospodarczych.

- **Kompleks leśny Zwierzyniec**

Kompleks leśny Zwierzyniec położony jest w południowo-zachodniej części miasta Żłotowa, pomiędzy Jeziorami Zaleskim oraz Miejskim, w obrębie leśnym Żłotów, w leśnictwie Łączyń, w oddz.: 190a,b,c,d, 191a,b, 192a,b,c,g, o łącznej powierzchni 67,70 ha.

Znajduje się w gminnej ewidencji zabytków pod pozycją nr 36, wpisany Zarządzeniem nr 43.2017 burmistrza Miasta Żłotowa z dnia 23.02.2017 r.

Park znajduje się na użytku Ls. W *Planie* wskazania gospodarcze związane z pielęgnacją drzewostanów (TP) zaplanowano w 3 wyłączeniach, na łącznej powierzchni 50,27 ha. Pozostałe wyłączenia pozostawiono bez wskazań gospodarczych.

4.1.12. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko

Zbiorczej oceny przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko dokonano na podstawie analiz cząstkowych zawartych we wcześniejszych rozdziałach. Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych nie wynika wprost ze średniej ocen cząstkowych, ale jest oceną subiektywną, popartą wiedzą i doświadczeniem autora *Prognozy*.

Przewidywane oddziaływanie *Planu* na środowisko

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ¹⁾ na elementy środowiska					Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych	Uzasadnienie do oceny oddziaływania
		Zalesienia	Odnawianie	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Różnorodność biologiczna	+3	+3	+2	+3	-1	Analiza oddziaływania ustaleń <i>Planu</i> na poszczególne elementy środowiska wskazuje, że łączne oddziaływanie <i>Planu</i> na środowisko będzie pozytywne.	W trakcie opracowywania <i>Planu</i> zinventaryzowano i uwidoczniono na mapach występujące w Nadleśnictwie cenne ekosystemy leśne i nieleśne, siedliska przyrodnicze, gatunki chronione roślin i zwierząt, stanowiska archeologiczne oraz cmentarze i miejsca pamięci. Przeanalizowano wpływ <i>Planu</i> na inne elementy środowiska takie jak np.: klimat, wodę, zasoby naturalne itp. Niektóre planowane zadania mogą w trakcie realizacji oddziaływać okresowo negatywnie (rębnie zupełne), krótkoterminowo, i w tych przypadkach zaproponowano sposoby wyeliminowania lub ograniczenia tego rodzaju wpływu. Jednak oddziaływanie łączne planowanych zadań gospodarczych nie będzie negatywne dla któregośkolwiek elementu środowiska.
2.	Ludzie	+3	+3	+1	-1	-1		
3.	Zwierzęta	+2	+2	0	0	-1		
4.	Rośliny	+1	+1	0	0	-1		
5.	Woda	+3	+3	0	0	-1		
6.	Powietrze	+3	0	0	0	0		
7.	Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	0		
8.	Krajobraz	+1	+1	0	0	-1		
9.	Klimat	0	0	0	0	0		
10.	Zasoby naturalne	+3	+3	+2	-1	-1		
11.	Zabytki	0	-1	0	-1	-1		
12.	Dobra materialne	0	0	0	0	0		

¹⁾ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na elementy środowiska oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe,

2. oddziaływanie średnioterminowe,

3. oddziaływanie długoterminowe (np. -3. to symbol negatywnego oddziaływania długookresowego).

4.2. Oddziaływanie *Planu* na obszar specjalnej ochrony

W Prognozie przeanalizowano wpływ *Planu* na gatunki ptaków oraz ich siedliska, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 PLB300012 Puszcza nad Gwdą.

4.2.1. PLB300012 Puszcza nad Gwdą

W zasięgu Nadleśnictwa Żłotów PLB300012 Puszcza nad Gwdą zlokalizowany jest w zachodniej części i zajmuje powierzchnię 3 569,67 ha (4,6% ogólnej powierzchni OSO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 3 213,52 ha.

W Standardowym Formularzu Danych (SDF) wg aktualizacji na marzec 2022 r. wymieniono 31 gatunków ptaków z Załącznika I DP. Przedmiot ochrony stanowi 16 gatunków z oceną B (5) oraz C (11). Gatunki te w tabeli oznaczono przez zacienienie.

Gatunki z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej występujące na terenie obszaru PLB300012 Puszcza nad Gwdą oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego
1	2	3	4	5
1.	A021	Bąk	<i>Botaurus stellaris</i>	D
2.	A027	Czapla biała	<i>Egretta alba</i>	D
3.	A030	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	C
4.	A031	Bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>	D
5.	A038	Łabędź krzykliwy	<i>Cygnus cygnus</i>	C
6.	A067	Gągoł	<i>Bucephala clangula</i>	B
7.	A070	Nurogęs	<i>Mergus merganser</i>	C
8.	A072	Trzmielojad	<i>Pernis apivorus</i>	D
9.	A073	Kania czarna	<i>Milvus migrans</i>	C
10.	A074	Kania ruda	<i>Milvus milvus</i>	C
11.	A075	Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	C
12.	A081	Błotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>	D
13.	A089	Orlik krzykliwy	<i>Aquila pomarina</i>	D
14.	A094	Rybołów zwyczajny	<i>Pandion haliaetus</i>	C
15.	A119	Kropiatka	<i>Porzana porzana</i>	D
16.	A120	Zielonka	<i>Porzana parva</i>	D
17.	A122	Derkacz	<i>Crex crex</i>	D
18.	A127	Żuraw	<i>Grus grus</i>	C
19.	A215	Puchacz	<i>Bubo bubo</i>	C
20.	A217	Sóweczka	<i>Glaucidium passerinum</i>	D

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego
1	2	3	4	5
21.	A223	Włochatka	<i>Aegolius funereus</i>	B
22.	A224	Lelek zwyczajny	<i>Caprimulgus europaeus</i>	B
23.	A229	Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>	B
24.	A236	Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	C
25.	A238	Dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i>	D
26.	A246	Lerka	<i>Lullula arborea</i>	B
27.	A255	Świergotek polny	<i>Anthus campestris</i>	D
28.	A307	Jarzębatka	<i>Sylvia nisoria</i>	D
29.	A320	Muchołówka mała	<i>Ficedula parva</i>	C
30.	A338	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>	D
31.	A379	Ortolon, trznadel	<i>Emberiza hortulana</i>	D

Należy zaznaczyć, że obszar Natura 2000 PLB300012 Puszcza nad Gwdą posiada plan zadań ochronnych, którego zapisy znalazły się w programie ochrony przyrody.

Poniżej przedstawiono analizę zgodności planowanych zabiegów gospodarczych z planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLB300012 Puszcza nad Gwdą ustanowionym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 kwietnia 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2015 r. poz. 2773) zmienionym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 9 czerwca 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. Z 2017 r., poz. 4387).

Wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na gatunki ptaków stanowiących przedmioty ochrony w PLB300012 Puszcza nad Gwdą

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia wykazane w PZO, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> C	1 2 3	0 0 0	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Gatunek ten wyspecjalizował się do życia w rozległych kompleksach leśnych. Są to najczęściej najstarsze drzewostany, w obrębie lub w	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia wykazane w PZO, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
							bezpośrednim sąsiedztwie których znajdują się śródleśne cieki, bagna, zbiorniki wodne. Na gruntach Nadleśnictwa w tym obszarze nie stwierdzony. Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą łęgówisk; niepokojenie ptaków w wyniku prowadzenia prac leśnych.	drzewostanów łęgowych, ochrona żerowisk.
2.	Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i> C	1 2 3	0 0 0	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Spotykany na polach uprawnych, szczególnie w okresie wiosennym. Siedliska te nie występują na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru.	Nie przewiduje się wpływu <i>Planu</i> na ten gatunek.
3.	Gągoł <i>Bucephala clangula</i> B	1 2 3	0 0 0	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Zasiedla stare dziuplaste drzewa w pobliżu rzek i zbiorników wodnych. Może występować na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa w zasięgu obszaru. Zagrożenia: zmniejszanie się powierzchni drzewostanów dojrzałych w odl. do 1 km od zbiorników wodnych i rzek; niedobór drzew dziuplastych w pobliżu większych cieków i zbiorników wodnych.	Zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów łęgowych, zachowanie drzew dziuplastych, ochrona lasów wzdłuż brzegów jezior i rzek.

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia wykazane w PZO, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.	Nurogęś <i>Mergus merganser</i> C	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Bieżące lub stojące wody o zadrzewionych brzegach. Preferuje lasy liściaste i mieszane, ale korzysta też z kęp i samotnych drzew. Poza okresem lęgowym przebywa nad wszelkimi płytkimi zbiornikami. Zagrożenia: zmniejszanie się powierzchni drzewostanów dojrzałych w odl. do 1 km od zbiorników wodnych i rzek; niedobór drzew dziuplastych w pobliżu większych cieków i zbiorników wodnych.	Zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, zachowanie drzew dziuplastych, ochrona lasów wzdłuż brzegów jezior i rzek.
5.	Kania czarna <i>Milvus migrans</i> C	1 2 3	0 0 0	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Stare drzewostany, w pobliżu terenów otwartych z udziałem zbiorników wodnych i łąk. Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgowisk; niepokojenie ptaków w wyniku prowadzenia prac leśnych; zmniejszenie się powierzchni odpowiednich żerowisk w wyniku zalesiania łąk i innych terenów otwartych.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, ochrona żerowisk na terenach otwartych, również położonych na trwałych użytkach zielonych,
6.	Kania ruda <i>Milvus milvus</i> C	1 2 3	0 0 0	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Stare drzewostany, w pobliżu terenów otwartych z udziałem zbiorników wodnych i łąk. Na gruntach Nadleśnictwa w tym obszarze nie stwierdzony. Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgowisk; niepokojenie ptaków w wyniku prowadzenia prac leśnych; zmniejszenie się powierzchni odpowiednich żerowisk w wyniku zalesiania łąk i innych	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, ochrona żerowisk na terenach otwartych, również położonych na trwałych użytkach zielonych.

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia wykazane w PZO, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
							terenów otwartych.	
7.	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> C	1 2 3	0 0 0	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Może występować na terenach leśnych, w sąsiedztwie zbiorników wodnych. Na gruntach Nadleśnictwa w tym obszarze nie stwierdzony. Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk; niepokojenie ptaków w wyniku prowadzenia prac leśnych.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, ochrona żerowisk.
8.	Rybołów zwyczajny <i>Pandion haliaetus</i> C	1 2 3	0 0 0	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Preferuje skraje starych borów sosnowych, zadrzewione brzegi rzek i jezior oraz różnego typu rozlewiska i mokradła. Lęgnię się na obrzeżach drzewostanów w pobliżu jezior i stawów hodowlanych. Wymogiem jest obecność wysokich sosen o płaskich koronach, dogodnych do założenia gniazda. Zagrożenia: niedostatek drzewostanów o cechach odpowiednich dla gatunku – niedobór drzew optymalnych do założenia gniazda, jakimi są wyeksponowane albo rosnące w luźnym zwarciu sosny > 100 lat (a zwłaszcza > 150 lat) o parasolowatych koronach, zlokalizowane < 1 km od większych zbiorników wodnych; usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, zwiększenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych, zwiększenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych.
9.	Żuraw <i>Grus grus</i> C	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Gniazduje najczęściej w wilgotnych, zabagnionych terenach leśnych, zwykle w oddaleniu od siedzib ludzkich;	Ochrona żerowisk, ochrona siedlisk lęgowych i żerowiskowych

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia wykazane w PZO, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
							żeruje na łąkach i polach uprawnych. Pewne zagrożenie może być związane z płoszeniem w trakcie wyprowadzania lęgu w tym miejscu. Zagrożenia: ograniczanie powierzchni żerowisk poprzez zalesianie terenów otwartych.	położonych na trwałych użytkach zielonych.
10.	Puchacz <i>Bubo bubo</i> C	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Stare drzewostany w pobliżu terenów otwartych (zbiorniki wodne). Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk; niepokojenie ptaków w wyniku prowadzenia prac leśnych; ograniczanie powierzchni żerowisk poprzez zalesianie terenów otwartych.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, ochrona żerowisk na terenach otwartych, również położonych na trwałych użytkach zielonych.
11.	Włochatka <i>Aegolius funereus</i> B	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Spotykana w lasach z udziałem świerka, często w pobliżu terenów otwartych (zrębów, upraw, bagien). Do gniazdowania często wykorzystuje dziuple dzięcioła czarnego. Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk; Zmniejszenie udziału świerka w drzewostanach; usuwanie drzew dziuplastych; ograniczanie powierzchni żerowisk poprzez zalesianie terenów otwartych.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, ochrona żerowisk, zachowanie drzew dziuplastych, zapewnienie dostępności świerka pospolitego.
12.	Lelek zwyczajny <i>Caprimulgus europaeus</i>	1 2 3	0 0 0	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Suche, świetliste bory sosnowe w pobliżu łąk, zrębów, młodników. Spotkać go można na wrzosowiskach. Zagrożenia: zalesienie	Ochrona biotopów, ochrona powierzchni lęgowych.

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia wykazane w PZO, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	B						śródleśnych i przyleśnych terenów skutkujące utratą siedlisk.	
13.	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i> B	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Drzewostany w najbliższym sąsiedztwie wód płynących, strome piaszczyste brzegi. Zagrożenia: likwidacja nadrzecznych zadrzewień i zakrzewień, stanowiących czatownie zimorodka.	Ochrona lasów wzdłuż brzegów jezior i rzek.
14.	Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> C	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Wszelkiego typu drzewostany powyżej 80 lat. Zagrożenia: niedostatek drzewostanów o cechach odpowiednich dla gatunku – szczególnie zwartych kompleksów lasów w wieku ponad 100 lat; usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, pietrowej i wiekowej drzewostanów skutkujące utratą lęgówisk; usuwanie z lasu martwych i obumierających drzew skutkujące utratą siedlisk.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, utrzymanie lub zwiększanie ilości martwego drewna, zwiększenie bazy żerowej.
15.	Lerka <i>Lullula arborea</i> B	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Otwarte tereny (zręby, uprawy) przy ścianie sosnowych, prześwietlonych borów. Zagrożenia: zalesianie śródleśnych i przyleśnych terenów skutkujące utratą siedlisk.	Ochrona biotopów, ochrona powierzchni lęgowych.
16.	Muchołówka mała <i>Ficedula parva</i> C	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Stare liściaste i mieszane lasy o bogatym podszyciu. Wymaga ponad 80–100 letnich drzewostanów, cienistych, próchniejących i z liczną entomofauną, która zapewni mu pokarm. Preferuje miejsca wilgotne i zacienione, np. zalewiska. Zagrożenia: niedostatek drzewostanów o cechach odpowiednich dla gatunku –	Zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, zachowanie drzew dziuplastych, ochrona buczyn.

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia wykazane w PZO, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
							szczególnie zwartych kompleksów lasów bukowych w wieku ponad 100 lat; usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi lasów bukowych, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk; usuwanie drzew dziuplastych.	

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*,

²⁾Wskaźniki zachowania stanu

- **Kryterium 1:** Liczebność populacji gatunku wskazuje na to że: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-),
- **Kryterium 2:** Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-),
- **Kryterium 3:** Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-);

Wpływ planowanych zabiegów na gatunki będące przedmiotem ochrony jest różny. Dla łabędzia krzykliwego zapisy *Planu* nie mają żadnego wpływu. Dla lelka zwyczajnego i lerki pewnym zagrożeniem jest zalesienie terenów otwartych (przeanalizowane w innym rozdziale Prognozy). Dla zimorodka można je sprecyzować tylko zagrożeń związanych z likwidacją nadrzecznych zadrzewień.

Dla pozostałych gatunków związanych ze środowiskiem leśnym (bielik, bocian czarny, dzięcioł czarny, gągoł, kania czarna, kania ruda, muchołówka mała, nurogęś, puchacz, rybołów zwyczajny, włośchatka, żuraw) wpływ *Planu* jest z pewnością większy.

Pewne działania mające na celu zapobieganie, ograniczanie negatywnych oddziaływań *Planu* przedstawiono w programie ochrony przyrody. Dotyczą one m.in.:

- pozostawiania drzew dziuplastych i obumierających w drzewostanach, z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego oraz w przypadku usuwania posuszu czynnego w ramach wykonywania cięć sanitarnych w sytuacjach zagrażających trwałości lasu,
- pozostawiania kęp starodrzewu na powierzchniach większych niż 1 ha z dolnymi

warstwami drzewostanu na obszarze równym co najmniej 5% powierzchni manipulacyjnej do naturalnej śmierci i rozkładu, z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi;

- ochrony lasów wzdłuż brzegów jezior i rzek poprzez zapobiegnięcie zmniejszeniu się powierzchni drzewostanów dojrzałych w pobliżu zbiorników wodnych i rzek poprzez pozostawienie wyłączonych z cięć rębnych pasów o szerokości do 30 m od brzegów jezior i po obu stronach rzek o korycie szerszym niż 1,5 m.

Aby przeanalizować zgodność *Planu* z planem zadań ochronnych należy sprawdzić, czy w okresie obowiązywania *Planu* będzie zapewniona trwała dostępność drzewostanów lęgowych. Analizy struktury wiekowej drzewostanów dokonano w kolejnym rozdziale Prognozy dotyczącym oddziaływania *Planu* na integralność obszaru Natura 2000 PLB300012 Puszcza nad Gwdą

Przedstawiona analiza wskazuje, że *Plan* nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania na gatunki ptaków będące przedmiotem ochrony w OSO Puszcza nad Gwdą, a jego realizacja, zgodna z wytycznymi, powinna przyczynić się do utrzymania liczebności populacji oraz poprawy stanu siedlisk.

4.3. Oddziaływanie *Planu* na specjalne obszary ochrony siedlisk

Według stanu na 01.01.2022 r. w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Żłotów występują następujące obszary siedliskowe Natura 2000:

- PLH300040 Dolina Łobzonki,
- PLH300052 Uroczyska Kujańskie.

4.3.1. PLH300040 Dolina Łobzonki

W zasięgu Nadleśnictwa Żłotów PLH300040 zajmuje powierzchnię 851,81 ha (14,5% ogólnej powierzchni obszaru), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 521,36 ha.

Przedmiotem ochrony w obszarze siedliskowym PLH300040 Dolina Łobzonki jest 18 typów siedlisk z Załącznika I DS. Dodatkowo, w SDF wymieniono jeszcze 2 siedliska z oceną D. Ochronie podlega również 10 gatunków zwierząt z Załącznika II z oceną C oraz 2 gatunki roślin z oceną C. Przedmioty ochrony zaznaczono w tabelach przez zacieniowanie.

Typy siedlisk z SDF dla obszaru PLH300040 Dolina Łobżonki oraz na gruntach Nadleśnictwa

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Ocena znaczenia ogólnego wg SDF	Pokrycie [ha] wg SDF	Na gruntach Nadleśnictwa	
					Liczba wyłączeń	Powierzchnia wyłączeń [ha]
1	2	3	4	5	6	7
1.	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic	B	117,89	-	-
2.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	B	117,89	-	-
3.	3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	B	29,47	-	-
4.	3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włośniczników	B	58,94	-	-
5.	6210*	Murawy kserotermiczne	D	1,18	-	-
6.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	C	11,79	-	-
7.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	C	884,16	-	-
8.	7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	B	29,47	-	-
9.	7120	Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	C	1,18	-	-
10.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	B	29,47	2	2,99
11.	7210*	Torfowiska nakredowe	C	1,18	-	-
12.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	A	47,16	-	-
13.	9110	Kwaśne buczyny	B	58,94	-	-
14.	9130	Żyzne buczyny	B	353,66	-	-
15.	9160	Grąd subatlantycki	B	47,16	-	-
16.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	B	589,44	26	73,54
17.	9190	Kwaśne dąbrowy	C	58,94	2	7,38
18.	91D0*	Bory i lasy bagienne	B	47,16	-	-
19.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	B	353,66	33	68,20
20.	91I0*	Ciepłolubne dąbrowy	D	1,18	-	-
RAZEM					63	152,11

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

Gatunki wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej występujące na terenie obszaru PLH300040 Dolina Łobżonki oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego	Lokalizacja na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru
1	2	3	4	5
Ssaki				
1337	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	C	Widoczne ślady działalności na gruntach N-ctwa, oddz.: 8h, 19a, 103i, 104m, 110a, 111a, 129a, b, 148a, 166a, h, 211a, 246c, 277a, 165f, 313i, 339b, 359g, h, 361i, 363d, 370a,f,g,i, 371a, 372a, 373a,b, 375c, 383b,d, 384a,h,i, 390c, 391f, 392g, 397a.
1355	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w granicach SOO na gruntach N-ctwa.
Płazy				
1166	Traszka grzebieniasta	<i>Triturus cristatus</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w granicach SOO na gruntach N-ctwa.
1188	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	C	Stwierdzony na jednym stanowisku w oddz. 209g.
Ryby				
1096	Minóg strumieniowy	<i>Lampetra planeri</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w granicach SOO na gruntach N-ctwa.
Bezkręgowce				
1032	Skójka gruboskorupowa	<i>Unio crassus</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w granicach SOO na gruntach N-ctwa.
1037	Trzepla zielona	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w granicach SOO na gruntach N-ctwa.
1060	Czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w granicach SOO na gruntach N-ctwa.
1083	Jelonek rogacz	<i>Lucanus cervus</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w granicach SOO na gruntach N-ctwa.
1084	Pachnica dębowa	<i>Osmoderma eremita</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w granicach SOO na gruntach N-ctwa.
Rośliny				
1903	Lipiennik Loesela	<i>Liparis loeselii</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w granicach SOO na gruntach N-ctwa.
6216	Haczykowiec (sierpowiec) błyszczący	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	C	Gatunek niepotwierdzony w granicach SOO na gruntach N-ctwa.

Obszar siedliskowy PLH300040 Dolina Łobżonki nie posiada planu zadań ochronnych.

Poniżej przedstawiono wykaz siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony wraz z planowanymi zadaniami wg *Planu* oraz zadaniami ochronnymi opisanymi w programie ochrony przyrody dla poszczególnych siedlisk.

Wykaz siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w obszarze PLH300040 Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa Żłotów wraz z zadaniami z Planu

Adres leśny	Kod siedli-ska	Stan siedli-ska	Rodzaj pow.	Pow. [ha]	Zadania wg Planu	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6	7
08-15-2-07-359 -f -00	7140	C	SZCZ CHR	1,21	-	- nie zalesiać, - nie odwadniać, nie konserwować rowów melioracyjnych, - rozważyć zablokowanie rowów melioracyjnych, - nie planować zbiorników retencyjnych, - rozważyć usunięcie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy); - zaplanować indywidualnie ochronę każdego płatu, - przetrzymywać wokół siedli-ska pasa drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu, poprzez rezygnację z cięć zupełnych na szerokości do 1 wysokości drzewostanu od brzegu torfowiska.
08-15-2-07-360 -h -00	7140	B	SZCZ CHR	1,78	-	
08-15-1-03-104 -n -00	9170	C	D-STAN	0,97	BRAK WSK	- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna.
08-15-1-03-110 -b -00	9170	C	D-STAN	3,43	TP	
08-15-1-03-110 -k -00	9170	C	D-STAN	5,5	TP	
08-15-1-03-129 -a -00	9170	C	D-STAN	3,67	TW	
08-15-1-03-129 -d -00	9170	C	D-STAN	2,31	TP	
08-15-1-03-129 -f -00	9170	C	D-STAN	1,92	CP	
08-15-1-03-130 -a -00	9170	C	D-STAN	1,14	TW	
08-15-1-03-166 -h -00	9170	C	D-STAN	0,94	BRAK WSK	
08-15-2-04-164 -b -00	9170	B	D-STAN	0,78	TP	
08-15-2-04-165 -b -00	9170	C	D-STAN	3,55	TP	
08-15-2-04-165 -c -00	9170	C	D-STAN	7,28	TP	
08-15-2-04-165 -f -00	9170	C	D-STAN	1,36	BRAK WSK	
08-15-2-04-165 -k -00	9170	A	D-STAN	4,57	BRAK WSK	
08-15-2-04-210 -k -00	9170	C	D-STAN	4,05	TP	
08-15-2-07-373 -b -00	9170	B	D-STAN	1,48	BRAK WSK	
08-15-2-07-383 -b -00	9170	C	D-STAN	1,27	BRAK WSK	
08-15-2-07-383 -d -00	9170	B	D-STAN	1,63	BRAK WSK	
08-15-2-07-384 -a -00	9170	C	D-STAN	1,62	BRAK WSK	
08-15-2-07-384 -h -00	9170	C	D-STAN	3,61	CP	

Adres leśny	Kod siedli- ska	Stan siedli- ska	Rodzaj pow.	Pow. [ha]	Zadania wg <i>Planu</i>	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6	7
08-15-2-07-390 -c -00	9170	C	D-STAN	4,01	BRAK WSK	
08-15-2-07-390 -f -00	9170	C	D-STAN	0,75	TP	
08-15-2-07-391 -a -00	9170	A	D-STAN	1,84	BRAK WSK	
08-15-2-07-391 -g -00	9170	C	D-STAN	2,35	AGROT, CP, IIIBU, ODN- ZŁOŻ	
08-15-2-07-391 -h -00	9170	C	D-STAN	1,89	BRAK WSK	
08-15-2-07-397 -a -00	9170	C	D-STAN	3,21	AGROT, ODN- ZŁOŻ, PIEL	
08-15-2-07-397 -b -00	9170	C	D-STAN	8,41	AGROT, CP, IIIBU, ODN- ZŁOŻ	
08-15-1-05-246 -c -00	9190	C	D-STAN	5,17	BRAK WSK	- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrożający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna.
08-15-1-05-277 -d -00	9190	B	D-STAN	2,21	BRAK WSK	
08-15-2-07-382 -k -00	91D0	B	SZCZ CHR	1,53	-	- wyłączenie z użytkowania rębego; - przetrzymywanie w najbliższym sąsiedztwie siedliska pasa drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrożający trwałości lasu;
08-15-2-12-661 -g -00	91D0	C	SZCZ CHR	0,91	-	- usuwanie gatunków drzew niepożądanych (ekspansywnych lub obcych, w tym inwazyjnych); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - zmiana stosunków wodnych (budowa zastawek).
08-15-1-01-8 -a -00	91E0	B	D-STAN	3,14	BRAK WSK	- podtyp „olsy źródłiskowe” należy wyłączyć z użytkowania rębego;
08-15-1-01-8 -h -00	91E0	C	D-STAN	1,21	BRAK WSK	
08-15-1-01-8 -i -00	91E0	B	D-STAN	1,5	BRAK WSK	

Adres leśny	Kod siedli-ska	Stan siedli-ska	Rodzaj pow.	Pow. [ha]	Zadania wg Planu	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6	7
08-15-1-03-101 -b -00	91E0	B	D-STAN	0,46	BRAK WSK	- przetrzymywanie w najbliższym sąsiedztwie siedliska (głównie wokół podtypu „olsu źródłiskowego”) pasa drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - zmiana stosunków wodnych (budowa zastawek, montaż rur przelewowych w tamach bobrowych);
08-15-1-03-101 -h -00	91E0	B	D-STAN	5,82	BRAK WSK	
08-15-1-03-101 -i -00	91E0	B	D-STAN	0,37	BRAK WSK	
08-15-1-03-102 -f -00	91E0	C	D-STAN	3,87	BRAK WSK	
08-15-1-03-102 -h -00	91E0	B	D-STAN	5,39	BRAK WSK	
08-15-1-03-103 -i -00	91E0	C	D-STAN	0,73	BRAK WSK	
08-15-1-03-104 -m -00	91E0	B	D-STAN	1,52	BRAK WSK	
08-15-1-03-110 -a -00	91E0	C	D-STAN	0,94	BRAK WSK	
08-15-1-03-111 -a -00	91E0	B	D-STAN	0,55	BRAK WSK	
08-15-1-03-148 -c -00	91E0	B	D-STAN	1,11	BRAK WSK	
08-15-2-04-165 -l -00	91E0	B	D-STAN	1,61	BRAK WSK	
08-15-2-04-243 -c -00	91E0	C	D-STAN	1,65	TW	
08-15-2-04-244 -f -00	91E0	C	D-STAN	0,66	BRAK WSK	
08-15-2-04-244 -n -00	91E0	B	D-STAN	1,38	BRAK WSK	
08-15-2-04-276 -d -00	91E0	C	BAGNO	3,32		
08-15-2-04-276 -f -00	91E0	B	D-STAN	0,21	BRAK WSK	
08-15-2-04-276 -h -00	91E0	C	D-STAN	4,45	BRAK WSK	
08-15-2-04-276 -m -00	91E0	B	D-STAN	1,99	BRAK WSK	
08-15-2-04-313 -c -00	91E0	C	D-STAN	1,08	TW	
08-15-2-04-313 -d -00	91E0	C	D-STAN	1,3	BRAK WSK	
08-15-2-04-313 -g -00	91E0	C	D-STAN	1,84	BRAK WSK	
08-15-2-07-338 -c -00	91E0	B	D-STAN	3,56	BRAK WSK	
08-15-2-07-339 -c -00	91E0	B	D-STAN	2,45	BRAK WSK	
08-15-2-07-339 -f -00	91E0	C	D-STAN	0,85	BRAK WSK	
08-15-2-07-339 -i -00	91E0	B	D-STAN	1,36	BRAK WSK	
08-15-2-07-362 -g -00	91E0	B	D-STAN	4,79	BRAK WSK	
08-15-2-07-363 -a -00	91E0	B	D-STAN	3,99	BRAK WSK	
08-15-2-07-384 -i -00	91E0	B	D-STAN	2,37	BRAK WSK	
08-15-2-07-391 -f -00	91E0	B	D-STAN	1,27	BRAK WSK	
08-15-2-07-392 -g -00	91E0	C	D-STAN	1,46	BRAK WSK	

Wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w PLH300040 Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa Żłotów

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń Planu w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria - Caricetea) 7140 B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 2 wydz. (2,99 ha). Wokół siedliska nie zaplanowano żadnych wskazań, więc nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP.
2.	Grąd środkowo-europejski i subkontynentalny 9170 B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	0 +1 +1	0 -1 -1	brak brak brak	Stwierdzone w 26 wydz. na pow. 73,54 ha. Zaplanowano: - 12 wydz. CP, TW, TP, - 3 wydz. IIIBU - 11 wydz. brak wskazań. Rębnia IIIB ma za zadanie przyczynić się do zwiększenia udziału dęba. Realizacja zadań nie wpłynie znacząco negatywnie na siedlisko.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.
3.	Żyzne buczyny 9190 C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	0 +1 +1	0 -1 -1	brak brak brak	Stwierdzone w 2 wydz. na pow. 7,38 ha. Wszystkie wyłączenia pozostawiono bez wskazań.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.
4.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0* B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak +1 +1	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 33 wydz. na pow. 68,20 ha. Zaplanowano: - 2 wydz. TW - 30 wydz. pozostawiono bez wskazań. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.

¹⁾Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego działania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w planie,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. Oddziaływanie średnioterminowe, 3. Oddziaływanie długoterminowe (np.-3 to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾Wskaźniki zachowania stanu

Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-),

Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-),

Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-);

Oddziaływanie na gatunki stanowiące przedmiot ochrony

Wpływ Planu na gatunki stanowiące przedmiot ochrony w obszarze PLH300040 Dolina Łobżonki na gruntach Nadleśnictwa Żłotów

Lp	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ¹⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w zarządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	0 0 0	0 1+ 1-	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. Na gruntach N-ctwa w granicach obszaru na 39 stanowiskach stwierdzono miejsce bytowania tego gatunku. W 7 wyłączeniach zaplanowano zabiegi pielęgnacyjne, w 2 rębnie złożone a w pozostałych wyłączeniach nie ma planowanych zabiegów.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
2.	Wydra <i>Lutra lutra</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Ogólne wskazania przedstawiono w programie ochrony przyrody dotyczące ochrony gatunku.
3.	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	Ogólne wskazania przedstawiono w programie ochrony przyrody dotyczące ochrony gatunku.
4.	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Preferuje płytkie, nasłonecznione zbiorniki wodne, bez stromych brzegów, o bogatej roślinności. Zimuje w ziemi.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
5.	Minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego

Lp	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ¹⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
								inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
5.	Skójką gruboskorupowa <i>Unio crassus</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
6.	Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Występuje najczęściej na odcinkach cieków położonych wśród bogatej strukturalnie roślinności, np. śródleśne lub w otoczeniu łąk z nadbrzeżnymi zaroślami. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
7.	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Występuje na terenach podmokłych – wilgotne łąki, torfowiska niskie, gdzie rośnie żywicielska roślina rdest węzownik. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
8.	Jelonek rogacz <i>Lucanus cervus</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Występuje w drzewostanach liściastych o charakterze naturalnym, głównie z udziałem dębu, buka, grabu, wiązu. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych

Lp	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ¹⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w zarządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
								inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	przedstawiono w programie ochrony przyrody.
9.	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Występuje najczęściej w drzewach starych, okazałych rozmiarów z dziuplami powstałymi w wyniku rozkładu drewna przez określone grzyby.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
10.	Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Siedliskiem są torfowiska i bagna z podłożem węglanowym. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
11.	Haczykowiec błyszczący <i>Hamatocaulis vernicosus</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Siedliskiem są żyzne niskoturzycowe torfowiska niskie i przejściowe. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.

¹⁾ Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego działania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w planie,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. Oddziaływanie średnioterminowe, 3. Oddziaływanie długoterminowe (np.-3 to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu

- **Kryterium 1:** Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-),
- **Kryterium 2:** Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- **Kryterium 3:** Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się; zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-).

Przedstawiona analiza wskazuje, że Plan nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania na siedliska przyrodnicze i gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony w PLH300040 Dolina Łobzonki, a jego realizacja, zgodna z wytycznymi, powinna przyczynić się do ich ochrony i zachowania właściwego stanu.

4.3.2. PLH300052 Uroczyska Kujańskie

W zasięgu Nadleśnictwa Żłotów PLH300052 Uroczyska Kujańskie zajmuje powierzchnię 1018,16 ha (w całości w zasięgu Nadleśnictwa Żłotów), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 768,45 ha.

Przedmiotem ochrony w obszarze siedliskowym PLH300052 Uroczyska Kujańskie jest 12 typów siedlisk z Załącznika I DS. Ochronie podlega również 6 gatunków zwierząt z Załącznika II z oceną C i D oraz 1 gatunek rośliny z oceną B. Przedmioty ochrony zaznaczono w tabelach przez zacieniowanie.

Typy siedlisk przyrodniczych w PLH300052 Uroczyska Kujańskie i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Ocena znaczenia ogólnego wg SDF	Pokrycie [ha] wg SDF	Na gruntach Nadleśnictwa	
					Liczba wyłączeń	Powierzchnia wyłączeń [ha]
1	2	3	4	5	6	7
1.	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łakami ramienic	C	198,45	-	-
2.	3150	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	A	29,63	1	14,47
3.	3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	A	3,87	-	-
4.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	C	36,15	-	-
5.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	A	7,64	1	4,27
6.	7220*	Źródła wapienne ze zbiorowiskami Cratoneurion commutati	A	1,32	-	-
7.	9110	Kwaśne buczyny	B	16,39	1	7,77
8.	9160	Grąd subatlantycki	D	10,69	8	20,54
9.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	D	10,28	-	-
10.	9190	Kwaśne dąbrowy	A	93,78	15	80,21
11.	91D0	Bory i lasy bagienne	B	76,16	24	73,38
12.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	B	60,07	20	39,35
RAZEM					70	239,99

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

**Gatunki wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej występujące na terenie obszaru
PLH300052 Uroczyska Kujańskie oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków**

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego	Lokalizacja na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru
1	2	3	4	5
Ssaki				
1337	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	C	Widoczne ślady działalności na gruntach N-ctwa, oddz.: 28g,n,r, 30g, 49d, 51i,j, 52a, 52g,h, 66b, 95a,j, 112a, 119h, 139k, 140g, 158c, 178c,g,h,k,l, 179n, 222f,i, 223a,b.
1355	Wydra	<i>Lutra lutra</i>	C	Na gruntach Nadleśnictwa stwierdzona przy linii brzegowej jeziora Borówno oraz na tzw. Łąkach Potockich w leśnictwie Wierchołek oddz. 106i.
Płazy				
1188	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	C	Na gruntach Nadleśnictwa stwierdzony w jednej lokalizacji w leśnictwie Potok oddz. 95j.
Bezkręgowce				
1037	Trzepla zielona	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	D	Gatunek niepotwierdzony w granicach SOO na gruntach N-ctwa.
1042	Zalotka większa	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	C	Gatunek obserwowany w oddz. 57d.
1084	Pachnica dębowa	<i>Osmoderma eremita</i>	D	Związany ze starymi dziuplastymi drzewami; 28l, 50c, 66b, 93c,f, 94c, 109d, 116d, 178c,d.
Rośliny				
6216	Haczykowiec (sierpowiec) błyszczący	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	B	Gatunek niepotwierdzony w granicach SOO na gruntach N-ctwa.

Obszar siedliskowy PLH300052 Uroczyska Kujańskie nie posiada planu zadań ochronnych.

**Wykaz siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w obszarze PLH300052
Uroczyska Kujańskie na gruntach Nadleśnictwa Żłotów wraz z zadaniami z Planu**

Adres leśny	Kod siedliska	Stan siedliska	Rodzaj pow.	Pow. [ha]	Zadania wg Planu	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6	7
08-15-1-01-45 -a -00	3150	A	JEZIORO	14,47	-	
08-15-1-01-50 -b -00	7140	A	SZCZ CHR	4,27	BRAK WSK	- nie zalesiać, - nie odwadniać, nie konserwować rowów melioracyjnych, - rozważyć zablokowanie rowów melioracyjnych, - nie planować zbiorników retencyjnych, - rozważyć usunięcie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy); - zaplanować indywidualnie ochronę każdego płatu,

Adres leśny	Kod siedliska	Stan siedliska	Rodzaj pow.	Pow. [ha]	Zadania wg Planu	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6	7
						- przetrzymywać wokół siedliska pasa drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu, poprzez rezygnację z cięć zupełnych na szerokości do 1 wysokości drzewostanu od brzegu torfowiska.
08-15-1-03-95 -c -00	9110	C	D-STAN	7,77	AGROT, CP, IVA, ODN-ZŁOŻ	- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna.
08-15-1-03-116 -d -00	9160	C	D-STAN	6,70	BRAK WSK	- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna.
08-15-1-03-117 -a -00	9160	C	D-STAN	0,72	BRAK WSK	
08-15-1-03-117 -f -00	9160	C	D-STAN	4,15	BRAK WSK	
08-15-1-03-176 -d -00	9160	C	D-STAN	2,00	TP	
08-15-1-03-177 -a -00	9160	C	D-STAN	2,19	BRAK WSK	
08-15-1-03-177 -f -00	9160	C	D-STAN	1,62	TW	
08-15-1-03-177 -g -00	9160	C	D-STAN	2,04	CP, PIEL	
08-15-1-03-177 -h -00	9160	C	D-STAN	1,12	BRAK WSK	- pozostawianie martwego drewna.
08-15-1-01-30 -l -00	9190	C	D-STAN	3,16	TP	- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna.
08-15-1-01-47 -h -00	9190	C	D-STAN	1,57	TP	
08-15-1-01-50 -a -00	9190	B	D-STAN	16,93	BRAK WSK	
08-15-1-01-50 -c -00	9190	C	D-STAN	4,89	BRAK WSK	
08-15-1-01-51 -a -00	9190	C	D-STAN	9,26	TP	
08-15-1-01-51 -h -00	9190	C	D-STAN	0,41	BRAK WSK	
08-15-1-01-66 -b -00	9190	C	D-STAN	5,92	BRAK WSK	
08-15-1-01-94 -f -00	9190	C	D-STAN	7,57	TW	
08-15-1-02-52 -f -00	9190	B	D-STAN	1,09	BRAK WSK	
08-15-1-03-67 -a -00	9190	C	D-STAN	7,17	BRAK WSK	
08-15-1-03-67 -b -00	9190	C	D-STAN	4,60	TP	
08-15-1-03-67 -h -00	9190	B	D-STAN	5,95	TP	
08-15-1-03-95 -i -00	9190	C	D-STAN	8,57	TP	
08-15-1-03-112 -b -00	9190	C	D-STAN	2,27	TP	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA ŻŁOTÓW NA OKRES od 1.01.2023 do 31.12.2032 r

Adres leśny	Kod siedliska	Stan siedliska	Rodzaj pow.	Pow. [ha]	Zadania wg Planu	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6	7
08-15-1-03-116 -k -00	9190	C	D-STAN	0,85	BRAK WSK	
08-15-1-01-30 -l -00	9190	C	D-STAN	3,16	TP	
08-15-1-01-47 -h -00	9190	C	D-STAN	1,57	TP	
08-15-1-01-50 -a -00	9190	B	D-STAN	16,93	BRAK WSK	
08-15-1-01-24 -l -00	91D0	B	SZCZ CHR	2,79	BRAK WSK	- wyłączenie z użytkowania rębego; - przetrzymywanie w najbliższym sąsiedztwie siedliska pasa drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - usuwanie gatunków drzew niepożądanych (ekspansywnych lub obcych, w tym inwazyjnych); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - zmiana stosunków wodnych (budowa zastawek).
08-15-1-01-50 -d -00	91D0	C	D-STAN	1,34	BRAK WSK	
08-15-1-06-121 -d -00	91D0	C	D-STAN	1,52	BRAK WSK	
08-15-1-06-121 -f -00	91D0	C	D-STAN	1,45	BRAK WSK	
08-15-1-06-121 -g -00	91D0	B	D-STAN	1,32	BRAK WSK	
08-15-1-06-121 -h -00	91D0	C	D-STAN	1,63	BRAK WSK	
08-15-1-06-121 -i -00	91D0	C	D-STAN	1,03	BRAK WSK	
08-15-1-06-121 -j -00	91D0	B	SZCZ CHR	1,03	BRAK WSK	
08-15-1-06-141 -a -00	91D0	C	D-STAN	1,35	BRAK WSK	
08-15-1-06-141 -b -00	91D0	C	D-STAN	7,65	BRAK WSK	
08-15-1-06-141 -c -00	91D0	C	D-STAN	1,42	BRAK WSK	
08-15-1-06-141 -d -00	91D0	C	SUKCE-SJA	1,88	BRAK WSK	
08-15-1-06-142 -a -00	91D0	C	D-STAN	10,10	BRAK WSK	
08-15-1-06-142 -b -00	91D0	B	SZCZ CHR	14,90	BRAK WSK	
08-15-1-06-143 -k -00	91D0	C	D-STAN	2,01	BRAK WSK	
08-15-1-06-143 -l -00	91D0	C	D-STAN	3,26	BRAK WSK	
08-15-1-06-143 -m -00	91D0	C	D-STAN	2,73	BRAK WSK	
08-15-1-06-143 -n -00	91D0	B	D-STAN	2,70	BRAK WSK	
08-15-1-06-143 -o -00	91D0	B	D-STAN	5,30	BRAK WSK	
08-15-1-06-143 -p -00	91D0	C	D-STAN	2,97	BRAK WSK	
08-15-1-06-159 -b -00	91D0	B	D-STAN	0,82	BRAK WSK	
08-15-1-06-160 -a -00	91D0	C	D-STAN	1,66	TW	
08-15-1-06-160 -b -00	91D0	C	D-STAN	0,83	BRAK WSK	
08-15-1-06-160 -c -00	91D0	C	SUKCE-SJA	1,69	BRAK WSK	
08-15-1-01-28 -r -00	91E0	C	D-STAN	0,71	BRAK WSK	- podtyp „olsy źródłiskowe” należy wyłączyć z użytkowania rębego; - przetrzymywanie w najbliższym sąsiedztwie siedliska (głównie wokół podtypu „olsu źródłiskowego”) pasa drzewostanów do naturalnego rozpadu
08-15-1-01-28 -s -00	91E0	B	D-STAN	1,55	BRAK WSK	
08-15-1-01-31 -n -00	91E0	B	SZCZ CHR	2,60	BRAK WSK	
08-15-1-01-51 -b -00	91E0	C	SZCZ CHR	2,99	BRAK WSK	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA ŻŁOTÓW NA OKRES od 1.01.2023 do 31.12.2032 r

Adres leśny	Kod siedliska	Stan siedliska	Rodzaj pow.	Pow. [ha]	Zadania wg Planu	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6	7
08-15-1-01-105 -h -00	91E0	B	D-STAN	1,16	BRAK WSK	w sposób niezagrożający trwałości lasu; - przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrożający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - zmiana stosunków wodnych (budowa zastawek, montaż rur przelewowych w tamach bobrowych);
08-15-1-01-109 -f -00	91E0	B	D-STAN	2,55	BRAK WSK	
08-15-1-02-52 -g -00	91E0	B	D-STAN	2,94	BRAK WSK	
08-15-1-02-53 -f -00	91E0	B	D-STAN	1,79	BRAK WSK	
08-15-1-02-53 -g -00	91E0	C	D-STAN	3,24	BRAK WSK	
08-15-1-02-53 -k -00	91E0	A	D-STAN	1,70	BRAK WSK	
08-15-1-03-95 -f -00	91E0	B	D-STAN	1,60	BRAK WSK	
08-15-1-03-95 -k -00	91E0	B	D-STAN	0,94	BRAK WSK	
08-15-1-03-112 -a -00	91E0	B	D-STAN	0,85	BRAK WSK	
08-15-1-03-120 -d -00	91E0	B	D-STAN	1,72	BRAK WSK	
08-15-1-03-222 -i -00	91E0	C	D-STAN	1,49	BRAK WSK	
08-15-1-06-178 -k -00	91E0	C	D-STAN	1,90	BRAK WSK	
08-15-1-06-178 -l -00	91E0	B	D-STAN	2,38	BRAK WSK	
08-15-1-06-179 -n -00	91E0	C	SUKCESJA	0,48	BRAK WSK	
08-15-1-06-223 -a -00	91E0	C	D-STAN	3,13	BRAK WSK	
08-15-1-06-223 -b -00	91E0	C	D-STAN	3,63	BRAK WSK	

Wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w PLH300052 Uroczyska Kujańskie na gruntach Nadleśnictwa Żłotów

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń Planu w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne 3150 A	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 1 wydz. (14,47 ha). Wokół siedliska nie zaplanowano żadnych wskazań, więc nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP.
2.	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea) 7140 A	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 1 wydz. (4,27 ha). Wokół siedliska nie zaplanowano żadnych wskazań, więc nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP.
3.	Żyzne buczyny 9110 B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	0 -1 -1	brak brak brak	Stwierdzone w 1 wydz. na pow. 7,77 ha. Zaplanowano: - 1 wydz. IVA Rębnie złożone mają za zadanie przyczynić się do inicjowania i odsłaniania młodego pokolenia buka. Realizacja zadań nie wpłynie znacząco negatywnie na siedlisko.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.
4.	Grąd subatlantycki 9160 D	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	0 +1 +1	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 8 wydz. na pow. 20,54 ha. Zaplanowano: - 3 wydz. PIEL, TW, TP - 5 wydz. Bez wskazań, Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP: wprowadzanie gat. odpowiednich dla siedliska, np. graba.
5.	Żyzne buczyny 9190 A	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	0 +1 +1	0 -1 -1	brak brak brak	Stwierdzone w 15 wydz. na pow. 80,21 ha. Zaplanowano: - 8 wydz. TW, TP - 7 wydz. Bez wskazań, Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń Planu w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6.	Bory i lasy bagienne 91D0* B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 24 wydz. na pow. 73,38 ha. Zaplanowano: - 1 wydz. TW - 23 wydz. Bez wskazań W bezpośrednim sąsiedztwie zaplanowano zabiegi TP, TW, CP. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.
7.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91E0* B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzone w 20 wydz. na pow. 39,35 ha. Wszystkie wyłączenia pozostawiono bez wskazań. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP: pozostawianie drzew dziuplastych i zamierających.

¹⁾Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego działania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w planie,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. Oddziaływanie średnioterminowe, 3. Oddziaływanie długoterminowe (np.-3 to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾Wskaźniki zachowania stanu

Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-),

Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-),

Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-);

Oddziaływanie na gatunki stanowiące przedmiot ochrony

Wpływ Planu na gatunki stanowiące przedmiot ochrony w obszarze PLH300052 Uroczyska Kujańskie na gruntach Nadleśnictwa Żłotów

Lp	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ¹⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym. Na gruntach N-ctwa w granicach obszaru na 30 stanowiskach stwierdzono miejsce bytowania tego gatunku. W 8 wyłączeniach zaprojektowano pielęgnacje na pozostałych 22 wyłączeniach pozostawiono bez wskazań gospodarczych.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
2.	Wydra <i>Lutra lutra</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Ogólne wskazania przedstawiono w programie ochrony przyrody dotyczące ochrony gatunku.
3.	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Preferuje płytkie, nasłonecznione zbiorniki wodne, bez stromych brzegów, o bogatej roślinności. Zimuje w ziemi.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
4.	Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i> D	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Występuje najczęściej na odcinkach cieków położonych wśród bogatej strukturalnie roślinności, np. śródleśne lub w otoczeniu łąk z nadbrzeżnymi zaroślami. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzano inwentaryzacji pod kątem	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.

Lp	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ¹⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
								występowania gatunku.	
5.	Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i> C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Gatunek związany z torfowiskami, jeziorami i bagnami. Na gruntach N-ctwa w granicach obszaru nie stwierdzono miejsce bytowania tego gatunku.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
6.	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> D	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	0 0 0	brak brak brak	brak brak brak	Występuje najczęściej w drzewach starych, okazałych rozmiarów z dziuplami powstałymi w wyniku rozkładu drewna przez określone grzyby.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
7.	Haczykowiec błyszczący <i>Hamatocaulis vernicosus</i> B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Siedliskiem są żyzne niskoturzycowe torfowiska niskie i przejściowe. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa nie przeprowadzono inwentaryzacji pod kątem występowania gatunku.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.

¹⁾Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego działania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w planie,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. Oddziaływanie średnioterminowe, 3. Oddziaływanie długoterminowe (np.-3 to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾Wskaźniki zachowania stanu

- **Kryterium 1:** Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- **Kryterium 2:** Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-),
- **Kryterium 3:** Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejsza się (-).

Przedstawiona analiza wskazuje, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania** na siedliska przyrodnicze i gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony w PLH300052 Uroczyska Kujańskie, a jego realizacja, zgodna z wytycznymi, powinna przyczynić się do ich ochrony i zachowania właściwego stanu.

4.4. Oddziaływanie *Planu* na integralność obszarów Natura 2000

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody określenie „integralność obszaru Natura 2000” oznacza: *„spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono obszar Natura 2000”*.

Ochrona integralności obszaru jest pochodną zachowania trzech głównych składowych:

- zachowania tzw. korzystnego stanu ochrony kluczowych gatunków i siedlisk,
- zachowania kluczowych struktur obszaru,
- zachowania kluczowych procesów i relacji.

Integralność obszaru może być naruszona w przypadku zaistnienia:

- a) w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych:
 - fizycznej degradacji,
 - zmniejszenia powierzchni,
 - zmian cech charakterystycznych, pogorszenia stanu gatunków typowych dla siedliska,
 - pogorszenia szans osiągnięcia (także przywrócenia) właściwego stanu ochrony siedliska w przyszłości;
- b) w odniesieniu do populacji gatunku:
 - spadku liczebności lub zagęszczenia populacji w dłuższej perspektywie czasowej,
 - zmniejszenia zasięgu gatunku,
 - pogorszenia funkcjonowania populacji (np. ograniczenia możliwości reprodukcji, zwiększenia śmiertelności, pogorszenia możliwości wymiany genetycznej, pogorszenia łączności z innymi populacjami),
 - zmniejszenia powierzchni siedliska gatunku,

- pogorszenia jakości siedliska gatunku,
- pogorszenia szans osiągnięcia (także przywrócenia) właściwego stanu ochrony gatunku w przyszłości.

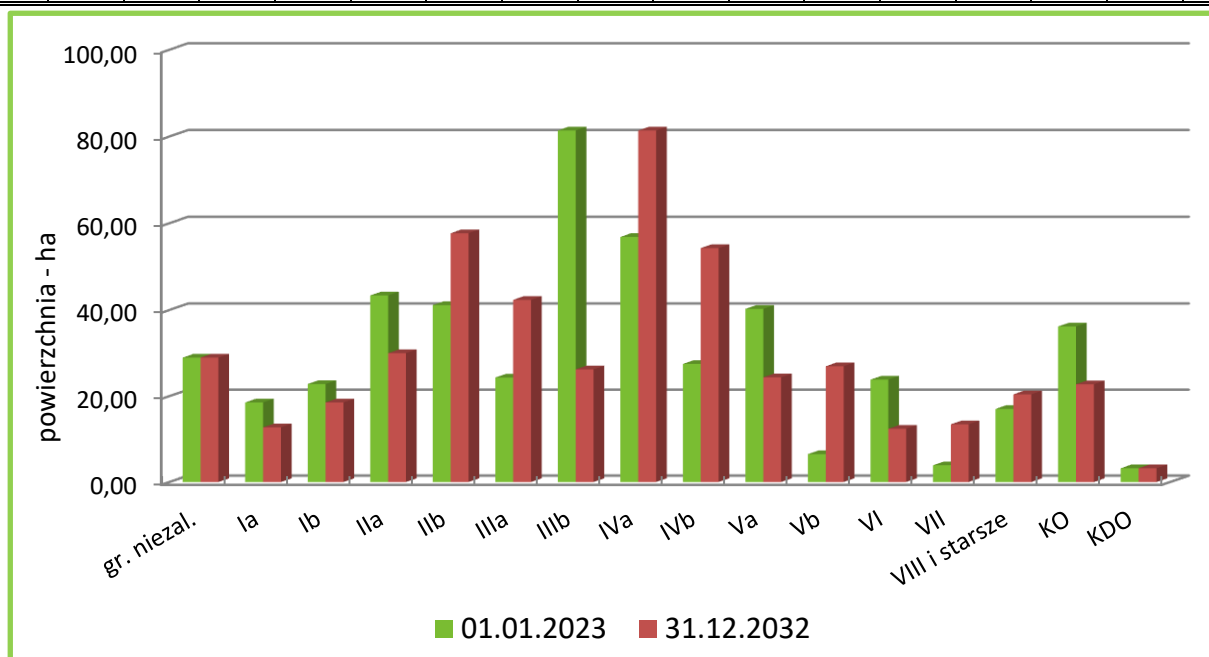
4.4.1. PLH300040 Dolina Łobżonki

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo w granicach obszaru zajmują 521,36 ha powierzchni, co w stosunku do całości obszaru stanowi 8,8%.

W ramach oddziaływania *Planu* na integralność obszaru można przeanalizować rozkład struktury wiekowej drzewostanów w granicach obszaru na początku okresu i przybliżonej struktury z końca obowiązywania *Planu*.

Zestawienie powierzchni drzewostanów na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu PLH300040 Dolina Łobżonki według klas i podklas wieku na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

	Powierzchnia drzewostanów w poszczególnych podklasach wieku [ha]															
	Gr. Niezalesione	Ia 1-10	Ib 11-20	IIa 21-30	IIb 31-40	IIIa 41-50	IIIb 51-60	IVa 61-70	IVb 71-80	Va 81-90	Vb 91-100	VI 101-120	VII 121-140	VIII i starsze	KO	KDO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Początek Okresu	28,99	18,54	22,83	43,37	41,13	24,33	81,40	56,85	27,52	40,25	6,49	23,86	3,90	17,02	36,20	3,21
Koniec Okresu	28,99	12,74	18,54	30,02	57,70	42,34	26,24	81,40	54,28	24,40	26,98	12,41	13,45	20,42	22,77	3,21

Struktura wiekowa drzewostanów Nadleśnictwa w zasięgu PLH300040 Dolina Łobżonki na początku i końcu okresu obowiązywania *Planu*

W okresie obowiązywania *Planu* w zasięgu Nadleśnictwa nie zmieni się powierzchnia gruntów leśnych. W strukturze wiekowej drzewostanu nastąpi przesunięcie o jedną (10-letnią) podklasę wieku. W wyniku realizacji zapisów *Planu* średni wiek drzewostanów zwiększy się o 2 lata i wyniesie – 68 lata. Zmniejszy się powierzchnia drzewostanów ponad 100 – letnich z 84,19 ha do 72,26 ha.

Opierając się na wiedzy i doświadczeniu w zakresie gospodarki leśnej i jej oddziaływaniu na siedliska przyrodnicze zasadnym jest stwierdzenie, że zapisy *Planu* będą miały pozytywny lub obojętny wpływ na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w obszarze. Przestrzeganie zaleceń zawartych w programie ochrony przyrody z pewnością przyczynią się do poprawy stanu ochrony siedlisk, dla których wyznaczono obszar Natura 2000.

W stosunku do gatunków zwierząt i roślin będących przedmiotem ochrony, biorąc pod uwagę ich wymagania ekologiczne, zauważyć można, że w *Planie* nie projektuje się czynności, które mogłyby mieć negatywny wpływ na liczebność populacji kluczowych gatunków.

Przedstawione informacje oraz prognozy zmian na koniec okresu gospodarczego pozwalają na stwierdzenie, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego wpływu na integralność PLH300040 Dolina Łobżonki.**

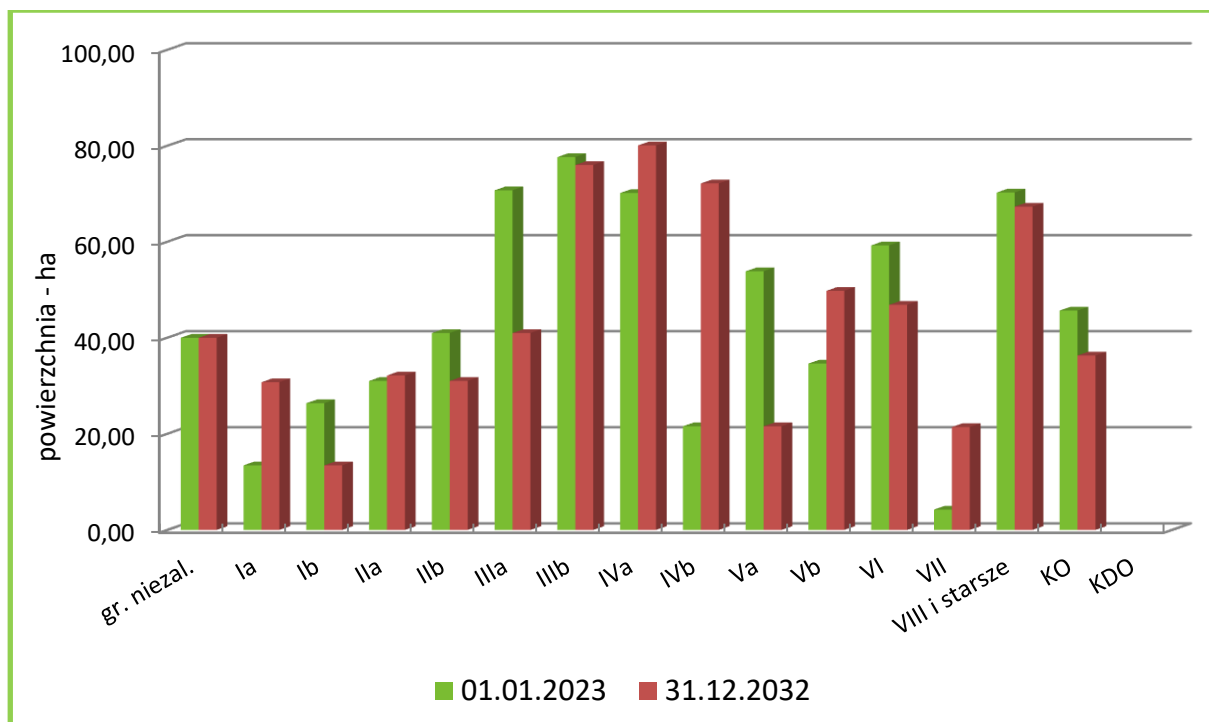
4.4.2. PLH300052 Uroczyska Kujańskie

Wykaz Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo w granicach obszaru zajmują 768,45 ha powierzchni, co w stosunku do całości obszaru stanowi 75,5%.

W ramach oddziaływania *Planu* na integralność obszaru można przeanalizować rozkład struktury wiekowej drzewostanów w granicach obszaru na początku okresu i przybliżonej struktury z końca obowiązywania *Planu*.

Zestawienie powierzchni drzewostanów na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu PLH300052 Uroczyska Kujańskie według klas i podklas wieku na początku i na końcu okresu obowiązywania *Planu*

	Powierzchnia drzewostanów w poszczególnych podklasach wieku [ha]															
	Gł. niezalesione	Ia 1-10	Ib 11-20	IIa 21-30	IIb 31-40	IIIa 41-50	IIIb 51-60	IVa 61-70	IVb 71-80	Va 81-90	Vb 91-100	VI 101-120	VII 121-140	VIII i star- sze	KO	KDO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Początek Okresu	39,98	13,43	26,36	31,00	40,97	70,72	77,64	70,16	21,56	53,84	34,61	59,24	4,22	70,25	45,65	
Koniec Okresu	39,98	30,73	13,43	32,12	31,00	40,97	76,00	80,07	72,15	21,56	49,77	46,85	21,40	67,31	36,29	

Struktura wiekowa drzewostanów Nadleśnictwa w zasięgu PLH300052 Uroczyska Kujańskie na początku i końcu okresu obowiązywania Planu

W okresie obowiązywania Planu w zasięgu Nadleśnictwa nie zmieni się powierzchnia gruntów leśnych. W strukturze wiekowej drzewostanu nastąpi przesunięcie o jedną (10-letnią) podklasę wieku. W wyniku realizacji zapisów Planu średni wiek drzewostanów zwiększy się o dwa i wyniesie – 88 lat. Zmniejszy się powierzchnia drzewostanów ponad 100 – letnich z 179,36 ha do 171,85 ha.

Opierając się na wiedzy i doświadczeniu w zakresie gospodarki leśnej i jej oddziaływaniu na siedliska przyrodnicze zasadnym jest stwierdzenie, że zapisy Planu będą miały pozytywny lub obojętny wpływ na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w obszarze. Przestrzeganie zaleceń zawartych w programie ochrony przyrody z pewnością przyczynią się do poprawy stanu ochrony siedlisk, dla których wyznaczono obszar Natura 2000.

W stosunku do gatunków zwierząt i roślin będących przedmiotem ochrony, biorąc pod uwagę ich wymagania ekologiczne, zauważyć można, że w Planie nie projektuje się czynności, które mogłyby mieć negatywny wpływ na liczebność populacji kluczowych gatunków.

Przedstawione informacje oraz prognozy zmian na koniec okresu gospodarczego pozwalają na stwierdzenie, że Plan **nie będzie miał znacząco negatywnego wpływu na integralność PLH300052 Uroczyska Kujańskie.**

5. ROZWIĄZANIA I WNIOSKI DO *PLANU*

5.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań *Planu* na środowisko

Czynności gospodarcze zawarte w *Planie* uwzględniają zapisy ustawy o ochronie przyrody, zabraniające prowadzenia działań, które mogą pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz wpłynąć negatywnie na gatunki roślin i zwierząt chronionych lub przewidzianych do ochrony w ramach sieci Natura 2000.

Plan nie zawiera projektów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, bowiem zamierzenia w nim zawarte nie są zamierzeniami inwestycyjnymi, ani też ingerencjami polegającymi na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu.

Zawarte w *Planie* ustalenia dotyczące potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej mają jedynie charakter kierunkowych wytycznych, zwykle bez konkretnej lokalizacji. W *Planie* nie określa się również szczegółowych terminów i technik wykonywania działań gospodarczych. Wykonawcę *Planu* obowiązują w tym zakresie przepisy ogólnopolskie i resortowe oraz przepisy i wytyczne wydane przez generalną i regionalną dyrekcję lasów państwowych.

Niektóre planowane zadania mogą spowodować w trakcie realizacji powstanie negatywnego, krótkoterminowego oddziaływania na wybrane elementy środowiska. Sposoby ograniczenia tego oddziaływania zostały ujęte w programie ochrony przyrody, który zawiera kompleksowy opis stanu przyrody oraz zadania z zakresu jej ochrony i metody ich realizacji.

Zestawienie wniosków z analizy *Planu* oraz propozycje łagodzenia ewentualnych negatywnych oddziaływań

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
Ochrona stanowisk roślin chronionych	
Możliwe zniszczenie, podczas prowadzenia prac w drzewostanach, stanowisk gatunków chronionych, wykazanych we wcześniejszym rozdziale Prognozy. Dotyczy to następujących gatunków: cis pospolity, chrobotki – rodzaj, jarzab brekinia, wiciokrzew pomorski, widłak goździsty, widłak jałowcowaty, widłak spleśzczony.	Przed przystąpieniem do prac stanowiska tych gatunków powinny być naniesione na szkice zrębowe lub odnowieniowe, a w razie potrzeby zaznaczone w terenie, aby wytyczyć szlaki operacyjne poza miejscami występowania; przy użytkowaniu rębny należy pozostawić biogrupy i kępy z wszystkimi warstwami lasu.

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
Możliwe zniszczenie jeszcze nierozpoznanych stanowisk gatunków chronionych.	Przed przystąpieniem do prac na powierzchni manipulacyjnej należy dokonać lustracji terenowej, aby ewentualnie nanieść na szkice manipulacyjne nowe stanowiska cennych gatunków; dalsze prace prowadzić w sposób niezagrożający płatom ich siedlisk.
Ochrona stanowisk zwierząt chronionych	
Możliwe zniszczenie miejsc bytowania podczas prowadzenia prac w drzewostanach w granicach utworzonych stref ochrony dla bielika, bociana czarnego, kani rudej oraz orlika krzykliwego.	Należy przestrzegać zakazów dotyczących ochrony strefowej. Strefę ochrony wyłączono z zabiegów gospodarczych. Prace w strefie ochrony okresowej prowadzić poza okresem lęgowym.
Możliwe płoszenie żurawia w drzewostanach, które stanowią jego znane stanowiska lęgowe.	Wszelkie prace należy wykonywać poza okresem lęgowym (tj. z wyłączeniem miesięcy III-VII), gdy żuraw nie przebywa w tych wyłączeniach.
Możliwy ubytek drzew dziuplastych i martwych, stanowiących miejsca gniazdowania niektórych gatunków ptaków.	Należy przestrzegać zaleceń zawartych w programie ochrony przyrody, mówiących o pozostawianiu drzew dziuplastych, martwych i obumierających przy wyznaczaniu drzew do usunięcia.
Możliwy ubytek starodrzewu, stanowiącego miejsca występowania cennych gatunków ptaków i owadów.	Należy przestrzegać zalecenia, aby przy użytkowaniu rębny nie pozyskiwać więcej niż 95% miąższości, pozostała część starodrzewu powinna pozostać w formie kęp z nienaruszonymi warstwami dolnymi aż do naturalnej śmierci, o ile nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi i zagraża trwałości lasu.
Możliwy ubytek położonych przy ciekach, zbiornikach wodnych i torfowiskach drzewostanów stanowiących potencjalne płaty siedlisk dla niektórych gatunków ptaków.	Przed użytkowaniem rębny na powierzchni leżącej w bezpośrednim sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych należy wyznaczyć strefy buforowe, które w miarę możliwości pozostaną do naturalnej śmierci; podczas prowadzenia prac należy zwracać uwagę, aby nie doszło do usunięcia drzew z gniazdami bądź dziuplami.
Prace w sąsiedztwie ośrodków wypoczynkowych i miejsc wypoczynku	
Wykonywanie prac związanych z użytkowaniem drzewostanów w sąsiedztwie ośrodków wypoczynkowych; hałas pilarek i utrudnienia w ruchu mogą zakłócać spokój przebywającym na urloпах wczasowiczom.	Prace gospodarcze w oddziałach sąsiadujących z ośrodkami wypoczynkowymi należy planować z wyłączeniem okresu urlopowego (tj. VI – IX).
Ochrona leśnych siedlisk przyrodniczych	
Możliwy negatywny wpływ w przypadku ewentualnego zastosowania składów gatunkowych upraw niezgodnych z typem drzewostanu przewidzianych dla leśnych	W programie ochrony przyrody zawarto wskazania dotyczące postępowania hodowlanego na siedliskach chronionych. Działania w drzewostanach z siedliskami

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
siedlisk przyrodniczych oraz w przypadku gospodarowania niedostosowanego do typu siedliska przyrodniczego.	przyrodniczymi powinny być prowadzone zgodnie z tymi wskazaniem.
Ochrona nieleśnych siedlisk przyrodniczych	
Możliwy negatywny wpływ w przypadku prowadzenia prac na tych siedliskach.	W programie ochrony przyrody zawarto ogólne wytyczne dotyczące możliwego zakresu prowadzenia prac na siedliskach nieleśnych; powinny być one znane osobom podejmującym decyzje mające wpływ na gospodarowanie wodami, łąkami i torfowiskami; wszelkie działania powinny być prowadzone w sposób niezagrożający tym siedliskom.
Możliwy negatywny wpływ w przypadku prowadzenia prac w ich bezpośrednim sąsiedztwie.	W przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół hydrogenicznych siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej (3150, 3160, 7140, 91D0, 91E0) należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odstaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.
Ochrona pomników przyrody	
Możliwe zniszczenie, podczas prowadzenia prac w wyłączeniach, w których zlokalizowane są pomniki przyrody.	Zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w programie ochrony przyrody pomniki powinny być oznaczone w terenie. Przed przystąpieniem do prac pomniki powinny być naniesione na szkice powierzchni manipulacyjnej, aby przy wyznaczaniu szlaków zrywkowych uwzględnić te miejsca. Przy użytkowaniu rębnym należy pozostawić biogrupy obejmujące bezpośrednie sąsiedztwo pomników.
Ochrona stanowisk archeologicznych	
Możliwe zniszczenie stanowisk archeologicznych zlokalizowanych w wyłączeniach przeznaczonych do użytkowania rębego i odnowienia.	Należy przestrzegać przyjętych zasad gospodarowania zgodnie z wytycznymi zawartymi w programie ochrony przyrody.

5.2. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w *Planie*, uzasadnienie ich wyboru oraz opis metod oceny wyboru

Proces tworzenia *Planu* polegał na analizie różnych wariantów alternatywnych, których efektem są zapisy zapewniające realizację przyjętych celów, zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi. Na każdym etapie planowania uwzględniano odpowiednie środki łagodzące negatywne skutki działań gospodarczych. Brano pod uwagę możliwy wpływ na środowisko, wartości przyrodnicze i krajobrazowe.

Pierwszym etapem wariantowania były decyzje Komisji Założeń Planu (KZP), zwołanej w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia terenowych prac urządzeniowych w Nadleśnictwie Żłotów. Najważniejszymi ustaleniami były:

- podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);
- przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczając przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;
- przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), typów drzewostanów oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych siedlisk;
- określenie kolejności kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średnich okresów odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, które oznaczają przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzętającego.

Ustalenia zapadły w procesie dyskusji, z udziałem przedstawicieli społeczeństwa i zostały zapisane w formie protokołu z KZP, dołączonego do elaboratu.

Etapem wariantowania były również przeprowadzane kontrole podczas prowadzenia prac terenowych. Jednym z głównych zadań urządzania lasu jest inwentaryzacja i ocena stanu lasu oraz ustalenie zadań gospodarczych na dziesięciolecie. Do tego celu wymagane jest sporządzenie aktualnego opisu taksacyjnego, które polega na ustaleniu granic wyłączeń taksacyjnych oraz określeniu elementów taksacyjnych i wskazań gospodarczych dla tych wyłączeń. Efekty pracy taksatora na tym etapie kontrolowane były na bieżąco przez kierownika pracowni, inspektora BULiGL O/Szczecinek, Inspektora Zarządu BULiGL, przedstawicieli RDLP w Pile oraz Nadleśnictwa. Każdy z kontrolujących sprawdzał, a zarazem mógł korygować opis

taksacyjny wyłączeń, np. dokonując korekty niektórych elementów taksacyjnych, projektowanych zabiegów gospodarczych, itp.

Analizy opisów i wskazań gospodarczych ustalonych w terenie przez taksatora dokonywano również w trakcie uzgodnień wyników prac taksacyjnych z przedstawicielami Nadleśnictwa, lepiej znającymi lokalne uwarunkowania przyrodnicze.

Uzgodnieniom i kontroli bieżącej wykonywanej przez osoby do tego wyznaczone z ramienia BULiGL oraz RDLP podlegały również kolejne etapy prac – prace kameralne.

Ważnym elementem planowania urządzeniowego jest ustalenie możliwości lokalizacji wstępnych wskazań gospodarczych, zapisanych na gruncie w kartach dokumentu źródłowego opisu taksacyjnego lasu, jak również możliwości lokalizacji obliczonych etatów użytkowania rębного. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębного w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie do szerokości zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.),
- wytycznych KZP i NTG.

Optymalne rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest końcowo pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych, ma zapewnić ciągłość produkcji.

Wariantowanie czasowe ograniczone jest w *Planie* do ustalenia kolejności użytkowania poszczególnych drzewostanów na wyznaczonych działkach manipulacyjnych bezpośrednio przylegających do siebie. Związane jest to z przestrzeganiem kolejności uprzątnięcia powierzchni manipulacyjnej, aby nie narażać sąsiednich drzewostanów na uszkodzenia, szczególnie od wiatrów i nasłonecznienia.

Należy podkreślić, że planowanie urządzeniowe nie przydziela obligatoryjnie terminów wykonania cięć, zarówno w ramach pory roku, jak i w ramach 10-lecia. Ustalenie ostatecznego terminu wykonania zabiegu pozostaje w gestii Nadleśniczego, który na podstawie zawartych w *Planie* ogólnych wskazań i wytycznych oraz miejscowych uwarunkowań podejmuje decyzję.

Zasada przezorności zobowiązuje jednak opracowującego *Plan* do wykonania między

innymi oceny oddziaływania terminu projektowanych prac leśnych. Wykonywanie pewnych zabiegów w nieodpowiedniej porze roku (np. w sezonie lęgowym ptaków) w niektórych drzewostanach (np. w granicach stref ochronnych) może wpłynąć negatywnie na poszczególne elementy środowiska, dlatego też w programie ochrony przyrody zamieszczono zalecenia dotyczące optymalnego terminu przeprowadzenia prac. Zalecenia te najczęściej formułowane są na poziomie ogólnym, nie przyporządkowując tego terminu do konkretnej pozycji w planie cięć, lecz w odniesieniu do grupy wyłączeń, dla których w wyniku analizy dostępnych danych stwierdzono taką potrzebę.

Zasadnicze wariantowanie *Planu* pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało podczas opracowywania programu ochrony przyrody. W dokumencie tym zamieszczono zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych.

Oceny wariantów przyjętych w *Planie* dokonywano również podczas opracowywania *Prognozy*. Wskazano elementy, na które powinno się zwrócić szczególną uwagę podczas realizacji zapisów *Planu*, aby ograniczyć ewentualne negatywne oddziaływanie na środowisko. Przedstawiono propozycje dotyczące sposobu ochrony stanowisk roślin i zwierząt chronionych, minimalizacji zagrożeń, terminu wykonywania prac w sąsiedztwie ośrodków wypoczynkowych, sposobu ochrony leśnych i nieleśnych siedlisk przyrodniczych oraz ochrony stanowisk archeologicznych.

Ostateczny rezultat pracy, czyli *Plan* wraz z *Prognozą* przedstawione były i omawiane na Naradzie Techniczno-Gospodarczej (NTG), z udziałem przedstawicieli społeczeństwa. To także był jeden z elementów wariantowania *Planu*.

Na podstawie przedstawionej analizy można stwierdzić, że w zasadzie nie ma możliwości wskazania innych rodzajów alternatywnych działań, mogących skutecznie służyć realizacji celów urządzania lasu. Zestaw działań wskazanych w *Planie* określono wykorzystując najbardziej aktualną wiedzę o środowisku i możliwościach technicznych wykonania prac gospodarczych na terenach leśnych, których skuteczność potwierdzono w przeszłości realizując w innych nadleśnictwach podobne plany urządzania lasu.

Na tej podstawie, zdaniem wykonawcy, przedstawiona wersja *Planu* zawiera optymalne, możliwe do zastosowania rozwiązania.

6. ZAŁĄCZNIKI

6.1. Oświadczenie autora raportu

Szczecinek, dnia 14 września 2022 r.

Dane podmiotu składającego oświadczenie:

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Szczecinku

Paweł Sypuła

.....
(imię i nazwisko/nazwa)

ul. Koszalińska 91B
78-400 Szczecinek

.....
(adres zamieszkania/siedziby)

664 982 424

.....
(telefon kontaktowy)

OŚWIADCZENIE AUTORA RAPORTU

(w przypadku gdy wykonawcą raportu jest zespół autorów
– kierującego tym zespołem)

Dotyczy: Prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu
Nadleśnictwa Żłotów na okres od 1.01.2023 r. do 31.12.2032 r.

Oświadczam, że spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(czytelny podpis składającego oświadczenie)

- 6.2. Mapa siedlisk przyrodniczych i gatunków naturalnych na tle planowanego użytkowania leśnego i gruntów przeznaczonych do zalesienia**
- 6.3. Mapa form ochrony przyrody na tle planowanego użytkowania leśnego i gruntów przeznaczonych do zalesienia**
- 6.4. Opinia RDOŚ w Poznaniu**

WPN-I.410.18.2022.MO

Na podstawie art. 54 ust. 1 oraz art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.),

opiniuję pozytywnie

projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Złotów na lata 2023-2032 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Obszar objęty projektem Planu wyznaczony zasięgiem terytorialnym Nadleśnictwa obejmuje: dwa specjalne obszary ochrony siedlisk: Dolina Łobżonki PLH300040 i Uroczyska Kujańskie PLH300052, obszar specjalnej ochrony ptaków Puszcza nad Gwdą PLB300012, rezerwat przyrody „Czarci Staw” oraz dwa obszary chronionego krajobrazu: „Pojezierze Waleckie i Dolina Gwdy” i „Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie”. Ponadto na gruntach Nadleśnictwa znajdują się pomniki przyrody oraz chronione gatunki roślin, grzybów i zwierząt.

Specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Łobżonki PLH300040 wyznaczony został rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 marca 2022 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 657). Zajmuje powierzchnię 5894,4 ha z czego grunty administrowane przez Nadleśnictwo to ok. 521 ha. Zgodnie z informacjami zawartymi w Standardowym Formularzu Danych (umieszczonym na stronie <http://natura2000.gdos.gov.pl/> data dostępu 27.12.2022 r.), przedmiotami ochrony obszaru są następujące siedliska przyrodnicze: 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic (*Chara* spp.), 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*, 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis*, 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne *Convolvuletalia sepium*, 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*), 7210 Torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*), 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*), 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*), 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne oraz 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe, a także 10 gatunków zwierząt: bóbr europejski *Castor fiber*, czerwonończyk nieparek *Lycaena dispar*, jelonek rogacz *Lucanus cervus*, kumak nizinny *Bombina bombina*, minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, pachnica dębowa *Osmoderma eremita*, skójką gruboskorupowa *Unio crassus*, traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia* i wydra *Lutra lutra* oraz dwa gatunki roślin: lipiennik Loesela *Liparis loeselii* i sierpowiec błyszczący *Hematocaulis vernicosus*. Wśród ww. siedlisk przyrodniczych na gruntach znajdujących się w zarządzie Nadleśnictwa

stwierdzono występowanie: 7140, 9170, 9190 i 91E0, na łącznej powierzchni ok. 152 ha. Potwierdzono także obecność bobra i kumaka nizinnego.

Specjalny obszar ochrony siedlisk Uroczyska Kujańskie PLH300052 wyznaczony został rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 stycznia 2022 r. (Dz. U. z 2022 r., poz. 346). Zajmuje powierzchnię ok. 1018,16 ha, z czego na gruntach nadleśnictwa ok. 768 ha. Przedmiotami ochrony obszaru (zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych znajdującym się na stronie internetowej www.natura2000.gdos.gov.pl – data dostępu 27.12.2022 r.) są następujące siedliska przyrodnicze: 3140 Twardowodne oligo i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (*Charceteria spp.*), 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*, 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*), 7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*, 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), 9190 kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*), 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne, 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe), Ponadto SDF jako przedmioty ochrony obszaru wymienia następujące gatunki zwierząt: bobra europejskiego *Castor fiber*, wydrę *Lutra lutra*, kumaka nizinnego *Bombina bombina*, zalotkę większą *Leucorrhinia pectoralis*, a także roślinę – sierpowca błyszczącego *Hamatocaulis vernicosus*. Wśród ww. siedlisk przyrodniczych na gruntach znajdujących się w zarządzie Nadleśnictwa stwierdzono występowanie: 3150, 7140, 9110, 9160, 9190, 91D0 i 91E0 na łącznej powierzchni ok. 239 ha. Potwierdzono także obecność: bobra, wydry, kumaka, pachnicy dębowej i sierpowca.

Obszar specjalnej ochrony ptaków Puszcza nad Gwdą PLB300012 zajmuje powierzchnię ponad 77 tys. ha. W skład obszaru weszły grunty nadleśnictwa o powierzchni ok. 3200 ha. Przedmiotami ochrony obszaru (zgodnie z SDF umieszczonym na stronie <http://natura2000.gdos.gov.pl/> data dostępu 27.12.2022 r.) są następujące gatunki ptaków: bielik *Haliaeetus albicilla*, bocian czarny *Ciconia nigra*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, gągoł *Bucephala clangula*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, kania czarna *Milvus migrans*, kania ruda *Milvus milvus*, lelek *Caprimulgus europaeus*, lerka *Lullula arborea*, muchotłówka mała *Ficedula parva*, puchacz *Bubo bubo*, rybołów *Pandion haliaetus*, włośchatka *Aegolius funereus*, zimmerdek *Alcedo atthis*, żuraw *Grus grus*, nurogęs *Mergus merganser*. Dla obszaru zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 kwietnia 2015 r. w ustanowiono plan zadań ochronnych, dalej PZO (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2015 r., poz. 2773), zmieniony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 9 czerwca 2017 r. (Dz. Urz. 2017 r. poz. 4387).

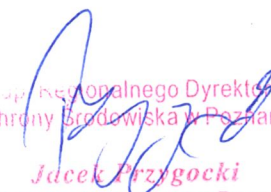
W prognozie przeanalizowano przewidywany wpływ realizacji zaplanowanych zabiegów gospodarczych na ww. przedmioty ochrony ww. obszarów Natura 2000 i na ich integralność, podając sposoby minimalizacji ewentualnego negatywnego oddziaływania i/lub wskazania ochronne. Przedstawiona analiza wykazała, że realizacja zapisów p.u.l. nie powinna znacząco negatywnie oddziaływać na szczegółowe cele ochrony ww. obszarów Natura 2000, na siedliska przyrodnicze i gatunki będące ich przedmiotami ochrony, a ich wykonanie zgodnie ze wskazówkami ochronnymi powinno przyczynić się do ich ochrony i zachowania właściwego stanu.

Rezerwat przyrody „Czarci Staw” funkcjonuje w oparciu o zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 8 września 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2017 r., poz. 6058). Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony zarządzeniem Nr 2/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 7 marca 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2011 r. Nr 105, poz. 1755). Odnośnie wskazówek gospodarczych w p.u.l. to dla pododdziałów wchodzących w skład rezerwatu ich nie projektowano, w związku z tym realizacja zapisów planu nie będzie niekorzystnie wpływać na jego cel ochrony.

Cele ochrony obszarów chronionego krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” i „Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie” wynikają z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.). W prognozie dokonano oceny zaplanowanych zabiegów na cele ochrony ww. obszarów chronionych i stwierdzono, że realizacja zapisów p.u.l. nie będzie miała wpływu na ich cele ustawowe.

Na terenie Nadleśnictwa Złotów występuje kilkadziesiąt gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Wykazy gatunków chronionych zamieszczono w p.o.p. i prognozie, w której przeanalizowano wpływ zapisów p.u.l. na populacje chronionych taksonów. Zarówno w programie ochrony przyrody, jak i w prognozie wskazano sposoby minimalizacji negatywnego wpływu realizacji zapisów p.u.l. na chronione gatunki, w tym terminy i sposoby prowadzenia prac. Rozproszenie najbardziej niekorzystnych zabiegów (rębni) na terenie całego nadleśnictwa oraz planowanie pojedynczych działek zrębowych na stosunkowo niewielkich powierzchniach, zmniejsza ryzyko negatywnego oddziaływania planu. Po przeanalizowaniu zabiegów zaplanowanych w p.u.l. i podanych sposobów ograniczenia ich niekorzystnego oddziaływania stwierdzono, że wykonanie niektórych prac może niekiedy wpływać niekorzystnie na pojedyncze osobniki, lecz nie powinno w sposób istotny negatywnie oddziaływać na całe populacje chronionych gatunków w dłuższej perspektywie czasowej.

Prognoza zawiera propozycję metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu. Zaproponowano monitorowanie następujących wskaźników: struktury powierzchni lasów według gatunków panujących i rzeczywistego udziału w składach gatunkowych oraz wieku dla siedlisk przyrodniczych i poszczególnych obszarów Natura 2000; zgodności składów gatunkowych upraw uzyskanych na siedliskach przyrodniczych z przyjętymi w planie orientacyjnymi składami gatunkowymi upraw dla siedlisk przyrodniczych i poszczególnych typów siedliskowych; powierzchni uznanych odnowień naturalnych w obrębie siedlisk przyrodniczych w okresie realizacji planu i ich udziału w całkowitej powierzchni odnowień; miąższości drewna martwego w ekosystemach leśnych nadleśnictwa. Zaproponowano, aby monitoring przeprowadzić jednokrotnie podczas rewizji p.u.l.

Jacek Przygocki
Regionalny Konserwator Przyrody

Otrzymuje:

1. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Pile e-puap,
2. A.a.